

VIÊN GIÁC

SỐ NR 231 TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỶ NẠN TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC
Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnamflüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland
PL. 2.563 NĂM THỨ 40 - THÁNG 6 NĂM 2019 JAHRGANG 40. JUNI 2019 - AUSGABE IN VIETNAMESISCH

Kính Mừng Khánh Thọ 70 tuổi
Hòa Thượng Thích Như Điển
(28.6.1949 - 28.6.2019)

KÍNH MỪNG KHÁNH THỌ

*Kính Chúc Mừng Hòa Thượng
Thọ Bảy Mười*

Kính cần đôi vần thơ hiến dâng
Chúc Thầy rạng rỡ tựa vầng trăng
Mừng vui được thấy lòng nhân hậu
Hòa ái từng nghe dạ thủy chung
Thượng Như hạ Diễm lòng Pháp tự
Thọ tựa cao sơn tiếng danh Tăng
Bảy đời gia tộc danh huỳnh đệ ⁽¹⁾
Mười xã Duy Xuyên ⁽²⁾ mấy kẻ bằng!

Thành kính Chúc mừng Khánh Tuế lần thứ 70
của Hòa Thượng thượng Như hạ Diễm,
Phương Trưởng Chùa Viên Giác, Sáng lập Chủ Nhiệm Báo Viên Giác.
Chúng con kính chúc Hòa Thượng Pháp Thể khinh an, Phước Trí
nhị nghiêm, Tuệ Đăng thường chiếu.

- ĐĐ Trụ Trì và Chư Tăng Ni Tổ Đình Viên Giác Hannover Đức Quốc
- Hội Phật Tử và các Chi Hội Phật Tử VNTN tại Đức
- Ban Hướng Dẫn GDPT và các GDPT tại Đức
- Ban Biên Tập và Kỹ Thuật Báo Viên Giác
- Ban Hộ Niệm và Ban Trai soạn Tổ Đình Viên Giác

• Thơ Tùy Anh (tháng 6 năm 2019)

(1) - Huỳnh đệ: - Bào huỳnh HT. Thích Bảo Lạc, Phương Trưởng Chùa Pháp Bảo, Sydney, Úc Châu và - Bào đệ HT. Thích Như Diễm, Phương Trưởng Chùa Viên Giác, Hannover, Đức Quốc.

(2) - Duy Xuyên: nơi sinh quán của nhị vị Hòa Thượng.

Hôm nay ngày 30 tháng 3 năm Kỷ Hợi, nhằm ngày 4 tháng 5 năm 2019 sau đúng 35 năm phát lời Đại Nguyên của chúng tôi và Đại Chúng chùa Viên Giác Hannover gồm cả chư Tăng Ni cũng như Phật tử. Đó là việc lễ lạy kinh điển Đại Thừa mỗi chữ một lạy trong những mùa An Cư Kiết Hạ từ năm 1984 cho đến năm nay đã viên thành. Nói là một việc, mà thực hành lại là một việc khó hơn. Nếu người không có ý chí sẽ khó có thể duy trì một thói quen có lợi ích cho cả thân và tâm của mỗi người như vậy. Bởi lẽ khi lạy Kinh từng chữ một, chúng ta sẽ dễ thấm thấu lời dạy của Đức Phật nhiều hơn.

Bắt đầu từ mùa An Cư Kiết Hạ đầu tiên vào năm 1984, chúng tôi phát nguyện lạy Kinh Ngũ Bách Danh trong từng đêm của ba tháng Hạ. Sau đó lạy Kinh Tam Thiên Phật Danh, rồi Kinh Vạn Phật. Từ mùa An Cư Kiết Hạ năm 1990 - Phật Lịch 2534 chúng tôi phát nguyện lạy Bộ Kinh Pháp Hoa dày 545 trang gồm 75.802 chữ và bắt đầu lạy Kinh này ngày 7 tháng 6 năm 1990 cho đến ngày 10 tháng 6 năm 1995 thì hoàn Kinh. Kế tiếp chúng tôi phát tâm lạy Kinh Đại Bát Niết Bàn gồm 2 quyển và tổng cộng có 29 phẩm. Quyển I dày 776 trang; bắt đầu lạy ngày 10.6.1995 và đến ngày 17.8.2005 thì xong. Tổng cộng Kinh Đại Bát Niết Bàn quyển I có 158.777 chữ. Bắt đầu ngày 12.6.2006 cho đến ngày 4 tháng 5 năm 2019 chúng tôi lạy Kinh Đại Bát Niết Bàn quyển II gồm 613 trang, tổng cộng có 183.189 chữ. Điều này cũng có nghĩa là 183.189 lạy. Riêng bản thân chúng tôi vì phát Đại Nguyên trong đời tu hành của mình; nên không bỏ một lạy nào trong những bộ Kinh trên; trong khi đó, Đại Chúng Viên Giác cũng như các Phật tử thì có kẻ ở người đi; kẻ còn người mất; nên đây phải nói là một nhân duyên rất thù thắng mà Tăng Ni cũng như Phật tử chùa Viên Giác đã làm được. Từ đây về sau, trong những mùa An Cư Kiết Hạ của chùa Viên Giác tại Hannover không lạy Kinh từng chữ nữa mà bắt đầu trì tụng bộ Kinh Đại Bảo Tích gồm 9 quyển; mỗi quyển gần 1.000 trang và mỗi đêm chỉ trì tụng trên dưới một tiếng đồng hồ cho đến khi nào xong Kinh thì sẽ trì tụng những bộ Kinh lớn khác.

Hôm nay cũng là ngày đăng quang của Quốc Vương Rama đệ X của Thái Lan. Nhìn hình ảnh và lễ nghi mà chúng ta phải chạnh lòng khi nhớ nghĩ về quê hương đất nước của mình. Vì lễ những lễ hội này nhắc lại truyền thống của Bà La Môn Giáo cũng như của Phật Giáo đã gắn kết với nhau suốt mấy ngàn năm qua tại xứ chùa tháp này; còn chúng ta chỉ có một vài giai đoạn chừng 400 năm của hai triều đại Lý Trần là còn ứng dụng lễ Quán Đảnh cho nhà vua trước khi phong vương hoặc lễ thọ Bồ Tát Giới v.v... Trong khi đó nước Thái Lan từ Vua Chúa đến thần dân không ai là không mến mộ và tin theo lời dạy của Đức Phật cũng như của chư Tăng. Trong lễ đăng quang lần này vua Rama đệ thập của Thái Lan được một vị Bà La Môn; một vị Đại Lão Hòa Thượng Nam Tông và nhiều người trong Hoàng Tộc dâng nước Thánh tẩy cho Vua; nhằm gội sạch đi những trần cấu gồm nước của 5 con sông lớn tại Thái Lan qua 100 lần Thánh tẩy. Sau đó nhà vua đi đến chùa Phật Ngọc trong Hoàng Cung để lễ Phật và chư Tăng đốt đèn dâng lời cầu nguyện bằng tiếng Pali. Đoạn nhà vua rời ngai vàng đích thân xuống những vị Tăng Giáo Trưởng để cúng dường; trong khi chư Tăng vẫn ngồi nguyên tại chỗ. Số còn lại trong 80 Vị Tăng Giáo Trưởng của Tăng Già Phật Giáo Thái Lan hẳn nhiên là những vị đạo cao đức trọng trong toàn quốc mới được cung thỉnh về đây để chứng minh lễ đăng quang này, lần lượt tiến lên phía trước nhà Vua để nhận phẩm vật cúng dường.

Nhìn cung cách của Cư Sĩ đối với chư Tăng, dầu cho vị đó là Vua đương quyền hay Hoàng Hậu, Công Chúa đi chăng nữa, thì họ vẫn giữ một mực cung kính đúng lễ nghi Phật Giáo; nghĩa là Cư Sĩ dành lễ chư Tăng; chứ chư Tăng không đứng lên mời chào hay vái lạy Cư Sĩ. Có như vậy mệnh nước mới bền lâu và nhân dân trăm họ mới được nhờ. Do Vua, Hoàng Hậu, Công Chúa, Thái Tử đều biết tu, biết bố thí cúng dường; nên nhờ phước báu ấy mà vương triều của Thái Lan mới bền vững cả gần 2.000 năm nay; trong khi đó Việt Nam chúng ta thì sao? Nếu nhìn lại từ năm 1945 ở miền Bắc và từ năm 1975 ở miền Nam Việt Nam thì đau đớn biết dường nào. Ngày 30.4.1975 đã đến và thời điểm ấy có bao nhiêu người được; nhưng cũng có lắm kẻ mất mát đủ điều. Đặc biệt là chùa chiền của Phật Giáo bị đập phá khắp nơi trong nước; chư Tăng Ni thì bị tù đầy hay quản thúc tại chùa. Họ làm gì nên tội? Và chẳng người cộng sản Việt Nam vì vô đạo, không có Tôn Giáo để tôn thờ; ngoài chủ nghĩa Karl Max và Lenin; nên sau 44 năm giành lại chủ quyền và độc lập tự chủ của dân tộc; nhưng người cộng sản Việt Nam đã chẳng làm nên được một tích sự gì để cho thế giới nể vì. Từ phương diện đạo đức cá nhân, đến đoàn thể và Tôn Giáo.... Tất cả chỉ là xin cho và ban phát cho những kẻ có công; không đoái hoài đến sự mất chủ quyền của một Dân Tộc. Và chẳng học thức, giáo dục, đạo đức không có nơi người cộng sản, dầu cho những kẻ ấy là lãnh đạo đảng và nhà nước đi chăng nữa. Họ chỉ biết tư lợi cá nhân và quên đi quyền lợi của Dân Tộc. Họ sát phạt nhau và giết hại lẫn nhau như các trường hợp của Ông Võ Văn Kiệt, Nguyễn Bá Thanh, Trần Đại Quang, Nguyễn Phú Trọng v.v... rồi đây còn ai nữa thì không rõ; nhưng xem ra những màn đấu đá chính trị nội bộ này của đảng cộng sản Việt Nam đã làm cho thế giới phải kinh tởm và họ nhìn với cái nhìn mất thiện cảm ở nhiều phương diện khác nhau trên chính trường thế giới.

Việt Nam nếu muốn thay đổi, phải thay đổi tận gốc rễ mới được. Hãy nhìn qua Bhutan, Thái Lan, Singapore, Đài Loan, Nhật Bản và Đại Hàn để bắt chước và không cần phải bắt chước theo những nước Tây Phương làm gì. Cái gương đang nằm ở trước mắt đây. Tất cả những gần bốn triệu đảng viên đảng cộng sản Việt Nam hãy lấy mà soi chung; chứ không thì đã quá muộn màng với trào lưu tiến bộ của thế giới rồi. Hãy xem trọng giáo dục học đường cũng như đạo đức xã hội và hãy lấy Tôn Giáo; nhất là Phật Giáo làm Quốc Giáo như Thái Lan, Bhutan... thì may đâu vận nước và con người Việt Nam mới có thể thay đổi được.

Mùa Đức Phật Đản Sanh lần thứ 2.643 năm đã trở về trên khắp hoàn vũ này. Ông Tổng Thư Ký Liên Hiệp Quốc, Thủ Tướng Úc v.v... đã gửi đến cộng đồng Phật Giáo những bức thông điệp thật là ý nghĩa khi họ là những chính trị gia phương tây; nhưng đã dùng lòng Từ Bi cũng như Trí Tuệ của Đạo Phật để chuyển tải những thông điệp đầy giá trị nhân bản và tình người này đến với tất cả mọi người, không phân biệt Tôn Giáo và đảng phái chính trị.

Phật Lịch năm nay là năm thứ 2643 năm; ghi lại sự Đản Sanh, Thành Đạo và nhập Đại Bát Niết Bàn của Đức Phật; nhằm dẫn dắt mọi người và mọi loài vào được tri kiến của Như Lai. Bởi vì trong Kinh Đại Bát Niết Bàn quyển thứ II, Phẩm thứ 27 nói về việc Ứng tận hoàn nguyên của Đức Phật, trong đó có 9 chữ rất quan trọng. Đó là: **Thể tánh của vô minh vốn là giải thoát**. Vậy thì chúng ta cũng có thể suy diễn ra rằng: **Thể tánh của phiền não vốn là Bồ Đề** và **Thể tánh của sanh tử vốn là Niết Bàn** cũng không sai chút nào. Mong rằng với tư tưởng chủ đạo này, trên từ những người làm chính trị lãnh đạo đất nước, chấn dân; dưới cho đến muôn người trăm họ hãy tự biết rằng: trong mỗi chúng ta đều có tánh thiện lương, lành mạnh, dầu cho có bị vô minh phiền não ẩn tàng đâu đó, thì hạt giống Bồ Đề, hạt giống Giác Ngộ ấy không phải là không có ở tự tâm khảm của mọi người.

Mong rằng Phật Tánh ấy sẽ thể hiện ở mọi nơi, mọi chốn và con người sẽ được thấm nhuần ân pháp vũ ấy. Bởi lẽ Đức Phật cũng đã thường dạy rằng: Người nào hiểu được Pháp, kẻ ấy sẽ hiểu được Phật và ngược lại người nào hiểu được Phật, thì kẻ ấy sẽ hiểu được Pháp.

● Ban Biên Tập Báo Viên Giác

Người Xuất Gia Đứng Trước Vương Quyền

• Thích Như Điển

Bà La Môn Giáo là một Đạo giáo có xuất xứ từ Ấn Độ và Đạo này đã tồn tại ở đó cho đến ngày nay cũng đã trên dưới 5.000 năm lịch sử. Họ phân chia giai cấp để trị vì thiên hạ, mà giai cấp đầu tiên là giai cấp Bà La Môn gồm các Giáo Sĩ; rồi đến Sát Đế Lợi gồm những Vua, Chúa quý tộc; kế tiếp là Phệ Xá gồm những thương nhân; Thủ Đà La là hạng nô tỳ và cuối cùng là hạng cùng đinh. Những người có quyền bính trong tay như Bà La Môn hay Giáo Sĩ, họ dựa theo Thánh Kinh Vệ Đà để hành xử trong cuộc sống hằng ngày. Nghĩa là từ khi sinh ra cho đến khi lớn khôn, học hành, thi cử, ra làm việc nước và giai đoạn sau đó là thời kỳ họ lánh tục ở độ tuổi từ 40 trở lên và họ trở thành những vị Sa Môn sống không gia đình, chuyên tu khổ hạnh để tìm ra chân lý.

Đức Phật Thích Ca Mâu Ni xuất hiện tại Ấn Độ cách đây 2643 năm về trước. Ngài sinh ra nơi chốn Vương quyền, cũng có gia đình, sau đó mới xuất gia và suốt nhiều năm tu luyện đã trở thành bậc Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác. Ngài chủ trương rằng: Tất cả chúng sanh đều có Phật tánh và ai tu thì cũng có thể chứng được quả vị giải thoát này, bất kể là nam hay nữ, người giàu hay kẻ nghèo, kẻ làm tội lỗi hay người hạ tiện bình dân. Giáo lý của Đức Phật lấy Tứ Diệu Đế làm căn bản và Từ Bi cũng như Trí Tuệ là hai phương pháp đi vào đời để cứu khổ độ mê, không phân biệt loài người hay muôn vạn sinh linh trên thế gian này. Người tu theo Phật cũng có kẻ tại gia và người xuất gia. Sau khi xuất gia, đôi khi bên Đạo Phật cũng gọi là Sa Môn, nhưng phải gọi là Sa Môn Thích Tử để phân biệt với Sa Môn của Bà La Môn hay Sa Môn của ngoại đạo. Chữ Sa Môn có nghĩa là bậc ly dục, rời khỏi những cám dỗ của thế gian, sống đời độc cư nhàn cảnh. Tuy nhiên theo cổ Hòa Thượng Thích Thánh Nghiêm, người Đài Loan, thì Ngài khuyên chúng ta, những người xuất gia theo Phật Giáo nên dùng chữ Tỳ Kheo hay Tỳ Kheo Ni như luật Phật chế thì hay hơn là dùng chữ Sa Môn.

Cũng từ chữ Sa Môn này mà trong Trường Bộ Kinh (Digha Nikaya) chúng ta thấy phần thứ 2, có Kinh Sa Môn quả (Sàmannaphala Sutta) do cổ

Hòa Thượng Thích Minh Châu, Viện Trưởng Viện Đại Học Vạn Hạnh dịch ra Việt ngữ rất rõ ràng, minh bạch. Kinh này có 102 đoạn do chính Đức Phật đối đáp với Vua A Xà Thế (Ajātasatta) con của Hoàng hậu Videhi, là vua của nước Ma Kiệt Đà (Magadha). Trong Kinh này từ đoạn thứ nhất cho đến đoạn thứ 34, Vua A Xà Thế đã hỏi kết quả thiết thực hiện tại của hạnh Sa Môn với những vị Bà La Môn có thể lực đương thời, và cuối cùng thì nhà Vua không công nhận cũng không bác bỏ những lời của các vị Bà La Môn này đã giải thích, mà Ông từ chỗ ngồi đứng dậy và lui về. Đến đoạn thứ 34 nhà vua hỏi Đức Phật rằng: Vậy nên bạch Thế Tôn, con cũng hỏi Thế Tôn. Bạch Thế Tôn, cũng như các công nghệ chức nghiệp như: Điều tượng sư, điều mã sư, xa thuật sư, cung thuật sư, quân kỳ binh, nguyên soái, chiến sĩ, thượng sĩ quan, thám tử, dũng sĩ can đảm như voi chúa, anh hùng, trang giáp binh, nô lệ xuất thân, hóa đầu quân, thợ hớt tóc, người hầu tắm, thợ làm bánh, nhà vòng hoa, thợ giặt, thợ dệt, nhà làm thúng rổ, thợ đồ gốm, nhà toán số, nhà ấn bản và các công nghệ chức nghiệp khác. Chúng hưởng được kết quả thiết thực hiện tại công nghệ chức nghiệp của chúng. Chúng giúp cho tự thân được sống an lạc, hạnh phúc. Chúng giúp cho cha mẹ được sống an lạc, hạnh phúc. Chúng giúp cho bạn bè được sống an lạc hạnh phúc. Chúng dâng các vật cúng dường cho Sa Môn, Bà La Môn, sự cúng dường này có ảnh hưởng đến đời sau, liên hệ đến thiên giới, họ hưởng phước báo an lạc, thác sanh lên cõi Trời. Bạch Thế Tôn, Thế Tôn có thể cho biết kết quả thiết thực hiện tại của hạnh Sa Môn chăng?

- Đại Vương có thể được. Nay Đại Vương, ta sẽ hỏi Đại Vương về vấn đề này. Đại Vương hãy trả lời tùy theo ý muốn của Đại Vương.

Đại Vương nghĩ sao? Nếu Đại Vương có một người nô bộc, dậy sớm, thức khuya, thi hành mọi mệnh lệnh của chủ, làm đẹp lòng mọi người, lời nói kính ái, chú ý từng nét mặt (của Đại Vương). Người ấy nghĩ: "Thật hy hữu thay! Thật kỳ diệu thay! Quả vị thác sanh của các công đức, quả dị thực của các công đức. Đức vua Ajātasatta, con của bà Videhi của nước Magadha, là người, tôi đây là người. Vị vua Ajātasatta con bà Videhi, của nước Magadha, sống tận hưởng đầy đủ năm món dục lạc, tôi nghĩ không khác gì vị thiên thần, còn tôi là người nô bộc, làm mọi công việc, dậy sớm, thức khuya, thi hành mọi mệnh lệnh của chủ, làm đẹp lòng mọi người, lời nói kính ái, chú ý từng nét mặt (của Vua). Vậy ta hãy làm các công đức như Vua kia, ta hãy cạo bỏ râu tóc,

khoác áo cà sa, từ bỏ gia đình xuất gia tu đạo". Và người nô lệ ấy, một thời khác, cạo bỏ râu tóc, khoác áo cà sa, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, xuất gia tu đạo. Sau khi xuất gia như vậy, người ấy sống chế ngự thân, sống chế ngự lời nói, sống chế ngự ý nghĩ, bằng lòng với nhu cầu tối thiểu về ăn uống, y áo, hoan hỷ sống an tịnh. Nếu những người của Đại Vương đến tâu với Đại Vương. "Đại Vương có biết chăng? Có người nô bộc của Đại Vương, làm mọi công việc, dậy sớm, thức khuya, thi hành mọi mệnh lệnh của chủ, làm đẹp lòng mọi người, lời nói kính ái, chú ý từng nét mặt (của Đại Vương). Tâu Đại Vương, người ấy đã cạo bỏ râu tóc, khoác áo cà sa, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, xuất gia tu đạo. Sau khi xuất gia như vậy, người ấy sống chế ngự thân, chế ngự lời nói, chế ngự ý nghĩ, bằng lòng với nhu cầu tối thiểu về ăn uống, y áo, hoan hỷ sống trong an tịnh". Nay Đại Vương, Đại Vương có nói như sau chăng: "Người ấy hãy lại với ta, hãy làm lại người nô bộc, làm mọi công việc, dậy sớm, thức khuya, thi hành mọi mệnh lệnh của chủ, làm đẹp lòng mọi người, lời nói kính ái chú ý từng nét mặt"?

Đoạn thứ 36- nhà Vua trả lời: Bạch Thế Tôn, không như vậy. Trái lại chúng con kính lễ người ấy, đứng dậy trước người ấy, mời người ấy ngồi xuống ghế, cúng dường người ấy các dụng cụ như y áo, đồ ăn khát thực, sàng tọa, thuốc men trị bệnh và chúng con sẽ ra lệnh để bảo vệ, che chở người ấy đúng theo luật pháp.

- Nay Đại Vương, Đại Vương nghĩ thế nào? Nếu quả như vậy, thì đó có phải chăng là kết quả thiết thực hiện tại hạnh Sa Môn?

- Bạch Thế Tôn, như vậy chính là kết quả thiết thực hiện tại của hạnh Sa Môn.

-Nay Đại Vương. Đó là kết quả thiết thực hiện tại thứ nhất của hạnh Sa Môn mà ta đã trình bày.

Hai đoạn đối đáp trên đây giữa Đức Phật Thích Ca Mâu Ni và Vua A Xà Thế đang trị vì xứ Ma Kiệt Đà lúc bấy giờ, là một bằng chứng thiết thực nhất và có giá trị lâu dài trên 2.500 năm lịch sử rồi. Đọc đoạn đối đáp trên chúng ta có thể nghĩ rằng: Đạo Phật là Đạo không có giai cấp, miễn là ai tu theo chánh đạo, thì người ấy có thể thành đạo quả, dầu cho là kẻ ăn người ở đi nữa. Trái lại, khi đã thành tựu hạnh của một vị Sa Môn rồi thì ngay cả vua chúa cũng kính lễ người ấy, dùng mọi phương tiện đang có để cúng dường và bảo vệ người xuất gia kia đúng theo pháp luật của nhà Vua.

Từ đoạn kinh văn thứ 37 đến đoạn thứ 98 , Đức Phật đã nói về những phương pháp tu tập của các bậc Giác Ngộ, trên từ các bậc Chánh Biến Tri, dưới cho đến Trời, Người, nếu gìn giữ giới luật, môi trường sống, không hại lòng từ bi cũng như đối với việc quan quyền, chính trị v.v... không tranh chấp hơn thua, không xem bói toán ma thuật, không bàn luận về chuyện nhật thực, nguyệt thực, không chuyên làm mai mối, cưới gả, không làm Thầy thuốc chữa bệnh, mà sống đúng oai nghi, gìn giữ giới luật với ba y và một bình bát. Người ấy như đã trả được nợ cũ, hết bệnh, khỏi tù tội, khỏi làm nô lệ, thoát khỏi những hiểm nguy rình rập và đi sâu vào Thiền định để xa lìa tầm và tứ, bên trong tĩnh lặng, sống rõ biết vô thường, có thể hóa hiện các phép thần thông và chứng được cả túc mạng minh, ngay cả lậu tận trí. Cuối cùng vị ấy có thể đồng tuyên bố rằng: Sanh đã tận, phạm hạnh đã thành, những việc cần làm đã làm, sau đời hiện tại, không có đời sống nào khác nữa. Đây chính là sự chứng quả của một bậc A La Hán.

Đoạn thứ 99 thì Vua A Xà Thế đã xin quy y Tam Bảo, gồm Phật, Pháp và Tăng. Vua đã sám hối tội lỗi vì đã giam cha (Vua Tần Bà Sa La) vào ngục thất. Chính nhà vua đã thấy được tội ấy, nên việc thú tội kia đúng với chánh pháp và Đức Phật đã ghi nhận tội ấy của Đại Vương. Đoạn thứ 100, 101 và 102 Đức Phật đã nói lời kết và khuyên dạy các vị Tỷ Kheo hiện diện cũng như vua A Xà Thế đã chứng được pháp nhãn thanh tịnh, không trần cấu, không ô uế.

Kinh Phật Bản Hạnh trong Đại Chánh Tân Tu Đại Tạng Kinh, Đức Phật có thuật lại câu chuyện của Vua Ba Tư Nặc và Vô Nảo như sau:

Một hôm Vua Ba Tư Nặc cùng đoàn tùy tùng gồm cả gươm đao, giáo mác với vó ngựa chinh nhân, áo y phủ đầy bụi bặm và nhà vua đã đến trước Đức Thế Tôn. Đức Phật từ tốn hỏi:

- Bệ Hạ đi đâu mà xem ra vội vàng cùng đoàn tùy tùng như vậy?

- Bạch Đức Thế Tôn! Thế Ngài không hay biết gì hay sao? Trong nước chúng ta có một tên sát nhân vĩ đại, đã giết hết cả 999 người và nay chúng con đang truy nã người ấy.

Đức Phật từ tốn hỏi lại nhà vua rằng:

- Nếu người ấy nay đã hối cải ăn năn và trở thành một vị Sa Môn tuân thủ giới luật thì nhà Vua nghĩ sao?

- Nếu được như vậy thì Trẫm sẽ cung kính lễ bái, cúng dường cũng như cung cấp, bảo hộ.

Đức Phật liền cho thị giả dẫn vua và đoàn tùy tùng đến dưới gốc cây, nơi Vô Nãi đang tĩnh tọa và hào quang chiếu sáng khắp chung quanh, Vua chẳng nói gì, cúi đầu đánh lễ và trở về lại vị trí nơi Đức Phật tĩnh tọa và thưa rằng:

- Bạch Đức Thế Tôn! Vị Tỳ Kheo nào mà hào quang sáng chói đang tọa thiền ở dưới gốc cây đằng kia?

Đức Phật từ tốn trả lời rằng:

- Đó chính là người Đại Vương muốn tìm.

Vua Ba Tư Nặc và cả đoàn tùy tùng lại một lần nữa đến trước vị Tỳ Kheo Vô Nãi để đánh lễ và sám hối.

Cách đó chừng 300 năm sau, cũng tại xứ Ấn Độ này, có một Ông vua khi chưa thâm hiểu Phật Pháp thì người dân gọi là bạo chúa Asoka, nhưng sau khi nhà Vua đã hiểu Phật Pháp cũng như quy y Tam Bảo rồi thì Ông được gọi là Asoka Pháp. Có nghĩa là Ông Vua luôn luôn lấy Phật Pháp để hành trì và bảo hộ muôn dân. Nhiều khi nhà vua cung kính chư Tăng quá độ, nên đi đâu hay gặp bất cứ vị Tăng sĩ nào cũng đánh lễ, nên nhiều vị Đại thần không bằng lòng, trong đó có Da Xá. Da Xá bảo rằng: Vua là trên hết, tại sao lúc nào Bệ Hạ cũng đánh lễ Tăng Ni? Đức Vua không trả lời và một hôm Vua ra lệnh như thế này:

- Ngày mai tất cả các khanh trong triều đình hãy mang vào cho Trẫm một cái đầu con vật như: đầu heo, đầu bò, đầu gà, đầu cá v.v... riêng Da Xá thì hãy mang đến cho Trẫm một cái đầu người. Ai nghe cũng lạnh cả tứ chi, nhưng nếu không làm theo mệnh lệnh của Vua thì khó mà toàn mạng.

Ngày mai ấy đã đến và mọi người đều mang những đầu con vật vào cung Vua, đoạn Vua ra lệnh rằng: Tất cả các Khanh hãy mang tất cả những cái đầu đang có được ra ngoài chợ bán cho ta. Các quan vâng lệnh và cuối cùng thì ai cũng đã bán xong và trở về cung bằng tay không. Riêng Da Xá cái đầu kia đem bán đã không có ai mua, mà còn bị khinh tởm nữa. Đức Vua không dừng lại ở đó, mà ngày thứ hai và thứ ba vẫn lệnh cho Da Xá đem cái đầu người ấy ra chợ bán. Ác nghiệt thay! Đầu người càng để lâu càng hôi thối, chẳng ai dám lại gần, nên lại phải mang về cung vua và xin chịu tội.

Đức Vua A Dục phán rằng:

- Người hãy xem: Cái đầu người khi còn sống thì còn được trọng vọng, nhưng khi chết đi rồi thì còn thua cả đầu của súc vật nữa, đem cho cũng chẳng ai thèm chứ đừng nói chuyện bán. Còn ở

đây ta kính lễ các vị xuất gia sống đời tịnh hạnh, đem cái đầu này của Trẫm đánh lễ chư Tăng Ni còn có thêm phước đức nữa. Vậy kể từ nay các khanh không được ngăn cản ta thực hiện việc này. Da Xá và mọi người sám hối lỗi lầm của mình và Đức Vua A Dục từ đó về sau chuyên làm những việc thiện lương mà sử sách đã ghi lại rất nhiều, bằng chứng là những cây trụ đá của Vua A Dục ngày nay vẫn còn sừng sững trên khắp miền đất nước của Ấn Độ, và câu chuyện này được ghi lại trong quyển "Truyện cổ Phật Giáo" như đã kể ở trên. Chúng ta hãy lấy ba bài học bên trên về việc Vua Chúa Đánh Lễ Chư Tăng để chiêm nghiệm và đó là điều đã có thật trong lịch sử.

Đạo Phật được truyền đến Trung Hoa chính thức vào đời Hán Minh Đế, khoảng đầu thế kỷ thứ nhất dương lịch. Lúc bấy giờ Nho Học và Lão Trang đã thịnh hành ở đây cũng trên mấy ngàn năm, không thua kém văn hóa của Ấn Độ là mấy, nhưng Nho Gia thì xem Vua như Thiên Tử và quần thần trăm họ phải quỳ lạy, bái phục, tung hô vạn tuế v.v.. Lúc ban đầu chư Tăng Ấn Độ đến Kinh Đô Lạc Dương như Ngài Ma Đằng và Ngài Trúc Pháp Lan ở chùa Bạch Mã để dịch Kinh Tứ Thập Nhị Chương, chắc cũng không khỏi ngỡ ngàng với văn hóa của người đương thời. Mãi đến thời Đông Tấn (316-420) vào năm 340 có quan Phụ chánh Dũ Bạng, đã thay mặt Thánh Đế hạ chiếu chỉ ra lệnh cho các Sa Môn phải chí kính đối với Vương giả, song gặp phải sự phản đối kịch liệt của Thượng thư Lệnh Hà Sung và các Đại Thần khác, nên việc này đình chỉ lại. Đến Triều Vua An Đế, Hoàn Huyền tự phong Thái Úy, chuyên đoán triều chính, hạ lệnh sa thải những phần tử xấu trong hàng ngũ Tăng Ni, tức là việc thanh lọc Tăng Ni. Liền ngay sau đó buộc những người xuất gia phải kính bái vua chúa như tất cả mọi người dân khác trong nước. Thư ấy gửi cho 8 cơ quan của triều đình và cả Ngài Huệ Viễn ở Lô Sơn nữa. Hoàn Huyền khơi lại sự cố Dũ Bạng ngày xưa, cho rằng Dũ Bạng có lý, nhưng chưa luận được hết lẽ, thế nên Hoàn Huyền mới lập luận lại cho có lý như sau:

"Phàm sự hóa đạo của Phật, tuy bao la đến mênh mông, mở rộng ra đến ngoài vòng thấy nghe, song lấy việc Kính làm gốc, nơi đây có khác gì. Có khác chẳng qua nơi mục đích, chứ nào phải Cung Kính chẳng cần mà phải bỏ đi! Lão Tử sắp Vương hầu đồng với ba loại (tức Đất, Trời và Đạo) mà kính trọng (Vương Hầu) như thế đều do nơi (Vương Hầu) ban cho sự sống, khai thông mệnh vận (cho toàn dân), chứ đâu phải vì

Thánh nhân (tức các Vương Hầu) ở trên địa vị ấy mà được so ngang cùng hai Nghi (tức Đất và Trời) đâu! Chính vì đức lớn của Trời Đất là sinh, mà làm thông lẽ sinh ấy, sắp xếp vạn vật đâu vào đó (mọi việc này) đều do nơi quân vương. (Kính là) tôn kính cái thần khí của Vua, và (lễ là) lễ cái chỗ thực sự to lớn ấy, chứ nào phải chỉ là tôn trọng qua lại, cho có nghĩa với quân vương mà thôi đâu! Sa Môn sở dĩ cứ thế mà sống còn, thì cũng do mỗi ngày thọ dụng lấy sự sắp xếp đâu đó mệnh vận của mình (nơi quân vương). Thì có lẽ đâu đã thọ ân đức của người mà lại bỏ qua chẳng màng lễ người, đã hưởng ân huệ của người mà lại gạt đi, chẳng biết kính người được sao! Như thế, với lý đã không sao chấp nhận được rồi, mà với tình cũng chẳng cách nào thông nổi” (dựa theo phần dịch của TT Thích Nhất Chân trong bài: Người xuất gia đối trước Vương quyền).

Sau đó Ngài Huệ Viễn (334-416) đã viết: Sa Môn Bất Kính Vương Giả (gọi tắt là Sa Môn Luận) không chấp nhận việc Sa Môn phải kính lễ Vua Chúa. Trong đó có đoạn như sau để trả lời cho Hoàn Huyền:

“ Những gì trong Kinh Phật nói, thường phân làm hai khoa: Một là ở trong thế tục mà hoằng giáo, hai là xuất gia tu đạo. Ở trong thế tục thì cái lễ với bề trên, cái kính với tôn thân, cái nghĩa của trung hiếu, Kinh văn đều có nói đến; ba giáo huấn ấy Thánh Điển dạy rất rõ. Sự giáo huấn ấy đồng với luật chế của Vua, là điều phải làm, dường như hoàn toàn khế hợp với nhau. Về phương diện này hoàn toàn nói cho các Đàn Việt (các Phật tử tại gia), lý lẽ không hề có gì khác (với mọi người khác là phải kính lễ Vua). Song còn người xuất gia vốn như người khách bên ngoài thế gian này, hành tích không dính bám vào bất cứ gì. Giáo Pháp mà họ tuân theo là thấu rõ bao tai họa lụy phiền cũng do nơi có thân, thế nên chẳng cầu giữ thân này là nhằm để dứt diệt họa hoạn; biết rành đời đời phải sinh, sinh là do nơi thuận theo lẽ biến hóa (của đất trời), thế nên không thuận theo lẽ hóa ấy là cốt để cầu được tông yếu. Cầu tông như thế không thể do thuận hóa mà có được. Thế nên (người xuất gia) không coi trọng sự ban ân cho được sống hanh thông khoái lạc, diệt các họa hoạn không do nơi bám giữ thân này mà thành được. Thế nên (người xuất gia) chẳng quý các lợi lạc được sống ấm no đầy đủ. Lý này hoàn toàn ngược lại với thế tục. Đạo và thế tục phản ngược với nhau là vậy!” (tiếp tục trích như bên trên).

Đến năm 403 Hoàn Huyền soạn ngôi xưng đế và đã đặc biệt hạ chiếu chỉ chấp thuận chính thức cho Sa Môn không cần phải lễ kính Vương giả. Từ đó về sau hầu như các triều đại khác như: Đường, Tống, Nguyên, Minh, Thanh đều căn cứ vào luận “Sa Môn Bất Kính Vương Giả” của Ngài Huệ Viễn để đối đãi với Tăng đồ của Trung Quốc, nhưng điều thiết yếu ở đây phải minh định rằng: Phật Giáo tại Trung Hoa sở dĩ được phát triển qua mấy ngàn năm lịch sử là nhờ tư tưởng Huyền Học của Lão Trang về Vô Vi. Tinh thần này tương ứng với lý Bát Nhã về Tánh Không của Phật Giáo, nên mặc dầu Đạo Phật Trung Hoa nằm trong xã hội Khổng Giáo được ưu tiên, nhưng nếu không có Lão Trang thì Phật Giáo cũng khó mà phát triển trên quê hương có hơn 5.000 năm văn hiến này.

Từ Ấn Độ, qua Trung Hoa rồi sang đến Việt Nam của chúng ta trải qua nhiều thời gian và không gian, nên cũng có nhiều biến đổi. Sự thay hình đổi dạng ấy là nhờ Phật Giáo biết kết hợp với văn hóa, phong tục tập quán của nước nhà, nên chúng ta mới có 400 năm lịch sử oai hùng của Triều Lý (1010-1224) và Triều Trần (1225-1400), để ngày nay nhìn lại khoảng thời gian này mà những ai là Phật tử phải vô cùng hãnh diện. Vì Vua thương dân như con đẻ (Trần Thánh Tông) hay bỏ ngôi báu để đi xuất gia như: Lý Huệ Tông, Trần Nhân Tông, Tuệ Trung Thụ Sĩ v.v...

Đến đời Nhà Hậu Lê (1428-1789) rồi Nhà Mạc và Trịnh Nguyễn phân tranh (1774-1775) các Vua Chúa cũng còn có tâm với Tam Bảo. Đặc biệt là Chúa Nguyễn Phúc Chu (1675-1725) đã thọ Bồ Tát Giới với Ngài Thạch Liêm Thích Đại Sán tại Giới đàn ở Phú Xuân và được ban Pháp Danh là Hưng Long. Thông thường trong những triều đại ở Việt Nam mà Phật Giáo nắm giữ vai trò cổ vũ cho Vua hay Chúa thì chư Tăng hay khuyên Vua hay Chúa thọ Bồ Tát Giới tại gia trước khi đăng quang lên ngôi Thiên Chủ hay được phong vương. Điều này rõ ràng là các vị Vua sẽ làm lợi lạc cho nhân dân, trong đó kể cả chư Tăng Ni đang hành đạo trong nước Đại Việt của chúng ta. Nếu người xuất gia có làm một điều gì thì họ luôn hướng về Từ Bi và Trí Tuệ qua việc phát Bồ Đề Tâm để hành Bồ Tát Hạnh. Nếu không là như vậy, không phải là tinh thần của Phật Giáo Đại Thừa.

Vào ngày 4 tháng 5 năm 2019 vừa qua tại Thái Lan, Vua Rama Đệ Thập lên ngôi Hoàng Đế cũng đã để lại một sự kiện có liên quan đến Phật Giáo và nhất là việc làm lễ Quán Đảnh cũng như

cúng dường chư Tăng trong cung điện Hoàng Gia Thái Lan, là một điều đặc biệt nên đề cập đến để đời sau có người tìm lại sử liệu ngày xưa, có được nhân duyên để nghiên cứu về một đất nước có truyền thống theo Phật Giáo Nam Tông, nhưng cũng đã có sự hiện hữu của Bà La Môn Giáo trong Đại Lễ này. Lễ Thánh tẩy thân tâm hay lễ Quán Đảnh phát nguồn từ Ấn Độ và sau đó là Phật Giáo. Có lẽ Thái Lan nằm gần Ấn Độ, nên cũng không phải là không ảnh hưởng ít nhiều tục lệ này khi Vua Chúa lên ngôi. Vì người Ấn Độ theo Tôn Giáo Bà La Môn luôn dùng nước sông Hằng để gội rửa thân dơ và họ quan niệm rằng sông Hằng là con sông thiêng, nếu ai tắm gội được trong dòng sông này thì mọi tội lỗi đều xả bỏ, dứt sạch.

Trong lễ Đăng quang của Vua Rama Đệ Thập, đầu tiên là một vị Giáo Sĩ của Bà La Môn quỳ xuống trước Vua dâng lên bình nước sạch được múc từ nhiều con sông trong nước Thái Lan, đoạn nhà Vua lấy hai tay hứng nước và xoa lên đầu mình. Kế tiếp một trong nhiều vị Sư Trưởng Lão mang một bình nước xối lên sau lưng của Đức Vua, sau đó vị Trưởng Lão này đi đến trước mặt Vua (không quỳ) đưa bình nước lên và nhà Vua đưa hai tay ra để đỡ lấy nước được rót ra từ bình của vị Trưởng Lão nọ. Kế đến là Hoàng Tộc cả nam lẫn nữ, đặc biệt chỉ có những người lớn tuổi mới được vinh dự này. Nhà Vua mặc đồ màu trắng, giống như hình thức của một Cư Sĩ tại gia. Sau khi làm lễ Thánh tẩy rồi Vua và Hoàng hậu được di chuyển về chùa Phật Ngọc để dự lễ đăng quang. Trong lễ đăng quang này, có 80 vị Sư được xếp ngồi bên trái từ ngoài hướng vào và Hoàng tộc cũng như những người quan trọng được mời, ngồi chứng kiến ở gian giữa. Khi nhà Vua bước lên Điện Phật để lễ bái cầu nguyện thì tất cả Hoàng tộc và các vị Đại thần đều phải đứng lên nghinh tiếp Vua, trong khi đó chư Tăng vẫn ngồi. Điều này chứng tỏ rằng Vương quyền vẫn nằm dưới ánh sáng của Phật Pháp, chư Tăng nắm giữ vị trí làm Thầy như Ngài Huệ Viễn bên Trung Hoa thuộc Phật Giáo Đại Thừa đã tuyên bố rằng: "Người xuất gia vốn như khách bên ngoài thế gian này...". Rõ ràng là như vậy. Người xuất gia không bận bịu với thế quyền, muốn đi đâu thì đi, muốn ở đâu thì ở, luôn sống với một cuộc đời "độc cư nhàn cảnh" là vậy.

Khi Vua và Hoàng Hậu ngồi đối diện với cận thần và Hoàng tộc, thì một vị Trưởng Lão tiến ra phía trước đốt đèn để cầu nguyện và sau khi chư Tăng hiện diện tụng xong bài Kinh bằng tiếng

Pali ngắn gọn, thì cây đèn cây ấy được tắt và vị Trưởng Lão kia trở về lại vị trí cũ để ngồi. Những người hầu cận lần lượt mang lễ vật cúng dường lên chư Tăng, nhà Vua đích thân rời ngai vàng đi xuống cúng dường cho 8 vị Trưởng Lão đại biểu, trong khi các Ngài vẫn ngồi để nhận lễ vật và sau đó những vị còn lại tiến đến trước Vua để Vua cúng dường lên chư Tăng.

Ngày hôm sau, 5 tháng 5 năm 2019 nhà Vua được Thủ Tướng và các vị cận thần cũng như Công Chúa đương triều đứng chờ phía trước một đồ hình gồm tám góc, giống như Bát Chánh Đạo và từ đây những bảo vật của Hoàng Gia tượng trưng cho uy quyền của một bậc quân vương được các cận thần dâng lên như: Vương miện, kiếm, quạt, đôi hia nam ngọc v.v... Giờ này Rama Đệ Thập mới chính thức là một nhà Vua thực sự và đã được những thanh niên lực lưỡng thay nhau khiêng kiệu đi bộ đến ba ngôi chùa trong Hoàng Thành, để nhà Vua lễ bái nguyện cầu trong vòng 7 cây số. Tại những ngôi chùa này Vua Rama Đệ Thập của Thái Lan chính thức tuyên bố với thần dân là: Trẫm dùng uy quyền để trị nước theo chính nghĩa, cũng như bảo hộ Phật Giáo và thần dân của Trẫm". Tuy bên Nam truyền không quảng bá tinh thần Lục Độ Vạn Hạnh như Bắc truyền gồm: Bố thí, Trì giới, Nhẫn nhục, Tinh tấn, Thiền định và Trí tuệ, nhưng bên Nam truyền cũng đã áp dụng ba trong sáu điều này. Đó là: Bố thí, Trì giới và Thiền định. Đây là ba điều căn bản của Phật Giáo Nam truyền. Ngày nay khi Phật Giáo Nam truyền được truyền sang Âu Mỹ, nhưng ở đây có phần đảo ngược lại là: Thiền Định đi đầu, sau đó mới đến Trì giới và Bố thí.

Nhìn chung một lễ đăng quang như vậy của thế kỷ thứ 21 này đã gợi lại cho chúng ta thấy được ảnh hưởng của Đạo Phật thật là không nhỏ với dân chúng Thái Lan. Họ ở cách nước Việt Nam của chúng ta chẳng bao xa, nhưng tinh thần đạo đức của họ vẫn còn giữ lại hầu như nguyên vẹn, và Phật Giáo chính là một chất liệu dưỡng sinh cho hơn 70 triệu người dân Thái, dưới sự trị vì của Đức Vua Rama Đệ Thập này. Chúng ta cũng nên góp lời cầu nguyện cho đất nước ấy luôn mãi bình yên để Phật Giáo được phát triển và từ đó dân chúng sẽ được sống thái bình, như trong hai lần đệ nhất (1914-1918) và đệ nhị (1939-1945) thế chiến vừa qua, trong khi Á Âu đều bị đổ nát qua nhiều lần ranh lửa đạn của chiến tranh và hận thù, nhưng Thái Lan vẫn an bình, không bị chiến tranh chi phối và vì thế người dân Thái không bị kéo vào quỹ đạo của

hận thù, cấu xé lẫn nhau. Nhìn người lại nghĩ đến ta mà có cái gì đó thẹn lòng khó nói. Nguyên là sau khi người cộng sản xâm chiếm miền Nam Việt Nam vào năm 1975, sau đó họ đã lập ra một Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam gồm đa phần những người thân cận với họ để cố tình dẹp bỏ một Giáo Hội truyền thống do dân lập từ năm 1964. Đó là Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất. Ngày nay tại trụ sở Quốc Hội có rất nhiều chư Tăng và chư Ni làm Đại Biểu. Như vậy Phật Giáo Việt Nam trong hiện tại đã làm sai lời Phật dạy rồi. Nghĩa là người xuất gia phải đứng trên thế quyền; chứ không được đứng trong thế quyền để hành hoạt như là một Dân Biểu làm đại diện cho dân. Nhìn Quốc Hội Thái Lan đâu có vị Sư nào có chức danh Dân Biểu, Nghị Sĩ nhưng họ vẫn được Vua Chúa và Hoàng Tộc bảo hộ. Cho nên chúng tôi nghĩ rằng: Những vị Tăng Sĩ Việt Nam đang có mặt trong Quốc Hội hay bất cứ trong cơ quan nào của nhà nước, của chính phủ thì hãy nên trở lại chùa, thực hiện nhiệm vụ của người tu hành. Đó là mổ sớm chuông chiều, công phu kinh kệ, thiền định trau dồi nội tâm, giới đức chứ không nên bước vào chốn hồng trần như vậy. Có như thế thì Phật Giáo mới xứng đáng là một Tôn Giáo lãnh đạo tinh thần cho cả nước, bằng ngược lại Phật Giáo chỉ là một con thoi, một đòn bẩy để người Cộng sản Việt Nam sử dụng, thì trước sau gì Phật Giáo Việt Nam của chúng ta cũng sẽ bị thế tục hóa, Tăng Sĩ chỉ là những người thừa sự của chính quyền đương thời và không còn giữ đúng vị trí của mình là một chúng Trung Tôn đứng giữa cuộc đời mà không bị đời chi phối nữa.

Ngày 1 tháng 5 năm 2019 vừa qua tại Nhật Bản, Vua Reiwa (Lệnh Hòa) đã lên kế vị ngai vàng của Vua cha là Heisei (Bình Thành). Ông này là con của Vua Showa (Chiêu Hòa) và Vua Showa là con của Vua Taisho (Đại Chánh). Vua Đại Chánh là con của Vua Meiji (Minh Trị). Từ năm 1868 đến nay gần 200 năm lịch sử qua 5 đời Vua như thế, nước Nhật đã trở thành một trong những cường quốc của thế giới, đều nhờ vào cách cai trị sáng suốt của năm Ông Vua này. Mặc dầu sau Đệ nhị thế chiến (1945) hay nói đúng hơn là sau khi người Mỹ thả hai quả bom nguyên tử xuống hai thành phố Hiroshima và Nagasaki vào tháng 8 năm 1945 thì Thiên Hoàng Showa đầu hàng vô điều kiện, nước Nhật sau đó đã trở thành nước quân chủ lập hiến, nghĩa là Vua vẫn còn đó, nhưng Quốc Hội mới là những cơ quan quyết định mọi vấn đề của dân, còn Vua chỉ có tính cách tượng trưng cho nền quân chủ mà thôi. Tuy Nhật Bản đa phần người dân theo

Phật Giáo, nhưng Vua Chúa thì theo Thần Đạo. Đạo ấy là Đạo của Thiên Tử, nó cũng giống như Anh Giáo của nữ Hoàng Anh trong hiện tại vậy. Tuy họ không có thực quyền, nhưng ảnh hưởng tinh thần của những Ông Vua Nhật Bản, Thái Lan, Na Uy, Thụy Điển, Đan Mạch, Bỉ hay nữ Hoàng Hòa Lan, Anh Quốc v.v... dân chúng vẫn luôn ngưỡng mộ, và khi nào quốc gia lâm nguy, sơn hà xã tắc động loạn là luôn có sự hiện diện của họ để làm vai trò trung gian giải quyết những mâu thuẫn nội tại, nhằm làm an lòng quốc dân trăm họ. Tất cả đều là nhờ vào Đạo cả.

Cách đây chừng hơn 10 năm (2008) vua Wangchuck của Bhutan thoái vị, truyền ngôi lại cho Thái Tử và sau đó đám cưới của Thái Tử cũng được thực hành theo nghi lễ Phật Giáo thuộc Kim Cang Thừa. Lễ đăng quang của nhà Vua trẻ này cũng vậy. Tất cả đều có sự hiện diện của chư Tăng, vì thế nên nước Bhutan được mệnh danh là một nước có chỉ số hạnh phúc cao nhất trên thế giới, mặc dầu họ không giàu có tiền bạc như các nước Âu Mỹ, nhưng họ giàu về việc tôn trọng môi sinh, môi trường sống của người dân không bị nhiễm ô như nhiều nơi trên thế giới ngày nay. Tất cả đều được ảnh hưởng bởi tinh thần đạo đức của Phật Giáo. Thế giới phải ngưỡng mộ và bái phục đất nước này. Phật Giáo tại đây đóng một vai trò rất quan trọng trong quần chúng, giống hệt như Phật Giáo Tây Tạng và hy vọng rằng Phật Giáo Tây Tạng dưới sự điều dắt của Đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14 cũng như vị Thủ Tướng Cur Sĩ đương thời, một mai đây họ sẽ giành lại được độc lập và tự chủ, trở về lại quê hương để sinh sống, nơi không còn sự hiện diện của người Trung Quốc nữa.

Tôi viết bài này chỉ những mong người xuất gia hãy hành xử đúng cương vị của mình, như từ xưa trong luật định đã có, đối với Vương quyền hay thế quyền, để hình ảnh của người xuất gia không bị các thế lực chính trị làm nhiễm ô, mà trái lại người xuất gia không có gì là của riêng mình hết, ngoại trừ ba y và một bình bát, hãy đứng lên trên thế quyền để hình ảnh của người xuất gia được tồn tại dài lâu hơn trong thế gian này và loài người sẽ không đồng hóa kẻ tu hành như là những người thế gian không khác. Vì đã xuất gia được rồi, thì công đức không nhỏ và hãy là một ruộng phước để người Phật tử gieo trồng vào.

• **Thích Như Điển**

*Viết xong tại thư phòng chùa Viên Giác Hannover
vào lúc 16:00 ngày 7 tháng 5 năm 2019*

PHÁP HOA

Tại sao kinh này có tên là: Kinh Hoa Sen Diệu Pháp (Saddharma- pundarīkasanscrit)

• TS Lâm Như-Tạng

(tiếp theo VG 228)

VII- PHÁP HOA KINH VĂN CÚ

Tác phẩm do Thiên Thai Trí Khải thuyết giảng tại chùa Quang Trạch ở Kim Lăng vào niên hiệu Trinh Minh năm đầu, năm 587 đời Trần thuộc Nam Triều, Quán Đỉnh ghi chép, được in vào Đại Chánh Tạng tập 34, sách có 10 quyển hoặc 20 quyển.

Sách này giải thích từng câu của Kinh Pháp Hoa. Trong sách phần nhiều vận dụng phương pháp chú thích riêng do Tông Thiên Thai sáng tạo gọi là Thiên Thai Tứ thích, 4 cách giải thích của Tông Thiên Thai, để giải thích.

1- GIẢI THÍCH NHÂN DUYÊN

Căn cứ vào nhân duyên Đức Phật nói pháp và chúng sinh nghe pháp để giải thích văn kinh.

2- GIẢI THÍCH THEO ƯỚC GIÁO

Dùng 5 vị, 8 giáo để giải thích các giáo pháp Thiên, Viên, Đại, Tiểu.

3- GIẢI THÍCH THEO BẢN, TÍCH MÔN

Chia Kinh Pháp Hoa làm Bản Môn và Tích Môn để giải thích nghĩa lý khác nhau của Kinh.

4- GIẢI THÍCH THEO QUÁN TÂM

Đem mỗi sự kiện được nói trong Kinh thu nhiếp vào tâm mình để quán xét về lý thực tướng.

Sách này có nhiều lý luận công kích luận thuyết của các sư khác. Như căn cứ vào sự phân khoa trong phẩm Tựa để luận phá thuyết của Đạo Bằng và 6 vị khác. Căn cứ vào thuyết Vô Lượng Nghĩa mà luận phá thuyết của Đạo Sinh và 4 vị khác. Căn cứ vào Thập Như Thực Tướng trong phẩm Phương Tiện mà vấn nạn thuyết của Quang Trạch và 3 vị khác. Căn cứ vào Thệ Chân Thực Tướng trong phẩm Pháp Sư mà luận phá thuyết của Đạo Sinh và 10 vị khác. Nhất là thuyết của Pháp Vân ở chùa Quang Trạch bị nạn vấn ở nhiều điểm.

Chú sớ của sách này có Pháp Hoa Văn Cú Ký, 30 quyển, do Trạng Nhiên soạn vào đời Đường.

• **Tham khảo:** Tục Cao Tăng Truyện, Q. 17. Tổng Cao Tăng Truyện, Q. 6. Phật Tổ Thống Ký, Q. 7, 10, 25, 45, 47. v.v...

VIII- PHÁP HOA SÁM PHÁP

Chỉ cho Tam muội, được chia ra từ Bán Hành Bán Tọa Tam Muội trong 4 loại Tam Muội do Tông Thiên Thai thành lập.

Phương Pháp tu Tam Muội này y cứ vào Kinh Pháp Hoa và Kinh Quán Phổ Hiền. Lấy 21 ngày làm 1 thời hạn, hành đạo tụng kinh, hoặc đi, hoặc đứng, hoặc ngồi lúc nào cũng tư duy quán xét Lý Thực Tướng Trung Đạo. Pháp tu này lấy sám hối diệt trừ tội chướng làm chính. Cho nên ngày đêm 6 thời (sáng sớm, giữa trưa, chiều tối, canh 1, canh 3, và canh 5) cần phải tu tập Ngũ Hội (sám hối, khuyến thỉnh, tùy hỷ, hồi hướng và phát nguyện).

Có 3 phương pháp tu tập:

1- THÂN KHAI GIÀ

Nên đi và ngồi, KHAI; không nên đứng và nằm, GIÀ.

2- NÓI NĂNG VÀ IM LẶNG

Tụng Kinh Đại Thừa không xen lẫn các việc khác.

3- Ý CHỈ QUÁN

Chia làm hai: Hữu Tướng Hành và Vô Tướng Hành

a- HỮU TƯỚNG HÀNH

Y cứ vào phẩm Khuyến Phát: dùng tán tâm trì tụng Kinh Pháp Hoa, không nhập thiền định. Bất luận là ngồi, đứng hay đi đều phải nhất tâm tụng niệm Kinh Pháp Hoa ngày đêm 6 thời sám hối tội chướng của 6 căn.

b- VÔ TƯỚNG HÀNH

Y cứ vào phẩm An Lạc Hạnh: nhập thiền định sâu xa, quán chiếu 6 căn để thấu suốt thực tướng Trung Đạo của 3 Đế: KHÔNG, GIÀ, TRUNG.

Theo Pháp Hoa Tam Muội Sám Nghi và Ma Ha Chỉ Quán quyển 2, thượng của Trí Khải: Bất cứ ai muốn thấy sắc thân của Bồ Tát Phổ Hiền, Đức Phật Thích Ca và Phân thân của chư Phật, cho đến muốn diệt trừ hết thảy tội chướng và muốn ngay đời này được vào ngôi vị Bồ Tát thì đều phải tinh cần tu tập Pháp Hoa Tam Muội.

• **Tham khảo:** Pháp Hoa Văn Vú Ký, Q. 2. Phần cuối. Pháp Hoa Nghĩa Sớ, Q. 12. Pháp Hoa Kinh Huyền Tán, Q. 10. Phần cuối. Chỉ Quán Phụ Hành Truyền Hoảng Quyết, Q. 2. Phần 2. Pháp Hoa Truyền Ký, Q. 2. Phật Tổ Thống Ký, Q. 6.

IX- 5 LỚP NGHĨA HUYỀN DIỆU CỦA KINH PHÁP HOA

Do Trí Khải của Tông Thiên Thai thành lập. Đó là: Giải thích Tên, Thực Tướng là Thể, giải rõ Tông, giải rõ Dụng, Đưa ra Giáo Thuyết.

1- GIẢI THÍCH TÊN

Dùng Pháp và Dụ để đặt tên. Pháp là Diệu Pháp. Dụ là Hoa Sen. Nghĩa là Pháp Quyền, Thực, Thập Giới, Thập Như, rất vi diệu không thể nghĩa bàn. Cho nên phải tạm mượn thí dụ để làm cho sáng tỏ. Dùng Diệu Pháp để dụ cho quyền thực nhất thể. Dùng Hoa Sen để dụ cho hoa quả đồng thời. Đó là dùng Pháp và Dụ để đặt tên. Nên gọi là Diệu Pháp Liên Hoa Kinh.

2- THỰC TƯỚNG LÀ THỂ

Lấy thực tướng làm thể. Nghĩa là thực tướng trung đạo là cái thể màu nhiệm, Diệu Thể, được Kinh Pháp Hoa giải bày. Vì thế nên nói Thực Tướng là Thể.

3- GIẢI RÕ TÔNG

Lấy Nhân Quả Nhất Thừa làm Tông. Nhất Thừa là Nhất Thực Tướng. Tông là nghĩa cốt yếu. Nghĩa là tu hạnh thực tướng là Nhân. Chứng Lý Thực Tướng là Quả. Vì thế nên nói nhân quả Nhất Thừa là Tông.

4- GIẢI RÕ DỤNG

Lấy dứt ngờ sinh tin làm dụng. Dụng là lực Dụng. Nghĩa là dùng Diệu Pháp Đại Thừa để mở bày căn cơ viên mãn. Đối với Tịch Môn khiến cho dứt trừ mọi ngờ quyền giả mà sinh lòng tin chân thực. Đối với Bản Môn thì dứt mọi ngờ gần, Phật mới thành gần đây, mà sinh lòng tin xa, Phật đã thành từ lâu. Vì thế nên nói dứt ngờ sinh tin là Dụng.

5- ĐƯA RA GIÁO THUYẾT

Lấy Đề Hồ Vô Thượng làm Giáo Tướng. Lời dạy của bậc Thánh gọi là Giáo. Phân biệt giống nhau hay khác nhau gọi là Tướng. Nghĩa là Kinh Pháp Hoa thuần là Viên Giáo và rất màu nhiệm. Khác hẳn với các Giáo Tiểu Thừa thiên chấp. Cũng như Đề Hồ thượng vị khác hẳn với các Giáo Tiểu Thừa, thiên chấp. Cũng như Đề Hồ thượng vị. Khác hẳn với các vị như: Nhữ, Lạc, Sinh Tô và Thực Tô. Vì thế nên nói Đề Hồ vô thượng là Giáo Tướng.

• **Tham khảo:** Pháp Hoa Huyền Nghĩa Thích Tiêm, Q. 1. Ngũ Trùng Huyền Nghĩa Bản Tích Môn v.v...

X- PHÁP HOA KINH NGHĨA SỚ

Còn gọi là Pháp Hoa Nghĩa Sớ, Pháp Hoa Kinh Sớ, Diệu Pháp Liên Hoa Kinh Nghĩa Sớ.

Cát Tạng soạn vào thời nhà Tùy, tác phẩm gồm có 12 quyển, được in vào Đại Chánh Tạng tập 34.

Cát Tạng đứng trên lập trường Tam Tông Luận để giải thích Kinh Pháp Hoa. Ngài cũng trích dẫn nhiều Kinh, Luật, Luận để chú thích thêm. Toàn sách lập thành 3 nghĩa: Bộ loại bất đồng, Phẩm thứ sai biệt và Khoa kinh phân tề để nói về Đại cương Kinh Pháp Hoa. Sau đó lần lượt giải thích Kinh văn từ Phẩm Tựa đến phẩm 28.

1- BỘ LOẠI BẤT ĐỒNG

Nêu 7 trường hợp để chỉ rõ bộ loại các Kinh, lấy bản Kinh 28 phẩm làm bản đầy đủ.

2- PHẨM THỨ SAI BIỆT

Lập thành 5 nghĩa:

- Nói về nguyên do sinh khởi của các phẩm.
- Nói rõ về nghĩa nhiều hay ít.
- Bàn về thứ tự trước sau của các phẩm.
- Nói rõ về lý do các phẩm có hay không.
- Giải thích riêng về Phẩm Tựa.

3- KHOA KINH PHÂN TỀ

Nêu lên các thuyết khác và kiến giải của mình về sự phân khoa của các Kinh. Kế đó, giải thích 28 phẩm của Kinh.

Quyển 1 đến quyển 6: Giải Thích 3 phẩm, từ phẩm Tựa trở xuống.

Quyển 7: Giải thích phẩm Tín Giải.

Quyển 8: Giải thích 3 phẩm, từ phẩm Được Thảo Dụ trở xuống.

Quyển 9: Giải thích 6 phẩm từ phẩm 500 Đề Tử Thọ Ký trở xuống.

Quyển 10: Giải thích 6 phẩm, từ phẩm An Lạc Hạnh trở xuống.

Quyển 11: Giải thích 6 phẩm, từ phẩm Tùy Hỷ Công Đức trở xuống.

Quyển 12: Giải thích 5 phẩm còn lại. Trong đó chỉ thiếu có phần kệ tụng tụng của phẩm Phổ Môn.

Đây là bộ sách sớ giải rất có giá trị đối với việc nghiên cứu Kinh Pháp Hoa.

• **Tham khảo:** Tân Biên Chú Tông Giáo Tạng Tổng Lục, Q. 1. Tam Luận Tông Chương Sớ v.v...

XI- 17 TÊN CỦA KINH PHÁP HOA

Ngài Thế Thân có nêu ra 17 tên của Kinh Pháp Hoa trong tác phẩm Pháp Hoa Kinh Luận

của mình để phân tích ý nghĩa sâu xa huyền nhiệm không thể nghĩ bàn của Kinh này. Đó là:

1- KINH VÔ LƯỢNG NGHĨA

Tiếng Phạn là Mahānirdesa. Đức Phật muốn nói về lý Nhất Thừa Thực Tướng của Kinh Pháp Hoa. Nên trước hết Ngài nói Vô Lượng Nghĩa Xứ. Đem Vô Lượng Nghĩa này qui về lý Nhất Thừa Thực Tướng.

2- TỐI THẮNG TU ĐA LA

Tiếng Phạn là Sūtrānta. Kinh Pháp Hoa chỉ nói về lý Nhất Thừa Thực Tướng, là Diệu Pháp hơn hết trong Tam Tạng, không có Kinh nào sánh bằng.

3- ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG KINH

Tiếng Phạn là Mahā-vaipulya. Kinh Pháp Hoa chỉ bàn về lý Nhất Thừa Thực Tướng có đầy đủ 3 nghĩa: Đại, Phương là chính lý, Quảng là trùm khắp.

4- GIÁO BỒ TÁT PHÁP

Tiếng Phạn là Bodhisattvavāda. Kinh Pháp Hoa chỉ bàn về lý Nhất Thừa Thực Tướng mà Đức Như Lai dùng để giáo hóa tất cả Bồ Tát đã thành tựu thiện căn, tùy thuận pháp khí, khiến chúng được quả vị Phật.

5- TẤT CẢ CHƯ PHẬT SỞ HỘ NIỆM

Tiếng Phạn là Sarva-Buddha-parigraha. Kinh Pháp Hoa chỉ nói về lý Nhất Thừa Thực Tướng mà Đức Phật đã tự chứng đắc và được tất cả chư Phật hộ niệm. Tuy muốn mở bày cho chúng sinh, nhưng vì căn cơ của họ còn thấp kém. Nên Ngài tạm thời im lặng không vội nói ra.

6- TẤT CẢ CHƯ PHẬT BÍ MẬT PHÁP

Tiếng Phạn là Sarva-Buddha-rahasya. Kinh Pháp Hoa chỉ nói về lý Nhất Thừa Thực Tướng. Pháp này rất sâu xa, huyền nhiệm, là pháp bí mật của tất cả chư Phật và chỉ có chư Phật chứng biết được.

7- TẤT CẢ CHƯ PHẬT CHI TẠNG

Tiếng Phạn là Sarva-Buddha-nigūḍha. Kinh Pháp Hoa chỉ nói về lý Nhất Thừa Thực Tướng. Công đức tam muội của tất cả các Đức Như Lai đều bao hàm trong kinh này.

8 - TẤT CẢ CHƯ PHẬT BÍ MẬT XỨ

Tiếng Phạn là Sarva-Buddha-guhya-sthāna. Kinh Pháp Hoa là tạng bí mật của hết thảy chư Phật. Vì thiện căn của chúng sinh chưa chín muồi, chưa đủ khả năng để lãnh nhận Diệu Pháp nên đức Phật không vội diễn nói cho họ.

9- NĂNG SINH TẤT CẢ CHƯ PHẬT KINH

Tiếng Phạn là Sarva-Buddha-jāti. Chư Phật trong ba đời đều nhờ pháp này mà thành tựu đạo quả Đại Bồ Đề.

10.- TẤT CẢ CHƯ PHẬT CHI ĐẠO TRÀNG

Tiếng Phạn là Sarva-Buddha-bodhi-manda. Kinh Pháp Hoa là đạo tràng của tất cả chư Phật. Người nghe pháp này thì có thể thành tựu được đạo quả Bồ Đề.

11.- TẤT CẢ CHƯ PHẬT SỞ CHUYỂN PHÁP LUÂN

Tiếng Phạn là Sarva-Buddha-dharma-cakra-pravartana. Chư Phật ra đời đều dùng pháp môn này để quay bánh xe pháp diệt trừ phiền não chướng cho hết thảy chúng sinh khiến cho họ được giải thoát.

12.- TẤT CẢ CHƯ PHẬT KIÊN CỐ XÁ LỢI

Tiếng Phạn là Sarva-Buddhaika-ghana-sārīra. Kinh Pháp Hoa chỉ nói về lý Nhất Thừa Thực Tướng đó là xá lợi của Pháp Thân Phật mà từ xa xưa đến nay không đổi dời, không hư hoại.

13.- KINH PHƯƠNG TIỆN THIỆN XẢO RỘNG LỚN CỦA TẤT CẢ CHƯ PHẬT

Tiếng Phạn là Sarvopāya-kausālyā. Kinh Pháp Hoa chỉ nói về lý Nhất Thừa Thực Tướng. Chư Phật nhờ pháp môn này mà đã thành tựu Đại Bồ Đề, trở lại dùng phương tiện thiện xảo rộng lớn diễn nói pháp Nhân, Thiên, Thanh Văn, Duyên Giác, và Bồ Tát khiến chúng sinh ngộ nhập cảnh giới Phật.

14.- KINH NÓI VỀ NHẤT THỪA

Tiếng Phạn là Ekayāna-nirdesa. Kinh này hiển bày thể tính Bồ Đề rốt ráo của chư Phật. Chẳng phải chỗ mà hàng Thanh Văn, Duyên Giác có thể chứng được.

15.- ĐỆ NHẤT NGHĨA TRỤ

Tiếng Phạn là Paramārtha-nirhāra-nirdesa. Kinh này là chỗ an trụ tốt cùng của Pháp Thân Như Lai.

16.- KINH HOA SEN DIỆU PHÁP

Tiếng Phạn là Saddharma-puṇḍarīka. Kinh này dùng Hoa Sen làm thí dụ. Bởi vì Diệu Pháp tức là quyền lực nhất thể mà Hoa Sen thì Hoa Quả Đồng Thời.

17.- TỐI THƯỢNG PHÁP MÔN

Tiếng Phạn là Dharma-paryāya. Vô Lượng Pháp Nghĩa được hiển bày trong các kinh đều chứa đựng trong Kinh này. Vì thế Kinh này là thủ thắng hơn hết trong các Kinh.

• **Tham khảo:** Đông Vực Truyền Đăng Mục Lục, Q. thượng, hạ. Tân Biên Chư Tông Giáo Tạng Tổng Lục, Q. 3. Chư Tông Chương Số Lục,

Q. 1. Pháp Hoa Kinh Truyền Ký, Q. 6. Chư A Xà Lê Chân Ngôn Mật Giáo Bộ Loại Vật Lục, Q. hạ v.v...

XII- Ý NGHĨA HUYỀN DIỆU CỦA KINH PHÁP HOA

Được gọi với nhiều tên như Diệu Pháp Liên Hoa Kinh Huyền Nghĩa, Pháp Hoa Kinh Huyền Nghĩa. Tác phẩm có 10 hoặc 20 quyển. Do Trí Khải tông Thiên Thai giảng vào năm Khai Hoàng thứ 13, tức là năm 593, đời nhà Tùy, tại chùa Ngọc Tuyền, Kinh Châu. Quán Đỉnh ghi chép lại, được in vào Đại Chánh Tạng tập 33.

Trí Khải giải thích đề kinh Diệu Pháp Liên Hoa và nói rõ nghĩa lý sâu xa mầu nhiệm của Kinh Pháp Hoa. Nội dung chia làm 2 phần: Thất Phiên Cộng Giải và Ngũ Trùng Các Thuyết. Tức Ngũ Trùng Huyền Nghĩa: Thích Danh, Biện Thể, Minh Tông, Luận Dụng, Phán Giáo. Năm đề mục này được chia ra làm 2 môn Thông và Biệt để giải thích.

1- THÔNG THÍCH

Lập ra 7 khoa: Tiêu Chương, Dẫn Chứng, Sinh Khởi, Khai Hợp, Liệt Giản, Quán Tâm, Hội Dị để giải thích thêm về đại cương của bộ kinh gọi là 7 lược giải chung.

2- BIỆT GIẢI

Căn cứ vào 5 Lớp Nghĩa Sâu Kín nói trên mà giải thích riêng từng lớp một gồm có 5 chương:

a- THÍCH DANH

GIẢI THÍCH "DIỆU PHÁP LIÊN HOA KINH"

Giải thích 2 diệu nghĩa Đãi và Tuyệt, Tích Môn và Bản Môn.

b- BIỆN THỂ

Nói rõ thực tướng các pháp là thể của kinh này.

c- MINH TÔNG

Giải rõ nhất thừa chân thực, lấy nhân quả của Phật Thừa làm tông chỉ của kinh này.

d- LUẬN DỤNG

Lấy đoạn nghi sinh tín, tác dụng của kinh này.

e- PHÁN GIÁO

Lập thuyết 5 Thời, 8 Giáo, nhận Kinh này là Giáo Pháp Đề Hồ, thuần viên độc diệu.

Nội dung 7 Lược Giải Chung và Năm Lớp Nói Riêng được tóm lược như sau:

Thông Thích: 7 phiên cộng giải:

- 1- Tiêu Chương;
- 2- Dẫn Chứng;

- 3-Sinh Khởi;
- 4-Khai Hợp;
- 5-Liệt Giản;
- 6-Quán Tâm;
- 7-Hội Dị.

Biệt Thích : Ngũ Trùng các Thuyết:

- 1-Thích Danh;
- 2-Biện Thể;
- 3-Minh Tông;
- 4-Luận Dụng;
- 5-Phán Giáo.

* **Diệu Pháp:**

- 1-Phán thông biệt;
- 2-Định tiền hậu;
- 3-Xuất cự;
- 4-Chính giải.

* **Liên Hoa :**

- 1-Định pháp thí;
- 2-Dẫn cự giải;
- 3-Xuất kinh luận;
- 4-Chính giải.

* **Chính Giải :**

- 1-Lược thị;
- 2-Chính thích.

* **Chính Thích:**

- 1-Pháp, tam pháp Diệu;
- 2-Diệu

* **Diệu:**

- 1-Thông thích, đãi tuyệt nhị diệu;
- 2-Biệt thích.

* **Biệt Thích:**

- 1-Tích môn; 2-Bản môn.

* **Tích Môn:**

- 1-Cảnh diệu;
- 2-Trí diệu;
- 3-Hành diệu;
- 4-Vi diệu;
- 5-Tam pháp diệu;
- 6-Cảm ứng diệu;
- 7-Thần thông diệu;
- 8-Thuyết pháp diệu;
- 9-Quyển thuộc diệu; 10-Lợi ích diệu.

* **Bản Môn:**

- 1-Bản Tích; Thập diệu.

• **Tham khảo:** Thiên Thai Tông Chương số. Đông Vực Truyền Đăng Lục, Q. thượng. Phật Tổ

*Thống Ký, Q. 10, 25, 47. Đại Minh Tam Tạng
Thánh Giáo Mục Lục, Q. 4. Duyệt Tạng Tri Tân,
Q.39 v.v...*

XIII- DIỆU PHÁP LIÊN HOA KINH HUYỀN TÁN

Cũng gọi là Pháp Hoa Kinh Huyền Tán. Tác phẩm 10 quyển do Từ Ân Khuy Cơ, 623 – 682, soạn vào đời nhà Đường, được in vào Đại Chánh Tạng tập 34.

Khuy Cơ trên lập trường Duy Thức Học của Tông Pháp Tướng giải thích Kinh Pháp Hoa, y cứ vào chủ trương Nhất Thừa Phương Tiện, Tam Thừa Chân Thực của luận Nhiếp Đại Thừa mà phê phán thuyết của các Tông Thiên Thai, Hoa Nghiêm...

Sách có dẫn dụng Luận Pháp Hoa của ngài Thế Thân, Chú Pháp Hoa Kinh của Lưu Cầu, Chú Vô Lượng Nghĩa Kinh của Tuệ Biếu v.v...

Trước hết sách này nói về nguyên nhân hưng khởi của Kinh Pháp Hoa, kể đến nói rõ về tông chỉ Kinh Pháp Hoa, giải thích lý do đặt tên và thứ tự của các phẩm kinh, cuối cùng là giải thích văn kinh.

Sách này có bản dịch chữ Tây Tạng đề là “Diệu Pháp Liên Hoa Chú” được in vào Đại Tạng Kinh Tây Tạng.

• **Tham khảo:** Về các sách chú thích Pháp Hoa Huyền Tán thì có: Pháp Hoa Huyền Tán Nghĩa Quyết, 1 quyển. Pháp Hoa Huyền Tán Nhiếp Thích, 4 quyển. Pháp Hoa Huyền Tán Quyết Trạch Ký, 8 quyển. Tân Biên Chú Tông Giáo Tạng Tổng Lục, Q. 1. Pháp Tướng Tông Chương Số v.v...

XIV- PHÁP HOA AN LẠC HẠNH

Cũng gọi là Pháp Hoa Kinh An Lạc Hạnh Nghĩa. Tác phẩm 1 quyển do Tuệ Tư, 515 – 577, soạn vào đời nhà Trần thuộc Nam Triều, được in vào Đại Chánh Tạng tập 46.

Y cứ vào Hạnh Tam Muội trong phẩm An Lạc Hạnh của Kinh Pháp Hoa, Tuệ Tư giải rõ về việc thực hành Pháp Hoa Tam Muội, gồm có 2 loại: Hữu Tướng Hạnh và Vô Tướng Hạnh.

1- HỮU TƯỚNG HẠNH

Dựa vào phẩm Phổ Hiền Khuyến Phát trong Kinh Pháp Hoa mà nói về Hạnh Quán Tướng Phổ Hiền, nhấn mạnh việc tinh tiến đọc tụng Kinh Pháp Hoa.

2- VÔ TƯỚNG HẠNH

Chuyên tu thiền định, thể nhập Tam Muội trong hết thảy các pháp “Tâm tướng vắng lặng, rốt ráo chẳng sanh”.

Tuệ Tư suốt đời thực hành nghĩa KHÔNG của Bát Nhã mà đạt được ý chỉ sâu xa của Phật Pháp. Vì muốn cho mọi người tu hành đều được sự lợi ích của chánh pháp nên Ngài mới đem sự thể nghiệm của bản thân trình bày thành sách này.

Kết quả không những phát huy tu thiền và niệm Phật mà còn là nhân tố khai sinh ra giáo quán Thiên Thai. Đối với lịch sử giáo lý của Phật Giáo, tác phẩm này có ảnh hưởng rất lớn.

XV- PHÁP HOA KINH HUYỀN LUẬN

Cũng gọi là Pháp Hoa Huyền Luận. Tác phẩm có 10 quyển do Cát Tạng, 549 – 623, soạn vào đời nhà Tùy, được in vào Đại Chánh Tạng tập 34.

Sách này dựa theo Giáo Chỉ Tam Luận để giải thích rõ yếu nghĩa của Kinh Pháp Hoa. Nội dung sách có 6 điểm chính:

1- CÁCH THỨC HOẰNG TRUYỀN KINH PHÁP HOA

Bản luận về phương pháp hoằng truyền Kinh Pháp Hoa.

2- ĐẠI Ý:

Nói về 16 nguyên do Đức Phật tuyên thuyết Kinh Pháp Hoa.

3- GIẢI THÍCH Ý NGHĨA ĐỀ KINH

Giải thích ý nghĩa đề Kinh Diệu Pháp Liên Hoa.

4- TÔNG CHỈ CỦA KINH

Giải thích rõ về Tông Chỉ Kinh Pháp Hoa.

5- GIẢI RÕ NHỮNG NGHI VẤN

Giải thích những điểm giống nhau và khác nhau giữa 3 bộ kinh Bát Nhã, Tịnh Danh, và Pháp Hoa.

6- NỘI DUNG KINH PHÁP HOA

Tác giả giải thích nội dung của 28 phẩm Kinh Pháp Hoa.

Tác giả trưng dẫn các thuyết của: Tăng Duệ, Tuệ Quán, Đạo Lăng, Lưu Cầu, Cư Ma La Thập, Tăng Triệu, Cầu Na Bát Ma, Đạo Sinh, Tuệ Viễn, Bồ Đề Lưu Chi v.v...

• **Tham khảo:** Pháp Hoa Luận Số, Q. thượng. Tân Biên Chú Tông Giáo Tạng Tổng Lục, Q. 1. Tam Luận Tông Chương Số v.v...

(còn tiếp)

Phật Giáo và tâm lý học Tây Phương

Thiền sư Chogyam Trungpa Rinpoche (1939-1987) Extrait de l'article "The Meeting of Buddhist and Western Psychology" - The Naropa Journal of Contemplative Psychology- Vol IV. Traduction Karuna-France 2005.

• **Nguyễn Thượng Chánh**
Bác sĩ Thú Y phỏng dịch

**Đôi dòng về Thiền sư
Chogyam Trungpa Rinpoche:**

"Chogyam Trungpa Rinpoche (1939-1987) là một trong những đạo sư Tây Tạng đầu tiên mang Phật Pháp đến phương Tây. Năm 1963 được học bổng để du học tại Đại Học Oxford. Năm 1967 sau khi tốt nghiệp Ngài thành lập Trung Tâm Thiền Samaye-Ling tại Scotland với phương pháp thiền áp dụng vào đời sống hàng ngày. Ngài nhận thấy hình thức cư sĩ thuận tiện hơn trong việc hoằng pháp, sau đó Ngài hoàn tục. Năm 1974 Ngài thành lập Học Viện Phật Giáo Naropa tại Boulder, Colorado. Khóa đầu tiên có 2000 sinh viên ghi danh. Học Viện quy tụ những giáo sư nổi tiếng như: Trungpa (dạy Kim Cang Thừa), Ram Dass (Bhagava Rita), Jack Kornfield (Phật Giáo Nguyên Thủy), Joseph Goldstein, Mahasi Sayadaw, Anagarika Munindra (Nguyên Thủy)" (Trích từ - Công cuộc hoằng pháp tại Hoa Kỳ và những đóng góp của Phật giáo Việt Nam – Thích Trí Hoằng)

Kinh nghiệm trực tiếp và lý thuyết:

Phật Giáo, nhấn mạnh vào tầm quan trọng của kinh nghiệm trực tiếp trong vấn đề nghiên cứu tâm lý học. Nếu chỉ chú trọng duy nhất vào lý thuyết thì sẽ đánh mất đi những điều căn bản.

Theo quan điểm Phật Giáo, việc học tập về lý thuyết chỉ là một bước đầu tiên mà thôi. Nó cần phải được bổ túc thêm bằng sự huấn luyện về kinh nghiệm trực tiếp, trong chúng ta và trong cả tha nhân nữa.

Trong truyền thống Phật Giáo, khía cạnh thực nghiệm được phát triển bằng thiền định và đây là một sự quán trực tiếp vào trí tuệ. Thiền định trong Phật Giáo không phải là một nghi thức lễ nghi, nhưng nó là phương pháp giúp chúng ta làm sáng tỏ bản chất chân thật của trí tuệ cũng như kinh nghiệm của chính bản thân mình.

Thông thường thiền định gồm có ba phần:

- Giới luật (*Shila, discipline*)
- Định (*Samadhi, méditation*)
- Bát nhã, tuệ minh, (*Prajna, prise de conscience immediate*)

Shila: mục đích đơn giản hóa cuộc sống nội chung và loại bỏ đi những phiền toái vô ích. Để phát triển một kỷ luật tinh thần thật sự, điều cần thiết trước tiên là chúng ta hãy tự quán để biết mình không ngớt thay đổi gánh nặng trong các sinh hoạt và công việc bên ngoài.

Samadhi: Định là trọng tâm trong vấn đề tu luyện của Phật Giáo. Phương pháp gồm có tọa thiền và theo dõi hô hấp, và khi nhận biết lúc mình xao lãng nhịp thở (vì vọng tưởng) thì phải kéo sự chú ý trở lại liền. Lúc ngồi thiền, thái độ của thiền giả là phải chú tâm đến tất cả các hiện tượng đang xảy ra như luồng tư tưởng, ý nghĩ, cảm xúc và tình cảm dấy lên trong khắp thân tâm. Có thể nói rằng, thiền định là con đường đem tình thân hữu (*amitié*) đến cho chính mình. Đây là một kinh nghiệm về bất gây hấn (*non aggression*). Thật vậy, phương pháp thiền định thường được gọi là "sống hòa bình" (*demeurer en paix*). Hành thiền là con đường giúp chúng ta đi sâu vào nền tảng của bản thể, vượt ra ngoài các lược đồ (*schémas*) sinh hoạt thông thường.

Prajna: là sự nhận thức cấp thời (*prise de conscience immédiate*), vô khái niệm (*non conceptuelle*) và đồng thời nó dẫn chúng ta vào việc nghiên cứu tri thức (*étude intellectuelle*). Khi một cá nhân thật sự thấu hiểu được sự hoạt động của trí tuệ và để làm sáng tỏ thêm họ liền đặt thành tên kinh nghiệm mà họ vừa trải qua. Sự tò mò đó rất là tự nhiên (*spontanée*), thế sao lại có người cho rằng đó là bản chất của trí tuệ (*nature de l'esprit*)? Sự nhận thức cấp thời đưa họ vào việc nghiên cứu nhưng đồng thời cũng rất cần phải duy trì một kỷ luật thường trực trong việc hành thiền để những khái niệm không bao giờ chỉ thuần nhất là khái niệm mà thôi. Công

việc rèn luyện tâm lý vẫn sống động, tươi mát, và bám rễ chặt chẽ...

Shila là giới luật, căn bản của thiền định, **Samadhi** là định hay con đường ứng dụng còn **Prajna** là quả hay tuệ minh.

Prajna được khai mở nhờ vào thiền định. Qua kinh nghiệm Prajna, thiền giả giả cảm nhận trực tiếp và cụ thể cách vận hành thật sự của trí tuệ, cũng như cơ chế và phản xạ trong từng giây phút một. Prajna theo thông lệ thường hay được gọi là cái nhìn phân biệt (*vision discriminante*). Đó không có nghĩa là có sự ưu đãi và chọn lựa. Prajna chỉ nên được xem như sự thấu hiểu không định kiến (*sans aucun préjugé*) thế giới và trí tuệ của chính mình, nhưng Prajna lại có tính phân biệt (*discrimine*) giữa sự loạn tâm (*không trụ một nơi, confusion*) và chứng bệnh thần kinh hay tâm căn (*neurosis, névrose*).

Một câu hỏi quan trọng thường được nhắc đến khi các nhà tâm lý học Tây phương bắt đầu nghiên cứu Phật Giáo: "Có phải bắt buộc để trở thành Phật tử khi nghiên cứu Phật Giáo?". Lẽ dĩ nhiên câu trả lời là không, nhưng chúng ta cần hỏi ngược lại họ: "Vậy các người muốn học những gì?"

Điều Phật Giáo thật sự cần truyền đạt đến các nhà tâm lý học Tây phương là họ phải biết làm thế nào để tự liên hệ một cách chặt chẽ vào kinh nghiệm bản thân (*relier plus étroitement à sa propre expérience*) vào sự tươi mát (*fraicheur*), tính trọn vẹn (*l'entièreté*) và sự cấp thời (*l'immédiateté*) của kinh nghiệm đó.

Muốn được như thế, họ không cần phải trở nên là Phật tử, nhưng cần phải kiên trì áp dụng thiền định.

Rất có thể chỉ cần học lý thuyết về tâm lý học Phật Giáo mà thôi, nhưng như thế thiền giả sẽ hoàn toàn đi bên cạnh yêu cầu của họ.

Nếu chúng ta không dựa vào kinh nghiệm của chính mình, chúng ta chỉ diễn giải các ý niệm Phật Giáo thông qua các khái niệm (*concepts*) Tây phương mà thôi.

Kinh nghiệm về thiền định sẽ làm phong phú cá nhân mình và người khác.

Đây là một sự trợ giúp quan trọng bất luận mục đích của việc nghiên cứu Phật Giáo là gì.

Về khía cạnh sức khỏe.

Tâm lý học Phật Giáo được đặt trên nền tảng là tất cả chúng sanh đều có căn bản tốt hết. Đó là những tính tích cực như khai tâm (*ouverture*), thông minh, và nhân ái (*chaleur*). Ý niệm trên xuất phát ra từ kinh nghiệm về lòng tử tế, về giá

trị của chính mình và của người khác. Sự hiểu biết này rất quan trọng. Đây là cảm hứng tiên khởi (*inspiration primordiale*) trong ứng dụng và trong tâm lý học Phật giáo.

Theo nhãn quan Phật giáo, những khổ ải trong cuộc đời nên được xem như là những điều bất hảo tạm thời, phốt sơ ngoài mặt và chúng che lấp bản tính căn bản tốt đẹp của con người. Phương diện vừa nêu ra mang tính tích cực và lạc quan, nhưng một lần nữa chúng ta cần phải nhấn mạnh thêm là nó không mang thuần túy tính khái niệm (*conceptuel*). Nó xuất phát ra từ kinh nghiệm thiền quán và sức khỏe. Có nhiều lược đồ thần kinh (*schémas névrotiques*), thường là tạm thời và xuất phát ra từ quá khứ nhưng chúng ta có thể nhìn thấy và cắt ngang qua chúng được.

Qua việc áp dụng những điều nghiên cứu, chúng ta sẽ tạo ra được sức khỏe căn bản của trí tuệ, cho mình và cho cả người khác nữa. Chúng ta thấy rằng những *problèmes* của mình cũng không bám rễ đến độ quá sâu. Đúng là có sự tiến bộ. Chúng ta trở nên có ý thức hơn, khỏe mạnh hơn và sáng suốt hơn theo thời gian. Thật là điều vô cùng phấn khởi.

Xu hướng ưu đãi sức khỏe và tâm từ (*bonté*) xuất phát ra từ kinh nghiệm vô ngã và ý niệm này đã gây không ít khó khăn cho các nhà tâm lý học Tây phương. Vô ngã không phải là không có gì hết như nhiều người lầm tưởng. Nó không phải là một hình thức của thuyết đoạn kiến hay hư vô (*nécessairement*) nhưng ngược lại chúng ta có thể buông xả (*lâcher prise*) ra khỏi các lược đồ thần kinh thông thường. Khi buông xả là chúng ta làm thật sự. Chúng ta không tạo lại một cái vỏ (*coquille*) khác liền ngay sau đó đâu. Vô ngã, có nghĩa là mình có đủ tự tin để không cần phải xây dựng lại cái gì hết, nhờ vậy nó đem đến cho ta kinh nghiệm về sức khỏe và sự tươi mát.

Kinh nghiệm vô ngã (*absence d'égo*) chỉ có xuyên qua thiền định mà thôi.

Kinh nghiệm này sẽ tạo cho mình một sự đồng cảm (*empathie*) thật sự đối với tha nhân. Ngã (*ego*) chen vào trong trường hợp có thể có sự trao đổi thật sự trực tiếp. Và rõ ràng đây là việc rất thiết yếu trong tiến trình trị liệu.

Vô ngã giúp tất cả tiến trình làm việc với người khác trở nên đích thực (*authentique*), cao quý (*généreux*) và tự do.

Theo Phật giáo nếu **không** có vô ngã (*sans absence d'égo*), thì **không** thể nào có lòng từ bi (*compassion*) thật sự được.

Áp dụng vào trị liệu:

Nhiệm vụ của người thầy là giúp bệnh nhân kết nối lại với tâm tử và sức khỏe cơ bản của họ. Những người có tiềm năng bệnh đến khám với một tâm trạng tha hóa (*aliénation*) và nghèo nàn bên trong. Chúng tôi phải chỉ mảnh đất sức khỏe chính trong họ và điều này còn quan trọng hơn là phải làm một lô xét nghiệm có tính kỹ thuật hầu giải quyết các vấn đề sức khỏe của họ.

Người ta có thể nghĩ rằng đây là một sự đòi hỏi quá đáng, nhất là khi chúng ta phải đối đầu với công việc chữa trị những cá nhân có bệnh sử tồi tệ và khó khăn. Nhưng căn bản của sức khỏe tâm thần nằm ở trong tầm tay chúng ta và nó có thể được thực nghiệm dễ dàng và đáng khuyến khích.

Để thực hiện điều trên, khởi cần phải nói là người thầy phải bắt đầu bằng việc thí nghiệm trí tuệ của ông ta.

Thông qua thiền định, sự trong sáng và hơi nóng của người thầy sẽ được phát triển ra và có thể lan rộng qua người bệnh.

Quan điểm Phật giáo đặt tầm quan trọng vào lý vô thường và vào khía cạnh tạm bợ của vạn vật. Quá khứ là quá khứ, tương lai thì chưa xảy đến, bởi thế chúng ta làm việc với những gì chúng ta đang có sẵn nơi đây và trong giây phút hiện tại. Sự kiện này giúp chúng ta không phân loại (*ne pas catégoriser*) và không lý thuyết hóa (*ne pas théoriser*). Hoàn cảnh tươi mát và sinh động (*vivante*) lúc nào cũng có mặt trong giây phút hiện tại...

Chúng ta không cần phải quay nhìn về quá khứ để biết chúng ta và người khác như thế nào. Câu giải đáp tự nó đã sáng tỏ tại đây và ngay trong giây phút này.

Phật giáo và tâm lý học Tây phương:

Lúc ở Oxford, một số điểm mạnh của tâm lý học Tây phương đã làm tôi nể phục và tôi vẫn còn như thế cho đến ngày hôm nay. Đó là tính nét khai phóng, mở rộng trước những quan điểm và khám phá mới đồng thời nó cũng duy trì một thái độ biết tự phê bình đối với chính họ. Tâm lý học Tây phương là một trong nhiều ngành nghiên cứu tri thức (*étude intellectuelle*) dựa nhiều nhất vào kinh nghiệm.

Nhưng đồng thời, nếu xét theo quan điểm tâm lý học Phật giáo, chắc chắn rằng Tâm lý học Tây phương vẫn còn thiếu sót một cái gì đó trong lối tiếp cận của họ.

Phần tử còn thiếu đó, như chúng tôi đã đề cập trong suốt phần nhập đề, là tính tối thượng của kinh nghiệm trong giây phút hiện tại (*primauté de l'expérience immédiate*).

Tham khảo

- *La Rencontre de la Psychologie Occidentale et de la Psychologie Bouddhiste-Chogyam Trungpa Rinpoche-Traduction Karuna France-2005*

<http://www.formation-karuna.com/la-rencontre-de-la-psychologie-occidentale-et-de-la-psychologie-bouddhiste/>

- *The Sanity We Are Born With: A Buddhist Approach to Psychology. Reviewed by Antonio Wood*
<http://www.shambhala.com/the-sanity-we-are-born-with.html>

Ông Bà Nguyễn Thượng Chánh (Bác sĩ Thú Y) và Nguyễn Ngọc Lan (Dược sĩ) trong buổi lễ trao giải thưởng „Viết về nước Mỹ” năm 2007.

Tóm lược về tiểu sử và hoạt động:

Tác giả BS THÚ Y NGUYỄN THƯỢNG CHÁNH, sanh năm 1943 tại Cần Thơ.

- Học trung học tại trường Jean Jacques Rousseau, Saigon
- Tốt nghiệp Kỹ sư súc khoa, khóa 5 Cao đẳng NLS (63-67)
- BS thú y tại Chulalongkorn University, Bangkok Thái Lan (70-73)
- Giảng dạy tại Đại học Cần Thơ từ 1967 đến ngày vượt biên năm 1980
- Định cư tại MONTREAL
- Học lại ngành thú y tại Université de Montréal (1981- 85)
- Làm việc cho cơ quan Canadian Foods Inspection Agency (CFIA) từ 1985 đến ngày hưu trí năm 2008.
- Bắt đầu viết lách cho vui từ những năm 2002 cho các báo xuân cộng đồng VN Montreal và Thời báo Canada- Bài đầu tiên Đất lành chim đậu dự thi “Viết về nước Mỹ” do Việt Báo Cali tổ chức năm 2007 được chấm giải Vinh Danh Tác Giả.
- Đã nhận được giải thưởng CFIA COMMUNITY SERVICE 2000 (phục vụ cộng đồng VN) và Huy chương The Queen’s Golden Jubilee Medal (2002).
- Trên 10 năm “gõ báo chùa” với trên 700 bài viết về đủ thể loại, tác giả đã nghỉ gõ thật sự từ cuối năm 2016 vì “cần phải nghỉ” thể thôi./.

BẠC THẦY MÔ PHẠM

• Thích Huệ Pháp

Đó là vị Ân sư của chúng tôi. Nhớ lại cách đây đúng 10 năm, vào năm 2009, lúc đó chúng tôi mới vừa xong phần Thạc sĩ Phật học tại trường đại học Delhi, Ấn Độ, cũng là lúc chúng tôi có được điểm phúc khi lần đầu gặp Hòa Thượng trong khóa tu học tại chùa Viên Giác – Bồ Đề Đạo Tràng, Ấn Độ. Cuộc gặp đó đã thay đổi cuộc đời chúng tôi, những Tăng, Ni trẻ nhiều hoài bão nhưng cần một hình mẫu, gương sáng để noi theo. Hòa Thượng thượng Như hạ Điển – viện chủ chùa Viên Giác – Hanover – Đức Quốc là hình mẫu để chúng tôi học tập trong cuộc đời tu học của mình.

Hòa Thượng là người kiến tạo nhiều ngôi chùa trên thế giới. Ngôi chùa cùng tên Viên Giác ở Đức, Ngài và Thượng Tọa Thích Hạnh Nguyên đã vận động xây dựng tại Bồ Đề Đạo Tràng – nơi đức Phật Thành đạo tọa lạc tại bang Bihar, Ấn Độ khang trang, tiện nghi hơn hẳn các ngôi chùa Việt Nam hay các nước khác tại khu vực này. Ngôi chùa Viên Giác chỉ cách Bồ Đề Đạo Tràng chừng 200 mét, rất thuận tiện để chư Tăng, Ni và Phật tử các nơi ngụ tại đây đến chiêm bái thánh tích. Sau khi ngôi Già lam này được xây dựng xong, Hòa Thượng phát nguyện 10 năm chiêm bái Thánh tích để đánh lễ cây Bồ Đề thiêng cũng như tổ chức các khóa tu 10 ngày dành cho Tăng, Ni sinh đang du học tại Ấn Độ. Nhân duyên là vậy, và nhân duyên đó đã cho chúng tôi tới hầu thăm và học được nhiều thứ từ Hòa Thượng.

Hòa Thượng tướng mạo trang nghiêm, cao lớn, lời ăn tiếng nói nhỏ nhẹ, từ tốn khiến chúng tôi cảm nhận được ân đức của Ngài. Mười ngày

tu học với Ngài, là mười ngày đi vào nếp sống thiền môn quy củ. Giờ giấc nghiêm túc, khóa lễ trang nghiêm, dẫu Ngài tuổi cao, nhưng vì làm gương cho đàn hậu thế, Ngài không bỏ buổi tụng kinh hay lễ Phật nào. Chúng tôi là những thanh niên trẻ theo Ngài còn “đuối”. “Đuối” là khi thầy trò cùng nhau lạy tam bộ nhất bái lên đỉnh Linh Thứu, nơi Hương thất của đức Phật xưa kia. Chúng tôi chưa bao giờ nghĩ rằng, mình có thể lạy tam bộ nhất bái lên núi cao như thế. Ngài dẫn đầu, chúng tôi theo sau như đàn gà con bám theo gà mẹ vậy. Ngài lạy không biết mệt mỏi, há chẳng chúng tôi thanh niên lại than mệt. Chư Tổ dạy không sai: Ăn cơm có canh, tu hành có bạn là như thế. Năng lực đại chúng rất mạnh mẽ, tu tập trong môi trường thiền môn chúng ta sẽ nhận được năng lượng hùng hậu, chuyển hóa khiến chúng ta dễ dàng vượt qua nội ma chướng và ngoại ma chướng.

Cuối khóa tu học nào, Ngài cũng ra đề tài để huynh đệ chúng tôi viết tham luận và cùng nhau thảo luận. Đó là những buổi thuyết trình gay cấn, bởi bị đặt ra những câu hỏi hóc búa phải giải trình. Có những điểm chúng tôi chưa học tới, chưa nghĩ tới hay còn quan điểm khác biệt thì Ngài với trí tuệ và trí nhớ tuyệt đỉnh của mình đưa ra quan điểm để chúng tôi tham khảo. Ngài rất dân chủ, không áp đặt tư tưởng, chỉ đưa ra quan điểm về vấn đề đó để huynh đệ tham khảo. Có thể lúc đó chúng tôi không đồng ý, nhưng sau này, khi học sâu thêm nội điển, đã hiểu ý nghĩa mà Ngài muốn trao truyền.

Một lần khác vào năm 2011, chúng tôi được Ngài tài trợ cho đi Sri Lanka để dự lễ trao giải thưởng danh dự vì những đóng góp tích cực trong hoạt động truyền bá chánh pháp tại Hải ngoại, do Hội đồng Tăng già và chính phủ Sri Lanka tổ chức tại thủ đô Colombo. Ngài và Đức cố Trưởng lão Hòa Thượng Thích Minh Tâm (Trụ trì chùa Khánh Anh – Paris – Pháp) vinh hạnh được nhận giải thưởng này. Và cũng trong chuyến đi này, Ngài đã chọn một quyển sách mỏng tiếng Anh tại một nhà sách nhỏ ở Thủ đô Colombo – Sri Lanka với tựa dịch Việt là: “Nghiên cứu Phê bình lịch sử Phật giáo Sri Lanka thời kỳ đầu” đưa cho chúng tôi bảo dịch trong ba tháng, để đến tháng 11 cùng năm, Thầy qua lại Ấn Độ trình cho Thầy xem trong khóa tu tại Bồ Đề Đạo Tràng sắp tới. Đó cũng là lần đầu tiên chúng tôi bắt đầu luyện dịch tiếng Anh, dưới sự trợ duyên về mặt tinh thần của Ngài. Ba tháng sau, khi xuống Bồ Đề Đạo Tràng dự khóa tu 10 ngày ở chùa Viên Giác, chúng tôi trình lên Ngài sắp bản

thảo, Ngài đã rất hoan hỷ. Và chính Ngài ngồi đọc lại bản thảo trong vòng 3 tiếng đồng hồ, chỉnh sửa những câu văn, tra lại những đoạn dịch mà Ngài có nghi vấn. Và cuối cùng, Ngài đã viết lời giới thiệu quyển sách dịch đầu tay của chúng tôi hay như thể một đứa con đầu lòng của một người mẹ ra đời.

Kỳ khóa tu cuối năm 2011 đó, thầy trò đi núi Kê Túc – nơi Ngài Ca Diếp nhập Niết Bàn. Núi Kê Túc cách Bồ Đề Đạo Tràng 45 km, đoạn đường khá xấu và nhiều ổ gà, ổ voi. Đi khoảng một tiếng đồng hồ, xe phải đậu tại Ga xe lửa Grupa. Từ đây phải đi bộ khoảng 1,2 km tới chân núi, leo núi xuyên qua những cánh rừng khoảng một km nữa mới tới đỉnh núi Kê Túc, nơi Sơ Tổ Ca Diếp nhập Niết Bàn. Nơi này ít được các đoàn hành hương tham quan vì đường sá khó khăn, núi non hiểm trở, các cụ già ít có duyên tới viếng nơi này. Thầy trò băng rừng, cứ đến chỗ nào mát có bóng cây lại dừng. Ngài ngồi giữa, học trò ngồi xung quanh và một buổi ngâm thơ diễn ra. Chúng tôi thỉnh Ngài ngâm chuyện Kiều và đọc thơ. Giọng Quảng Nam của Ngài qua những vần thơ ca đã khiến chúng tôi quên hết mệt mỏi, như được tiếp thêm sức mạnh trên con đường khó khăn này.

Tương truyền rằng, khi Ngài Ca Diếp tới đỉnh núi, có một hòn đá cao to như ngôi nhà hai tầng đứng chắn lối lên đỉnh, tự khắc đá nứt làm hai vừa đủ người lách qua. Khe vết nứt dọc này thẳng tuyệt đối, như thể chúng ta dùng cưa chẻ đôi phiến đá vậy. Khi lên đến đỉnh núi, chúng tôi thấy có sự hiện diện của một ngôi chùa Tây Tạng. Các vị sư và Phật tử Tây Tạng đã dựng ngôi chùa này để bảo vệ hang động nơi Ngài Ca Diếp nhập diệt. Hang động nhỏ, chỉ vừa đủ vài người ngồi, được cho là nơi Ngài Ca Diếp tham thiền nhập định, thầy trò ngồi đó, xoay vòng thời gian trở lại hơn 2500 trước để cảm nhận được ân đức của vị Sơ Tổ Thiền Tông, đã duy trì mạng mạch Phật pháp để hàng hậu bối chúng con được hưởng ân giáo pháp của Phật Tổ. Phải nói rằng, nếu không có sự trợ duyên và hướng dẫn của Hòa Thượng, đến giờ chắc chúng tôi sau khi học xong ở Ấn Độ cũng chưa chắc thuận duyên mà đến núi Kê Túc đánh lễ đức Sơ Tổ Ca Diếp.

Có những kỷ niệm khó quên trong chuyến đi Nhật Bản vào năm 2012, mà một trong số đó là Ngài đã hướng dẫn đoàn tham quan đến đánh lễ đức Địa Tạng không đầu. Ngôi chùa nhỏ này nằm ở Fuchu – Hiroshima, là một trong những địa điểm linh thiêng. Lần tới đó, Ngài hướng dẫn chúng tôi lạy tam bộ nhất bái cúng dường, và

Ngài đã dâng cúng lên đức Địa Tạng bộ sách dịch từ tiếng Nhật sang Việt với tựa đề "**Những mẩu chuyện linh ứng của đức Địa Tạng Bồ Tát ở Fuchu**". Quyển sách là tập hợp những mẩu chuyện được dịch sang các tiếng như Anh, Việt, Trung Quốc, Hàn Quốc... mà Phật tử các nơi trên thế giới kể lại những điềm lành mà họ có được sau khi chiêm bái, đánh lễ đức Địa Tạng không đầu. Chuyến hành hương này chúng tôi cũng được Ngài hướng dẫn đi thăm viếng nhiều ngôi Đại tự, và điều đặc biệt Ngài có thể kể lịch sử các ngôi chùa này cho đoàn như thể Ngài là một hướng dẫn viên chuyên nghiệp vậy. Điều đó cho thấy, trí nhớ của Ngài thật tuyệt.

Là người từng là du học sinh ở đất nước Mặt Trời mọc này, Ngài đã học được cung cách sinh hoạt và sống nơi đây. Có lẽ tính cách đúng giờ, ngăn nắp của đất nước Mặt Trời mọc đã ăn sâu vào một sinh viên năm nào giờ trở thành một vị Hòa Thượng đem sự học đó mà thân giáo, khẩu giáo đến cho hàng đệ tử chúng tôi.

Hầu Ngài, chúng tôi học hỏi được rất nhiều bài học quý giá cho cuộc đời Tăng lữ của mình. Ngài dạy không phải bằng ngôn từ, không la rầy hay chỉ vẽ mà bằng thân giáo và khẩu giáo. Ngài muốn dạy ai về cách sử dụng thời gian, Ngài sẽ thị hiện bằng hành động của mình. Đúng 4 giờ, giờ công phu Khuya, Ngài có mặt trước vài phút đồng hồ. Và khi đồng hồ điểm đúng giờ, Ngài xá Tổ và dẫn đầu đại chúng lên chánh điện. Và nếu chưa đến giờ, Ngài tới sớm sẽ đợi đại chúng đúng giờ lên làm lễ.

Dạy về sự tinh tấn. Ngài lạy Phật hàng mỗi ba tháng an cư. Cứ mỗi buổi lạy Phật, Ngài đi đầu và không bỏ buổi lạy nào. Hỏi rằng, trong đại chúng, nếu sư phụ của mình, vị trụ trì một chùa tinh tấn và hành trì như thế, liệu đại chúng có dám trễ nãi và biếng nhác được hay không. Chúng tôi có dịp ở chùa Viên Giác – Hanover, Đức Quốc một thời gian đã chứng kiến đại chúng tại Bốn tự này tinh thần tu học không thua kém gì vị thầy đứng đầu. Thế mới nói, thầy giỏi thì trò sẽ hay là vậy.

Dạy về tinh thần làm việc không mệt mỏi. Mỗi năm, Ngài đọc và dịch hàng chục quyển sách. Tuy tuổi đã cao, nhưng tinh thần của Ngài vẫn sáng, mắt vẫn tinh anh. Thiện nghiệp đã ban cho Ngài một trí nhớ siêu phàm. Ngài có thể đọc vanh vách truyện Kiều từ đầu tới cuối, có thể nhớ ngày tháng năm của bất kỳ sự kiện nào nếu Ngài muốn. Và chính nhờ trí nhớ siêu phàm ấy, Ngài đã vận dụng để thực hiện công cuộc dịch

CHÚC MỪNG LỄ KHÁNH THỌ 70

Hòa Thượng Thích Như Điển

Chúng con hoan hỷ đón chào lễ

Khánh Thọ 70 tuổi của

Hòa Thượng Thích Như Điển

Chùa Viên Giác Hannover

*Hòa Thượng là người đã có công tạo lập cả một
dòng thiền Việt Nam vững mạnh tại Đức Quốc.*

Chúng con cảm ơn Hòa Thượng

Phật Tử Helene Antony - Đỗ

Duesseldorf

thuật hay viết lách để tác phẩm cho đời sau. Ngài thông thạo tiếng Đức, Pháp, Anh, Nhật, Trung. Mỗi khi đi thăm viếng đó đây với Ngài, gặp người nước nào là Ngài mở miệng nói như thể nói tiếng mẹ đẻ. Chúng tôi nhớ không lầm là đến giờ này, kho sách dịch và viết, cũng như các đoạn văn trong kho tàng của Ngài lên gần 200 quyển. Có lần hai thầy trò nói vui, chúng tôi thừa, kiểu này chắc khi Ôn mất, hàng đệ tử viết tiểu sử của Ôn, liệt kê chuyện sách in xuất bản của Ôn, chắc hết thời gian quá. Ôn cười.

Ôn là tiếng hàng đệ tử chúng tôi thường cung kính gọi thân mật với Ngài. Ôn cười rất hiền. Mà để được cái nụ cười từ bi và đức độ như thế hẳn Ngài phải làm rất nhiều điều lành. Và việc lành mà Ngài gieo cho chúng tôi, đàn hậu học là việc phát học bổng, trợ duyên để Tăng Ni trẻ chúng tôi có điều kiện tiến thân. Ngài từng nói, Ngài đã trải qua thời kỳ sinh viên nên hiểu sinh viên cần gì. Đời Tăng, Ni trẻ ít được Phật tử để ý tới giúp đỡ. Phật tử thường cúng dường cho các bậc Hòa Thượng, Thượng Tọa chứ ít khi ủng hộ Tăng trẻ. Nghĩ điều đó, Ngài bắt đầu thực hiện hạnh nguyện ước mơ mầm học đường. Đến giờ, đã có hơn ngàn Tăng, Ni và tín đồ, Sinh Viên, Học Sinh đã nhận được học bổng Ngài trao. Ngài trao không vì môn phái, hay thân

hữu. Bất kể ai Ngài biết khó khăn về việc học, biết chăm chỉ học hành, là tư lương cho Phật giáo là Ngài ủng hộ. Chúng tôi, khi học Tiến sĩ bên Ấn Độ cũng được Ngài cứu mang để có tài chính ăn ở và học phí nơi đất khách quê người. Ngài không có bằng cấp tiến sĩ hay thạc sĩ, nhưng học trò của Ngài, người thọ ân Ngài thì toàn là Tiến sĩ, Cử nhân. Ngài vui về điều đó, Ngài mãn nguyện về điều đó. Chỉ nhiều đó thôi đã làm cho nụ cười của Ngài có năng lực từ bi và đức độ.

Kể chuyện về Ngài thì nhiều, nhưng kể làm gì khi không học được Ngài điều gì cho bản thân. Chúng tôi có phúc duyên được gần và hầu Ngài nên được Ngài chỉ bảo nhiều điều, kể ra vài việc trên để chia sẻ cùng đại chúng. Còn nhiều và nhiều lắm việc thân giáo và khẩu giáo của Ngài, chỉ khi chúng ta có dịp hầu Ngài, quan sát cử chỉ và hành động sẽ hiểu Ngài muốn dạy gì cho chúng ta. Biết về Ngài, nghe kể về Ngài thì chỉ như biết cơm ngon, nghe nói cơm ngon mà không được ăn thì sao no được, sao biết hương vị cơm ngon được. Nói thế để đại chúng nếu có dịp hầu Ngài thì hãy cố gắng lắng lòng, nhìn sâu để thấy được thân giáo và khẩu giáo của một bậc thầy mô phạm ./.

HAI KHÚC BÁNH MÌ

Viết về Hòa Thượng Thích Như Điển

• Nguyên Đạo Văn Công Tuấn

Lời thưa: Mỗi người xưng với Hòa Thượng Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác Hannover Đức quốc mỗi cách khác nhau, tùy từng mối quan hệ. Chính thức thì gọi là Hòa Thượng. Các đệ tử gọi ngài là Sư Phụ. Có những tu sĩ không phải đệ tử thì gọi như thói quen nhà chùa là Ông. Riêng đối với một số ít người rất quen thân từ trước thì vẫn gọi là thầy và ngài cũng xưng với họ là thầy. Tôi cũng thuộc vào nhóm đó. Bởi vậy trong suốt bài này tôi cũng xin phép gọi Hòa Thượng là Thầy, chứ không hề có ý bất kính. Và chữ Thầy này tôi sẽ viết hoa.

VCT.

Mới vừa giao xong bài cho báo Viên Giác số tháng tư chủ đề Phật Đản đúng hẹn, tưởng sẽ thư thả chút đỉnh không ngờ gặp anh Phù Vân trong một buổi Lễ Phật ở Chùa Bảo Quang Hamburg, anh níu lại và dặn: *Gắng viết bài cho số báo tới về Thầy, viết như bài „Hai Đĩa Rau Muống” về Hòa Thượng Minh Tâm lúc trước.* Nhớ lại, lúc bài này đăng trên Trang nhà Quảng Đức năm 2013 thì cư sĩ Quảng An (Texas – USA) đã chọn và đọc vào một file MP3. Khi báo tin đã hoàn thành cho Thượng Tọa Nguyên Tạng là „chủ nhà” trang quangduc.com thì chị nói đùa rằng: *con đã „xơi” xong đĩa rau muống ấy rồi.*

Như vậy, chị Quảng An đã xơi xong đĩa rau muống năm xưa rồi thì còn đâu mà viết! Nhưng cũng nhờ vậy, nhờ có người nhắc chuyện cũ, nên cả những cuốn phim về một ít kỷ niệm ngày xưa với Thầy đã quay lại trong tôi.

1. Kỷ niệm hai khúc bánh mì chay

Thôi hai đĩa rau muống đã xong thì mời dùng cơm tay cầm vậy. Chuyện là thế này.

Vào 1982, sau thời gian tạm ổn định nếp sống ở Đức, mùa hè tôi về chùa Viên Giác để xây dựng Thư Viện Chùa. Sách của Chùa đã có trên bốn ngàn cuốn mà chưa sắp xếp quy củ. Biết tôi là dân Thư Viện Đại Học Vạn Hạnh cũ nên Thầy nhờ giúp phân loại, sắp xếp hệ thống thư viện để Phật tử có thể mượn sách được. Thầy là người rất quý trọng sách. Dù chùa còn nghèo nhưng không hề tiết kiệm tiền của, công sức để tìm tòi mua cho đủ sách. Hồi đó chưa có một nhà xuất

bản Việt Nam nào ở Âu Châu. Sách thường do một trung tâm bán sỉ thực phẩm Á đông ở Aachen chụp lại từ các bản chính rồi tự đóng bìa nên không được đẹp lắm. Vậy mà Thầy cũng đến mua số lượng lớn, từng thùng cạc tông. Có còn hơn không. Tôi còn nhớ, khi hỏi xin tiền mua kệ, và các văn phòng phẩm tương đối chuyên nghiệp cho thư viện, hai thầy trò cùng đi ra tiệm bán văn phòng phẩm ở Hannover. Tôi cứ lựa chọn theo nhu cầu thư viện, lúc ra tính tiền mới thấy sao nhiều quá. Thầy nói ngay, không sao miễn là làm cho thơm tất là được, việc sách vở thì không ngại tốn. Biết vậy tôi đã cố hết sức để Thư Viện hoàn chỉnh theo một tiêu chuẩn thư viện thực sự.

Thỉnh thoảng vào cuối tuần tôi được tháp tùng Thầy dự các buổi lễ Phật tại các địa phương. Xin nói thêm rằng, lúc ấy Thầy chưa có đệ tử xuất gia nên chùa chỉ có Phật tử công quả và giúp việc văn phòng thôi. Năm đó có anh chị Quang-Hồng thường về chùa cuối tuần và lái xe đưa Thầy đi. Có khi rất xa tận tới miền Nam Đức như ở Freiburg, có khi đến các địa phương gần như vùng biển Norddeich. Nơi nào thuận tiện xe lửa thì hai thầy trò mua vé xe lửa đi, khỏi phiền anh chị, trong đó có chuyến đi Hamburg. Lần đó cũng là lần Thầy đến tổ chức Lễ Phật và chính thức thành lập Chi Hội Phật Tử Hamburg, bầu Ban Chấp Hành Chi Hội. Tôi còn nhớ rõ, buổi lễ tổ chức tại Hội Trường của nhà thờ Tin Lành vùng Jenfeld Hamburg. Sau buổi lễ hai thầy trò chúng tôi và một vài vị được mời dùng cơm trưa tại nhà một vị Phật tử thuần thành, đệ tử tại gia của Thầy. Nhân đó Thầy muốn trao đổi thêm vài Phật sự với Ban Chấp Hành mới. Rồi Thầy nhờ người chở ra nhà ga ở trung tâm thành phố ngay mặc dầu bà con Phật tử muốn giữ lại dùng cơm chiều. Và hai thầy trò chúng tôi đi... lang thang phố chiều Hamburg. Sở dĩ Thầy muốn vậy vì nghe kể ở trung tâm Hamburg có một nhà hàng chay. Thời đó việc ăn chay còn rất hiếm. Đây có thể là một trong những nhà hàng chay đầu tiên tại nước Đức (hay cả Âu châu). Thầy chỉ muốn biết vậy.

Tôi theo lời hướng dẫn, cùng Thầy đi đến ngay khu phố trung ương gần bờ hồ Alster và khu nhà cổ Tòa Thị Chính. Một khu nhà có thể nói là sang và đắt tiền nhất, nhì của thành phố. Đúng vậy kể bên bờ hồ có một nhà hàng chay phía trên lầu và ở tầng trệt có một tiệm Imbiss bán thức ăn chay cho khách mua mang đi hay đứng bàn Bistro nhưng cùng một chủ. Chúng tôi tò mò muốn biết người Đức nấu thức ăn chay như thế nào nên mua mỗi người một phần bánh

mì và đi về phía bờ hồ. Vì Thầy ngại gặp những Phật tử Việt Nam mình khi trông thấy Thầy ăn ngoài đường nên chúng tôi đi tìm một góc vắng. Hai thầy trò cùng thử món ăn chay của người Đức, dù cả hai không đói lắm. Vừa ăn vừa nói chuyện, đồng thời phân tích cách nấu nướng của người ta. Thành thạo chúng tôi cũng chia bớt phần ăn cho mấy chú thiên nga đang bơi dưới nước. Thầy rất vui vì thấy người Đức đã quan tâm việc ăn chay và tiên đoán ngay rằng, chắc chắn những năm tới việc ăn chay sẽ phát triển nhanh ở Đức. Nếu không, sao người ta dám mượn một khu nhà sang trọng như vậy để làm việc kinh doanh thực phẩm chay. Chúng tôi cũng nhận thấy tiệm khá đông khách (con xin lỗi Thầy đã viết kỷ niệm này ra đây, tuy ngày ấy Thầy nói là không muốn ai biết).

Quả vậy, chỉ thời gian ngắn chừng mười năm sau phong trào ăn chay đã phát triển nhanh ở Đức. Một điều đáng mừng! Nước Đức cũng là nơi sản xuất nhiều loại đồ hộp chay rất ngon miệng, nổi tiếng thế giới. Có thể người Đức không nghĩ đến một tâm từ như Phật tử chúng ta, nhưng việc bớt ăn thịt, sát hại chúng sanh và bảo vệ môi trường thiên nhiên cũng là một điều mà nhà Phật thường nói đến. Chân lý luôn luôn là chân lý, bất kể cách thể hiện là như thế nào.

Theo bảng liệt kê HappyCow-The Healthy Eating Guide, hiện nay (2019) thì thành phố Hamburg đã có 217 nhà hàng hay tiệm ăn chay, thành phố Hannover có 83, ở thủ đô Berlin thì nhiều hơn, có đến 652 tiệm. Và dĩ nhiên còn có

hàng loạt những nhà hàng chay ở các thành phố khác trên khắp thế giới. Một con số đáng mừng cho việc ý thức về sức khỏe và bảo vệ thiên nhiên.

Con số tỷ lệ phần trăm người ăn chay trên thế giới cũng đã được VEBU thống kê năm 2016, trong đó ở nước Đức có 9% dân số toàn quốc. Con số này mỗi năm tăng vọt cao hơn.

Đó chính những quan tâm của Thầy từ mấy mươi năm trước về một tiền đồ, đã thấy và đánh giá trước một khuynh hướng sống rất tích cực và lành mạnh của nhân loại.

2. Trồng cây, trồng người

Thầy thường hay nói với mọi người rằng, tôi không có khiếu trồng cây, nhưng có khiếu trồng người.

Quả vậy, năm kia Thầy có ghé thăm nhà chúng tôi hai hôm, nhận trên đường đi hoẵng pháp tại các nước Bắc Âu. Tháp tùng có hai Đại Đức Thông Tránh và Thông Triển giúp lái xe và thị giả. Hai vị này là đệ tử của Thượng Tọa Hạnh Tấn, và thầy Hạnh Tấn là một trong hai vị đệ tử đầu của Thầy (Hòa Thượng). Nhìn cung cách, oai nghi của hai vị Đại Đức này tôi nhận ra ngay là việc „trồng người“ của Thầy đã đến hồi đâm hoa, kết nụ và tỏa ngát hương thơm.

Nhớ lại câu chuyện Thầy kể lúc Thầy mới xuất gia, năm 1964, ở Chùa Viên Giác Hội An. Trong những ngày ở gần sư phụ (tức cố Hòa Thượng Long Trí), lời dạy đầu tiên mà Thầy nghe được từ sư phụ của mình là: *Dù khó khăn đến đâu mà đã học thuộc bài Kinh Bát Nhã thì sẽ không bao giờ bị đói.* Câu nói thật khó hiểu. Không thể nào dùng cái đầu suy luận bình thường mà hiểu được. Khó hiểu vì đó một công án. Nhưng đối với một cậu bé nhà quê chỉ 15 tuổi đầu lúc ấy thì không cần biết ý nghĩa thâm sâu đằng sau các từ ấy. Sư phụ dạy học kinh thì học kinh, nên chỉ ba tháng sau Thầy đã học thuộc lòng hai thời công phu và những bài kinh tụng thường nhật khác.

Vừa mấy tháng trước (2/2019), anh Olaf Beuchling và tôi cùng đi về Viên Giác hầu chuyện với Thầy để chuẩn bị cho một tác phẩm mới. Vừa gặp, Thầy chỉ cho chúng tôi xem cuốn Kinh Thiền Môn Nhật Tụng đã được dịch sang tiếng Nga mới được một nhà xuất bản Nga in rất đẹp mắt. Đây cũng là một công trình quý báu mà Thầy đầu tư lâu nay. Đó là việc Thầy cho sưu tập và phiên dịch bản kinh Thiền Môn Nhật Tụng của Việt Nam gồm hai thời công phu bái sám như Thần Chú Thủ Lăng Nghiêm, Di Đà, Hồng Danh, Mông

Sơn Thí Thực và một số bài Kệ sang ngoại ngữ. Gồm có: 1- Hán Việt (khuyết danh); 2- Việt ngữ (Cổ HT Thích Thiện Thanh); 3- Hán cổ (Pháp Sư Xingci); 4- Đức ngữ (Dr. Günzel); 5- Anh ngữ (Sư Cô Aní Jinpa Lhamo); 6- Tiếng Sanscrit (phần Lăng Nghiêm, Đại Bi và Thập Chú); 7- Tiếng Ý (Thầy Tairi); 8- Tiếng Nga (Mikhnevich Igor Olegovich & Quảng Thiện); 9- Tiếng Pháp (Sư Cô Thích Nữ Đàm Như). Có thể nói, đây là lần đầu tiên một số nghi lễ của Phật Giáo Việt Nam được phổ biến bằng nhiều các ngôn ngữ khác trên thế giới để Phật tử, học giả nước ngoài có thể tụng niệm hay nghiên cứu.

Khi anh Olaf Beuchling hỏi về pháp môn tu của Thầy, thì Thầy cầm cuốn Kinh đưa lên và cười rồi nói: *Pháp Môn là đây, hằng ngày đọc tụng, tụng thuộc lòng rồi có ngày sẽ thấm và vỡ ra. Chúng tôi đã tụng không biết bao nhiêu lần mỗi ngày rằng: „thâm nhập kinh tạng, trí huệ như hải” là vậy.* Sau đó Thầy bảo anh Olaf đưa Thầy giấy bút và viết vào đó chữ *thâm* (深) rồi giải thích cặn kẽ chiết tự chữ này. Nhưng hôm ấy nhiều chuyện quá nên tôi chỉ nhớ chữ được chữ mất. Về nhà sau đó mới viết Email hỏi Thầy thì được Thầy giải thích cặn kẽ và chính xác như sau:

*Thâm nhập Kinh tạng. Chữ **Thâm** 深 này có bộ "thủy" bên tay trái, có nghĩa là nước. Bên phải phía bên trên là chữ huyết (穴) có nghĩa là cái hang; dưới cùng là chữ mộc (木); có nghĩa là cây. Cây ấy có rễ; rễ hút nước và bên trên thì có đất che trong hang được đào (để trồng cây). Ba phần này nhập lại thành chữ "Thâm" (深); Thâm ở đây có nghĩa là thấm dần dần, qua nhiều ngày tháng thì mới hiểu thấu đáo được. Cho nên thâm nhập Kinh Tạng phải đòi hỏi thời gian là như vậy.*

Đó là nói chuyện học nội điển trong chùa. Chuyện học ngoại điển thì cũng có một câu chuyện thú vị khác, đã được Thầy viết lại trong sách „Hương Lúa Chùa Quê” (tr. 250), đoạn viết về Sư Phụ của Thầy:

Sau khi cạo tóc xong, Thầy gọi đến phòng khách để dặn dò mấy việc, trong đó có việc quan trọng là:

- *Sắp đến ngày khai giảng rồi, chú nên lo sách vở để đi học.*
- *Thưa Thầy đi học gì?*
- *Học văn hóa, chứ học gì nữa!*
- *Bạch Thầy! Đi tu rồi, còn phải đi học để làm gì?*

Thầy nhìn tôi có vẻ không bằng lòng lắm, rồi người quay sang nơi khác.

Cái suy nghĩ đơn thuần của tuổi thơ là vậy. Theo tôi nghĩ – tu rồi còn phải đi học để làm gì? Thế nhưng suy nghĩ này đã sai từ thuở ấy. Bây giờ ngay cả tuổi "gần đất xa trời" rồi, tôi vẫn thấy còn cần phải học nữa và theo tôi: khi nào nấp quan tài đây lại thì người ta mới không học nữa và nếu còn hơi thở thì còn phải học hỏi như thường.

Như thế, ta hiểu ngay rằng tại sao cả đời Thầy rất chú trọng đến việc học. Thầy đã nói một câu nói để đời: **„SỰ HỌC NÓ KHÔNG LÀM CHO NGƯỜI TA GIẢI THOÁT ĐƯỢC, NHƯNG NẾU MUỐN MỞ CÁNH CỬA GIẢI THOÁT KIA, KHÔNG THỂ THIẾU SỰ TU VÀ SỰ HỌC ĐƯỢC”.**

Rồi trong tác phẩm *Nhật Bản Trong Lòng Tôi* (tr. 235), Thầy viết:

Tôi quá hạnh phúc; bởi vì từ đệ tử tại gia đến xuất gia, người nào cũng lo tu hành tinh tấn, siêng năng học hỏi qua trải nghiệm của mình và của những người khác. Tôi chấp nhận những thị phi, nhơn ngãi. Vì đó là cái đà để lập thân, lập đức của mình. Tôi ví dụ những việc này giống như thân thể của chúng ta vậy. Trong thân thể này vừa có kháng thể mà cũng vừa có những vi trùng là độc tố. Bình thường vì chất kháng thể của ta mạnh; nên vi trùng bệnh hoạn của ho, sổ mũi, cảm cúm v.v... không hiện ra. Nhưng đến một lúc nào đó khi cơ thể của ta yếu, không đủ chất kháng thể nữa, thì vi trùng sẽ hoành hành và ta sẽ bị bệnh; nhưng ta phải biết chắc một điều rằng: Nếu không có những con vi trùng ấy trong thân thể mình thì mình sẽ khó tồn tại được. Do vậy chúng ta chỉ cần chuyển hóa phiền não thành Bồ Đề; khổ đau thành an lạc, hạnh phúc; chứ chúng ta không chạy trốn và vứt bỏ cũng như đối đầu với nỗi khổ. Điều ấy liệu có ích gì?

3. Tạo những nếp sinh hoạt để trở thành nguyên tắc và truyền thống

Do tiếp thu nhanh được hai nền giáo dục Nhật Bản và Đức quốc cộng thêm biết quý trọng những nét đẹp văn hóa Phật Giáo Việt Nam mà Thầy có những nguyên tắc đặc biệt khi làm việc, ứng dụng rất hay trong sinh hoạt nhà chùa.

Một mặt Thầy trân quý, gìn giữ những nét đẹp trong kho tàng truyền thống Phật Giáo. Do đó, không những tại Viên Giác mà tất cả những ngôi chùa ở nước Đức thuộc hệ thống Chi Bộ GHPGVN Thống Nhất do Thầy lãnh đạo đều có nếp sinh hoạt truyền thống như ở các tự viện ở Việt Nam. Nghĩa là: ít nhất mỗi ngày phải có ba thời kinh là Công Phu Khuya, Cúng Ngọ, Thí

Thực Cô Hồn. Dù bận rộn bao nhiêu. Hằng năm vào dịp Tết âm lịch đều có thời Kinh Pháp Hoa trọn bộ. Rồi cách xưng hô trong nhà Chùa, nghi thức tụng niệm... cũng đã được mẫu mực hóa như đề nghị của Thầy. Việc ấy bây giờ nói ra nghe rất dễ nhưng đã phải tốn bao nhiêu công sức, nhiều lần đã làm phật ý, mất lòng bao nhiêu người mới có được nếp sống và tôn ti trật tự như hôm nay. Và phải thành thật mà nói, không phải chùa nào trên thế giới cũng thực hiện được, kể cả nhiều ngôi chùa ở Việt Nam bây giờ.

Nhưng ở mặt khác, Thầy tiếp thu và ứng dụng nhanh những tập quán hay của Tây phương. Có nhiều chuyện như thế lắm, như những lần tổ chức các hoạt động, lễ hội... nhịp nhàng, đúng giờ giấc. Nói ra hết sẽ dài dòng lắm, chỉ xin nhắc một chuyện thôi. Đó là chuyện mà tôi chứng kiến trong những năm đầu 1980 và rất khâm phục. Bây giờ trong các dịp đại lễ, lúc đến giờ cơm Ban Tổ Chức lập các quầy phát cơm và khách đến xếp hàng nhận các phần cơm. Chuyện xem như là chuyện dĩ nhiên ngày nay mà trong những năm đầu thập niên 80 là cả một vấn đề. Vì theo thói quen từ các chùa ở Việt Nam, trong các dịp đại lễ thì Phật tử đến chùa thường được nhà chùa mời dùng cơm. Cứ chừng 10-12 người sẽ mời ngồi vào một bàn. Ăn xong có các Phật tử công quả bưng vào bếp và dọn dẹp. Dù số khách đông bao nhiêu cũng vậy, 10 bàn, 20 cho đến 50 bàn... cũng đều làm vậy. Nhà bếp lo nấu nướng rồi dọn dẹp rất cực nhọc. Ở nước Đức, Thầy và các anh em trong Hội Phật Tử theo kiểu Tây phương, Ban Trai Soạn phát cơm và mọi người đều phải đến xếp hàng nhận rồi tự tìm một góc ngồi ăn. Việc này lúc đó có nhiều người phản đối mạnh, nhất là các vị lớn tuổi hay những người từng có địa vị trong xã hội Việt Nam cũ. Họ nói, họ đi chùa và chùa mời dùng cơm rồi họ cúng dường chùa, chứ đâu phải đi ăn xin của bố thí mà phải xếp hàng. Có người còn nói: tôi đâu muốn lãnh cơm tù. Quả vậy, năm 1981 tôi đi đến các chùa ở Pháp đều ăn cơm ở bàn 10 người với chén đĩa. Khi nghĩ đến số thức ăn còn lại trên bàn, nhà bếp sẽ dọn chung vào đĩa mới và mang ra cho mình dùng, nên hơi ái ngại về vấn đề vệ sinh. Người Việt Nam mình lại có thói quen ăn không hết đĩa và nhà Chùa thì không đổ bỏ thức ăn, sợ phí phạm phẩm vật cúng dường của đàn na tín thí. Do những lý do như vậy, tại Viên Giác Hannover Thầy bảo cứ phát cơm phần, ai không muốn xếp hàng lãnh cơm thì thôi. Hôm ấy tôi thấy có nhiều vị đi trong đoàn xe buýt từ rất xa đến viếng chùa đã không vui. Anh em chúng tôi cũng có người ái ngại vì quyết định như thế có

thể làm phật lòng khách và qua đó thùng phước sương của chùa cũng có thể bị ảnh hưởng. Nhưng Thầy vẫn quyết chí làm như vậy. Cho đến bây giờ, hầu như tất cả các chùa trên thế giới đều áp dụng theo cách này. Nếu lúc đó mà xin Giấy chứng nhận bản quyền (Patent) thì chắc bây giờ mình phải gọi phương pháp này là Phương-pháp-Thích-Như-Điển.

Không phải vậy sao? Ở Nhật đã từng có một món ăn mang tên một vị Hòa Thượng. Trong cuốn sách mang tên: *Nước Nhật Trong Lòng Tôi* Thầy có kể lại câu chuyện:

(...) món ăn của Nhật người Việt Nam ít thích hơn là món ăn Trung Hoa. Duy chỉ có đồ Otsukemono là tuyệt vời. Đó là những loại rau, cải, dưa leo, giá, măng v.v... họ ướp muối rất ngon, đặc biệt là củ cải muối. Họ có những câu chuyện về các món ăn này, trong đó có Takuwan Osho là một. Đây là một vị Hòa Thượng, có lẽ ngày xưa tu trên núi, không có gì ăn trong mùa đông; nên ông ta nghĩ ra cách ướp những củ cải với muối và cá muối để ăn qua mùa đông dài tại Nhật và từ đó loại củ cải muối này mang tên vị Hòa Thượng này luôn.

4. Welcome Back

Đây là lời chào mừng của Ban Tổ chức Khóa Tu Học Phật Pháp Úc Châu kỳ thứ 17 tại Portsea Camp lúc họ đón Thầy tại phi trường Melbourne. *Welcome Back - Chào mừng người về* thường khiến ta nghĩ đến việc mừng người từ xa quay về nhà, về lại quê hương. Về quê nhà mà có người chào mừng thì vui thật. Nhưng nước Úc thì không phải quê hương của Thầy. Xét cho cùng thì nước Đức, nơi Thầy sống lâu nhất – đã 40 năm cũng không phải quê hương. Và nước Nhật cũng không. Trong bài viết *Welcome Back* Thầy viết: *Quê Hương là gì nhỉ? Chẳng ai có thể định nghĩa hết được hai từ này, nhưng nó đã hằn sâu vào ký ức, vào tâm hồn của những kẻ xa quê từ độ nào. Riêng tôi đã xa nơi chôn nhau cắt rốn Mỹ Hạc từ năm 1964, xa Hội An từ năm 1968, xa Sài Gòn từ đầu năm 1972, xa Tokyo từ tháng tư năm 1977, rồi trụ lại Hannover cho đến ngày nay để có được cơ duyên đi 73 nước trên thế giới. Bình thường thì thấy rằng nơi nào cũng là quê hương của mình, nhưng ở nơi sâu thẳm của tâm hồn, một quê hương, một chốn để trở về, ngoài quê Nội là Phật Pháp, chốn Quảng Nam, tôi còn những quê Ngoại như Nhật Bản, Úc Châu, Hoa Kỳ và những nơi tôi có nhiều năm tháng sinh sống cũng như hoạt động Phật sự tại*

đó nữa. Đây mới là những hình ảnh mà trong tâm khảm của tôi lúc nào cũng đang đầy cả.

Nhưng có một điều chắc chắn: Thầy luôn hướng về một *Quê Hương Đạo Pháp, Quê Hương Tông Môn* và ngược lại Thầy cũng được chư Tôn Đức trong Tông Môn quý mến.

Năm 2003, sau khi xây dựng hoàn chỉnh ngôi chùa Viên Giác, Thầy trao nhiệm vụ trụ trì lại cho đệ tử, lúc đó là Đại Đức Hạnh Tấn. Trong dịp này, trưởng Môn Phái Lâm Tế Chúc Thánh là cố Hòa Thượng Thích Bảo An (lúc đó đã 90 tuổi, viên tịch 2011) đã dẫn đầu một phái đoàn chư tôn đức giáo phẩm môn phái từ Bình Định đến viếng chùa Viên Giác Hannover. Hòa Thượng Bảo An đã thỉnh ý Đức Cố Tăng Thống Thích Huyền Quang và được Ngài cho tám chữ sau đây để những nghệ nhân khắc thành hai tấm hoành phi. Rồi sau đó Ngài đích thân mang hai pháp bảo này đến Viên Giác để tặng. Xin nói thêm, ở thời điểm ấy nhị vị Đại Lão Hòa Thượng Thích Huyền Quang và Thích Bảo An là hai đại tăng có giáo phẩm cao nhất của Lâm Tế Chúc Thánh đang sống tại Bình Định, nơi ngày xưa Tổ Nguyên Thiều tránh loạn Mãn Châu đầu tiên đặt chân đến và sáng lập dòng thiền Lâm Tế ở Việt Nam vào năm Đinh Tỵ 1677.

Đó là, tấm Hoành Phi thứ nhất: *Chúc Thánh Dư Hương*

Tấm Hoành Phi thứ hai: *Chi Vinh Bản Cố*

Vui mừng quá Thầy Như Điển đã gọi điện thoại về Việt Nam vấn an Đại Lão Hòa Thượng

Huyền Quang và được đức Đệ Tử Tăng Thống trực tiếp giải thích ý nghĩa như sau.

Chúc Thánh Dư Hương (祝聖餘香): có nghĩa là hương thừa của dòng Chúc Thánh. Ở đây ý nói sự tiếp nối của Lâm Tế Chúc Thánh từ thuở Ngài Minh Hải mang dòng Thiền Lâm Tế đến đất Việt Nam để rồi hôm nay phổ biến ra đến hải ngoại nói chung và Viên Giác nước Đức nói riêng.

Chi Vinh Bản Cố (枝榮本固): có nghĩa là "cành tốt, gốc chắc". Gốc chắc là gốc từ Hội An, Quảng Nam do Tổ Minh Hải khai sơn phá thạch hơn 300 năm trước. Cành tốt ý nói Tông Lâm Tế Chúc Thánh đã đâm cành xanh tốt, vươn xa đến Đức quốc, hàng con cháu Lâm Tế Chúc Thánh đã làm rạng rỡ sơn môn.

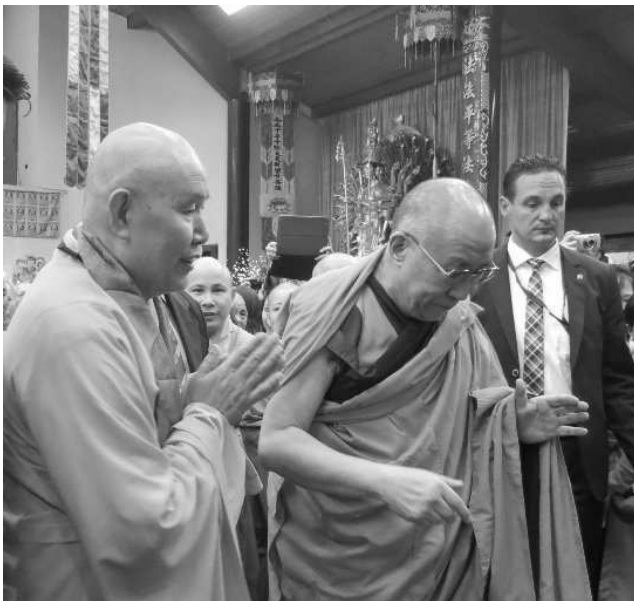
Năm năm trước (2014) nhân tìm tài liệu viết bài cho dịp Kỷ Niệm 50 Năm Xuất Gia của Thầy tôi có biết được nhưng ít thắc mắc. Lần này đi cùng anh Olaf Beuchling về chùa để hầu chuyện cùng Thầy, giờ trưa rảnh rồi tôi đi chụp hình hai tấm hoành phi này. Về nhà xem kỹ hình bức hoành phi thứ hai này tự dưng nảy sinh lòng thắc mắc. Thường tình người ta nói „bổn cố chi vinh (本固枝榮) – gốc tốt, cành chắc“. Như người đời hay nói, gốc từ ông bà cha mẹ vững vàng thì con cháu sẽ thành đạt ví như cành lá xanh tươi. Ý nghĩa như hai chữ „Phúc nhà“. Với trình độ chữ Hán ở bậc mẫu giáo của tôi thì nghĩ ngay rằng có thể mấy ông nghệ nhân ở Bình Định khi làm bức hoành phi đã viết lộn (trường hợp này cũng đã từng xảy ra). Nhưng ở đây chắc là không phải vậy. Giả sử thợ viết lộn thì chư Tôn Đức cũng đã thấy và cho sửa lại. Sở học và trí tuệ của Đức đệ tử Tăng Thống là bậc thầy của những bậc thầy, chắc chắn Ngài không thể nhầm. Thêm vào đó khả năng Hán học của quý Hòa Thượng ở Bình Định cũng rất tinh thông. Hòa Thượng Bảo An là bậc tinh thông Hán học, từng bạn đồng môn với các ngài Trí Quang, Thiện Siêu, Thiện Minh v.v... thời Trường An Nam Phật Học ở Huế do Ngài Trí Độ làm giám đốc (1940). Vậy chắc chắn phải có thâm ý gì đây.

Cứ suy đi nghĩ lại mãi suốt mấy tuần lễ, tôi mới nhận ra được rằng (và không biết có đúng như vậy không). Khi Đức Tăng Thống và Chư Tôn Thiền Đức đặt về ngược lại như vậy thì phải hiểu, đó đích thị là lời khen tặng mà chư Tôn Đức trong môn phái dành cho Thầy Như Điển nói riêng và môn đồ Lâm Tế Chúc Thánh ở hải ngoại nói chung. Ngài Đệ Tử Tăng Thống đã nhìn về hướng phát triển cũng như sách tấn cái cành cây xanh tươi của tông môn. Có thể hiểu ý của Ngài:

Khá khen cái nhánh cây Chúc Thánh Viên Giác ở Đức quốc do Thầy Như Điển chăm sóc, giờ đã thật sự vững chắc, đang đâm chồi nảy lộc. Thành công này có được cũng một phần là nhờ cái gốc cổ thụ Chúc Thánh ở trong nước vốn đã vô cùng vững chắc.

Điều đó xét ra hoàn toàn hữu lý. Gần gũi Thầy Như Điển lâu năm mới hiểu tấm lòng của Thầy, luôn biết kẻ trên người dưới, luôn kính trọng, hướng về sư trưởng và tông môn. Ví dụ, trong dịp trùng tu Tổ Đình Chúc Thánh Hội An Thầy đã nỗ lực đi khắp nơi vận động để có một tài khoản đáng kể trùng tu Tổ Đình.

Tuy trên bước đường hoằng hóa, Thầy đã rất thành công và có một thể đứng khá vững trên bình diện Phật Giáo quốc tế. Có những sự kiện tôi biết rất rõ, như trong dịp Đại Hội Ni Giới Toàn Cầu tại Đại Học Hamburg vào tháng 7 năm 2007 dưới sự chứng minh của Đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14, Thầy đã được mời đến tham dự và sau đó được Ban Tổ Chức trân trọng sắp xếp ngồi chung bàn ăn với Ngài Đạt Lai Lạt Ma. Chính Ngài Đạt Lai Lạt Ma cũng đã ba lần đến tận nơi thăm chùa Viên Giác Hannover và Trung Tâm Viên Giác tại Bồ Đề Đạo Tràng Ấn Độ, cũng như tiếp xúc với Thầy. Tại Trung Tâm Viên Giác ở Bồ Đề Đạo Tràng, khi nhìn thấy tấm hình Thầy Như Điển treo ở lối vào thư viện, Ngài Đạt Lai Lạt Ma đã dừng chân lại và chỉ cho mọi người xem rồi nói: *„I know him – Tôi có biết vị này“*.

Lần đến thăm chùa Viên Giác năm 2013, vị Trụ Trì lúc đó là Đại Đức Hạnh Giới và Tăng Chúng Viên Giác ra tận cửa xe ở tam quan chùa nghinh tiếp, khi bước ra khỏi xe gặp Thầy Như

Điển cung kính đứng chấp tay đón thì Ngài Đạt Lai Lạt Ma đến vỗ vai Thầy và nói *„Oh, my Friend! - Ô, ông bạn tôi!“*.

Cũng xin phép nhắc thêm ở đây một vài sự kiện nổi bật khác để tán thán những thành quả trên bước hành đạo của Thầy, cũng là niềm hãnh diện của Phật Giáo Việt Nam trên trường quốc tế.

- Tháng 4 năm 2001, đáp lời mời của Hoàng Gia Bhutan Thầy hướng dẫn một phái đoàn Phật giáo Việt Nam từ Đức đến thăm đất nước Phật Giáo này. Phái đoàn 20 vị này đã được chính phủ Bhutan tiếp đón và trang trải tất cả mọi chi phí. Phái đoàn cũng được Đức Phó Tăng Thống của Phật Giáo Bhutan đón rước và các viên chức cao cấp như Bộ trưởng, Thứ trưởng Bộ Văn Hóa hướng dẫn đi tham quan nhiều nơi. Có thể nói, đây là lần đầu tiên trong lịch sử, đất nước Bhutan này đã đón tiếp long trọng một phái đoàn Phật giáo Việt Nam. Tưởng cần nói thêm, xứ sở có Phật Giáo là quốc giáo này rất coi trọng việc bảo vệ hạnh phúc của nhân dân Bhutan nên chỉ bắt đầu mở cửa cho người ngoại quốc đến đây - tuy vẫn còn rất hạn chế - khoảng mười năm gần đây. Nhất là trong những năm đầu thập kỷ trước họ khép kín cửa vì lo ngại những biến động chính trị, văn hóa, những suy đồi đạo đức, luân lý bên ngoài tràn vào đất nước họ.

- Tiếp theo, vào tháng 7 năm 2011 tại thủ đô Colombo của nước Tích Lan, Hội Đồng Tăng Già Tích Lan đã trao giải thưởng cao quý cho HT Thích Như Điển và HT Thích Minh Tâm về công cuộc truyền bá giáo lý Phật Đà khắp năm châu. Chính Thủ Tướng đương nhiệm và Đại Diện của Tăng Già đã đến trao tận tay giải thưởng cho nhị vị Hòa Thượng. Nhị vị Hòa Thượng cũng nhận *„Quạt Quốc Sư“* của chính phủ trao.

- Thêm việc khác là, mùa hè năm 2014, nhân chuyến viếng thăm Viện Phật Học Ứng Dụng tại Waldbröl, Thiền sư Nhất Hạnh cũng đã sắp đặt để mời Thầy ngồi chung pháp tòa và sau đó Thiền sư dạy chư Tăng Ni đệ tử của Làng Mai đang hiện diện ra đánh lễ người đã đặt nền móng Phật Giáo Việt Nam đầu tiên trên nước Đức là Thầy Như Điển.

- Gần đây nhất, tháng 11 năm 2018 tại Penang Mã Lai, Đại Hội Khoáng Đại Kỳ 10 của Hội Đồng Phật Giáo Tăng Già Thế Giới, trụ sở tại Đài Loan, đã cung thỉnh Thầy vào ngôi vị Phó Chủ Tịch Hội Đồng Tăng Già Thế giới (The World Buddhist Sangha Council, WBSC).

Còn nhiều sự kiện khác nhưng chỉ xin kể vài việc nổi bật như vậy thôi. Thử hỏi mấy ai có được những vinh dự như vậy? Ấy thế mà đối với

chư Tôn Đức trưởng thượng trong môn phái Thầy rất mực cung kính, đặc biệt với Sư Phụ của mình tại quê nhà. Gương ấy thật đáng cho hậu học noi theo.

Trong cương vị như Thầy ngày nay, giữ được tâm thanh tịnh như vậy thật không dễ, vậy mà Thầy làm như trở bàn tay. Tôi nghĩ, nếu có ai đặt câu hỏi, Thầy sẽ trả lời ngay „Thị tắc danh vi báo Phật ân - Đó là cách đáp đền ân đức chư Phật” như câu kệ Lăng Nghiêm Thầy tụng miệt mài mỗi ngày trong suốt thời gian 55 năm qua.

5. Chuông từ gió tiếng

Nói qua cũng phải nên nói lại. Nhân Khánh Tuế 70 tuổi của Thầy và các buổi lễ trọng đại tại Viên Giác Hannover, tôi đã cố ngồi ôn lại và ghi ra đây một vài điểm nổi bật nơi Thầy để tự cá nhân và các thiện hữu của mình cùng học hỏi theo. Bởi vậy, nếu ai hỏi tôi sao cứ mãi viết lời tán thán các ưu điểm, vậy Thầy có điều chi là nhược điểm, là khuyết điểm không?

Hỏi lạ chưa? Có chứ, sao không! Thầy là một con người bằng xương bằng thịt chứ đâu phải là một tượng đá. Ai có sống, có hít vào thở ra, có đi qua đi lại, có sinh, có bệnh, lão... thì luôn có những ưu và khuyết điểm. Mà chưa chắc một bức tượng đá đứng chôn chân một chỗ đã không có khuyết điểm.

Bởi vậy tôi lại xin thuật thêm một câu chuyện hay ở xứ *Nghìn Lẻ Một Đêm* này nữa.

Ở thị trấn xa xôi nọ có một người thợ dệt thảm rất tài ba. Từ chốn cung đình cho đến nhà danh gia vọng tộc hay tư gia, nếu ai có được một tấm thảm của ông để trang trí nhà thì là một hạnh phúc và là một niềm hãnh diện. Lúc đến tuổi già yếu, trước khi giải nghệ ông lão muốn tự dệt cho mình một tác phẩm để đời. Sau một thời gian dày công sưu tầm gom góp những nguyên vật liệu ông bắt đầu thực hiện ý nguyện ấy. Ông dành một khoảnh nhỏ của xưởng dệt, đóng kín cửa và miệt mài làm việc một mình, không cho ai vào ra, kể cả người nhà cũng không được phép bén mảng đến. Bao nhiêu đồng nghiệp, hàng xóm hồi hộp mong chờ ngày hoàn thành để có thể nhìn thấy tác phẩm bất hủ ấy. Rồi ngày ấy cũng đến. Ông thợ dệt trình làng tấm thảm tuyệt tác của ông. Ai đến xem cũng trầm trồ khen ngợi một công trình nghệ thuật hiếm có, hoàn hảo đến độ không thể chê chỗ nào được. Chỉ trong ngày đầu tiên ấy, đã có số trăm, số ngàn... người đồn đãi nhau và xếp hàng dài để có thể tận mắt nhìn thấy tác phẩm vô tiền khoáng hậu của ông lão thợ dệt tài ba. Ông thợ già tiếp khách cả

ngày mệt nhoài. Đến buổi chạng vạng tối, có một ông tuổi cũng lớn đến xin xem tấm thảm. Ông cụ lại ân cần mời khách vào xem. Ông khách này coi bộ lạ đời, còn mang theo cả kính lúp, đèn pin để soi từng sợi chỉ. Có cả triệu nút thắt, vậy mà nút nào cũng đều nhau không sai lệch một nét. Màu sắc lại rất hài hòa. Rồi khách cùng ông lão thợ dệt ngồi uống trà nói chuyện tâm đắc với nhau về nghệ thuật dệt thảm trước khi từ giã ra về. Mệt nhoài cả ngày với khách khứa, ông thợ dệt ngả lưng trên chiếc ghế bành kê ở góc xưởng dệt và ngủ thiếp đi lúc nào không hay. Trong giấc ngủ ông bỗng mơ gặp lại ông khách lạ khi nãy. Nhưng kỳ thay, lần này ông ta không thân thiện mà có vẻ trách móc nhìn ông. Ông thợ già ngạc nhiên hỏi:

- Ô, chẳng hay tôi có điều gì thất lễ làm phật lòng ông chẳng? Chỗ đồng nghiệp có gì thì cứ dạy bảo nhau.

- Tôi đâu hề dám dạy bảo điều gì với ông.

- Nhưng sao trông ông có vẻ không vui.

- Đúng vậy, tôi không vui. Tôi buồn là buồn cho ông thôi.

- Xin cảm ơn. Nhưng ông có thể nói cho tôi hiểu thêm việc gì không?

Trầm ngâm yên lặng một lát rồi ông khách mới mở miệng nói:

- Nếu ông thật lòng hỏi thì tôi sẽ nói.

- Vâng, tôi thật lòng muốn nghe.

- Ông bạn ơi, ông có biết là ông đang phạm một tội ác tày trời không?

- ???

- Ông có biết suốt cả ngày nay có ngàn người đến xem tác phẩm của ông, ai cũng nói rằng ông đã dệt nên một tấm thảm toàn bích.

- Đúng tôi có nghe như thế.

- Vậy ông có biết rằng, là một con người thì không thể nào toàn bích được. Chỉ có đức Allah trên cao mới là Đấng Toàn Bích.

- ! ? ! ?

- Ai là kẻ tạo ra một vật toàn bích thì kẻ ấy có tội vì cướp đi bàn tay vạn năng của Allah. Ông nghe không? Đ ấ h i ế u ... c h ư a ?

Mấy chữ cuối này nghe giọng ông dẫn mạnh, kéo dài như những tiếng thét giữa hư không. Giật mình tỉnh dậy, ông lão thợ dệt nghe có tiếng lũ quạ đang đập cánh mạnh ở cành cây sau vườn và cất tiếng kêu inh ỏi. Ông lão vùng dậy ngay, thắp sáng đèn đuốc lên và lấy kéo bén cắt ngay một bên góc của tấm thảm rồi nối các nút thắt sơ sai lại. Người nhà thấy đèn sáng chạy vội đến thì thấy tấm thảm bị hư một mảnh nhưng vẻ mặt của ông thợ già hoan hỷ như chưa bao giờ vui

như vậy. Miệng ông lẩm bẩm: „Vâng, vâng... Chỉ có Ngài, duy chỉ có Ngài mới là Đấng Toàn Bích”.

Tất nhiên, là Phật tử nên tôi không suy nghĩ như người theo đạo Hồi, nhưng luôn trân trọng đức tin của họ. Giả sử trên đời này có một Đấng Toàn Bích – vị ấy có thể có những tên gọi khác nhau tùy theo tôn giáo – thì phải là một Đấng duy nhất thôi. Thử nghĩ, nếu cuộc đời có hai hay nhiều Đấng Hóa Công thì trật tự sẽ đảo lộn cả. Và chỉ có „Đấng” ấy mới may ra không phạm một lỗi lầm, khuyết điểm nào. Bởi vậy chờ đợi sự hoàn hảo ở một con người là việc làm vô lý và vô ích. Một đường chỉ vụng, một nét màu lệch... trên tấm thảm tuyệt đẹp cuộc đời này, nếu có thì là chuyện dĩ nhiên. Không bao giờ có thể có một tấm thảm, một mảnh đời hay bất cứ sự vật gì trên thế gian này toàn bích được. Cũng không thể có một người hoàn toàn không hề có khuyết điểm.

Sở dĩ tôi muốn kể lại câu chuyện trên vì năm năm trước đây, sau khi báo Viên Giác số 201, kỷ niệm 50 năm xuất gia của Thầy phát hành, cũng có người phê bình này nọ. Tuy lời nói có phần nhẹ nhàng hơn những lần trước, và chỉ là những ý kiến cá nhân. Cũng như lúc khởi công xây chùa Viên Giác có người chống đối và tiên đoán rằng công trình này không thể nào thành tựu được. Bây giờ thì ngôi chùa đã sừng sững ra đó. Tôi không hề có ý trách họ. Chỉ thương thôi. Việc chùa khác việc đời, không phải ai cũng hiểu được. Phần khác, nếu quan sát kỹ ta sẽ cảm nhận được sự chuyển mình không ngừng nghỉ của thế giới theo nhịp quay của bánh xe Pháp, từ 2600 năm trước đến nay. Riêng ở xứ Đức, thời triết gia Arthur Schopenhauer (1788-1860) chỉ có mấy mươi người biết đến đạo Phật và hiểu Phật như một triết lý sống, thì bây giờ đã có 650.000 Phật tử và còn rất nhiều người Đức đang tu tập hoặc hướng đời sống theo giáo lý Phật Đà.¹

Lại xin nhắc thêm một câu chuyện trong Kinh.

“Có một đêm Đức Phật đứng lặng lẽ trầm mặc bên dòng sông bạc. Tôn giả Xá Lợi Phất cũng đứng phía sau và nhìn xuống ánh trăng lung linh óng ánh trên mặt nước, bất giác Tôn giả buồn bã than rằng:

- “Bạch đức Thế Tôn! Thật đáng thương thay! Có những kẻ mò trăng đáy nước đến nỗi chết chìm.”

- “Đúng thế! Thật đáng thương xót! Nhưng đáng thương hơn nữa là những kẻ chấp rằng vũ trụ không trăng.”²

Cuộc sống luôn luân chuyển, như thời gian luân chuyển. Mới đó, ngày nào tóc xanh bây giờ đã thành tóc bạc. Chúng ta như người mê ngủ cứ tưởng rằng trăng rằm sáng chói ấy nằm dưới đáy nước nên lặn lội cả đời đi tìm ở đó, như ngụp lặn trong biển sinh tử rồi cuối cùng đuối sức thả trôi chết chìm trong đó. Nhưng, như thế vẫn còn may mắn. Khốn khổ thay cho những người nghĩ rằng vũ trụ này không trăng thì đúng là quá tội nghiệp cho họ.

Có cơ hội gần gũi Thầy, tôi nhận thấy ở trong Thầy như có chứa một sức mạnh tâm linh lạ kỳ, mà không phải ai cũng có được. Tin những lời Phật dạy trong kinh, tôi biết rằng, người thọ trì miên mật Kinh Lăng Nghiêm luôn được chư Thiên Thần Bát bộ Thiên Long Hộ trì Chánh pháp ở chung quanh. Do chư Thiên Thần này muốn thân cận người tinh chuyên thọ trì kinh để hằng ngày được nghe Pháp Phật. Cho nên cứ cuối thời Công Phu Khuya ta luôn tụng bài „Thiên A Tu La Dược Xoa đẳng, Lai thính Pháp giả ưng chí tâm (...) Tùy sở trú xứ thường an lạc” là vậy. Mà việc trì tụng tinh tấn kinh Lăng Nghiêm đối với Thầy là một pháp tu không bao giờ xao nhãng; dù ngày mưa ngày nắng, tuyết rơi hay bão táp, dù đang ở chùa hay trên đường hoằng hóa... Thầy chưa hề bỏ sót một thời. Cho nên ta không ngạc nhiên khi thấy những Phật sự của Thầy làm thường thuận lợi, thuận buồm xuôi gió ít ai ngờ tới, dù Thầy không phải khổ nhọc bỏ nhiều công phu.

Hơn bốn mươi năm hoằng pháp ở xứ Đức này Thầy đã để lại nhiều vết son đáng kể. Nhìn lại, trong mấy năm đầu, cả nước Đức mà chỉ có duy nhất một người biết mặc áo tràng trong khi hành lễ. Những sinh viên đến „thăm chùa” chứ không phải đi lễ Phật. Họ bắt tay Thầy như người Đức thay vì chấp tay búp sen, họ gọi thầy bằng anh, vỗ vai Thầy như bạn. Có người còn gọi Thầy bằng em nữa. Bốn mươi năm sau, bất cứ đạo tràng nào ở Đức quốc người ta cũng nhìn thấy ít nhất 99% Phật tử dự lễ mặc áo tràng nghiêm trang cung kính. Đa số Phật tử đã thuộc lòng các nghi thức thường nhật như cầu an, cầu

¹ Con số này căn cứ theo tác phẩm: *Vom Mekong an die Elbe: Buddhistisches Klosterleben in der vietnamesischen Diaspora - Xuôi dòng Cửu Long đến bến Elbe: Nếp chùa Việt trên đất khách* của Olaf Beuchling và Văn Công Tuấn. Hamburg, Abera Verlag, 2013.

² Thích Nữ Giới Hương: *Luân Hồi trong Kinh Lăng Nghiêm*. Việt Nam, nxb Hồng Đức, 2017

siêu, cúng ngộ, thí thực v.v... Có nhiều người còn biết các bài „tán” như Tán Lư Hương hay Tam Tự Quy. Rất đông Phật tử ăn chay trường, tụng kinh Lăng Nghiêm hằng ngày, con số có thể đến vài ngàn người như thế ở nước Đức. Các ngôi chùa, Niệm Phật Đường tạo dựng dưới sự hướng dẫn của Thầy đều giữ nếp sinh hoạt truyền thống như ở Việt Nam. Nghĩa là ít nhất có ba thời kinh mỗi ngày, hai lần lạy sám hối trong tháng, an cư kiết hạ, lạy Phật Ngũ Bách Danh, Tam Thiên v.v... Dần dần số người Đức đến chùa rất đông. Họ còn tham gia một số hoạt động của chùa Viên Giác và ở các địa phương. Thầy còn nối kết được các tu sĩ Phật giáo người Đức các tông phái khác nhóm họp mỗi năm một lần tại Viên Đức để sách tấn tu tập. Tổ chức ấy mang tên là DBO (Deutscher Buddhist Ordination – Tăng Già Phật Giáo tại Đức).

Thành quả ấy nếu không phải do người đến gieo hạt giống đầu tiên, do người cầm mũi chiếc thuyền Phật Giáo Việt Nam tại Đức là Hòa Thượng thượng Như hạ Điển tạo ra thì là ai đây?

Để tạm kết thúc bài viết này, tôi xin mượn hai câu thơ của cố Đại Lão Hòa Thượng Thích Quảng Thạc (1925 – 1995), đã từ Chùa An Lạc Sài Gòn gửi tặng Thầy trước đây. Tôi xin bắt chước Ngài Quảng Thạc tán thán người đã đi tiên phong trong công cuộc xây dựng Phật Giáo Việt Nam tại Đức, người dũng cảm „mang chuông đi đánh xứ người”, đã gióng tiếng chuông từ bi trên trú xứ Đức lạnh lẽo này suốt bốn mươi năm qua.

Hai câu thơ ấy là:

慧炬高標光越地

Tuệ cự cao tiêu quang Việt địa

慈鐘長叩震西洋

Từ chung trường khấu chấn Tây dương

Tôi xin tạm dịch như sau:

**Đuốc tuệ giương cao (sáng) soi đất Việt
Chuông từ gióng tiếng (chấn) động trời
Tây**

Tiếng chuông từ bi ấy cũng đã vang xa khắp năm châu và sẽ còn vang vọng mãi.

--

Nguyễn Đạo
(Đức quốc 4/2019)

TRẦM DÂNG HƯƠNG ... NGÁT CUNG TRỜI ...

*Kính Mừng Hòa Thượng Thích Như Điển
Lễ Khánh Thọ 70.*

• T.N

*Tải Đạo vào Đời, Ý Vị Tha
Phước Điền Gieo giống Nở ngàn Hoa
Trồng Cây Nhân Ái, Thơm Văn Hóa
Thắp Đuốc Từ Bi, Mộng Thái Hòa .*

*Trầm Dâng Hương ... Ngát Cung Trời
Mừng Người Khánh Thọ Bảy Mươi, Chim Mừng
Tiếng Chim Vườn Sớm Tưng Bừng ...
Hòa cùng Tiếng Mõ ... Một vùng Tịnh Thanh,*

*Hạt Sương trên lá long lanh
Trang Kinh Bát Nhã, Tươi Nhàn Lan Hoa,
Đạo Vàng Huyền Diệu Bao La ...
Mở ra Cảnh Giới An Hòa Chân Như .*

*Chúng Con dưới bóng Đại Từ
Cầu Xin Trí Tuệ Chân Như Tỏ Ngời
Mừng Lễ Khánh Thọ , Trăng Vui ...
Kính Mừng Hòa Thượng Thích Như Điển ; ĐẠO
ĐỜI VIÊN DUNG .*

*Chuông Ngân Bát Ngát ... Tăng Không ...
Lễ Hội Viên Giác Sen Hồng Dâng Hương
Gió Lành Trải Khắp Muôn Phương
Con Đường Lý Tưởng . Con Đường Độ Sinh ...*

*Như Mưa Hoa ... Nước Tịnh Bình ...
Mười Phương Ba Cõi Chúng Sinh An Hòa
Nam Mô Bốn Sư Thích Ca
A Di Đà Phật . Tâm Hoa Kính Mừng ...*

• Tuệ Nga Diệu Minh

THÀNH PHỐ HOA HỒNG
MÙA PHẬT ĐẢN
OREGON, 2019

Chuyện rất ngắn về Thầy

• Phù Vân

Ngày 07 tháng 8 năm 1982, đại diện cho Ban Liên Lạc Phật Giáo Hamburg, tôi đón tiếp và dành lễ vị tăng sĩ từ Hannover Đức Quốc, theo lời thỉnh cầu của Nhóm chúng tôi. Đây là lần đầu tiên Thầy đến làm lễ cầu an cho cộng đồng người Việt tỵ nạn vừa mới đến định cư tại Hamburg (1). Buổi lễ được cử hành lúc 14 giờ 30 tại Gemeindehaus, Hamburg-Jenfeld, hội trường của Hội Thánh Tin Lành Hamburg.

Sau nghi lễ, Thầy đã trình bày về „Hiện tình Phật Giáo Việt Nam” và thuyết giảng về „Bổn phận của người Phật tử đối với Đạo pháp và Dân tộc”. Cuối cùng Thầy đã chứng minh cho cuộc bầu cử Ban Chấp Hành Chi Hội Phật Tử VNTN, thay đổi danh xưng cũ là Ban Liên Lạc Phật Giáo tại Hamburg. Bác Thiện Quang Trần Văn Quý, cao niên nhất giữ chức Chi Hội Trưởng, Đạo hữu Phù Vân và Đạo hữu Nguyễn Ngọc Đường (cựu Huỳnh Trưởng GĐPT) Chi Hội Phó, Đạo hữu Võ Xuân Khôi là Thư Ký và Bà Tất Tô Hà làm Thủ Quỹ (2).

Vị tăng sĩ cao gầy, áo nâu sồng hoại sắc, bạc màu phong sương là hình ảnh Thầy Thích Như Điển của đầu thập niên 80 khi Thầy mới đến định cư tại Đức; nhưng thái độ khiêm tốn của Thầy cũng đủ lôi cuốn tôi đồng hành với Thầy suốt quãng đời văn nghiệp.

Một lần, sau lễ định kỳ 2 tháng một lần, tôi đưa Thầy ra ga xe lửa. Trong phòng đợi, qua mạn đàm, Thầy mới biết tôi đã công tác ở Quảng Nam-Đà Nẵng hơn 10 năm từ năm 1964. Cái đất *Ngũ Phụng Tề Phi*, cái xứ *Đất Quảng Nam chưa mưa đã thấm, rượu hồng đào chưa nhấm đã say* sao lại khắt khe với tôi như thế! Còn Thầy là con dân xứ Quảng, tu ở chùa Viên Giác, học ở Hội An - từ Trường Bồ Đề (đệ nhất cấp), rồi Phan Chu Trinh (đệ nhị cấp), Tú Tài 2 tại Sài Gòn năm 1972 và du học ở Nhật. Đến năm 1977, được bạn học cũ thời tiểu học là Bác sĩ Văn Công Trâm bảo lãnh sang Đức; rồi tùy thuận theo nhu cầu học đạo của Phật tử, Thầy xin tỵ nạn tại Đức để truyền bá giáo pháp của Đức Phật cho Phật tử địa phương...

Trong những lần Thầy về Hamburg làm lễ Phật, chúng tôi mượn Thiền đường tại Hamburg-Steilshoop của Hội Phật Giáo người Đức để làm đạo tràng. Ngay từ ban đầu tôi đã thưa thật với Thầy, tôi chỉ có tinh thần tổ chức cho bà con đến

tu học, chứ bản thân thì „kinh kệ không thông, chuông mõ chưa rành, tương chao chưa thấm”. Thầy cười và nhẹ nhàng nói: „Tốt lắm, chỉ cần anh có tinh thần bắt cây cầu cho bà con Phật tử lên cỏi Niết Bàn là quý hóa lắm rồi!”. Câu nói của Thầy nay tôi mới thấm thía. Cây cầu của Thầy đúc bằng bê-tông Bát Nhã, cốt sắt Từ Bi nên đến bây giờ tôi vẫn trụ mãi với Viên Giác trong tinh thần „phục vụ chúng sanh là cúng dường chư Phật”.

Từ đó tôi mới bắt đầu học Phật, dù trễ nhưng tôi cũng luôn cố gắng tinh tấn và tu trì. Đến năm 1984, khi Sư Thích Nữ Diệu Tâm được Giáo Hội Phật Giáo VNTN công cử đến lãnh đạo tinh thần Phật tử tại Hamburg, xây dựng Tịnh Thất Bảo Quang nay là Chùa Bảo Quang. Tôi theo Sư Diệu Tâm học đạo và học khóa đầu tiên về chuông mõ để cùng với cựu Huỳnh Trưởng Gia Đình Phật Tử Nguyễn Ngọc Đường làm Duy Na, Duyệt Chúng và cũng muốn làm gương cho các cháu lấy đó học các khóa chuông mõ tiếp theo, để thay thế cho các bậc phụ huynh.

Với tôi, tiếng Thầy nghe thật gần gũi, thân thương, không xa cách, nhưng vẫn giữ được sự kính trọng tuyệt đối. Cho dù bây giờ Thầy đã được tôn lên hàng giáo phẩm cao tột, tôi vẫn xưng hô như vậy khi tiếp xúc riêng với Thầy.

Tại địa phương, tôi đã cộng tác với Hội Người Việt Hamburg vài ba nhiệm kỳ trong vai trò báo chí; đã phục vụ Chi Hội Phật Tử Hamburg trong 5 hay 6 năm. Rồi tôi „đầu quân” với tờ báo Viên Giác, hợp với khả năng và cũng là hobby văn chương của tôi hơn. Nơi đó tôi tìm thấy một khung trời khoáng đãng, một màu xanh bình an, một tinh thần phấn chấn, và một niềm tin bền vững. Vì thế có người đã hỏi tôi:

„- Nơi nào anh cũng chỉ cộng tác vài ba năm, tại sao anh làm việc chung với Thầy Như Điển lại lâu như thế?”.

Tôi chỉ cười và trả lời đơn giản:

„- Chắc hẳn chúng tôi có cái duyên văn chương, có sự đồng điệu, có sự tương kính, có sự tín nhiệm và trách nhiệm...”.

Một tháng trước đây, theo yêu cầu của bà bạn Helga Gwildis, chúng tôi có đến tham dự liên hoan Tết Kỷ Hợi, tháng 02.2019 tại Hamburg, do Nhóm Tài-Chi (thuộc Thầy Hàn Trường) tổ chức. Khởi đầu là nghi lễ „tam bộ nhất bái” ba bước một lạy sát đất chung quanh bàn Phật Thích Ca Mâu Ni. Hầu hết nam nữ Phật tử đều thành kính hưởng ứng nghi lễ này. Trong buổi ăn trưa, một chú em hỏi tôi:

„- Em là một Phật tử cũng đi chùa lễ bái, nhưng em chưa hiểu ý nghĩa: tại sao chúng ta

lạy 3 lạy mà không phải là 2 hay là 4, 5 lạy; và ý nghĩa của việc lạy Phật như thế nào. Anh có thể giải thích cho em rõ hay không?”.

„- Vâng, Ba lạy chính là lạy ba ngôi báu tức là Tam Bảo: Phật, Pháp, Tăng. Người đời thường xem danh lợi, tiền bạc là quý báu. Nhưng thực tế thì những thứ này không mang lại hạnh phúc chân thật, không cứu được con người thoát khỏi sinh lão bệnh tử. Nhưng với ba ngôi Tam Bảo Phật, Pháp, Tăng có năng lực dẫn dắt con người thoát khỏi mọi phiền não và thoát ra khỏi vòng sinh tử luân hồi”.

„Cũng theo như kinh điển ghi chép lại thì việc các đệ tử xuất gia hay tại gia, nói chung là Phật tử, mỗi lần gặp Đức Phật đều quỳ xuống ôm chân và đặt trán của mình lên chân Phật để tỏ lòng tôn kính một bậc tối thượng trí huệ siêu phàm. Lễ nghi này ngày nay vẫn còn giữ nguyên tại một số quốc gia theo Phật giáo Nguyên Thủy. Vậy lạy Phật có ý nghĩa là bày tỏ niềm tôn kính, khiêm nhường, hạ mình xuống, bỏ cái tâm tự cao, ngã mạn của chính mình!”.

„- Em đã thấy nhiều người lạy Phật, nhưng mỗi người lạy một cách khác nhau. Theo anh lạy cách nào là đúng nhất?”.

„- Em à, không phải là đúng nhất mà phải nói là đúng pháp. Anh thường thực hành theo cách lạy của Tịnh Độ Tông...”. Khi lạy thân tâm hết lòng thành kính nghiêm trang đầu, hai tay và hai chân cũng quỳ sát mặt đất.

Khi lạy xuống, trước tiên phải úp hai bàn tay xuống đất - có ý nghĩa là **buông xả** tất cả từ danh lợi, vật chất bên ngoài đến ý tưởng vọng niệm bên trong, nhất tâm nhất ý đặt vào lòng thành kính.

Sau đó ngửa bàn tay ra, đặt trán mình vào lòng bàn tay - có ý nghĩa là **đón nhận những giáo pháp, hạnh nguyện mà đức Phật đã trao cho** để chúng ta áp dụng vào cuộc sống khi đối xử với mọi người chung quanh...

Cuối cùng là úp hai bàn tay xuống đất trước khi đứng lên - cũng có ý nghĩa là **buông xả**. Sau khi đón nhận giáo pháp của Phật trao cho, ta đem thực hành vào cuộc sống để lợi người lợi mình. Khi xong việc liền buông xả... (3).

Một vài năm trước đây, nhân chuyển Phật sự ở chùa Bảo Quang, Thầy Như Điển và Thầy Hạnh Giới đến thăm gia đình chúng tôi. Thầy có hỏi thăm một số Phật tử lớn tuổi Thầy có quen biết. Nhân dịp này cô Diệu Thiện có trình bày với Thầy về bệnh tình của bác Anna Khiêm, một tín hữu Thiên Chúa. Bác là góa phụ của bác Thiện Quang Trần Văn Quý, cựu Chi Hội Trưởng Chi Hội Phật Tử Hamburg. Điểm đặc biệt đáng tán thán công

đức của bác Anna Khiêm là trong suốt hơn 30 năm bác đã đồng hành với bác Thiện Quang vừa lo công tác Phật sự của Chi Hội, vừa lo vun trồng phước báu ấn tống kinh sách, đúc chuông, tạc tượng, góp công trùng tu, xây chùa, không những chỉ ở Đức mà còn ở Việt Nam nữa. Hiện bác Anna đang lâm trọng bệnh ung thư có lẽ đã đến thời kỳ cuối. Thầy rất quan tâm và muốn đến thăm bác ngay. Tôi gọi điện thoại báo tin, nhưng tiếc thay bác đang chữa trị trong bệnh viện. Khi về lại chùa Viên Giác, Thầy điện thoại lên thăm. Bác hết sức xúc động khóc nức nở, không ngờ một vị tôn sư đạo cao đức trọng như thế lại còn nhớ đến một người không phải là Phật tử. Chỉ một nghĩa cử nhỏ như thế mà Thầy đã chinh phục được lòng kính phục vô biên của nhiều đạo hữu Phật tử và tín hữu Ki-tô.

HT. Thích Như Điển và SH. Hà Đậu Đồng trong buổi lễ cầu nguyện tại Troisdorf năm 2004

HT. Thích Như Điển và SH. Hà Đậu Đồng trong buổi lễ cầu nguyện tại cảng Hamburg năm 2009

Hơn thế nữa, những lần Thầy và Sư Huỳnh Hà Đậu Đồng đã cùng xuất hiện trong những buổi lễ kỷ niệm 25 năm (1979-2004) và 30 năm (1979-2009) Cap Anamur trên sân khấu của hội trường Troisdorf và trên cảng Hamburg để cầu

siêu cho linh hồn những người uống tử vượt biển, vượt biên sớm được siêu thoát và cầu nguyện cho những người may mắn tìm được cuộc sống an cư lạc nghiệp.

Đây là một hình ảnh đẹp tuyệt trần, đã nói lên sự hòa đồng tôn giáo trước bà con Ki-tô giáo và Phật giáo, trước sự hiện diện của các chính trị gia các cấp của chính quyền Tiểu Bang và Liên Bang Đức. Không những thế, hình ảnh này còn được chuyển tải trên các mạng truyền thông thế giới để minh định **lòng tử bi** và **lòng bác ái** đều được phát xuất từ lòng yêu thương đồng loại.

Mới đây, nhân ngày vía Đức Quán Thế Âm Bồ Tát, 19 tháng 2 âm lịch (24.03.2019), chúng tôi đến chùa Bảo Quang, Hamburg để dự lễ Quy Y cho 7 giới tử, trong đó có hai bác Xuân Ninh. Riêng với hai bác, đây là niềm vui không những cho gia đình hai bác, mà cũng là niềm vui của chúng tôi. Bởi lẽ chúng tôi đã dành một thời gian khá lâu để động viên, khích lệ, đả thông tư tưởng, hay giải thích một vài thắc mắc. Hai bác, tuổi đã trên 80, chỉ vì thấy **ngượng ngùng** khi phải xưng **„con“** với những vị Sư còn nhỏ tuổi. Chính vì thế mà một cái hẹn với Sư Cô trụ trì đã bị hủy bỏ. Rồi qua sự thúc giục của con trai, hai bác lần nữa lại nhờ chúng tôi xin Sư Cô một cái hẹn khác và dĩ nhiên hai bác đề nghị chúng tôi phải có mặt.

Sư Cô truyền giới tặng chuỗi hạt cho hai giới tử

Tôi có in ra bài viết **„Cách xưng hô trong chùa“** của Hòa Thượng Thích Như Điển để hai bác đọc, suy nghiệm và thực hành. Mặc dù trước đây tôi có giải thích tóm gọn cho hai bác biết.

Xin trở lại với cái **„ngượng ngùng“** trong cách xưng hô của người cư sĩ lớn tuổi khi gặp một vị tăng sĩ nhỏ tuổi. Thật sự, vị cư sĩ *„... có tuổi đời*

lớn, chứ tuổi đạo có lớn đâu. Người nhỏ tuổi, nhưng kiếp này đã tu trước mình, có nghĩa là kiếp trước họ đã tu và kiếp này họ đang tiếp tục. Còn mình mặc dù lớn tuổi; nhưng chưa có duyên với Phật pháp, nên vẫn là kẻ đi sau. Tuy lớn nhưng mà nhỏ“.

„Người cư sĩ vẫn bạch Thầy, xưng „con“ với người Tăng sĩ vì những vị này là Sư giả Như Lai, đại diện cho đức Phật, cho dù vị Thầy mới được thọ Tỳ Kheo. Như vậy, người cư sĩ tự xưng „con“ là đã dẹp bỏ được tự ái, ngã mạn của mình. Và người được xưng tụng phải xét lại mình để cố gắng tu hành, nếu không lo tu thì các công đức đều bị mất hết...“. Trong thực tế ít có Thầy nào tự xưng mình là Hòa Thượng, Thượng Tọa hay Đại Đức, với các đệ tử và Phật tử. Bởi vì những giáo phẩm này thường do người dưới vì sự kính cần nên mới xưng hô như vậy.... Ngược lại, vị Thầy thường hay xưng hô với đệ tử mình là „Thầy“. Vị Thầy đó gọi các vị cư sĩ tại gia bằng tên, Pháp danh, hoặc Đạo hữu... Và xưng hô với Phật tử đó là „Tôi“ hay bằng „Pháp hiệu“...“ (4).

Sau lễ Quy Y, hai bác Xuân Ninh nhận thức được, bây giờ hai bác chính thức là những người con Phật, chứ chờ đến khi nằm xuống, con cháu mới đến chùa quy y cho người quá cố thì phước báu không được tròn vẹn. Hai bác cũng đã đọc bài viết về cách xưng hô trong chùa, sẽ không còn ngượng ngùng khi xưng **„con“** với các vị Sư; cũng tập làm quen như những Phật tử khác, chấp hai tay hình búp sen chào nhau „A Di Đà Phật“, mang ý nghĩa tặng cho bạn đạo một đóa sen tinh khiết...

*

Nhân ngày khánh tuế 70 của Thầy Phương Trượng chùa Viên Giác, tôi ghi lại vài kỷ niệm nhỏ trong những công hạnh cao cả của Thầy do những năm tôi được gần gũi với Thầy. Nhờ đó, tôi biết được những hạnh nguyện tử bi hỷ xả của Thầy. Tôi tự quán chiếu và nhận ra những khuyết điểm của mình để sửa sai; tiếp nhận những điều hay điểm tốt để hành xử cho đúng tác phong của một người Phật tử chơn chính. Tôi cũng đọc được những tác phẩm hướng thượng, học được phong cách **„văn dĩ tải đạo“** của Thầy và tự hứa sẽ luôn hành trì cho đúng với lương tâm của người cầm bút.

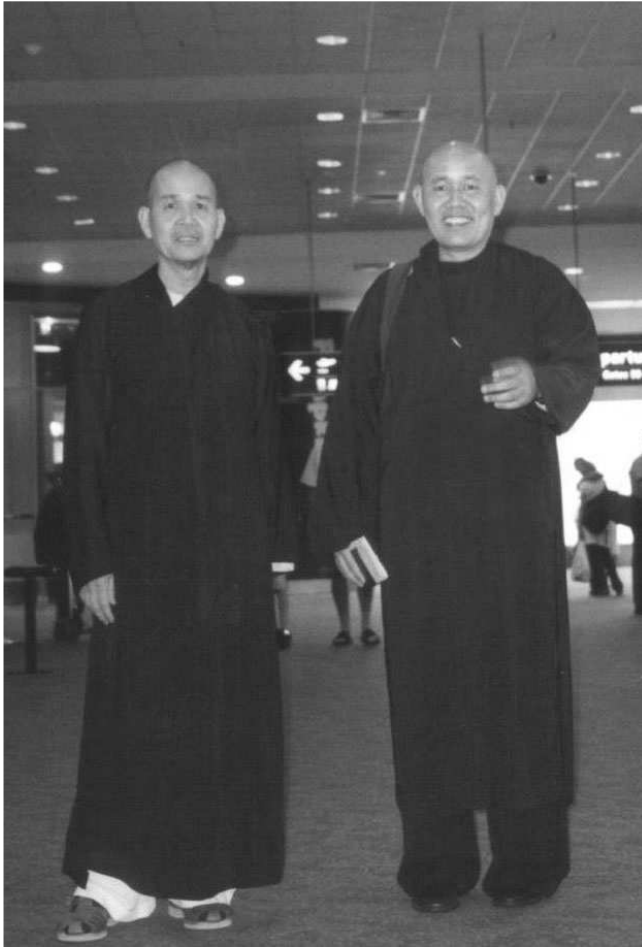
Phù Vân

(Hamburg, 25.03.2019)

Ghi chú:

- (1) Thư Mời ngày 29.7.1982 của Hội Người Việt TNCS Hamburg
- (2) Phật tử Nguyên Thanh – Chi Hội Phật Tử Hamburg trong Đặc San 25 Năm Viễn Xứ - Hội Người Việt TNCS - VG xb.2005
- (3) Văn hóa Phật Giáo – <https://hoavouu.com>
- (4) HT. Thích Như Điển – Báo Viên Giác năm 1984.

NÉT ĐẶC THÙ CỦA THẾ KỶ 21

• Thị Thiện Phạm Công Hoàng

Trong Giáo Lý Phật Đà có TƯỢNG - THỂ - DỤNG: Hình TƯỢNG bên ngoài có thể khác nhau, nhưng THỂ thì giống nhau không thay đổi. Trong quá trình chuyển tiếp đó, chúng ta thử xem bốn chữ „Địa Linh Nhân Kiệt” (ĐLNK) xưa và nay như thế nào? Địa Linh Nhân Kiệt xưa và nay tuy có khác nhau về thời gian và không gian, nhưng bản chất Địa Linh Nhân Kiệt không bao giờ thay đổi. Chúng ta bàn sâu về bốn chữ ĐLNK thời điểm này, hành giả muốn nói đến vùng đất được gọi là „Địa Linh Nhân Kiệt” với Ngũ Hành Sơn Non Nước kia, đã cho ra đời những Anh Hùng hào Kiệt xuất chúng. Đó là vùng đất:

*Quảng Nam có núi Ngũ Hành
Có hòn non nước cây xanh bốn mùa
Lúa lo ca hát chim đua
Bầu trời, cảnh Phật ấy chùa Tam Thai
Quan Âm Động vẻ hùng oai,
Như quên lòng tục xét soi khác thường.... (1)*

Vùng đất đã cho sinh ra những nhân kiệt, những người có lòng với đất nước, với dân tộc và với đạo pháp:

Một Phan Chu Trinh (9/9/1872 – 24/3/1926) với phong trào DUY TÂN để cứu nước mà ông đề xướng và thúc đẩy, đó là Khai dân trí, Chấn dân khí, Hậu dân sinh hay “tự lực khai hóa”.

Một Huỳnh Thúc Kháng (1876 - 1947) được xưng tụng là một trong Năm Vị đã đổ đầu của khoa thi Tam Trường năm Thành Thái thứ 9 (1896) và được vua Ban Sắc Tứ: Được gọi là „Ngũ Phụng Tề Phi” có nghĩa là vua ban cho cờ xí trên đó có 5 con phượng hoàng cùng bay về hướng Quảng Nam cùng một lúc.

Một Bác Sĩ Cư Sĩ Tâm Minh Lê Đình Thám (1897 - 1969) Y khoa Bác sĩ năm 1930 tại Hà Nội. Tuy nhiên ông nghiên cứu thêm về triết lý Đông phương như Khổng, Lão và Phật giáo... Năm 1926, nhân một buổi viếng cảnh tại chùa Tam Thai (tức Ngũ Hành Sơn), ông được đọc bài kệ của Tổ Huệ Năng ghi trên vách chùa:

*Bồ đề bốn vô thọ,
Minh cảnh diệt phi đài,
Bổn lai vô nhất vật,
Hà xứ nhá trần ai?
Có nghĩa là:*

*Bồ đề vốn không cây
Gương sáng chẳng phải đài
Xưa nay không một vật
Bụi bặm bám vào đâu?*

Đây là lần đầu tiên ông tiếp xúc với triết lý Phật giáo, bài kệ trên đã gieo vào tâm thức ông một ấn tượng sâu sắc về đạo Phật, mặc dầu thời điểm lúc ấy chưa cho phép ông đến gần với cửa thiền. Ông đã sáng lập ra **Gia Đình Phật Tử Việt Nam** chính thức từ 1951, trên cơ sở các tổ chức giáo dục thanh thiếu niên theo tinh thần Phật Giáo. Tổ chức này là một trong những điểm đặc sắc nhất của Phật Giáo Việt Nam....

Bài này người viết muốn nói đến hai vị Hòa Thượng, mà theo cái nhìn của người viết đó là những **nhân kiệt** của vùng **ĐLNK** Quảng Nam. Người viết nhận định rằng: Xưa kia Vua Lê Lợi: "Quần xanh áo vải lập nên đế nghiệp" thì đây là hai vị Hòa Thượng từ nơi vùng quê hẻo lánh, sống về nghề nông, cày sâu cuốc bẫm, cực khổ trăm chiều, chăn trâu, chăn bò, nhưng đầy ý chí vươn lên, đầy nghị lực kiên trì và mang hoài bão để xuất gia đầu Phật nhằm hoằng Pháp lợi sanh:

*Trong thế kỷ hai mươi lăm mốt
Đất Quảng Nam có một không hai*

*Hình như Chư Phật an bài
Có hai Hòa Thượng vươn vai với đời*

Trong đời sống tâm linh, những vị xuất gia đầu Phật luôn luôn được mọi người quý kính. Có những vị trở thành những bậc Long Tượng, có những vị khai sơn phá thạch, giữ vững nước nhà, đánh bật ngoại xâm như **Vua Trần Nhân Tông**, vừa tu hành vừa lo quốc sự sau khi đã đánh đuổi được quân Nguyên Mông (1285-1288) với Hội Nghị các tướng lãnh ở **Bình Than** và Hội Nghị những Bô Lão trong cả nước ở **Diên Hồng**, giữ gìn trọn vẹn đất nước, mở mang bờ cõi. Sau đó Ngài xuất gia và tu ở núi Yên Tử và là vị Tổ đầu tiên của **Thiền Trúc Lâm Yên Tử** và lưu truyền cho đến ngày nay.

Nếu ai đó, một vị xuất gia đầu Phật và qua sự tu hành của mình, trở nên Hòa Thượng, thì trên thế gian gian này có nhiều vị đã đang và sẽ đạt được. Thế nhưng trường hợp hai vị Hòa Thượng mà theo nhận xét chủ quan của người viết xứng đáng là **Nhân Kiệt** của **Địa Linh Quảng Nam**. Người viết xin trình bày về những công hạnh của hai vị Hòa Thượng này.

Hai vị Hòa Thượng là hai anh em ruột xuất thân trong một gia đình sống về nghề nông ở một làng quê nghèo, trần ai cuộc chia thuộc quận Duy Xuyên thuộc tỉnh Quảng Nam. Địa phương này nằm ở vị thế trung gian giữa Mỹ Sơn và thành phố cổ Hội An, một thành phố mà ngày nay, người ngoại quốc nào du lịch đến Việt Nam, không thể nào bỏ qua cơ hội đến viếng thăm...

Ông Bà ta thường nói nhìn sự thành đạt của con cái thì thấy ngay gia đình đó Ông Bà, Cha Mẹ đã sống như thế nào? Hay trong Đạo Phật nói là Y Báo và Chánh Báo, phù hợp với câu thơ của Nguyễn Đình Chiểu:

*Có người ở quận Đông Thành
Tu nhân tích đức sớm sanh con hiền
đặt tên là Lục Vân Tiên
Tuổi vừa đôi tám truân chuyên ai bì.*

Thay vì quận Đông Thành ngày xưa, ngày nay trong thế kỷ 20 chuyển qua thế kỷ 21, một gia đình nhà họ Lê, sinh sống tại làng Mỹ Hạc, xã Xuyên Mỹ quận Duy Xuyên, có hai anh em ruột xuất thân từ đó:

*Hai người ở quận Duy Xuyên
Thuộc làng Mỹ Hạc truân chuyên ai bì
Xuất gia ở tuổi thiếu nhi
Nay thành Hòa Thượng nhất nhì Quảng Nam*

Không những thế hai vị đều xuất gia ở cái tuổi 15, cái tuổi của mộng mơ. Thường thì với cái

tuổi thơ đó, ai cũng mơ thành đạt, có địa vị trong xã hội, làm ông này, chức kia... Nhưng hai vị này hình như chỉ mơ xuất gia đầu Phật mà thôi. Một vị xuất gia trước và một vị xuất gia sau. Như người viết đã trình bày ở trên là: "*Hình như Chư Phật an bài*" nên hai anh em đều có duyên lành, lúc còn thơ ấu là đoàn sinh của Gia Đình Phật Tử từ ngành Oanh đến ngành Thiếu. Với ngành Oanh Vũ, ngành này, ngày nay được Cố Hòa Thượng, Thượng Minh Hạ Tâm, Chủ tịch Hội Đồng Điều Hành Giáo Hội Việt Nam Thống Nhất Âu Châu, đặt tên là Đại Học Oanh Vũ.

Với những duyên lành như thế đã gieo vào tâm thức hai anh em nhà họ Lê, trước tiên là thương người và vật, như vậy là tránh việc sát sinh. Từ đó noi gương Đức Phật Thích Ca Mâu Ni, rời bỏ gia đình, xuất gia, đi tìm con đường giải thoát, nhằm giải thoát cho chính mình và giải thoát cho chúng sanh theo tinh thần Đại Thừa Phật Giáo, là chiếc xe lớn chuyên chở nhiều người, cùng chỉ hướng tu hành để đạt được con đường giải thoát.

Trong cuốn **Hương Lúa Chùa Quê** (2) đã ghi lại nhân duyên của hai vị Hòa Thượng có quyết tâm xuất gia đầu Phật.

Hòa Thượng Thích Bảo Lạc, người con thứ bảy trong gia đình, thuở nhỏ là đoàn sinh của GDPT Hà Linh, sinh hoạt từ Oanh Vũ đến ngành Thiếu Nam. "*Lúc tôi còn nhỏ, trong khoảng thời gian 1952, 1953 có lần mẹ tôi nuôi một con heo bự và định mổ thịt cúng giỗ đãi khách vào cuối năm đó. Con vật như có linh tính báo trước, nó rơm rớm nước mắt và bỏ ăn, trước ngày hành quyết, tôi đánh bạo nhẩy vào can gián, không cho ai được giết chết con heo ấy, nên đề nghị gia đình đổi lại thay cúng mặn nên cúng chay tịnh. Cha Mẹ tôi cũng là Phật tử, thấy con có tâm từ như thế, nên biểu đồng tình và tha chết cho con vật đáng thương kia. Làm được việc như thế trong lòng tôi cảm thấy thật là vui..*" theo lời kể của Hòa Thượng.

Duyên lành là gia đình của hai vị Hòa Thượng từ Cha Mẹ đến anh chị em đều quy y Tam Bảo thuộc phái Lâm Tế Chúc Thánh - Hội An qua bài kệ sau đây:

*Minh thiết pháp toàn chương
Ấn chơn như thị đồng
Chúc Thánh thọ thiên cửu
Kỳ quốc to địa trường
Đắc chánh luật vi tông
Tổ đạo giải hạnh thông
Giác hoa bồ đề thọ
Sung mãn như thiên trung*

"... suy nghĩ mãi qua mấy hôm liên tiếp, nhưng tôi vẫn không tìm được đáp số của bài toán "nhân sinh" ấy rồi sẽ được giải đáp như thế nào? Tôi tự nghĩ chỉ còn một cách duy nhất là phải ra đi như Thái Tử Tất Đạt Đa khi xưa để sống theo nếp sống đạo mà theo tôi, nó sẽ nhiệm mầu và có thể tìm ra được mầu số chung cho kiếp làm người".

Khi Ngài được 15 tuổi Ngài trốn nhà ra đi xuất gia... (3). Lúc còn ở Việt Nam, Hòa Thượng Bảo Lạc là một nhà giáo dạy Việt Văn cho các lớp 6, 7, 8, 9 Trung Học đệ nhất và nhị cấp v.v.... Bối cảnh của nước nhà đối với việc du học thời đó:

"Xin nói đến là thời Việt Nam Cộng Hòa xuất ngoại là một vinh dự, rất khó khăn cho những học sinh đậu tú tài, mà càng khó khăn hơn nhất là một Tăng Sinh được đi du học nước ngoài. Mà được đi du học nước ngoài là cả một sự vinh hạnh cho Thầy Tổ, môn phái, gia đình và bằng hữu. Có một số những điều kiện mà đa số Tăng, Ni Việt Nam lúc bấy giờ không hội đủ như khả năng tài chánh, người bảo trợ, nơi ăn chỗ ở, trường sở nơi đến, ngoại ngữ... như những rào cản chần lỗi khó thông đó, đối với một xứ nghèo như nước ta".

Thế nhưng, thành phần sanh ra từ gốc rễ của hai anh em nhà họ Lê, lại được cơ hội đi ra ngoại quốc du học, hẳn phải hội đủ nhân duyên kỳ lạ mới đạt đến được. Nhân duyên đã đến với Ngài khi em trai Ngài là Hòa Thượng Thích Như Điển, sau khi đậu tú tài hai, được đi du học sang Nhật Bản năm 1972. Đầu năm 1974, HT. Thích Như Điển về thăm nhà và được chính phủ tiếp đón nồng hậu, làm cho Hòa Thượng Bảo Lạc háo hức quyết tâm học hành và học ngoại ngữ hầu có thể đi du học như bào đệ của mình nếu có thuận duyên. Lúc đó ngài vừa đi dạy học vừa theo học Đại Học Văn Khoa. Một nhân duyên đến là cuối năm 1974 "*a dream come true*" Ngài xuất ngoại sang Nhật...". Và qua bao nhiêu thử thách về ngôn ngữ, học hành, thi cử, chuyển ngân, nơi ăn chốn ở, sự tu tập... nhưng rồi một thời gian sau đầu cũng vào đó như cuốn Film của Đức với tựa đề: "*morgens um 7 Uhr ist die Welt wieder in Ordnung*". Có nghĩa là: "Lúc 7 giờ sáng, thế giới trở thành bình yên".

Ngoài việc tu hành, hoằng pháp lợi sanh, không những tại Úc Châu mà cả Mỹ Châu, Ngài còn là một Nhà Thơ, Nhà Văn đã viết, dịch kinh sách và làm những bài thơ đượm nhiều đạo vị, gắn bó với quê Mẹ Việt Nam.

Biến cố 30.04.1975 là cái mốc thời gian, mà hầu hết các vị Sư trẻ suy nghĩ mình phải làm sao đây. Nhưng cuối cùng là các Ngài người thì xin tỵ

nạn ở lại Nhật, người thì đi các nước khác như Hòa Thượng Thích Bảo Lạc, Ngài bay qua Úc và xin tỵ nạn tại đó. Năm 1981 Ngài lên đường từ Tokyo sang định cư tại Sydney - Úc Đại Lợi. Tại đây Ngài đã thành lập GDPT Việt Nam với tên Pháp Bảo. Sau đó Ngài suy nghĩ phải có ngôi chùa thực thụ để có nơi sinh hoạt, nơi đào tạo, giáo dục lớp thanh thiếu niên Gia Đình Phật Tử để trở thành những công dân tốt trong xã hội không phải riêng ở nơi quê cha đất tổ mà cả nơi đa văn hóa như Úc Đại Lợi và Âu, Mỹ.... Chùa đa dạng như vậy nên thi sĩ Huyền Không đã diễn tả tóm gọn trong 2 câu thơ:

*Mái chùa che chở hồn dân tộc
Nếp sống muôn đời của tổ tông*

Cùng với sự gắn bó mộc mạc nhưng đầy yêu thương như nhà thơ Hồ Dzếnh qua:

*Quê tôi có gió bốn mùa
Có trăng giữa tháng có chùa quanh năm
Trăng thanh gió mát đêm rằm
Chỉ thanh đạm thể âm thầm thể thôi
Mai này tôi bỏ quê tôi
Bỏ trắng, bỏ gió, chao ôi bỏ chùa.*

Một nhân duyên coi như sự mầu nhiệm là chính phủ Úc cho miếng đất và Bộ An Sinh Xã Hội tài trợ một ngân khoản 350.000 đô la Úc. Cuối cùng ngôi chùa Pháp Bảo được khánh thành hoàn nguyện vào tháng 10 năm 1998, sau 15 năm xây dựng viên mãn một công trình vừa cho tôn giáo vừa mang tính cách văn hóa của người Phật tử Việt Nam tỵ nạn Cộng Sản tại Úc châu.

*Nhân duyên mầu nhiệm đã hiển bày
Ngôi chùa Pháp Bảo tại Sydney
Hòa Thượng Phật tử ghi tâm khảm
Phát huy Đạo Pháp kể từ đây*

Sau đó Ngài lập thêm Tu Viện Đa Bảo, nơi mà Hòa Thượng cùng bào đệ là Hòa Thượng Thích Như Điển cùng nhập thất, viết và dịch sách...

Bào đệ của Hòa Thượng Thích Bảo Lạc là **Hòa Thượng Thích Như Điển**. Hòa Thượng Thích Như Điển là Sư Phụ của người viết và người viết là đệ tử thứ năm của Hòa Thượng trong những giai đoạn đầu trên xứ Đức.

Qua quá trình hoằng dương đạo pháp của Sư Phụ người đệ tử thứ năm có sự quý mến và viết lên dòng nhận định như sau:

*Địa linh nhân kiệt tự xưa nay
Thế kỷ hai mươi có danh Thầy
Pháp tự Thượng Như và Hạ Điển*

Xây chùa xiềng đạo rực trời Tây

Thật vậy, Ngài là Bổn sư không những đối với người viết, mà là Bổn Sư của hàng ngàn đệ tử tại gia và hàng chục đệ tử xuất gia. Không chỉ riêng tại Đức Quốc mà hầu hết trên khắp vùng đất trời Âu, Mỹ.

Thầy đi du học tại Nhật Bản sau khi đậu tú tài hai và tốt nghiệp về ngành giáo dục (Master of Education - Diplom Pädagogie) tại đại Học Tokyo. Sau biến cố 30.04.1975 tại Quê Nhà, Ngài sang Đức năm 1977 và lưu lại đây, từ ngày đó cho đến nay. Người đệ tử thứ năm này có viết một bản nhạc với sự cung kính đối với Bổn Sư của mình, Người đã thành lập Hội Phật Tử Việt Nam Tỵ Nạn tại CHLB Đức, Chi Bộ Phật Giáo VNTN Đức Quốc và sau đó thành lập 8 gia đình Phật Tử tuần tự trên 30 năm nay. Một GDPT vì không có duyên lành nên hiện tại chỉ còn 7 GDPT. Ngài đi khắp nơi để hoằng pháp lợi sanh:

*Nếu ai hỏi hoa nào đẹp nhất
Hoa Vô Ưu đẹp nhất trần gian
Nếu ai hỏi hoa nào tươi mát
Từ bùn đen vượt ngát hoa sen*

*Rất nhiệm màu trên trời Âu Tuyết trắng
Bao nhiêu năm Phật Giáo nở hoa
Ánh Đạo Vàng chan hòa gieo khắp
Rực rỡ huy hoàng chào đón Bổn Sư.*

*Khởi từ Tokyo, Kiel, Hannover
Lập Đạo Tràng Viên Giác hôm nay
Thầy hoằng Pháp đi khắp nơi
Gieo chủng tử ánh Đạo sáng ngời*

*Thầy dạy bảo cho chúng con
Đem lòng từ độ khắp chúng sanh
Đây quý mến lòng tin yêu
Chúng con xin đánh lễ dâng Thầy...*

Từ những Công Đức mà Thầy đã tạo dựng từ bàn tay trắng, nơi xứ lạ quê người này, mà nhất là một vị Thầy còn trẻ, không tiền, không bạc chỉ ngày hai bữa cơm với xì dầu, chao, đôi khi trứng gà không có trứng, đã gieo hạt giống Bồ Đề trên trời Âu đầy tuyết băng giá lạnh này. Đây là một sự nhiệm màu và là phước duyên của hàng ngàn Đồng Bào Tỵ Nạn tại Cộng Hòa Liên Bang Đức. Và cũng từ đó hàng ngàn Phật tử trên trời Âu, Mỹ, Canada, cũng cảm ơn Vị Ân Nhân, đã cứu mang và cứu vớt Đồng Bào chúng ta, đi tìm tự do, liêu thân với sóng to gió lớn trên biển cả mệnh mông, chín phần chết một phần sống. Đó là Ngài Cổ Thống Đốc Tiểu Bang Niedersachsen

DR. Ernst Albrecht thuộc CHLB Đức và người con gái của Ông là Bà Dr. Ursula Von der Leyen, đương kiêm Bộ Trưởng Bộ Quốc Phòng của Cộng Hòa Liên Bang Đức hiện nay.

Người viết có ý muốn nói đến Ông vì qua sự hỗ trợ của Ông, ngôi Chùa Viên Giác được dựng lên vào năm 1981. Đó là ngôi chùa đầu tiên tại nơi xứ tuyết này. Và đây là ngôi chùa, nơi đã tổ chức Đại Hội Tăng Già Thế Giới 1991, Đại Hội Tăng Ni Việt Nam Hải Ngoại năm 1995, và nơi đây cũng được vinh dự tiếp đón Đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14 năm 1995. Chùa Viên Giác cũng có thư viện như chùa Pháp Bảo ở Úc của Bào Huỳnh là Hòa Thượng Thích Bảo Lạc, mỗi thư viện đều có chừng 5.000 cuốn sách gồm đủ các ngành triết học, văn học, Phật Giáo, tâm lý, xã hội v.v... Năm 2000 tại Hannover, thủ phủ của tiểu bang này có tổ chức EXPO 2000, Phái đoàn của nước Tích Lan thay vì ngủ Hotel đã đến chùa Viên Giác tá túc. Và cũng từ đó có sự liên lạc trao đổi giữa Giáo Hội Tăng Già Tích Lan với Âu Châu.

Người viết nói đến những thành quả mà hai Hòa Thượng đã đang và sẽ làm được là việc đem Giáo Pháp của Đức Từ Phụ Thích Ca Mâu Ni tiếp tục giảng giải trên khắp trời Úc, Âu, Mỹ. Không những thế, quý Ngài đã, đang và sẽ ươm mầm nhân duyên Phật Pháp đến các nước sống dưới chế độ Cộng Sản xưa kia như nước Nga, Ba Lan, Tiệp Khắc, Bungarie... nơi đó không những Đồng Bào Việt chúng ta cư ngụ mà cả những người dân sở tại.

*Phật Pháp lan rộng Úc Mỹ Âu,
Có phải đây nhân duyên nhiệm màu
Ươm mầm Từ Bi, Mầm Trí Tuệ
Ngày nay lan rộng khắp năm châu*

Thật vậy, bằng chứng cụ thể là ngày 8 tháng 7 năm 2011, tại Thủ đô Columbo, Tích Lan (Sri Lanka) Hội Đồng Tăng Già và Chính Quyền Tích Lan, trao giải "**Danh dự cao quý của quốc gia bằng cây Quạt Quốc Sư**" cho cố Hòa Thượng Thích Minh Tâm, Phương Trưởng chùa Khánh Anh, Pháp Quốc và Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác Hannover Đức Quốc là những người có công mang Phật Pháp đến các xứ Âu Mỹ.

Cố Hòa Thượng Thích Minh Tâm là một Long Tượng, giúp đỡ, hướng dẫn và hoạt động cùng với Hòa Thượng Thích Như Điển. Hai Vị lúc nào trên hai vai cũng gánh nặng Đạo Pháp và Dân Tộc. Cố Hòa Thượng Minh Tâm vừa là Chủ Tịch Hội Đồng Điều Hành Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Liên Châu sau khi giáo chỉ số 9 đưa ra. Đây là vận nạn cho Giáo Hội Phật Giáo

Việt Nam Thống Nhất Âu Châu. Nhưng rồi qua sự điều động và kiên trì với Chánh Pháp, GHPGVNTN Liên Châu vẫn tiếp tục con đường hoằng pháp lợi sanh và Phật tử năm châu đều ủng hộ cho đến hôm nay.

Riêng người viết rất lạc quan và trong tâm khảm muốn làm một cái gì đó để gây tinh thần cho bà con Phật tử cũng như Đoàn Lam. May thay qua bài kệ của Cố Hòa Thượng viết trong Bản Tin Khánh Anh: *Vui thay Phật ra đời, Vui Thay Pháp được giảng, Vui thay Tăng hòa hợp, Hòa đồng ta cùng vui.*

Người viết liền lấy đề tài này và đặt bài hát ngay trong khóa tu với nội dung sau:

Vui thay Phật ra đời
Vui Thay Pháp được giảng
Vui thay Tăng hòa hợp
Hòa đồng ta cùng vui.

Phật pháp vô biên bao ngàn năm sáng ngời
Phật pháp nhiệm mầu lan tràn khắp muôn nơi
Đầy bao chướng duyên mưa gấm sấm gió
Chánh Pháp trong ta vượt khó có chi

Phật Pháp vô biên bao ngàn năm sáng ngời
Phật Pháp nhiệm mầu lan tràn khắp muôn nơi
Tình thương gần bó đầu ngai gian khổ
Tăng Ni công khó nào ngại gió mưa

Bao nhiêu năm Phật Pháp trời Âu
Bao nhiêu năm Đạo Pháp nhiệm mầu
Văn tu tư Phật Tử tinh tấn
Hành Đạo Pháp dăng dăng Thế Tôn

Bao nhiêu năm sen nở trời Âu
Bao nhiêu năm Đạo Pháp nhiệm mầu
Đầy đoàn Lam quện Bi Trí Dũng
Thanh Thiếu Đồng Niên trung dũng kiên cường

Với tinh thần đó Chư Tăng Ni và hàng Phật Tử cùng Đoàn Phật Tử Áo Lam đã, đang và sẽ tiếp tục con đường giải thoát mà Đức Thế Tôn để lại cho chúng ta. Cũng từ đó trong đêm văn nghệ cuối khóa Thầy Trưởng Ban Văn Nghệ của Giáo Hội được Chư Tăng Ni cho phép hát bài hát này đầu tiên, đánh dấu một sự chuyển hóa bằng tâm lực từ khó khăn đến vượt khó khăn và đem niềm vui cho người Phật Tử.

Từ năm 2006 đến 2013, Cố Hòa Thượng Minh Tâm, Ngài còn là Phó Chủ Tịch của Hội Đồng Phật Giáo Tăng Già Thế Giới (WBSC), trụ sở đặt tại Đài Loan. Trong kỳ Đại Hội Phật Giáo Tăng Già Thế Giới – WBSC kỳ thứ X tổ chức ngày

10 đến 15 tháng 11 năm 2018 tại PENANG – MALAYSIA. Hòa Thượng Thích Như Điển được bầu vào chức Phó Chủ Tịch thay cho cố Hòa Thượng Minh Tâm.

Thật vinh dự đàn con Phật Việt
Nào có ai Nhân Kiệt đua tranh
Tuổi thanh xuân đến trưởng thành
Hòa Thượng Như Điển vang danh xứ người.

Hòa Thượng Như Điển còn là một nhà văn. Lúc Ngài và Bảo Huỳnh của Ngài là Hòa Thượng Bảo Lạc viết chung cuốn sách: **"Hương Lúa Chùa Quê"** từ năm 2013 Ngài đã viết 62 tác phẩm. Cho đến thời điểm này chắc con số sẽ lên đến 80, 90 tác phẩm của Ngài. Đặc biệt là Ngài có một trí nhớ tuyệt vời. Ngài ít làm thơ nhưng nhớ thơ. Như bài thơ **"Cây Đa Chùa Viên Giác"** và **"Bao Giờ Nhĩ Tôi Về Thăm Xứ Quảng"** của Trần Trung Đạo hay là bài thơ của vị Thầy Hiệu Trưởng Trường Tiểu Học viết về Phong cảnh và con người chất phác nhưng tươi vui của vùng Xuyên Mỹ rất thơ mộng như sau:

... Xuyên Mỹ ơi! chiều nay ta nhớ lắm
Nhớ Mỹ Đình xanh biếc những hàng cau
Nhớ Mỹ Nga chạy dài bên ruộng lúa
Nhớ Mỹ Xuyên vườn tược muôn màu
Ta về đây! Ta về thăm Xuyên Mỹ
Thăm những nàng chằm nón tuổi đôi mươi
Da trắng, mắt xanh miệng mãi tươi cười
Tâm hồn đẹp thân hình trắng kiện..."

Qua bài thơ đó Hòa Thượng thuộc lòng, có nghĩa là cho người viết cảm nhận được sự gắn bó với quê hương với dân tộc của Ngài, là những người con chất phác mộc mạc nhưng thông minh dĩnh ngộ, được sinh ra trong vùng đất được mang danh **Địa Linh**, nơi quê nghèo hẻo lánh, nhưng phong cảnh đầy non nước hữu tình này, há không phải là một **Nhân Kiệt** hay sao!!!

Trong cuốn **Hương Lúa Chùa Quê** có đoạn mà người viết thấy nói lên nhận định của mình không quá đáng chút nào:

Từ lúc đi du học nhị vị Hòa Thượng không có thuận duyên về thăm quê hương, nhưng nhị vị Hòa Thượng tạo nhân duyên để gia đình gặp gỡ vào năm 2012 tại Chiangmai Thái Lan. Hai vị về đó để dự lễ khánh thành ba Tôn Tượng Tây Phương Tam Thánh tại Chùa Cực Lạc Cảnh Giới do đại đệ tử của Hòa Thượng Như Điển là Thầy Hạnh Nguyên trụ trì. Nơi đây hai vị Hòa Thượng gặp gỡ thành phần Bà Con lên đến 100 người. Người cháu của hai vị có lời phát biểu sau:

"Có người nằm mơ, sáng hôm sau trở thành triệu phú; nhưng ít ai có thể nằm mơ để một sớm một chiều mà trong một gia đình đã có hai vị Hòa Thượng đang nổi tiếng một thời".

Cho nên người viết thấy nhận định của mình qua bốn câu thơ diễn đạt: Đó là **"Nét đặc thù của Thế kỷ 21"**:

*Trong thế kỷ hai mươi hăm một
Địa linh Quảng Nam có một không hai
Hình như Chư Phật an bài
Có Hai Hòa Thượng vươn vai với đời.*

Là một người ngay từ đầu gắng bó với Sư Phụ mình trong mọi tình huống trong vai trò Tứ Trọng Ân, từ đi vận động lạc quyền xây chùa đến tháp tùng, tuyệt thực, vận động ngoại giao về vấn đề Tự Do Tôn Giáo, Nhân quyền cho Việt Nam: Tại Bonn, Genève, Bruxelles, Straßbourg, ngay cả qua Salzburg Österreich; biết được những công hạnh của Bốn Sư mình và Bào Huỳnh của Ngài, nên nhân ngày sinh nhật 70 của Sư Phụ, người viết có chủ ý viết bài này nhằm tri ân hai vị Hòa Thượng mà trong mấy chục năm qua được hai Ngài chiếu cố và thương mến.

Song song với bài này người viết có viết một bản nhạc "Mừng Sư Phụ sinh Nhật 70":

MỪNG SƯ PHỤ SINH NHẬT 70

*Đoàn Phật Tử áo Lam chúng con
Kính Bốn Sư với tấm lòng sắc son
Ngày sinh nhật 70 chúng con cầu chúc
Xin kính dâng lòng tri ân mọi lúc mọi nơi*

*Đoàn Phật Tử chúng con có hôm nay
Ấn Sư Phụ quý Niên Trưởng chung góp tay
30 năm đoàn áo lam chúng con ghi nhớ
Vườn sen non tương bồng nở trên khắp trời Âu*

*Lòng ghi nhớ bao nhiêu năm đầy sóng gió
Đoàn áo Lam vượt khó nào sá chi
Bồ Đề Tâm, Bồ Tát Đạo, Trí Tuệ Từ Bi
Lòng bền lòng Sư Phụ luôn khắc ghi*

*Chúc Sư Phụ sinh nhật 70 (2x)
Cầu Chư Phật Ngài yên vui*

*Chúc Sư Phụ sinh nhật 70 (2x)
Cầu Chư Phật độ Ngài tâm thánh thơi.*
(Nhạc và lời Thị Thiện PCH)

Viết ngày 07.05.2019

• **Thị Thiện Phạm Công Hoàng**

Mừng Sinh Nhật Thầy Như Điển

Mái tổ đình Phước Lâm giang tay rộng
Ươm mầm non nẩy hạt giống tử bi
Năng Hội An soi mắt chú sa di
Gió lay nhẹ vườn Diên Hồng thanh thản

Sân bồ đề tắm áo nâu thấp thoáng
In bước chân trường trung học Cộng Hòa
Những tháng năm cắp sách ở quê nhà
Học và hạnh đều vẹn toàn xuất sắc

Niềm tin sâu đấng nhiệm màu chánh giác
Hạnh nguyện đem truyền giảng ánh đạo vàng
Âm thầm đi du học xứ Phù Tang
Tokyo đón chân người tu sĩ

Tinh tấn tu Phật học khoa triết lý
Hạnh Bồ Tát mang trí tuệ giúp đời
Ân tứ đại ghi tâm khảm nhớ lời
Yên bình tâm tu hành trì phật Pháp

Tối Đức quốc theo tùy duyên thuận Pháp
Hannover tuyết trắng phủ ngập trời
In trên đường vết xe đạp đơn côi
Cóng lạnh tay không gắng đeo bao nhựa
Hàn sí lạnh nhưng tâm tam muội lửa

Ngôi chùa tên Viên Giác được rạ đời
Hòa thượng xây Viên Đức góp lời
Ươm hạt giống bồ đề tâm khởi niệm

Đào tạo bao tăng sinh trẻ hành thiện
In bóng người hoàng pháp khắp năm châu
Êm chân theo đấng vô thượng nhiệm màu
Nhân sinh nhật chúc viên thành Phật đạo

• **Trần Thị Hương Cau**

(1) Trong bài thơ về thăm xứ Quảng của Hòa Thượng Bảo Lạc với bút hiệu Sông Thu
(2) Hương Lúa Chùa Quê của HT Thích Bảo Lạc và HT Thích Như Điển, VG ấn hành năm 2013

(3) Xem trong cuốn Hương Lúa Chùa Quê của nhị vị Hòa Thượng

Chùa VIÊN GIÁC

• Trần Phong-Lưu

Lúc còn đang học Đức ngữ tại trại tỵ nạn Schwalbach (1981), tôi đã được nghe một người bạn của một chị cùng trú ngụ trong trại, từ München xuống rủ chị đi chùa trên Hannover, mới được nghe tên Viên Giác ngược với tên chùa Giác Viên ở Bàn Cờ, Sài-Gòn. Có điều, như mọi người, tôi cứ tưởng chùa giống như chùa Phật Ấn ở thành phố Mỹ-Tho hay ít ra cũng ngang tầm với chùa Cô Hai trên Vòng Nhỏ.

Trại tỵ nạn của chúng tôi tên Caritasheim là một trong hai trại tỵ nạn Việt Nam tại vùng Saar ở cuối làng, gần rừng. Nguyên là cư xá của thợ khai thác mỏ than. Lúc đó mỏ than đã ngưng hoạt động nên cho hội Caritas của Thiên Chúa giáo mượn. Trại gồm ba dãy nhà trệt có tầng hầm. Khi đã ổn định chỗ ăn ở, Văn phòng trại cần người liên lạc để thông báo với bà con mọi sinh hoạt trong trại, tôi được đề cử làm đại diện nhờ vốn liếng Anh ngữ và quá khứ Barrack trưởng, lên Khu phó, rồi Trung tâm phó Văn hóa, Giáo dục, dạy nghề tại trại tỵ nạn Galang. Ít lâu sau nhân qua dãy 2 rủ bà con đi họp, vào phòng một anh bạn, lần đầu nhìn thấy trên bàn quyển báo Viên Giác khổ A5, bìa giấy "Sơ mi" màu vàng, tức bìa giấy carton mỏng vẫn đóng tập *cours*, giấy Ronéo bài giảng hồi còn đi học. Mượn về xem, hình bìa in hình tháp Phước Duyên, chùa Thiên Mụ, Huế và là Đặc san số 6 (12/80). Sau các trang bài vở, tôi chú ý các trang hình ảnh sau cùng:

H.1: Trên sàn gỗ bóng lộn, chư Tăng Ni đang quỳ tụng kinh. Hàng đầu trước bàn thờ Phật,

Thầy quỳ giữa hai Thầy đeo kính trắng mà không nhận ra là ai. Sau này tôi mới nhận ra thêm hàng nhì Thầy Minh Phú, Cô Diệu Hạnh và hàng ba Cô Diệu Ân, cô Minh Loan. Trên tay mỗi vị đều cầm quyển kinh nhỏ. Cạnh trái bàn thờ Phật còn nhìn ra một thanh niên mặc áo sơ mi trắng, chừa tóc dài đeo kính cận để râu, đứng đánh mõ, trông giống anh Văn Công Trâm. Phòng ảnh có lẽ là vách trái gian phòng chánh với khung cửa màu gỗ sậm viền trắng. Bên kia cây cột là dãy ghế nhựa chông cao.

H.2: *Lễ truyền tam quy ngũ giới*. Trên mặt vách cuối đóng những tấm ván dài màu sáng với những kẻ nổi màu sậm. Thầy đã cho treo lá cờ Phật giáo lớn làm nền. Trên cùng treo ảnh thờ Đức A Di Đà Phật. Bàn thờ bày bộ tam sự: Lư hương ở giữa, hai chân đèn nền hai bên, thêm hai bình hoa phía sau. Bàn thấp phía trước bày chuông mõ hai bên quyển kinh. Các bàn quý Thầy xếp hình chữ C phía trước nữa: Sư Phụ còn rất trẻ ngồi ở bàn giữa, trước mặt chưng bức ảnh Phật thành đạo, hai Thầy thủ chuông mõ ngồi hai bên. Bàn bên trái không nhận ra Thầy đeo kính cận khoác y vàng ngồi phía trong còn thầy Minh Phú cũng đắp y vàng ngồi phía ngoài. Hai Sư Cô mặc áo lam ngồi bàn đối diện.

Hàng Phật tử thọ tam quy, ngũ giới quỳ phía trước, gồm một chị trung niên mặc áo nâu và 4 cô tóc thề, mặc áo lam quỳ phía sau.

H.3: *Lễ tiễn linh nhân mùa Vu-Lan báo hiếu*. Bàn thờ linh đặt thấp hơn bàn thờ Phật. Trên treo một bức liễn với phía trên in hình Phật A Di Đà, phía dưới đề 4 chữ Hán đại tự **Cửu Huyền Thất Tổ**. Năm Thầy đứng bao quanh bàn thờ tụng kinh cầu siêu, thủ chuông mõ và đánh linh. Phía sau các bà các cô đang quỳ cầu nguyện.

H.4: Các Phật tử đang quỳ lễ, ta thấy mặt bên kia của gian phòng chánh này, gồm hàng cửa sổ kính rộng và hai bức màn lớn vén hai bên, thả từ trên trần xuống tận sàn nhà, thêm hàng ghế chắt cao ở phía cuối, dành cho bà con dự các buổi giảng Pháp. Hai hình cuối ghi lại buổi lễ Vu Lan PL. 2524 tại Hannover. Giờ đây nhìn lại các bức ảnh tôi mới hình dung được ngôi **Niệm Phật Đường Viên Giác** trước đây ở số 37 đường Kestner, Hannover 1.

Đầu năm 1983, dù chỉ là người tỵ nạn, tôi được giới thiệu lên Hannover tham dự khóa tu nghiệp kỹ thuật II dành cho các kỹ sư, Kiến trúc sư gốc Đức ở khắp Đông, Bắc Âu và cả Nga hồi hương, để chuẩn bị hành nghề. Một buổi sáng thứ bảy đầu tháng hai, một em sinh viên Việt

ngụ gần phòng trong cư xá VW đến mời tôi đi dự hội Tết tại Trung tâm sinh hoạt cộng đồng của hội người Việt tại đây. Trời mới chiều anh Hiếu cư ngụ ở Đức từ năm 75 đã đem xe đến rước chúng tôi đi dự hội. Sau 3 năm tôi mới lại được ăn lại món xôi gấc chả lụa, và các loại bánh mứt. Xong hội Tết, tôi lại được các anh em rủ đi chùa lễ Phật đón Giao thừa. Xe đậu bên ngoài, bước vào cổng với cửa gỗ sơn trắng, qua sân sỏi trắng đã nhìn ra dãy nhà kho cửa kính đục được cải biến làm chùa với tấm biển **Chùa Viên Giác** gần bên cửa ra vào văn phòng. Khách thập phương đã đến dự lễ đông đảo mặc dầu trời chưa tới hẳn. Qua khung cửa lớn vào bên trong càng thấy đông người hơn, các cô bác lớn tuổi đang ngồi xuống ghế hai bên dãy bàn dài các bạn trẻ còn đứng quanh hay đi lại và đám trẻ con vẫn chạy nhay ra vào. Phía vách ngăn còn dựng một dãy tủ kệ đựng kinh sách. Bên trong phòng lớn thờ Phật tức Chánh điện, trang trí không khí Tết với cây mai vàng lớn, kết nhiều bông giấy, treo các thẻ đỏ Phước, Lộc, Thọ và đây các bao lì-xì. Cũng lần đầu tiên lễ Phật tại Đức, được gặp Thầy, lúc đó còn là một Đại Đức rất trẻ, dự lễ cúng Giao Thừa, nghe Thầy thuyết Pháp và nhận một phong bao đỏ. Sau đó cùng bà con ngồi lại phòng ngoài nhâm nhi tách trà nóng với bánh mứt Tết, rồi cũng như các cô bác tha hương, để lại mấy giọt nước mắt cho cuốn phim Lá sầu riêng của đoàn kịch Kim Cương.

Từ nhân duyên đó, hầu như các chủ nhật, trừ các cuối tuần về Saarburg thăm nhà, tôi đều đến chùa lễ Phật, mượn sách báo, thọ trai, thỉnh thoảng còn được nghe Thầy thuyết Pháp, được biết hạt cơm chùa, quyển sách báo mượn đọc đều nặng ơn nghĩa của khách thập phương cúng dường. Nên tôi bắt đầu tự nghĩ, phải đóng góp gì đó, ngoài số tịnh tài nhỏ bé nhét vào thùng phước sương. Cơ duyên đến khi một em sinh viên cũ nhận ra chữ ký sửa bài của tôi, trong quyển sổ mượn sách thư viện chùa, nơi bàn viết chị Nga, nên một số anh chị em trong chùa mới biết tôi là kiến trúc sư Trong khi Thầy có dịp đi nhiều nơi, tiếp xúc nhiều người và cũng nghe nhiều ý kiến. Thầy đã kể, từ lâu đã có người bảo:

- Người Việt ở đây, ngày càng nhiều, sao Thầy không xây một ngôi chùa cho có nơi nương tựa tinh thần ?

- Chùa đã có rồi mà! Thầy trả lời.

- Không! Con muốn nói là một ngôi **chùa có cổng tam quan, có mái cong kia!** Như thế

mới có thể giới thiệu nền văn hóa Á Châu cho người Đức chứ!

- Nhưng biết làm sao hơn, khi chung quanh mình chẳng có phương tiện gì. Và lại tôi cũng chưa muốn xây chùa trong lúc này. Lý do là tuổi đời cũng như đạo còn quá nhỏ để làm một việc lớn. Hai nửa cũng chưa cần thiết lắm.

Rồi trong một buổi thuyết pháp Thầy thổ lộ với bà con Phật tử, Thầy muốn tìm một Kiến trúc Sư Việt Nam bên Đức để bàn việc thiết kế chùa Viên Giác mới. Mọi người quay qua anh Danh trú ngụ gần cư xá VW, nơi tôi đang trọ để tu nghiệp, hôm đó anh lên chùa để xin mớ rau về ăn bánh xèo. Thế là anh Danh đã nhờ anh bạn chia nhà ở, đón tôi trên chuyến xe điện số 5 chạy qua Đại học Hannover và cùng xuống trạm cuối, dẫn về nhà gặp anh Danh để anh chuyển lời gọi của Thầy, và đến cuối tuần tôi lên chùa bàn chuyện.

Tôi cũng hơi lo vì chưa có kinh nghiệm thiết kế và xây chùa. Tuy ở Việt Nam tôi đã nhìn qua đồ án trúng giải thiết kế một ngôi chùa của sinh viên cấp hai trường đại học Kiến trúc, phỏng theo chùa Xá Lợi và tôi cũng được ông Chủ tịch hội đền Hùng mời dự tranh thiết kế đồ án Tổng Y viện Phật giáo trong miếng đất của Thượng tọa Quảng Liên trên xa lộ Biên Hòa. Ngoài ra tôi cũng đã được Cha Thọ mời thiết kế Thánh Đường các Đấng tử đạo, và đồ án được cha Hiệp Giám đốc Mỹ thuật đưa đi dự Triển lãm 300 năm thành lập Công Giáo. Rồi hôm lễ đặt viên đá đầu tiên tại họ Vườn Xoài đường Trương Minh Giảng, Sài Gòn, đồ án được chọn chung với Thánh tích 15 vị Chân Phúc mà sau này đã được phong Thánh. Kể đó đã nhận thiết kế và trông coi xây dựng Tân Thánh Đường xứ Kê Sắt, Biên Hòa của Cha Minh, cho đến Khánh Thành (1974). Cả hai ngôi Thánh Đường đều được **thiết kế theo kiến trúc Việt Nam, nên rất giống các ngôi chùa**. Mang những hình ảnh các công trình tôn giáo này đến gặp Thầy trong phòng Tổ ngôi chùa cũ và lắng nghe Thầy kể về nhu cầu Phật sự của hàng ngàn Phật tử tại Tây Đức vào những ngày đại lễ trong năm, cũng như hoài bão một "*Mái Chùa Che Chở Hồn Dân Tộc*" cho hàng chục ngàn người tỵ nạn tha hương. Lúc đó, trong tinh thần kiến trúc, tôi chỉ nghĩ mình phải cố gắng thực hiện tâm nguyện Thầy là, làm sao cho được nhiều người hiểu về Phật giáo và khi người ngoại quốc nhìn vào chùa, biết ngay là biểu tượng của đạo Phật. Nên với con số ngàn người làm tiêu chuẩn, tôi đã đi tìm mẫu số chung cho biểu tượng Phật giáo mà các dân tộc học Phật đều biết. Tôi đã phác thảo hai phương án đầu tiên

hình hoa Sen, chứa 1000 người và lá Bồ Đề được 700 chỗ. Thêm hai tòa giải vũ phía trước, Đông và Tây đường hai bên và nhà Tổ, Hậu đường ở phía sau theo lời đề nghị của Thầy và Thầy cũng đã chọn phương án 2 gần với hình ảnh ngôi chùa truyền thống và kinh phí cũng đỡ lo hơn. Tòa sen mãn khai của phương án 1 cũng thu gọn thành búp sen trên bình đồ phương án 2. Ông bảo trợ Đức của chúng tôi ở Saarburg là nhà thầu điện hay tin tôi lãnh thiết kế chùa, đã đề nghị tôi mời thầy xuống coi thửa đất rất đẹp mà ông định mua thiết lập dự án Làng nghỉ Lễ (Feriendorf). Rồi nhân hôm Thầy xuống vùng tôi chủ lễ Phật, ông đưa Thầy trò chúng tôi đi xem đất. Địa điểm rất hữu tình và thuận phong thủy: Phía trước mình đường sông Saar uốn khúc, sau lưng đồi núi duỗi dài, giá đất lại rất rẻ chỉ 4 DM, mỗi thước vuông. Nhưng giao thông chỉ ở cấp liên tỉnh, trạm xe lửa nhỏ, chỉ xe D và xe chậm dừng lại, các ga chánh cách từ 15, 30 đến 50 km, phi trường gần nhất là phi trường Luxemburg cũng cách 45 km, lại thuộc quốc gia khác, xài tiền khác, biên giới kiểm soát (lúc đó chưa lập Liên Âu), nên miếng đất không được chấp thuận.

Khi dự án xây chùa Viên Giác mới được đăng lên báo Viên Giác, nhiều người gửi thư về chùa thăm hỏi... Trong đó anh Hồ Gia Hòa ở Recklinghausen đang học năm cuối kỹ sư xây dựng lên gặp tôi đề nghị phụ giúp khai triển đồ án và sẽ mượn đồ án của tôi làm diplom ra trường, sẽ được lợi thế là công trình thực tế. Khi được biết Thầy đang tìm đất để xây, anh liền đề nghị với ông Thị trưởng thành phố anh ở, nhờ chỗ thân tình bảo trợ, xin hiến đất xây chùa. Cả chùa rất mừng, Thầy trò hẹn nhau cùng đi xem đất. Nhưng khu đất cho, ở vị trí không hợp, vì xa lộ ba bên bốn bề, ngay điểm giao thoa của hai tuyến xa lộ, luôn ồn ào, mà chùa lại cần sự yên tĩnh. Còn miếng đất vắng hơn, cây hoang cỏ dại mọc đầy, lại chỉ cho thuê 99 năm. Ra đi hăng hái vui vẻ bao nhiêu; lúc về buồn tẻ, chán nản bấy nhiêu.

Rồi tình cờ Thầy qua nhà ông Steinman, người chủ đất cho thuê cơ sở chùa lúc đó để thăm. Khi biết ý định Thầy tìm mua đất xây chùa rộng hơn. Ông đề nghị mảnh đất đối diện bên kia chùa của hãng Béton Union Niedersachsen. Họ đang cần bán từ 4 đến 6000 m² với giá 135 DM/ 1m² (tiền người trung gian thêm 3%), thuộc khu kỹ nghệ, nên có thể xây nhà thờ hoặc chùa. Sau khi Thầy ký hợp đồng và thỏa thuận thời

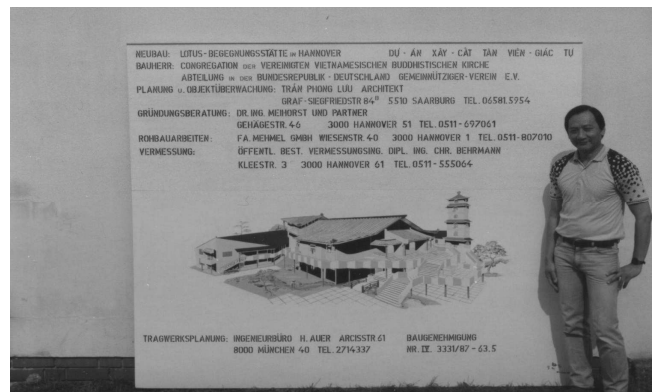
hạn trả tiền. Tôi bắt đầu vẽ họa đồ và lập hồ sơ xin phép.

Khoảng tháng tư năm 1987, Sở xây dựng thành phố Hannover đã cấp giấy phép cho chùa một cách dễ dàng, mà không một sửa đổi hay khuyến cáo nào cả. Lần đầu tiên một công trình lớn ở nước Đức và cả hải ngoại nữa của chúng tôi được khởi sự thuận lợi như vậy, tôi không giấu được sự vui mừng.

Vào mùa Phật Đản năm 1987, chùa làm lễ đặt viên đá đầu tiên dưới sự chứng minh của Hòa thượng Thiên Định, Thượng Tọa Minh Tâm và Thượng Tọa Minh Lễ đúng một ngày mưa giông, gió lộng, ai cũng lo ngại, nhưng mưa dần tạnh và buổi lễ bắt đầu. Khi chư Tôn Đức qua đến vạt đất, nhìn mấy vũng nước đọng, Hòa Thượng lên tiếng: "Số Thầy Như Điển là tụ thủy". Nghe vậy tôi rất mừng vì trong khoa tử vi, *tụ thủy tức là tích tụ tiền tài*.

Trong khu đất mới chùa đã cho dựng lều trại để che mưa. Cuối lều đã bày bàn thờ Phật trên đặt đủ bộ ngũ sự, thêm 2 chân đèn cao phía trước. Sau khi Thầy trình bày, tôi được giới thiệu ra trước bản vẽ phối cảnh ngôi chùa mới dựng bên cạnh bàn thờ để mô tả dự án trước chư Tôn Đức và bà con Phật tử. Sau buổi lễ, Trong khi Thầy lo nghĩ cách vận động tài chánh, phần tôi lo thủ tục chuyên môn chuẩn bị 10 bộ hồ sơ để sửa soạn gọi thầu.

VIÊN thành quả Phúc, sơ đồ họa,
GIÁC ngộ chơn Tâm, dự án cung.

Đến hẹn lần lượt Thầy trò chúng tôi gọi hơn 7 nhà thầu lớn nhỏ tại Hannover, hoặc có văn phòng đại diện tại thành phố này, vì các nhà thầu qui mô lớn, thực hiện các công tác trên toàn quốc. Hầu hết họ đều có nhân viên liên lạc thường xuyên với các sở xây dựng các thành phố. Hết các sở ra thông báo có công trình xây dựng tầm cỡ nào vừa được cấp giấy phép, lập tức họ và cả vài hãng khác ở xa đều cho người liên lạc đến địa chỉ người chủ công trình để xin nhận hồ sơ lãnh thầu. Nên tôi phải in thêm họa đồ mới đáp ứng được hết. Nhưng rồi cũng lần lượt các nhà thầu đó giao hoàn lại hồ sơ, vì lẽ cách kiến trúc xa lạ cầu kỳ nửa Á, nửa Âu họ thiếu khả năng thi công. Một số hãng khác lại hỏi ngay Thầy, hiện ông có bao nhiêu tiền để chi cho đồ án này. Rồi khi nghe Thầy trình bày, họ không thấy đâu là tài chánh thực tiễn cho công cuộc xây dựng. Cuối cùng qua sự giới thiệu của ông Steinmann, Tiến sĩ Meihorst Trưởng một văn phòng kiến tạo nổi tiếng của nước Đức, đã đưa ông Mehmel, một chủ thầu lớn tại Hannover truyền đời từ mấy chục năm nay, đã từng hoàn thành tốt công trình tòa soạn Hannover nhật báo nhiều tầng với mái hình vòm cầu nổi tiếng, đến chùa. Các ông đã mang đến niềm hy vọng với bảng chiết tính toàn bộ phần khung sườn (Rohbau) công trình, thành giá 2.000.000 DM, rẻ hơn các hãng khác rất nhiều.

Theo kinh nghiệm xây dựng từ bên nhà, muốn khởi công xây dựng, phải xác định vị trí công trình từ bảng vẽ ra ngoài thực địa. Tôi đã điện thoại hẹn với anh Cự, kỹ sư xây dựng tốt nghiệp bên Đức lên đất chùa đo đạc. Công việc đáng lẽ phải ký hợp đồng với văn phòng đo đạc địa hình, tốn kém cả chục ngàn Đức Mã. Nhưng chỉ 2 anh em chúng tôi: Anh Cự điều khiển máy nhắm, tôi vác cây thước đo cao độ dài như cây sào, di chuyển theo hiệu tay ra dấu của anh, rồi cầm đứng xuống vị trí thích hợp như một thợ phụ lành nghề. Bắt đầu từ một điểm trên đường tìm con lộ Eichelkamp có ghi sẵn cao độ trên họa đồ vị trí do chủ đất trao, đến một điểm cố định trên đất chùa, rồi mới định ra vị trí các móng cột và đánh dấu chu vi từng điện, đường...

Sau hai năm vận động trong lo âu với biết bao phiền muộn vì những dị nghị gièm pha, Thầy đã đơn thân đến hãng Mehmel để nhờ ông chủ Thầu cho người đem máy móc đến san đất chuẩn bị khởi công vào đúng dịp Phật Đản, để bà

con Phật tử về tham dự lễ phần khởi hơ. Rồi cả ngày thứ bảy cuối tuần đó, thầy thợ xây cất mặc đồng phục đi lại làm việc, xe ủi đất lăn bánh dù hôm đó đáng lẽ họ được nghỉ. Họ cũng dùng xe cơ giới giúp chúng tôi trưng bằng hiệu to lớn của công trình xây dựng, tự tay tôi sơn vẽ lấy theo mẫu phôi cảnh nhỏ và đã được bọc nhựa, từ suốt ngày qua, để có thể chịu đựng nắng mưa nhiều năm. Trên bảng đã được ghi đầy đủ: "Nơi Tao Ngộ Hoa Sen", tên Đức ngữ của Tân Viên Giác Tự. Người chủ công trình: Chi Bộ Giáo hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất tại Cộng Hòa Liên Bang Đức. Tên của Kiến trúc Sư thiết kế và trông nom xây dựng cùng các chuyên gia, Tiến sĩ cổ vấn, kỹ sư các ngành... Mọi người về dự lễ đều rất vui mừng và dĩ nhiên số tiền đóng góp tăng nhanh.

Nhưng trên thực tế, những mũi thép rắn chắc của xuồng máy trên xe cơ giới của hãng Reinfeld, do ông thợ già 58 tuổi điều khiển. Lúc mức sâu từng khối sỏi đá đã chạm đến khối bê-tông phế thải to lớn, chôn lâu năm dưới nền đất đã kết tinh thành tảng núi đá, đã bày ra hàng chuỗi những khó khăn: Phải khoan phá, đập bể các khối bê-tông, hốt lên mang đi, mới đào và đúc móng các cột và tường chịu lực được... Tất cả đều đòi hỏi tiền bạc và thời gian. Thực hiện một công trình quy mô lớn rộng như vậy cần những phương tiện cơ giới tối tân và những kỹ thuật cao cấp, mà ngân khoản trong tay lúc bấy giờ chưa tới 1/10 kinh phí dự chi, chưa kể tiền đất chưa trả hết! Kỹ thuật xây dựng từ việc lập bộ hồ sơ tỷ lệ lớn, vẽ các họa đồ chi tiết, thiết kế những bảng vẽ hướng dẫn thực hiện, đến việc trông nom, điều khiển công trường, giám sát thi công, đòi hỏi một đội ngũ kiến trúc sư, kỹ sư, chuyên gia kỹ thuật nhiều ngành, thế mà chỉ một mình thường trực độc diễn, còn gánh vác ba phía, bốn mặt, lại thiếu cả các cán sự phụ giúp và các họa viên khai triển các họa đồ, thể hiện các chi tiết. Lại dám bao biện việc của kỹ sư statik ở tận München xa xôi: lên các đồ án tỷ lệ 2 và 5 các tầng từ móng lên đến nóc chùa và lập các bảng vẽ đặt các cốt sắt bê-tông cột, tường, lưới sắt sàn nhà... Về sau còn phụ vẽ các họa đồ điện nước! Ngoài bảng vẽ phôi cảnh lớn nhiều màu toàn thể công trình, để dễ trình bày với thầu thợ Đức và mọi người đến thăm viếng có thể hình dung ngay ngôi chùa trong tương lai. Thêm một mô hình bằng gỗ do 2 Sinh viên Việt (Hòa) và Đức sửa soạn tốt nghiệp văn bằng kỹ sư xây dựng (Baustatik) tại trường cao đẳng chuyên nghiệp Münster.

Hai chiếc Bagger vừa đào vừa chuyển đất đi mới phát hiện khối đá bê-tong phế thải đã chôn ngầm lâu đời, ngay trên khu vực sẽ đúc móng và xây từng hầm chùa, dài gần 10m, ngang 7,2m, sâu ít nhất 1m55! Ông thợ già phải mất gần 4 ngày, điều khiển chiếc xe xúc đất đưa quả cầu sắt nặng 1 tấn rưỡi lên cao rồi thả xuống cho nó đập vỡ từng mảng bê-tong nhỏ để có thể múc mang đi. Nhưng đến các gian hầm bê-tông nhiều ngăn rộng 6m dài 8m, và các chân móng 2m x 3m của các silo (thùng ống kim loại cao dựng bê-tông trộn khô, nằm ở cạnh phía Nam khu đất, họ phải dùng đến xe búa máy Krupphamer với mũi khoan 600kg do một anh thợ trẻ điều khiển mới phá vỡ hết được, với sự giúp sức của một anh thợ khác dùng hàn xì cắt đứt những thanh cốt sắt cũ. Công tác cũng kéo thêm 3 – 4 ngày nữa! Người xưa thường nói: "Vạn sự khởi đầu nan", Nhưng việc xây chùa mới này coi bộ quá khó khăn.

Sau khi cần cầu (Kran) cao 26m với tay quay dài 40m đã được dựng trên đế vững vàng bằng một đôi trọng nặng hàng tấn, có thể di chuyển trên đường rầy dài gần 30m. Từ khi ông Polier (cai thợ) chỉ huy 8 người thợ và 1 thợ phụ xúc đất với người điều khiển cần cầu dùng máy đầm đất từng hầm bằng phẳng, trồng cột chuẩn, đóng ván, thả dây dọi, căng dây nhợ để xác định các đường hướng dẫn xây dựng vào ngày 1.6.1989, rồi đúc giàn móng từng hầm, kể đúc tường bê-tông từng hầm, song song với việc đào móng tòa chùa chính. Trong khi các kỹ sư chuyên môn của sở xây dựng thành phố đến kiểm tra toàn bộ hồ sơ sắt và các bản tính sức bền, sức chịu đựng của các phần chịu lực và so sánh với cách đặt sắt của nhà thầu trong từng bộ phận nền móng xây dựng; Nhóm các bác, các anh em Phật tử Hannover đến góp phần công quả đầu tiên: Phụ sơn hắc ín, tráng lớp xi măng cách thủy để gắn các tấm "mốp" dày 5 cm bao quanh mặt ngoài tầng hầm.

Thêm các thợ đặt các ống thoát nước mưa, nước dơ và các thợ hồ xây các tường ngăn bên trong bằng gạch vôi; trong khi các thợ bê-tông tiếp tục đúc các đế móng khu sân khấu trong hội trường.

Nhìn tầng hầm được xây kiên cố như một hầm trú bom với các bức tường bê-tông dày 36,5 cm, nhìn những móng tường đúc dày như tường lô-cốt tránh đạn đại bác, những đế móng bê-tông cốt sắt vuông cạnh mỗi bề 2,2 m xuống sâu 1m, đúc trên giếng bê-tông chôn sâu hơn 3m, rộng 3m và những móng đà liên kết dài 7m, nối

các móng cột với những thanh cốt sắt to, mọc tua tua dày đặc trên đế bê-tông, vị cựu Phó Thủ Tướng của Việt Nam Cộng Hòa, năm xưa ghé qua thăm công trường đã phát biểu: "Cứ xem nền móng xây dựng của chùa Viên Giác hiện tại, cũng đủ biết sự phát triển lớn mạnh và vững chãi của Phật giáo Việt Nam tại Tây Đức trong tương lai".

Văn phòng cổ vấn của Tiến sĩ Meihorst vẫn đến kiểm tra cách đặt sắt của nhà thầu trước khi cho thợ đúc bê-tông. Thỉnh thoảng Sở xây dựng thành phố Hannover cho chuyên viên đến kiểm nhận tại chỗ.

Từ giữa tháng 7 năm 1989 đúc các cầu thang nổi tầng hầm và tầng trệt, sang tháng 8 toàn bộ thợ qua đúc cột và dựng các tường chịu bê-tông và tráng sàn hội trường, rồi đúc luôn sân khấu. Cho đến giữa tháng 9 thì bắt đầu đúc sàn chánh điện, lên Phật điện và ra tiền sảnh thiêu hương cùng các gác chuông trống và sàn 2 bậc cúng dường chư Tăng Ni, rồi 2 cầu thang trong. Không quên chừa những ống dẫn nước nóng lạnh của hệ thống sưởi dưới nền chánh điện. Trong khi các thợ sắt lo buộc những thanh sắt to trồng dày đặt ở mỗi cột, mà mỗi cột đường kính chỉ 35 cm, cao 5m, lại phải đặt 27 cây sắt, tiết diện 2,5 cm, không còn chỗ cho sỏi cát của bê-tông chen vào. Nên không thể theo sát bản vẽ của kỹ sư statik ở tận München, phải lập cách dựng sắt thành 2 vòng trong, ngoài. Càng hợp tác làm việc với các kỹ sư, chuyên gia Đức lâu năm, tiến trình công tác càng lên cao, ta càng nhận thấy sự đòi hỏi bền vững của kiến tạo Đức quá nhiều, hệ số an toàn họ đặt quá lớn, hơn gấp đôi công trình tương tự ở Mỹ, nhiều bộ phận kiến tạo gấp năm sáu lần Pháp và dĩ nhiên gấp mười, mười lăm lần kiến trúc tương đồng ở Việt Nam.

Các thợ hồ tiếp tục xây tường ngoài bằng gạch lỗ Poroton, chừa cửa sổ hình phước cờ Phật giáo, không quên đóng ván khuôn để đúc đà lin-tô bên trên. Mỗi bức tường xây lên cao tới 3 m lại cần một đà bê-tông kiên ngang. Thợ bê-tông cũng giúp các thợ hồ đóng ván khuôn các nguyệt môn, cửa sổ tròn pháp luân trên đầu hồi chánh điện và vòng hào quang đúc Phật trên đầu hồi Phật điện. Nguyên tôi còn dị ứng với các vòng đèn néon màu bao quanh đầu tượng Phật thờ trong chánh điện các ngôi chùa, giả làm hào quang, xem vẫn còn phảng phất ánh sáng trang trí thương mại, nên tôi đã canh đo chừa cửa sổ tròn nguyệt môn đúng ngay trên đầu tượng Phật, mà Sư phụ đã thỉnh bên Đài Loan. Đến khi vị giáo sư Đại học Úc, được mời thỉnh giảng tại

Đại học Hannover đã chụp được ảnh mặt trời bên Úc, tòa 7 sắc cầu vồng, đưa cho tôi xem phóng ảnh lớn âm bản tấm phim chụp và đưa lên ánh nắng thấy rõ những tia quang minh tỏa ra như đóa hoa Hường dương lớn rực ánh hào quang nhiều màu. Tôi rất vui nhận và đem lồng kính tròn, đóng khuôn gắn vừa vặn trên cửa sổ nguyệt môn. Như vậy tượng Phật thờ trên Phật điện chùa Viên giác đã tỏa ánh hào quang thiên nhiên đặc biệt của những ánh Nhật quang sáng ngời. Chỉ những khi trời u ám và ban đêm mới cần đến ánh đèn gián tiếp rọi phía sau nguyệt môn. Lúc đi từ chánh điện xuống tầng dưới và vòng quanh, rồi đứng nhìn ngôi chùa lúc chưa lợp ngói, tô hồ, giáo sư đã nói ngay:

"Sau khi xây dựng ngôi chùa này, anh đã có đủ hành trang để về hưu, khỏi cần làm thêm gì nữa".

Theo sự chỉ dẫn của tôi, các ông thợ cũng ráng đúc những đầu đà đặc biệt chạy chỉ hồi văn Việt Nam, để gắn trên hai đầu cột tiền sảnh thiêu hương. Giữa tháng ba năm 1990 Thầy đã chọn hãng Steinmann thực hiện phần cấu trúc gỗ sườn nóc chùa. Lễ Thượng Lương (Gác đòn dông, Richtfest) được tổ chức vào ngày 18 tháng 5.

Khi thợ bắt đầu xây Tây Đường, cũng là lúc phải nhờ các anh em thợ điện, sưởi lo chuẩn bị bắt dây nơi hội trường và trên chánh điện và lo mua ngói lợp. Tây Đường vừa xây xong, bắt qua Đông Đường. Trong khi thợ lợp ngói lên lợp chánh điện, thì thợ mộc lo dừng nóc Tây Đường.

Cuối năm 89, bức tường Bá Linh sụp đổ khiến chủ nghĩa Cộng sản Đông Âu cáo chung, các anh em VN lao động bên Đông Đức, rồi Tiệp Khắc, Hung Gia Lợi... và cả Nga nữa ùn ùn kéo sang Tây Đức xin tỵ nạn. Bọn người dốt mỗi, dẫn đường ăn tiền các anh em, cứ tận dụng câu *"Mái chùa che chở hồn dân tộc"*, rồi an nhiên đồ người trước *cửa chùa rộng mở* như điểm đến *đường dây* của họ,

Ai cũng biết Chùa luôn mở vòng tay đón nhận mọi người, bất kể đang thất cơ hay lỡ vận, lành ngay hay đang phải trốn tránh... Ở chùa sẽ có người lo nơi ăn chốn ở. Sáng ra Thầy còn giúp tiền xe, cho sư chú hướng dẫn đến tận Sở an ninh Trật tự thành phố (Ordnungsamt) để khai báo. Đến nỗi các Sư cô trong chùa cứ phàn nàn, mỗi tuần tốn hết một bao gạo, chưa kể cứ xin tiền Thầy đi chợ liên miên! Nhưng mười người xong việc ra đi, cũng có vài người sau khi tạm ổn định cuộc sống, họ quay lại chùa làm công quả,

đáp lại mỗi ân tình những ngày đầu bỡ ngỡ nơi đất lạ. Dần dần họ rủ nhau trở về ngày thêm đông. Bà con Phật tử Tây Đức bận bịu việc sanh sống gia đình nên chỉ có thể về chùa làm công quả mấy ngày cuối tuần. Trong khi các anh em đang trong thời gian tạm dung, có thể phụ việc từ thứ hai đến thứ bảy. Nhiều lúc công việc cần gấp, chủ nhật cũng làm luôn. Rồi cứ tháng này qua tháng kia, năm này tiếp sang năm khác. Tuy họ không có chuyên môn, tập lần lần quen việc, hồ, mộc gì họ cũng làm được.

Tây Đường vừa xây xong, bắt qua Đông Đường. Sau lễ Thượng Lương, trong khi thợ ngói lo lợp chánh điện, thì thợ mộc bên hãng Steinmann lo dừng nóc Tây Đường. Hãng Dragenmeister thực hiện hệ thống sưởi ngấm. Từng khu những ống nước đồng chạy vòng vo trên sàn chánh điện. Sau khi lớp xi măng Estrisch phủ trên hệ thống sưởi đã khô mặt thì họ lát gạch tiếp. Cũng là lúc anh em công quả lo đóng trần và Phong phụ trách việc bắt dây và gắn bóng điện, kể cả đặt máy mở cửa thông gió trên nóc Phật điện, để có thể nhấn nút điều khiển từ dưới tường Chánh điện. Phần điện và chiếu sáng ở hai tòa đường thì do Tuấn lo. Phúc từ miền Bắc Đức cũng mang các bản vẽ về sưởi về lắp đặt các ống dẫn và các dàn sưởi phát. Xuân từ miền Nam Đức lên vẽ tiếp các ống dẫn xuyên tầng và các phần còn lại... Thêm ông Meister của Phúc bắt nối các đường ống của chùa vào hệ thống sưởi trung ương của Thành phố, sau khi được sự xem xét và chuẩn nhận của văn phòng kỹ sư điện sưởi, bạn của TS. Meihorst.

Mặc dầu chùa chưa xây xong, Thầy lo chuẩn bị qua giai đoạn mới; Tổ chức 4 lễ lớn chỉ trong vòng năm 1991:

- Đại Hội Ban Chấp Hành Hội Đồng Tăng Già Thế Giới vào tháng tư,
- Đại Lễ Phật Đản vào tháng 6,
- Đặc biệt là lễ Lạc Thành vào tháng 7,
- và sau cùng là lễ Vu Lan như hàng năm vào tháng 9.

Đại diện Tân Viên Giác vào ngày 13 tháng 4 năm 1991 bỗng nhiên trang trọng hẳn lên, so với mấy ngày trước đó còn ngổn ngang giàn trò và những dụng cụ của thợ xây cất và vật liệu dùng đang dờ bở bừa bãi khắp nơi! Hôm đó Chánh điện mới được lợp mái, tường vách chưa tô, nên tường cuối Phật điện đã được thả một tấm vải trắng dài 10m làm phong nền. Trên đó treo một lá cờ Phật Giáo thế giới và an bày một đại tượng

Phật Thích Ca. Tượng Phật này đã được thỉnh từ Đài Loan mấy năm trước đó. Trời tháng tư, theo người Đức rất thất thường, chợt mưa chợt tuyết, nhưng hôm đó nắng ấm lạ thường lại nhằm ngày thứ bảy, các Phật tử về tham gia Đại Hội rất đông. Chẳng những quý Thầy đang hành đạo tại Âu châu hiện diện đầy đủ, mà quý Hòa Thượng lớn của Việt Nam từ các châu khác cũng về góp mặt với chư Tôn Đức Tăng Già trên khắp thế giới để cùng ủng hộ vị Tăng sĩ trẻ qua Đức lo việc xã hội, rồi hướng dẫn tinh thần cho đồng bào Phật tử tỵ nạn chẳng bao lâu, mà đã đứng ra tổ chức Đại Hội tầm vóc quốc tế như Đại hội này. Ngay đến chư Tăng từ khắp các quốc gia khác cũng đều ngưỡng mộ, vì thông thường công việc lớn lao này phải cần đến cả đội ngũ nhân lực, tài lực hùng hậu và nhứt định phải có sự hỗ trợ hết lòng của Chính phủ quốc gia đó.

Cho nên một vị Trưởng lão Đại Đức Tích Lan, giáo sư Đại Học Anh Quốc đã mở đầu buổi thuyết pháp trước đám đông Phật tử Việt Nam, trong chánh điện ngôi chùa cũ:

"Tôi đến đây ngoài việc tham dự Đại Hội, còn muốn tìm xem những điều mới lạ tại nước Đức. Nhưng tôi thực không ngờ, Thượng Tọa Như Điển trẻ như vậy, trong một thời gian ngắn như vậy, lại có thể tạo dựng nên một công trình to lớn và tốt đẹp đến như vậy, nơi đất khách quê người, thuộc bản địa một quốc gia theo tôn giáo khác lâu đời của nền văn minh Âu Tây..."

Ba tháng tiếp sau đó, mặc dầu đầu thu và Thầy trò chúng tôi đều gắng hết sức làm việc luôn cả cuối tuần nhưng chánh điện chỉ mới tạm dùng được vì các bàn thờ chạm trổ, và các bức hoành, bao lam cùng các câu đối xứng hợp, đặt tại Việt nam vẫn chưa gửi qua. Còn Tây Đường trong ngoài vẫn chưa tô, cửa sổ còn chưa trổ. Phần Đông Đường chỉ mới lên tới nóc, ngói lợp chưa xong, Bảo Tháp đang xây dang dở và cổng Tam Quan cũng chưa rồi. Vậy mà mọi người vẫn phải cố thêm tâm lực giúp Thầy chuẩn bị đại lễ quan trọng, lễ Khánh Thành. Những ngày tháng này lại vào mùa *an cư kiết hạ*, nên dù nhiều Phật sự cấp bách, Thầy vẫn tiếp tục phiên dịch kinh điển, còn tiếp xúc với các nhà báo và đài truyền hình đến xin phỏng vấn, mà vẫn giữ thời khóa tụng kinh, ngồi thiền và hướng dẫn các Phật tử lễ bái kinh Pháp Hoa, nhứt tự nhứt bái, mỗi đêm trên 250 lạy.

Thế rồi mọi việc vẫn phải ráng làm coi cho được trong lo âu và ngày chờ đợi đã đến: Các Phật tử khắp nơi về tham dự không dưới 6000

người. Hầu hết chư tôn Hòa Thượng, chư Thượng Tọa, Đại Đức, ngoài nước Đức đã quang lâm đầy đủ và tạm trú trong khách sạn gần chùa. Hôm tôi đứng chờ trước cổng Tam quan để mở cửa Trung quan đón các Ngài xuống xe đi vào chùa, Đại lão Hòa Thượng Thích Tâm Châu vừa nhìn thấy tôi liền quở:

"Thầy trò các anh làm gì mà kỳ vậy! Chánh điện tường vách chưa tô, cửa sổ chưa lắp, mà đã lãnh tổ chức Đại hội Tăng già Thế giới. Rồi bây giờ công cuộc xây dựng còn dang dở, mà đã làm lễ Khánh Thành!"

Tôi chỉ cúi đầu im lặng vì biết Thầy mình đã có cách làm việc theo ý riêng, nhằm tạo niềm phấn khởi cho bà con Phật tử nỗ lực thêm, ai đã đóng góp, nhìn thấy thành quả, liền ráng sức hơn; ai chưa góp phần, nhứt là những Phật tử ở xa, từ khắp nơi trên thế giới về chiêm ngưỡng công trình tầm vóc ở Âu Châu cũng sẽ phát tâm cúng dường.

Thành ra ngay chiều tối hôm đó, đáp lời tác bạch chân thành của Thượng Tọa trụ trì, tất cả chư Tôn Đức hiện diện trong buổi lễ đều rất hoan hỷ nhận lời cung thỉnh của Thượng Tọa trong phần cung an chúc sự. Đặc biệt Đại lão Hòa Thượng Tâm Châu, đại diện cho chư Tăng Ni, đã ban đạo từ: *"...Phật Giáo Việt Nam tại Âu châu nói chung, Phật Giáo tại Đức nói riêng, thì ngôi chùa Viên Giác là biểu tượng cho sự thống nhất cho Phật Giáo Việt Nam tại Hải ngoại sau này... Phật Giáo Việt Nam Thống Nhứt năm châu từ đây..."*

Sau buổi lễ khánh thành, đứng lại nhìn lên Phật điện và ngắm bao quát chánh điện, tôi mới hiểu vì sao số phận đã đưa đẩy tôi đến tỵ nạn tại nước Đức xa lạ này, sau khi được tàu Cap Anamur vớt ngoài biển Đông, dù từ đầu, tôi vẫn mong mỏi được định cư bên Mỹ, do tôi đã từng làm việc với công ty kiến tạo Mỹ và từng tu nghiệp bên Hoa kỳ.

Trong khi chú Hạnh Bảo và các anh em công quả lo lát gạch hội trường và lót ván sàn sân khấu, tôi nghĩ cách đóng ván trần từng lầu, sàn tầng nóc và dùng vách Đông Đường. Tầng nóc trong họa đồ thiết kế chỉ dự định làm kho chứa kinh sách và giấy tờ, nhưng khi thợ xây tường xây lên đến đây, tôi chợt nghĩ mình có thể xây cao thêm 8 tầng, thì có thể làm các phòng ngủ được. Tôi liền thưa với Thầy và được Thầy hoan hỉ chấp thuận ngay, vì kinh nghiệm chùa cũ rất thiếu chỗ ngủ. Thế là các thợ hồ được lệnh tiếp tục xây cao thêm và sau này nhà Tây đã có thêm

một dãy phòng ngủ và nhà Đông được hai dãy. Rồi lúc chỉ cho các người thợ đóng thêm lớp sàn nhà tầng nóc để bảo vệ hỏa hoạn, thì mới ở được, tôi để ý những tấm thạch cao 1m x 2m họ đang đóng lên các đà gỗ làm trần để lãnh phần cho các anh em công quả sẽ thực hiện bên Đông Đường.

Nhân lúc tìm mua vật liệu ở các chợ xây dựng (Baumarkt), tôi biết thêm về các khả năng xử dụng của những tấm thạch cao này, như có thể dùng vách, mà hồi còn trông coi xây cất bên nhà tôi chưa thấy bày bán. Hơn nữa còn những tấm màu xanh không thấm nước, có thể dùng vách đóng trần các phòng tắm, vệ sinh... Một trong các chợ vật liệu đó còn cho hay họ có kho hàng cung cấp sỉ ở cuối đường Eichelkamp chỉ cách cửa sau chùa mới có mấy chục thước. Từ đó chúng tôi gặp nhiều thuận tiện trong việc mua chuyên chở các tấm thạch cao và các đinh ốc thích hợp để đóng trần và sàn nhà.

Cho tới lúc đó tôi vẫn chưa có kinh nghiệm gì về việc dùng vách thạch cao, từ lúc trông coi việc xây dựng bên Việt Nam cho đến khi kiến tạo ngôi tân Viên Giác tự này, tôi chỉ quen nhìn thầy thợ đúc tường cột bê-tông và xây tường vách gạch. Nay nhờ kho hàng bán sỉ này tôi đã đến hỏi anh chuyên gia đứng bán, cách thức dùng vách ván thạch cao. Chỉ trong vài chục phút anh chỉ tôi tường tận cách khoan bắt ốc xuống sàn nhà thanh nẹp chữ U bằng thiếc mỏng có chứa lỗ cho nhẹ, để giữ các tấm thạch cao với những thanh đứng kèm lại và thanh nẹp trên trần đóng khung lại, sau khi cho các bay hồ dính đặc biệt ở các góc cạnh để dán tấm thạch cao bên mặt kia thành bức vách dày chưa tới 8 cm. Rồi dùng tiếp tấm thứ hai, thứ ba... tùy theo vách phòng rộng hẹp. Nơi các kẽ hở, chỗ giáp mí 2 cạnh ván thạch cao họ còn bán loại hồ thạch cao mịn liết mạch cho liền lạc để khi sơn quét vôi lên thành tấm vách liền mặt. Nhờ vậy tôi chỉ cần nhờ các anh em công quả Đông Âu tới mượn các xe đẩy của họ, mỗi xe chất 5, 6 tấm thạch cao, rồi các thanh nẹp khung sườn, các bao bột hồ, các hộp đinh ốc... lần lượt đẩy về chùa.

Trên tầng nóc, tôi chỉ lại các anh em những điều tôi mới học hỏi được. Công việc tiến hành nhanh chóng hơn, lại không phải phụ thuộc vào giờ giấc của thầy thợ Đức tốn bao nhiêu công sức thời gian xây từng lớp gạch cho thành các vách tường ngăn như ở hai tầng dưới. Chẳng những đóng thêm lớp mặt sàn phía trên và trần nóc, rồi dùng vách bên Tây Đường, các anh em liền được hướng dẫn qua Đông Đường thực hiện

các công việc y như vậy. Vật liệu cần đến đâu tôi dẫn anh em qua lãnh vật liệu tại kho chợ xây dựng. Lúc đầu mỗi lần mua mỗi lần trả tiền, về sau để cả tháng kết toán mới đem tiền đi trả. Trong những giờ thợ Đức làm việc, tôi vẫn phải xuống chỉ ông thợ già nhưng còn khéo tay, uốn đóng ván gỗ để đúc bê-tông 4 góc mái cong trên cổng Tam quan. Cũng như đã bỏ ra nhiều buổi để cùng anh thợ trẻ bên hãng gỗ Steinmann vẽ gò các tấm ván mẫu, để anh sẽ cưa gỗ đóng các đầu đao góc mái cong Chánh điện.

Giai đoạn kế tiếp lo lợp ngói tiểu, ngói đại màu đồng nâu mái chánh điện, xây tường, dùng vách phân phòng ốc bên trong. Hãng thầu lợp ngói đã cố gắng gần một năm vừa tăng cường thêm nhân công mới lợp xong Chánh điện và Phật điện vì hình thể đặc biệt thợ xem như lần đầu vừa làm vừa học hỏi. Qua mái hai ngôi nhà Tây và Đông hình thể đơn giản lại lợp ngói vảy cá bình thường nên hoàn tất nhanh chóng.

Hôm lễ Khánh Thành, Bảo tháp chỉ mới xây lên tầng thứ 6, nhưng Ban Tổ Chức đã cho giăng cờ xí xung quanh và thầy Hạnh Tuấn đã thực hiện một lá triệu dài 20 thước, treo từ trên đỉnh cao nhứt xuống để làm lễ triệu thỉnh chư hương linh lúc làm lễ Chẩn tế Cô hồn. Bảo tháp chùa Viên Giác cũng được thiết kế theo ý tưởng từ tam thể mở ra lục đạo, nên mặt bằng các tầng không là đa giác đều như thông thường mà là tam giác đều vật 3 góc nên thêm 3 cạnh đều nhỏ. Tháp cũng tách khỏi thông lộ, phân mỗi tầng bằng một mái và nhỏ dần đều, mà cách tầng mới lợp mái và tầng không mái được phân định bằng nguyên tắc kết cấu cổ truyền "*con sơn chông dẫu*" chịu tầng tiếp trên nhô các mặt ra. Do tôi đã phối hợp hình ảnh tháp Bình Sơn triều Lý và cột kinh bằng đá khắc bài thần chú Phật đỉnh Tối thắng Đà La Ni (Thần chú phổ biến của Mật Tông), thạch kinh cổ xưa nhứt này đã được tìm

thấy trong khu di tích Hoa Lư (nhà Đinh), đầu cột tòa hình tòa sen (đã gợi ý cho vua Lý Thái Tôn và nhà kiến tạo xây Chùa Một Cột, để thể hiện giấc mộng cầu tự).

Ít lâu sau Đại Lão Hòa Thượng Tâm Châu gặp lại Thầy bên Gia Nã Đại đã khen Thầy 3 điều:

1)- *Thầy tu pháp môn nào, trì tụng kinh điển gì, mà đến Đức lo Phật sự chẳng bao lâu, đã góp lời cầu nguyện khiến cho bức tường Bá Linh đổ.*

2)- *Đã truyền dạy được một đệ tử lên hàng Vô Thượng Sư vang danh khắp thế giới.*

3)- *Đã xây dựng được một ngôi chùa rộng lớn huy hoàng nhưt Âu châu.*

Lễ Hoàn nguyện được tổ chức vào đầu tháng 9. 1993, nhân lễ Vu Lan, là lễ đã thực hiện xong lời nguyện ước xây chùa Viên Giác tại xứ Đức này của Sư Phụ. Phần tôi xem như đã hoàn tất nhiệm vụ và nhẹ bước lui về thành phố cư ngụ của mình với ít nhiều ưu tư do những lời chê tiếng khen từ lúc khởi công xây đến sau lễ khánh thành chùa. Những điều khen tặng thường rải rác đó đây, trên từng thời điểm, chỉ mình mình biết, chỉ mình mình hay, rồi nhẹ bay theo thời gian. Còn các lời chê trách thì ngày thêm dồn động, ngày càng đè nặng, lại dễ lan rộng, vang khắp đến tai mọi người, khiến mình nhiều lúc tưởng như không thể gánh vác nổi! Ngay hôm lễ khánh thành, hơn 5000 người tham dự, những lời phê bình cũng theo số người tăng thêm lên cùng với những lời của quý Thầy và quan khách, mà bản tin Khánh Anh đã thu góp thành bài với ít nhiều nâng đỡ:

"Một ngôi chùa rộng lớn nhưt, huy hoàng nhưt của người Việt ở Âu Châu và của người Việt hải ngoại. Nhiều Thầy và quan khách về dự lễ Khánh thành đều khen như vậy. Còn về mặt đẹp nhưt, có hình ảnh Á Đông nhưt, thì nhiều ý kiến còn ngập ngừng.

Thật ra ngôi chùa Viên Giác cho đến lúc Khánh thành vẫn chưa hoàn tất mọi công trình xây cất. Bể nước ngôi Bảo tháp chưa xong, cổng tam quan lỡ dở, dãy nhà Đông chưa lợp. Tầng phòng, nhà bếp chưa sử dụng được. Cho nên toàn cảnh chùa Viên Giác vẫn chưa hiện ra đầy đủ đường nét như dự án kiến trúc.

Mặt khác, chùa Viên Giác theo họa đồ, là một kiến trúc mô phỏng hình lá Bồ Đề, một hình ảnh đặc thù mà hiện nay chưa ngôi chùa nào có cả. Bởi vậy nếu đi tìm đường nét Á Đông thì có lẽ ít thấy. Nhưng nếu nhìn dưới con mắt "khám phá mới" hay "sáng tác đặc thù" thì quả là một đặc

điểm mới lạ của ngôi chùa Việt ở Đức nói riêng và cả hải ngoại nói chung.

Năm 1889, ngôi tháp Eiffel được dựng lên ở Paris để kỷ niệm 100 năm cách mạng Pháp (1789). Nghe đâu lúc ấy ý kiến chống đối, phê bình không nường tay, chê nhiều hơn khen về mặt kiến trúc của tháp Eiffel như ta thấy bây giờ. Nhưng ngày nay, tháp Eiffel là một kỳ quan không những của Pháp mà của cả thế giới. Mọi người đều nô nức đến xem.

Chùa Viên Giác chưa phải là kiến trúc mới như kiểu tháp Eiffel, mà là phối hợp kiến trúc Đông Tây, có tân có cổ. Có điều rất ư tốn kém, trong khi sức đóng góp của Phật tử Việt Nam hải ngoại có giới hạn... Tuy nhiên tốn kém mà xây dựng được một ngôi Tam Bảo để đời vẫn là công đức vô lượng vô biên. Cao hơn hết và quý báu hơn hết. Tiền tài như phấn thổ, nhân nghĩa tựa chơn kim. Tiền tài tuy cần thiết và khó khăn mới kiếm được. Nhưng về lâu về dài với thời gian thì chính nhân nghĩa mới là tiếng thơm để đời. Còn tiền bạc chỉ là đất bụi của một thời đã qua.

Huống chi nhân nghĩa ở đây lại là một ngôi chùa, tức là thế gian trụ trì Tam Bảo muôn đời, lưu truyền mãi mãi cho nhiều thế hệ về sau, thì phước đức càng quý trọng dường bao!"

Một vị Giáo sư, phó Khoa trưởng của trường Đại học Kiến trúc Sài Gòn, đang cư ngụ bên Bỉ khi nhìn toàn bộ thiết kế ngôi tân Viên Giác tự đã viết thư ngợi khen tinh thần sáng tạo của đàn em, học trò, vì nếu thiết kế kiến trúc mà không để tâm sáng tạo thì kiến trúc Tây phương vẫn còn ở mãi trong bóng đêm Thượng cổ La Hy, sẽ không bước qua thời Roman, rồi Gothique đến Phục Hưng nói gì tới cận và hiện đại cho tới hậu hiện đại! Chín năm sau, tôi lại gửi hình chính diện ngôi chùa Khánh Anh mới ở Evry bên Pháp, giáo sư đã lấy làm tiếc, là tôi đã quay về đường lối cũ mà không tiếp tục con đường đã khai sáng! Dù tôi đã cố gắng sáng tạo từ hình khối đến chi tiết, từ cầu thang chánh bên ngoài rẽ hai vài vòng cung bao quanh sân thượng bao lơn bán nguyệt trước khi bước vào chánh điện cho đến các vì kèo sắt khoét hình vòm vòng cung trên sườn nóc chánh điện, từ ba mái gối đầu che trên 3 dàn cửa lớn tiền diện kết hợp với 2 mái của tháp chuông và tháp trống hai bên thành bộ ngũ sự hình thành chánh diện cho đến các thùy thú, tôn thú đúc hình tượng trúc Liên hoa hóa long gần hai bên sống nóc châu hai bên Pháp Luân và trên các góc mái...

Kết cuộc bên chùa Khánh Anh, phần đông đại chúng khen nhiều hơn chê.

Qua những lời phê bình trên, tôi chợt nhớ đến lời dạy mở đầu của vị giáo sư lý thuyết Kiến trúc, lúc tôi mới bước chân vào ngưỡng cửa Đại học:

"Nhiệm vụ của kiến trúc sư không chỉ đặt trong không gian, mà chính ở thời gian."

Sứ mạng của Kiến trúc sư là gây thông cảm giữa quá khứ và hiện tại".

Ở đây hơn thế nữa, chùa Viên Giác phải hài hòa với cảnh trạng Đức chung quanh và như nhà báo Đức đã đưa lên trang nhút tịt lớn tờ nhật báo Hannover: **"Giữa vùng kỹ nghệ, kiến trúc buồn chán, sẽ nở ra đóa sen giác ngộ,"** khi chùa vừa xin được giấy phép xây cất. Rồi phải đưa niềm cảm thông Quá khứ cùng Hiện tại đó đi vào tương lai, hầu giúp Sư Phụ trồng sen trên đất tuyết.

Thật ra khi thiết kế ngôi chùa Viên Giác, tôi chỉ mang hoài bão đem chút sắc thái Việt Nam ở tận miền Viễn Đông tô điểm cho vòng ngoài kiến trúc Đức. Đem cái cũ đến với cái mới. Đem vài điều quê hương quen thuộc hòa mình vào nơi xa lạ. Giữa hai bờ văn hóa khác biệt, tôi đã cố gắng làm như người La Mã đã nói lúc xưa: *"Bắt một Nhịp Cầu"*.

Lúc phác họa phương án lá Bồ đề cho ngôi chùa Viên Giác, tôi hoàn toàn thành tâm xếp chiếc lá làm hình mái chùa và đương nhiên sống lá kéo dài tới cuống lá làm đòn dông nơi giáp mái hai mái. Đến khi thực hiện sườn nóc, tôi đem thiện ý tô điểm thêm hoa văn truyền thống Việt trên đầu đòn. Không ngờ 27 năm sau có người nhìn ra theo phong thủy là lưỡi đao, mà không nói rõ theo sách phong thủy nào và do ai viết, Rồi ông lấy làm lo sợ cho những người sống

thường xuyên trong chùa! Tôi lạy Phật tự kiểm điểm lại, mới nhớ ra nơi hai đầu đòn dông của ngôi Bồ Đề Đường thờ đức A-di-Đà Phật trên nền cao nhứt trong đại Vương Đường Phật Giáo bên Nhứt tạc đầu hai vị Kim Cang Hộ Pháp, mặt mày rất hung tợn: một vị bậm môi hô: "HUM" và một vị mở miệng quát: "HA" để xua đuổi tà ma. Rồi ở các tiền môn, cổng Tam quan đều đặt tượng Kim Cang Lực sĩ, tướng mạo hùng hổ tay cầm đao to, mâu dài. Cổng vào các chùa Tàu còn đặt bộ tượng Hộ Thế Tứ Thiên Vương, tay cầm đủ loại binh khí dũng mãnh. Như ngài Vy Đà Tôn Giả còn chống cả Đại đao để hàng phục ma quân. Huống hồ trong buổi lễ Thượng Lương, một lễ trọng đối với Thầy thợ và chuyên viên xây dựng Đức đánh dấu phần nền móng, tường, nóc đã xong chỉ còn lợp ngói và trang bị bên trong là hoàn tất một công trình, Sư Phụ đã nhờ anh thợ trẻ trước khi hành lễ, mang một rương nhỏ trong đựng quyển kinh Phật..., leo lên treo vào đòn dông trên nóc chùa. Cho nên dù đầu đòn có giống lưỡi đao đi nữa, thì Phật Pháp cũng đã biến nó thành lưỡi gươm trí tuệ của ngài đại Bồ Tát Văn Thù để chém tan màng Vô Minh, hay lưỡi đao của đức Đường Lai Hạ Sanh Di-Lặc Tôn Phật, như lúc tôi đọc và lạy kinh Hoa Nghiêm đến đoạn:

"Di Lặc đại Bồ Tát quán sát tất cả chúng hội nơi đạo tràng và chỉ dạy Thiện Tài đồng tử:

*"Này đại chúng!... Bồ-đề tâm như **dao lớn**, vì có thể chém phăng tất cả đầu phiền não. Bồ-đề tâm như **gươm bén**, vì có thể chặt đứt tất cả giáp kiêu mạn".*

(Kinh Hoa Nghiêm_Phẩm nhập Pháp-Giới).

Thành ra các nhà Phong Thủy khỏi phải lo cho chùa. Ngay cả các cô bác, anh chị nào bị vong hồn bám theo, khi đến cửa chùa, thì các vong hồn đó cũng sẽ buông chạy lánh xa.

Trong đời làm việc gì cũng khó tránh sai sót. Công trình càng lớn càng có nhiều sai sót, nhứt là công việc cần cả một đội ngũ kiến trúc sư và kỹ sư các ngành nghề kỹ thuật hỗ trợ (tính bê-tông, sức bền vật liệu, điện, nước, sưởi, cống rãnh...) cùng các cán sự họa viên liên hệ khai triển các công tác và luân phiên theo dõi công trường để phối hợp hai bên, các chuyên viên kỹ thuật và thầu thợ, mà chỉ một mình cáng đáng bao biện thì những sai sót kéo nhau đến là lẽ tất nhiên. Vậy xin lấy thành tâm để bỏ tước những thiếu sót và đem thiện chí để sửa chữa những sai lầm. /.

Công Hạnh Xây Chùa

• Phương Quỳnh

Theo tinh thần Phật Giáo Đại Thừa bất cứ việc làm nào của hàng đệ tử Phật cũng nhằm đến lợi ích và niềm an lạc trong cuộc sống cho mọi người. Sự thâm nhuần Phật pháp như vậy đã được thể hiện qua câu ca dao:

*Xây chùa, tô tượng, đúc chuông
Trong ba việc ấy thập phương nên làm.*

Chùa chiền là nơi thanh tịnh để mọi người ký thác tâm sự. Chính vì ảnh hưởng tốt lành đó, nên khi chúng ta thấy ai gặp khó khăn, phiền muộn họ thường đến chùa để tiếp nhận sự thanh thản hầu có thể giúp cho họ vững bước vượt qua nghịch cảnh.

Nhưng việc xây chùa không phải là chuyện dễ dàng, đơn giản. Nếu một khi đã có ý chí và quyết tâm thì dù: „Đường đi khó, không khó vì ngăn sông cách núi; mà khó vì lòng người ngại núi e sông“. Chính vì Thầy Thích Như Điển là người không ngại cách núi ngăn sông, nên Thầy đã từ Á sang Âu và sang cả các nước ở châu lục khác, tiên phong xây dựng Chùa viện, Tịnh thất, Đạo tràng. Tất cả đều do ước nguyện gieo giống Bồ đề, trồng sen trên xứ lạ và cũng để xoa dịu nỗi nhớ về quê cha đất tổ:

*Mái chùa thấm đượm tình thương
Là nơi muôn loại đồng nương tựa về
Những người con Phật xa quê
Mái chùa sưởi ấm vỗ về tâm linh.*

Vì vậy vào ngày 22 tháng 4 năm 1977, Thầy từ Nhật Bản sang Đức, không ai nghĩ rằng chỉ một năm sau, Niệm Phật Đường Viên Giác tại Hannover được thành lập ngày 2 tháng 4 năm 1978. Thời gian đó Thầy chỉ là một tu sĩ chưa tròn 29 tuổi! Tuổi trẻ, tài cao, có ý chí, có quyết tâm, giỏi sinh ngữ... nên Thầy sớm vượt qua những khó khăn trở ngại ban đầu. Đến cuối năm 1978, theo lời mời của Hội Phật Giáo Úc Châu, Thầy bay sang Sydney để góp ý vận động xây chùa...

*

Chiều 30 Tết năm Mậu Tuất vừa qua, chúng tôi về Tổ Đình Viên Giác đón Giao thừa mừng Xuân Kỷ Hợi. Tôi và nhà tôi được phép vào thư

phòng đánh lễ Thầy. Thầy rất vui, trong lúc hàn huyên Thầy vừa cười vừa nói „*Công việc của tôi rất là nhiều, nhưng tôi vẫn có thời gian để nhớ về quê hương. Thỉnh thoảng tôi vẫn mở chương trình hài kịch của Hoài Linh để nghe nói giọng Quảng Nam. Đó cũng là một cách làm cho mình đỡ nhớ về quê nhà!*“, vì quê hương là chòm khế ngọt... Quê hương nếu ai không nhớ, sẽ không lớn nổi thành người.

Chúng tôi được Thầy mở cho xem Video clip do Thượng Tọa Thích Hạnh Tuệ tri sự chùa Phật Đà ở San Diego cũng là Chủ Biên của trang nhà hoavouu.com ở Hoa Kỳ thực hiện ngày 21.01.2019 với tâm ý kính tặng HT Thích Bảo Lạc và HT Thích Như Điển, nhằm giới thiệu Thiền Lâm Pháp Bảo Úc Châu. HT Thích Bảo Lạc, Hội Chủ Giáo Hội Phật Giáo VNTN Hải Ngoại tại Úc Đại Lợi và Tân Tây Lan, cho biết Thiền Lâm Pháp Bảo là vùng đất thiêng đã được xây dựng từ 4 năm qua. Tháp Vãng sanh sẽ được xây dựng tại Tự Viện Pháp Bảo và Thiền Lâm Pháp Bảo cũng đang tiến hành công trình những hạng mục mới. Thiền Lâm Pháp Bảo là nơi hoàn toàn thiên nhiên hùng vĩ, núi đồi xanh tươi bao la bát ngát. Trong Vườn Thiền có 4 câu thơ được khắc vào trong đá:

*Dấu Thiền lắng giữa hư không
Tháp hành ? soi bóng Thiền Lâm đậm màu
Ngày xưa mãi đến ngàn sau
Tâm Không vật cũng nhuộm màu hư không*
(Thơ Sông Thu TBL)

HT Thích Bảo Lạc luôn nghĩ đến nhu cầu cho người Phật tử tín tâm về nơi này học giáo lý Phật Đà và cũng là để thư giãn tâm hồn. Thiền Lâm Pháp Bảo là nơi tạo vốn liếng ươm mầm tự giác hiện tại và tương lai.

Thiền Lâm Pháp Bảo nằm bên ngoài thành phố Sydney, có diện tích 52 mẫu, có núi đồi, có công viên, có Kangaroo và các loài thú khác.

HT Thích Bảo Lạc năm nay 77 tuổi, là bào huynh của HT Thích Như Điển, sinh quán Quận Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam. Nơi đây đã có trên 50 vị xuất gia.

Chúng tôi được xem tiếp một Video clip khác, cũng do TT Thích Hạnh Tuệ thực hiện ngày 06.01.2019 trong khuôn viên của Tự Viện Pháp Bảo tại Sydney. Trong đó, Thầy Thích Như Điển, đệ II Chủ tịch Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Âu Châu, thuật lại nhân duyên Thầy đến Úc từ cuối năm 1978 đến 1979. Lần đầu tiên Thầy đến cư xá sinh viên thuộc Đại học New South Wales, Sydney; sau đó Thầy đến giảng pháp và nói chuyện với bà con Phật tử Việt Nam tại nhà hàng của anh Lê Thăng Tiến. Anh này là sinh viên du học đến Úc trước năm 1975 và cũng là Hội Trưởng của Hội PGVN tại New South Wales cùng với các anh Võ Cồn, Nhường, Phước, Khôi, Tươi, anh chị Phụng...

Sau đó Thầy đến làm chủ lễ và thuyết pháp nhân ngày Phật Thành Đạo mừng 8 tháng 12 năm Kỷ Mùi nhằm ngày 26.12.1979 tại Chùa Thái Lan. Sau lễ, đài truyền hình và báo chí tại Sydney có phỏng vấn Thầy về sinh hoạt của người Việt tại Đức.

Hội Phật Giáo tại Sydney có thuê một căn nhà cải gia vì từ từ năm 1980. Ba năm sau đó phải dời đi nơi khác. Phật tử Sydney muốn nhờ Thầy thỉnh một vị tu sĩ về trụ trì Niệm Phật Đường, nên tháng 4.1980 Thầy từ Úc về lại Nhật gặp Thầy Thích Bảo Lạc đang dự định sang Hoa Kỳ. Thầy Như Điển đề nghị Thầy Bảo Lạc sang Úc. Ban đầu Thầy Bảo Lạc chưa đồng ý, nhưng nhờ những lời vận động của Thầy Như Điển rất hợp tình hợp lý, vì ở Úc có nhiều thứ giống quê hương mình. Thời tiết có nắng ấm vào đông, có ve sầu, có bầu trời xanh ngắt. Trái cây có đủ loại xoài, ổi, mít..., có rau muống và nhất là có cộng đồng Phật tử Việt Nam đa dạng. Qua những lời thuyết phục và đề nghị đơn giản của Thầy Như Điển, vì thế hơn một tuần sau Thầy Bảo Lạc suy nghĩ lại và đồng ý.

Tháng 6.1980 các anh em trong Hội làm giấy bảo lãnh cho Thầy Bảo Lạc sang Úc với 300 chữ ký giống như một „Thỉnh Nguyện Thư“ gửi lên Chánh phủ và cơ quan Di trú Úc.

Ngày 16.02.1981 xây dựng đạo tràng gặp khó khăn, nhưng sau đó được chánh phủ Úc cho thuê một miếng đất rộng 5.000 mét vuông ở miền Tây trong vòng 60 năm, mỗi năm chỉ trả tượng trưng 1 đồng, nhưng phải cần có 2.000 chữ ký để làm nơi tín ngưỡng của Phật giáo. Đến

năm 1983 được nhận đất, đến năm 1984 lễ đặt viên đá xây dựng. Năm sau 1985 khánh thành chùa Pháp Bảo vào dịp Lễ Phật Đản (1).

Trong thời gian những năm đi-về giữa Đức và Úc, Thầy Như Điển vẫn chú trọng đến nhu cầu phát triển Niệm Phật Đường Viên Giác, vì số Phật tử ngày càng đông trong số 2.500 thuyền nhân Việt Nam của tàu Hải Hồng được Thủ Hiến Ernst Albrecht bang Niedersachsen tiếp nhận. Nên Niệm Phật Đường Viên Giác được dời về nhà kho đường Eichenkampstr.35 A vào năm 1981 và được thành **Chùa Viên Giác**.

Đến năm 1984 Thầy Như Điển quyết định xây dựng chùa Viên Giác trên một khu đất với diện tích 4.000 mét vuông (đối diện với chùa cũ). Số tiền mua đất và dự định xây dựng ngôi chùa thời đó là 9 triệu Đức Mã, tương đương với 4,5 triệu EURO, nếu không có sự đóng góp tài vật và công quả của quý vị Phật tử cũng như của anh chị em Đồng Âu thì số kinh phí còn cao hơn nữa.

Mọi người đều thán phục nghị lực và tâm nguyện quyết chí của Thầy. Thời gian kêu gọi, vận động ban đầu và chính Thầy là người đi „Hành Khất“ (2) khắp mọi nơi, ở đâu cũng có dấu chân Thầy đến. Từ nhà hàng đến các tiệm bán thực phẩm lớn nhỏ và cả những nơi tổ chức vui chơi Thầy đều đến „ăn xin“ và kêu gọi đóng góp. Đâu phải đến đâu cũng được sự ủng hộ, có nơi có, có nơi không, có nơi cũng chỉ 5, 10 đồng. Ít hay nhiều đều là công đức cả.

Chùa Viên Giác được đặt viên đá đầu tiên vào năm 1987. Lễ khánh thành vào ngày 13 tháng 4 năm 1991. Lễ Hoàn Nguyên được tổ chức vào đầu tháng 9 năm 1993. Trong dịp này, Thầy đã hiến dâng chùa Viên Giác cho Giáo Hội PGVNTN Âu Châu. Trong thời điểm đó, chùa Viên Giác là ngôi chùa lớn nhất ở Châu Âu theo Bản Tin Khánh Anh ghi lại:

“... Một ngôi chùa rộng lớn nhứt, huy hoàng nhứt của người Việt ở Âu Châu và của người Việt hải ngoại. Nhiều Thầy và quan khách về dự lễ khánh thành đều khen như vậy. Còn về mặt đẹp nhứt, có hình ảnh Á Đông nhứt, thì nhiều ý kiến còn ngập ngừng... (ngưng trích).

Nhưng 40 năm sau, chùa viện ở các quốc gia được xây dựng ngày càng nhiều, trong đó có **Chùa Khánh Anh** của **cố Hòa Thượng Thích Minh Tâm** là đẹp nhất, hùng vĩ nhất ở Châu Âu, hiện do Thượng Tọa Thích Quảng Đạo trụ trì.

Sau đó, vào năm 2004 Thầy sang Ý để **thành lập chùa Viên Ý** tại làng Polverara, tỉnh

Padova, vùng Veneto. Khu đất rộng 6.000 mét vuông.

Chùa gồm có 2 tầng, mỗi tầng rộng 80 mét vuông. Tầng dưới làm phòng khách, phòng nghỉ cho Phật tử, phòng ăn và nhà bếp. Tầng trên gồm chánh điện, phòng nghỉ cho khách Tăng, phòng Thầy trụ trì.

Vào những ngày lễ lớn như Tết, Phật Đản, Vu Lan có Thầy trụ trì là **Thượng Tọa Thích Hạnh Bảo** làm chủ lễ, cùng với 2 Thầy người Ý cư ngụ tại địa phương. TT Thích Hạnh Bảo cũng là vị trụ trì Chùa Liên Tâm ở Phần Lan. Những dịp lễ này chùa phải căng lều để có thể chứa khoảng 300 người tham dự. Mỗi tháng chùa có tổ chức lễ Phật đầu tháng do một vị trong Ban Chấp Hành làm chủ lễ. Hiện nay tại chùa có hai Ưu bà tắc ở để trông nom, một người lo các thời công phu sáng, người còn lại lo việc cúng vong...

Ý nguyện xây chùa của Thầy không dừng lại ở đây, mà Thầy còn muốn tiến về miền Nam nước Đức. Cho nên khi được giới thiệu, Thầy quyết định mua khu đất rộng trên 10.000 mét vuông và diện tích xử dụng 1.500 mét vuông ở tại Rebholzstr. 36 Ravensburg bang Bayern. Sau đó được kiến tạo từ năm 2007 đến 2008 thành **Tu Viện Viên Đức**. Tiền mua và sửa sang từ đó đến nay là 1 triệu EURO.

Tu Viện mỗi năm sinh hoạt Tết, Rằm Tháng Giêng, Phật Đản, Vu Lan có khoảng 300 đến 500 người từ 3 quốc gia Đức, Áo, Thụy Sĩ về tham dự. Ngoài ra mỗi tháng có một tuần huân tu do Tu viện trưởng ĐĐ Thích Hạnh Vân và ĐĐ Hạnh Hòa hướng dẫn.

Đến cuối năm 1995 Thầy đến Moscow để động viên Phật tử có nhiệt tâm là Thiện Xuân và Thiện Mẫn để thành lập Niệm Phật Đường, nhưng cộng đồng người Việt lúc đó rất khó khăn, số tiền thuê Niệm Phật Đường hay bị thiếu hụt. Nên Thầy cố gắng tìm cách quyên góp giúp cho Hội Thảo Đường. Đến tháng 9.2013, Thầy trở lại Moscow khởi công xây dựng **Chùa Thảo Đường**. Mỗi lần Thầy sang Nga, hình như mang theo một năng lượng lớn cho mọi người.

Khi xây dựng luôn gặp nhiều khó khăn không giải quyết được thì có câu thần chú „chờ Hòa Thượng sang“. Điều rất lạ là việc lớn việc nhỏ gì cũng được Thầy sắp xếp hoàn hảo hết,

Phật tử Moscow họ tin Thầy có một uy đức vô cùng to lớn, nên biết bao nhiêu sự chống đối

quấy nhiễu, cứ thấy bóng dáng của Thầy là tự nhiên tan biến mất.

Sau hơn 20 năm hạt giống của Người Mẹ là Sư Ông Thích Minh Tâm gieo. Còn Người Cha là Hòa Thượng Phương Trượng chăm sóc nên có được ngôi chùa Phật Giáo đầu tiên ở Moscow. Đây là một công trình to lớn được khánh thành vào tháng 10 năm 2017 và Sư Cô Tuệ Đàm Hương được Giáo Hội PGVNTN cử giữ chức vụ trụ trì (3).

*

Ở đời người ta thường nói nhìn thành quả của con cái thì biết được sự giáo dục của cha mẹ như thế nào. Còn ở chốn Thiền môn thì nhìn vào các đệ tử ta cũng biết được sự giáo huấn của Sư phụ ra sao.

Thầy Thích Như Điển là vị Tổ khai sơn Tổ Đình Viên Giác từ năm 1978, và cũng có thể nói rằng Thầy là vị Tổ của Phật Giáo Việt Nam tại nước Đức. Thầy là bậc Cao Tăng thạch đức, trí tuệ Bát Nhã và tâm Đại Bi luôn tha thiết với Phật đạo trong vai trò Sứ giả của Như Lai làm cho Phật pháp được xương minh.

Sau 40 năm trên nước Đức, nhìn lại những đệ tử của Hòa Thượng Phương Trượng chùa Viên Giác, quý vị này cũng đã phát nguyện dẫn thân bước theo chân Sư phụ để thành lập chùa chiền, tịnh thất.

Thượng Tọa Thích Hạnh Nguyên, Đại đệ tử, là người đầu tiên xây dựng Trung Tâm Tu Học Viên Giác tại Bồ Đề Đạo Tràng, Ấn Độ vào năm 2000 và **Chùa Cực Lạc Cảnh Giới** ở Chiangmai, Thái Lan vào năm 2005 trên một diện tích 7 hecta. Công trình xây dựng ngôi phạm vũ thẳng cảnh kỳ vĩ và mỹ lệ sau thời gian khá dài 25 năm. Chùa khánh thành giai đoạn thứ nhất là 3 triệu đô la. Ngoài ra các công trình khác đang tiến hành xây dựng như Đại Hùng Bửu Điện, Tây Phương Tam Thánh- tượng ngồi cao 20 mét; Thượng-Trung Phẩm Liên Hoa; 108 Bảo Tháp Xá Lợi; Chùa Một Cột, Điện Văn Thù, Điện Phổ Hiền; Tôn Tượng Di Lặc; Tứ Kim Cang... Đặc biệt là có ngôi làng Việt Nam trên đất Thái.

Các công trình tuyệt đẹp này đang mở ra cảnh giới Tây Phương Cực Lạc ở trần gian (4).

Tiếp nối Sư huynh, sau 5 năm trụ trì chùa Viên Giác, **Thượng Tọa Thích Hạnh Tấn** kiến tạo **Tu Viện Vô Lượng Thọ** (Amitayus Buddhist

Retreat Center) năm 2010 tại Schönhof 104 Dippoldiswalde, Dresden Đức Quốc, nằm ở độ cao 650 m so với mực nước biển, với mục đích tu tập, bởi vì có „tu tập mới chuyển hóa tâm thức, đưa tâm ô nhiễm thế gian đến trở lại với chân tâm ô nhiễm”.

Chương trình tu tập tại Tu Viện mỗi tháng 2 lần vào ngày 14 và 29 hoặc 28 tháng thiếu. Tu Viện luôn mở rộng để chào đón hành giả nào muốn tìm lại bản lai chân thật của mình.

Thượng Tọa Thích Hạnh Tấn, 54 tuổi, là một Tăng sĩ trẻ thuộc thế hệ mới, tốt nghiệp Cao Học Tôn Giáo Nghiên Cứu Học. TT Hạnh Tấn đã cùng với TT Hạnh Nguyên xây dựng Tu Viện Viên Giác tại Bồ Đề Đạo Tràng tại Ấn Độ năm 2000 và khánh thành năm 2002.

Đại Đức Thích Hạnh Định, đệ tử của Thầy Như Điển, sau nhiều năm tu trì ở Đức, Thầy trở về Việt Nam đại trùng tu **chùa Phật Linh** tại Bà Rịa Vũng Tàu và khánh thành vào ngày 04.7.2009. Kể từ đó, chùa tổ chức tu học và sinh hoạt phát triển mãi cho đến ngày hôm nay.

Ngoài ra, vị đệ tử ở xa tận Hoa Kỳ là **Sư Cô Thích Nữ Hạnh Trì**, từ nhiều năm qua đã xây dựng **Tịnh Thất Hòa Bình** vào năm 2004 tại Fremont California, Hoa Kỳ, khánh thành Bảo Tháp từ năm 2011. Sư Cô cũng đã thành lập Hội từ thiện có tên là Hội Tôi Nguyên Vì Hòa Bình Thế Giới từ năm 1998 (I am for World Peace Foundation) với lời nguyện „giúp đỡ cho những ai cần đến sự hòa bình, an lạc để giải thoát những khổ đau trong cuộc sống”. Hội có chi nhánh tại Đức từ năm 2007. Hội đã xây dựng các lớp học ở vùng sâu vùng xa; cấp học bổng cho các học sinh nghèo học giỏi; trợ giúp tài vật cho những người già tàn tật, neo đơn; xây các cây cầu xi-măng nối qua các sông rạch ở miền Nam...

Sau thời gian trụ trì chùa Viên Giác từ năm 2008 đến 2017, **Đại Đức Thích Hạnh Giới** đã thành lập **Tịnh Thất Viên Lạc** ở Winkelsherder moorweg 3 – 26316 Varel, Đức Quốc vào tháng 10.2017. Diện tích của chánh điện và các phòng sử dụng là 250 mét vuông, vườn rộng 2.000 mét vuông. Lâu lâu Tịnh Thất cũng tổ chức các khóa huân tu, còn những ngày lễ lớn Đại Đức trở về chùa Tổ Viên Giác.

Ngoài ra **Sư Cô Thích Nữ Hạnh Khánh**, Trụ Trì chùa Quan Thế Âm ở Odense, Đan Mạch. **Sư**

Cô Thích Nữ Như Quang, Trụ Trì chùa Phổ Hiền ở Straßburg, Pháp Quốc cũng là những đệ tử Ni xuất gia của Hòa Thượng Phương Trượng, đã tạo dựng được hai ngôi tự viện tại 2 Quốc Gia này thật là hùng vĩ, để có nơi cho Phật Tử nương nhờ.

*

Tóm lại những công trình kiến tạo chùa viện ở hải ngoại được thành tựu viên mãn là do thuận duyên và tài-đức-đạo hạnh của Thầy Phương Trượng chùa Viên Giác nên được nhiều người kính trọng và phát tâm ủng hộ hay trợ duyên giúp đỡ trong chí nguyện hoằng dương đạo pháp. Và quan trọng hơn hết là những người Phật tử đã ý thức được chùa chiền là nơi nương tựa tâm linh của người Phật tử tha hương. Chùa chiền cũng là nơi truyền bá giáo pháp của Đức Phật và phổ biến giáo lý từ bi hỷ xả đem lại niềm an lạc giải thoát cho mọi người.

Với những công hạnh xây chùa to lớn như vậy mà cuộc sống của Thầy trò Thầy Như Điển rất đơn giản, khiêm tốn và luôn biết ơn – biết ơn xứ Đức đã mở vòng tay nhân đạo tiếp nhận người Việt tỵ nạn, mà... „Hai tiếng cảm ơn suông ư? Như thế chưa đủ, phải thể hiện tấm lòng của mình cho mọi người rõ, phải phơi trải lòng mình để mọi người cùng tin tưởng mà góp việc chung, phải hiến dâng kế sách hoặc khả năng của mình để góp phần làm đẹp cho quê hương này cũng như Đạo pháp. Đó là tất cả tấm chân tình của tôi đối với Đời cũng như với Đạo. Còn khen chê, hơn-thua, được-mất hãy trả lại cho Đời, xin để phía sau lưng và không cần mang theo hành trang đi vào cõi yên tĩnh của cuộc đời...” (5).

Phương Quỳnh

(Kính dâng HT Phương Trượng, vị Thầy tâm linh, nhân ngày Khánh Tuế lần thứ 70)

(1) Nước Úc Trong Tâm Tôi của HT Thích Như Điển, Viên Giác xb năm 2016.

(2) Người Hành Khất là bài viết cùng tên của Thầy Phương Trượng đã đăng trong báo Viên Giác.

(3) “Tình Thương của Cha” của Tâm Diệu Hương Bùi Lan Hương trong Đặc San Văn Hóa 40 năm Viên Giác, VG xb năm 2019.

(4) Nguồn: www.chuacuclac.com

(5) Cảm Tạ Xứ Đức của HT Thích Như Điển, Viên Giác xb năm 2002.

Bước chân pháp lữ

• Song Thư TTH

Đức Phật đản sinh năm 624 trước Tây lịch. Khi vừa ra đời Ngài bước 7 bước trên 7 đóa sen.

Ngài là một Đức Phật lịch sử; cho nên kể từ năm 2009 Phật giáo đã được tôn vinh là tôn giáo tốt nhất thế giới, do Hội Liên Minh Quốc Tế Tiên Bộ Tôn Giáo và Tâm Linh (ICARUS) tại Geneve, Thụy Sĩ trao tặng.

Có hai thuyết về Đức Phật đản sinh thị hiện 7 đóa sen và 7 bước.

- Thuyết thứ nhất - thuyết Bồ Tát Sĩ Đạt Ta khi Đức Phật mới sinh ra, đi 7 bước trên 7 đóa sen có ý nghĩa mỗi đóa sen tượng trưng cho một vị Phật. Bảy đóa sen báo hiệu có 7 vị Phật đã và đang thị hiện trên cõi ta bà để hóa độ chúng sinh. Và đóa sen thứ 7 biểu hiện cho Đức Phật Thích Ca vừa giáng hạ.

- Thuyết thứ hai - Theo thuyết kinh Ưu Bà Di, Pháp Môn Tịnh Hạnh - phẩm Thụy Ứng ghi lại: "Sự đản sinh ấy được đánh dấu qua tiến trình 7 bước nở hoa sen".

Bảy bước đi của Đức Phật trên 7 đóa sen là biểu tượng rất có ý nghĩa. Nói lên rằng sự xuất hiện của một vị Phật- từ chúng sanh phàm phu phải trải qua lộ trình 7 bước đi trên 7 đóa sen để chứng thành quả Phật. Và theo giáo lý là biểu hiện bảy hạnh lành của Phật khi hội nhập thị hiện vào cuộc đời, đem giáo pháp của ba đời chư Phật y như pháp mà độ chúng sinh. (Văn đáp - Hòa Thượng Thích Giác Quang).

Những thắc mắc khác tại sao phải là 7 bước trên 7 đóa sen mà không là con số khác. Có rất nhiều quan niệm:

- Theo quan niệm triết học Đông phương, thì số 7 là con số biểu tượng cho sự hoàn hảo nhiếp thâu cả vũ trụ.

- Theo thánh kinh, thì Thiên Chúa là đấng đã sáng tạo ra vũ trụ muôn loài trong 6 ngày, và ngày thứ 7 Ngài nghỉ ngơi.

- Truyền thống của người Do Thái giáo thì cho rằng, số 7 là con số thông minh và do đó họ đã có 7 ngày Thánh Lễ lớn trong năm.

- Trong tinh thần của Phật giáo, thì con số 7 hầu hết trong các kinh điển thường đề cập đến. Theo tư tưởng kinh Hoa Nghiêm thì con số 7 dụ cho sự bao hàm của toàn thể vũ trụ như: trên, dưới, trong, ngoài, phải, trái và chính giữa. Tất cả các địa hạt từ vật nhỏ nhất như vi trần cho đến vật lớn như núi Tu Di đều không ngoài con số 7 này. (Tứ Trung - Thư viện Hoa Sen).

Như vậy 7 bước đi trên 7 đóa sen khi đản sinh Đức Phật biểu tượng một hình ảnh có ý nghĩa vô song; đánh dấu sự giáng trần của Đức Phật Thích Ca Mâu Ni và khởi đầu cho cuộc hành trình vĩ đại đầy gian lao đi tìm chân lý cứu độ chúng sinh. Đối với chúng ta, những người phàm tục hay những bậc tu hành, khi mới lọt lòng được mẹ bú mớm, ẵm bồng chờ đợi từ cái lật mình, biết bò, biết ngồi, biết đứng rồi tập những bước chân chập chững chuẩn bị cho những bước chân tập tễnh vào đời khi trưởng thành. Và khi đạt được bước chân vững chãi, hoài bão của mình; có vị thế trong xã hội, phục vụ tha nhân để có thể viết lên trang tiểu sử huy hoàng. Đó là cả quá trình kéo dài không đơn giản. Ở đây, tôi muốn nói đến một người...

Một ngày hoàng đạo cách đây 55 năm. Trên cầu Cầu Lâu xứ Quảng bỗng xuất hiện một cậu bé trạc 15 tuổi trên yên xe đạp chạy qua cầu. Phía sau yên xe cột một chiếc valise nhỏ chuẩn bị cho cuộc hành trình nào đó. Khi qua khỏi cầu, cậu bé dừng lại dường như suy tính. Có hai ngã rẽ đều đi xuống Hội An, nơi cậu muốn đến. Nhìn bầu trời chiều vẫn còn gay gắt nắng. Cậu quyết định chọn con đường thứ hai. Con đường đất mòn không tráng nhựa phẳng phiu như con đường kia, nhưng đầy bóng mát lũy tre làng.

Cuối cùng, cậu bé dừng lại trước cổng Tam Quan ngôi chùa Viên Giác Hội An, dưới gốc cây đa cổ thụ cành lá sum suê râm bóng. Đứng lóng ngóng nhìn vào chùa, nét mặt hơi hồi hộp. Tuy nhiên vẫn không che lấp gương mặt mộc mạc hiền hòa, thật hồn nhiên ngây thơ của cậu bé. Nếu lúc này có nhà tiên tri nào tình cờ đi qua, nhìn ngắm soi cậu và phán rằng: "Cậu bé 'nhóc tí' này ngày sau sẽ trở thành một vị Cao Tăng đạo hạnh, sự nghiệp hoằng pháp lẫy lừng đó nhé!"; thì hẳn người ta sẽ cho là lão nói... phàm!

Nhưng đã là hiện thực! Cậu bé năm xưa qua bao nhiêu năm đắng đắng đã trở thành Hòa Thượng Phương Trượng Thích Như Điển ngày nay - một bậc Cao Tăng đạo hạnh vang danh đương thời.

Sự khởi đầu cho cuộc hành trình xuất gia học đạo của Hòa Thượng Phương Trượng là như vậy. Phảng phất đâu đó tính cách của cậu bé "lẳng tử" phiêu lưu "lạc" vào đất Phật. Mặc dù có chí nguyện, nhưng cậu bé Lê Cường còn non nớt thuở xa xưa vẫn chưa hiểu sâu xa ý nghĩa của hai chữ "Xuất Gia".

Trước đó 7 năm, anh ruột cậu bé Lê Cường đã xuất gia tại chùa Linh Ứng - Ngũ Hành Sơn (bây giờ là Hòa Thượng Bảo Lạc). Trong những

năm đầu Thầy tu tại chùa này, cậu bé lúc ấy chỉ khoảng 9, 10 tuổi cũng thỉnh thoảng leo đèo theo Mẹ lên tận Non Nước để thăm anh. Nhìn ngắm cảnh sắc, khung cảnh tu hành, nghe tiếng kinh kệ, mõ chuông tự nhiên trong lòng cậu bé thích thú vô cùng và ý niệm xuất gia noi theo gương bào huynh cũng phát xuất từ đó. Khác với bào huynh phải trốn nhà đi tu, cậu bé 15 tuổi xin phép Cha Mẹ rồi mới lên đường. Vì không muốn cảnh gia đình khóc lóc thê thảm, trước sự đột ngột, thêm đứa con nữa bỗng nhiên bị... "biến mất!".

Theo tác phẩm "Hương Lúa Chùa Quê", Hòa Thượng Phương Trượng viết chung với bào huynh Hòa Thượng Thích Bảo Lạc. Ngày 19 tháng 6 âm lịch 1964 cậu bé Lê Cường chính thức được Sư Phụ Thích Long Trí làm lễ xuất gia. Sau đó Sư phụ nói:

- *Sắp đến khai giảng rồi, chú nên lo sách vở để đi học.*

- *Thưa Thầy đi học gì?*

- *Học văn hóa, chứ học gì nữa!*

- *Bach Thầy. Đi tu rồi, còn phải đi học để làm gì?*

Đến bây giờ ý thức được việc học quan trọng thế nào. Hòa Thượng Phương Trượng đã viết: (cũng trong Tác phẩm này)

Cái suy nghĩ đơn thuần của tuổi thơ là vậy. Theo tôi nghĩ- tu rồi còn phải học để làm gì? Thế nhưng suy nghĩ nầy đã sai từ thuở ấy. Bây giờ ngay cả tuổi "gần đất xa trời rồi", tôi vẫn thấy còn cần phải học nữa và theo tôi: Khi nào nấp quan tài dậy lại thì người ta mới không học nữa và nếu còn hơi thở thì còn phải học hỏi như thường.

Thế rồi, từ cái ngày ấy, chú Tiểu Như Điển vâng lời Sư Phụ học tập ráo riết từ Đạo Pháp đến văn hóa trường đời. Nhờ vậy, qua bao năm dòng đời trôi chảy, từ một chú Tiểu ngây ngô ban đầu, ngày nay đã trở thành Hòa Thượng Phương Trượng đạo hạnh cao đầy, học văn thâm sâu và kiến thức uyên bác.

Xuyên suốt 55 năm xuất gia của Hòa Thượng Phương Trượng xin lược sơ thành 3 giai đoạn:

- Giai đoạn thứ nhất- gồm hai thời kỳ:

* Từ 1964 - 1969: Học Trung học đệ nhất cấp tại trường Bồ Đề Hội An.

* Từ 1969 - 1972: Học Trung học đệ nhị cấp tại trường Trung Học Cộng Hòa và Trung Học Văn Học.

- Giai đoạn thứ hai:

Từ 1972 - 1977: du học tại Nhật:

Theo ngành Giáo dục tại trường Đại Học Đế Kinh Teikyo. Tốt nghiệp Cử nhân và tiếp tục lên Cao học.

- Giai đoạn thứ ba:

Định cư tại Đức từ 1977 cho đến bây giờ.

Nhìn qua ba giai đoạn thì mỗi mốc thời gian nào cũng quan trọng. Giai đoạn đầu đánh dấu lớn lao chuyển từ cuộc đời một người phạm tục đến thế giới của người tu hành. Giai đoạn giữa là sự thăng tiến trong lãnh vực học vấn. Giai đoạn chót là sự kết nối giữa quá khứ, hiện tại và tương lai. Trong giai đoạn này có sự biến chuyển to tát kinh qua giai đoạn giữa khi biến cố 75 hải hùng bùng nổ tại quê nhà đã đưa bước chân Thầy lưu lạc về xứ sở mùa đông băng giá qua tận nửa vòng trái đất. Trong bối cảnh rối ren của đất nước khiến tôn giáo cũng bị ảnh hưởng nặng nề, sự lựa chọn lưu vong chính là con đường tồn tại cho hoài bão, chí nguyện người tu hành phục vụ tha nhân truyền bá giáo lý Đức Phật.

Ngược dòng lịch sử Việt Nam tự ngàn xưa, sự thịnh suy của Phật giáo đều chịu ảnh hưởng rất nhiều qua các triều đại dưới sự trị vì của các vị vua. Qua đó chúng ta thấy rằng Phật giáo dưới hai triều Lý, Trần phát triển mạnh mẽ, vô cùng cực thịnh nhờ những nguyên nhân sau:

- Phật giáo dưới đời nhà Lý. Vua Lý Công Uẩn:

Lý Công Uẩn có một xuất thân rất đặc biệt. Khi lên ba tuổi, người mẹ đem đứa con vào chùa giao cho Sư Lý Khánh Vân, trụ trì chùa Cổ Pháp làm con nuôi. Thời gian sau thấy đứa bé có tư chất rất thông minh tuy hay phá phách, nghịch ngợm nên Sư mới đưa tới bào huynh mình là Sư Vạn Hạnh ở chùa Tiêu Sơn dạy dỗ. Một lần Lý Công Uẩn phạm lỗi bị Sư Phụ phạt ra ngủ ngoài hiên chùa, không sợ hãi gì mà còn nằm ngủ ngon ngao:

Trời làm màn gối, đất làm chiếu.

Nhật nguyệt cùng ta một giấc yên.

Đêm khuya chẳng dám dang chân duỗi

Chỉ sợ sơn hà, xã tắc nghiêng.

Nghe qua khẩu khí của Lý Công Uẩn, Sư Vạn Hạnh cũng phải giật mình. Từ đó Ngài dốc tâm đào tạo Lý Công Uẩn thành một bậc tài đức vẹn toàn.

Lý Công Uẩn sống dưới triều đại nhà Lê. Cuối đời này, Lê Long Đĩnh là một ông vua hoang dâm tàn bạo còn được gọi là Lê Ngọa Triều (chỉ nằm để thiết triều) đã đưa đất nước vào chỗ điêu linh, sinh linh đồ thán. Dưới uy thế của nhà Sư Vạn Hạnh cùng sự hỗ trợ của tướng

Đào Cam Mộc đã lật đổ nhà Lê đưa Lý Công Uẩn lên ngôi vào ngày 21.11.1009 mở ra triều đại nhà Lý - lấy nhân đức trị vì - đem hạnh phúc ấm no cho toàn dân.

Lý Công Uẩn sống trong chùa từ bé; trước được bảo hộ từ Sư Lý Khánh Vân và sau được sự dạy dỗ chân truyền của Sư Vạn Hạnh nên đã khắc cốt ghi tâm đạo lý nhà Phật- từ đó Phật tâm cũng khởi sinh. Sau khi lên ngôi, vua Lý Công Uẩn cho xây dựng và tu sửa chùa chiền cũng như cho đúc nhiều chuông ở kinh thành và khắp nơi. Ngoài ra nhà vua còn độ hàng ngàn người làm Tăng đạo.

- Phật giáo dưới đời nhà Trần:

Từ thời Lý Công Uẩn truyền được 8 đời đến Lý Chiêu Hoàng thì chuyển sang nhà Trần qua bàn tay phù phép của Trần Thủ Độ. Tác phẩm "Mối tơ vương của Huyền Trân Công Chúa", Tác giả là Hòa Thượng Phương Trượng Thích Như Điển sẽ được phát hành cuối tháng 6.2019 nhân Đại lễ Kỷ niệm 40 năm Viên Giác và Lễ Khánh Tuế 70 tuổi của Hòa Thượng được tổ chức tại chùa Viên Giác Hannover. Trong đó xuyên suốt Tác phẩm đều bằng bạc dấu tích Phật giáo khởi từ vị vua đầu tiên Trần Thái Tông đến đời Trần Thánh Tông rồi Trần Nhân Tông.

Với cái nhìn kinh bang tế thế Vua Trần Nhân Tông đã phối hợp giữa sự trị quốc và Đạo học nên Ngài nhường ngôi cho con là Trần Anh Tông. Hơn một năm sau vào tháng 7 năm Giáp Ngọ 1294 nhà vua xuất gia tại hành cung Vũ Lâm (Ninh Bình). Cũng có nơi cho là nhà vua chính thức xuất gia ở chùa Chân Giáo vào năm 1296 với nhiều Đạo hiệu là Trúc Lâm Đầu Đà hay Trúc Lâm Đại Sĩ và Giác Hoàng Điều Ngự. Đến tháng 7.1299 Thượng Hoàng Trần Nhân Tông về núi Yên Tử tu hành 10 năm rồi viên tịch tại đây tháng 12.1308. Tác phẩm được kết thúc bằng con đường giải thoát đi vào chùa để tu hành của Công Chúa Huyền Trân, rửa sạch nợ trần.

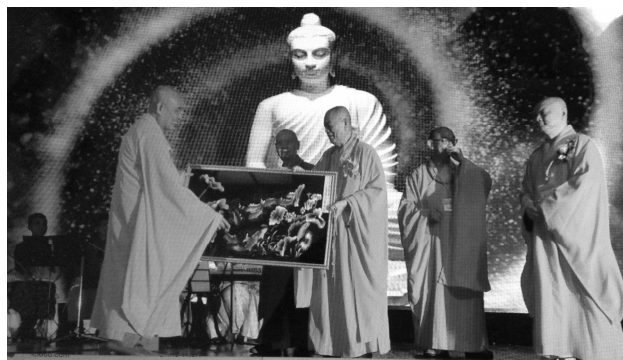
Nhìn chung dưới hai triều Lý, Trần Phật giáo được tôn vinh triệt để và đi sâu vào lòng người chính nhờ người cầm đầu là Phật tử thuần thành, Tăng sĩ thâm nhuần giáo lý Đức Phật để đưa Phật giáo phát triển và cực thịnh.

Đến thời cận đại Phật giáo bị áng mây mờ che phủ chìm trong bóng tối khi chính quyền Tổng Thống Ngô Đình Diệm ra chỉ thị đàn áp Phật giáo. Năm 1963 chính phủ Ngô Đình Diệm bị lật đổ. Phật giáo mới được chuyển mình vươn ra ánh sáng chấn hưng trở lại thì than ôi biến cố lịch sử 75 đã biến nước mắt thành huyết lệ và nền móng Phật giáo vừa tu bổ vững chắc chưa được bao lâu lại bị rung chuyển mãnh liệt.

Phải làm gì trước hiện tình đất nước như vậy!? Những bước chân Tăng sĩ phiêu bạt khắp nơi ở hải ngoại là câu trả lời hùng hồn nhất trong im lặng. Bước chân họ luôn tiến về phía trước trong cuộc hành trình Đạo pháp mà Đức Phật đã vạch sẵn con đường hoằng pháp lợi sinh, dù đường đời có khi trắc trở phong ba đành phải giậm chân dừng bước nhưng không có nghĩa là "mỏi gối, chồn chân". Các Tăng sĩ vẫn gắng sức gầy dựng lại mái chùa nơi đất khách dù có thô sơ ban đầu- "Mái chùa che chở hồn Dân tộc"- với sức mạnh tâm linh thiêng liêng cao cả.

Trong cuộc hành trình đó tại Âu Châu nói riêng, Hòa Thượng Thích Minh Tâm ở Pháp và Hòa Thượng Thích Như Điển ở Đức đã được chính phủ Sri Lanka tặng Quạt Quốc Sư vào ngày 08.07.2011 cho các vị Cao Tăng có công đức cống hiến phụng sự nhân loại trên hai phương diện ĐẠO và ĐỜI. Giờ đây Hòa Thượng Thích Minh Tâm đã viên tịch từ lâu nhưng Giác Linh Ngài vẫn sáng chói bao phủ ngôi chùa Khánh Anh mà Người đã cất công gầy dựng mấy chục năm, cũng như vẫn là linh hồn các khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu do Người khởi xướng thành lập.

Chỉ còn Hòa Thượng Thích Như Điển vẫn tiếp tục tiến bước, nhưng Người không cô đơn độc hành vì bên cạnh còn sự đồng hành của biết bao Tăng sĩ và đàn hậu học do Người đào tạo để nối tiếp cuộc hành trình. Với những cống hiến cho Đạo và Đời không ngừng nghỉ nên cuối năm 2018 Hòa Thượng được bầu làm Phó Chủ Tịch Hội Đồng Phật Giáo Tăng Già Thế Giới (World Buddhist Sangha Council WBSC).

Đến đây, tiểu sử của Hòa Thượng Phương Trượng dài thêm một hàng sáng chói. Thế nhưng, điều đó không phải để vinh danh mà nó chỉ bao hàm ý nghĩa cuộc đời và hành trạng của người đó đã cống hiến những gì cho xã hội giữa Đạo và Đời. Để được sự nghiệp hoằng pháp và thành tích rực rỡ ngày nay, Hòa Thượng đã không quên ân Sư Phụ và chùa Tổ Hội An thân yêu. Nếu không có sự dìu dắt, dạy dỗ đúng cách

của Sư Phụ từ bước chân đầu tiên trên con đường xuất gia thì chú Tiểu Như Điển ngày xưa đang đứng ở vị trí nào bây giờ? Thế nên, quê hương, chùa Tổ, Sư Phụ vẫn là những gì canh cánh bên lòng. Chính Hòa Thượng Phương Trượng đã kêu gọi con cháu Tổ khắp nơi quây quần góp cho việc trùng tu chùa tổ Hội An. Dù không có khiếu về âm nhạc Hòa Thượng cũng cố ngâm nga bài thơ nổi tiếng của nhà Thơ Trần Trung Đạo trong buổi văn nghệ quây quần góp tiền trùng tu cho chùa Tổ "Bao Giờ Nhỉ Tôi Về Thăm xứ Quảng." Trong đó những câu thơ cuối:

...
*Đời lưu vong chưa hẹn bước quay về
 Câu hỏi này chỉ để hỏi tôi nghe
 Bao giờ nhĩ tôi về thăm xứ Quảng.*

Đó cũng là tâm trạng, nỗi niềm khắc khoải của Hòa Thượng Phương Trượng...

Thu Bồn ơi! Dòng sông muốn đời lờ lững, nhưng đôi khi cũng hung hãn chảy xiết và nổi tiếng đi vào thi ca và lịch sử. Đã từng ghi dấu hình ảnh cậu thiếu niên 15 tuổi năm nào trên yên xe đạp hướng về ngôi chùa Viên Giác Hội An trên đường tầm Sư học Đạo. Giờ đây, Thu Bồn có còn in hình ảnh cũ và hiểu chăng tâm sự của ta? Chùa Tổ Viên Giác Hội An xưa, hẳn vẫn còn âm thầm khắc bóng hình ai. Ta hiểu. Ta nhớ lắm! Hãy cho ta "xin một vé khứ hồi về tuổi thơ yêu dấu". Để ta trở lại chú Tiểu ngày nào hằng ngày quét lá đa trong sân chùa. Than ôi! Cuộc đời có lắm cái "Thề", nên ta đành phải thề! Lối hẹn ngày về với Thu Bồn, với mái chùa xưa. Ta như nghe bên tai tiếng dòng sông Thu Bồn thở dài. Tiếng gió vi vu từ lòng sông thổi về ngôi chùa Tổ cổ kính, xuyên qua hai cây đa trước cổng chùa cho lá rì rào lời thủ thỉ. Tiếng chuông chùa ngân vang thông thả nhưng sao ta nghe như tiếng gọi réo rắt một ngày về. Rồi bỗng nhiên tất cả đều rơi vào khoảng không tịch tịnh, tĩnh lặng lạ thường. Đó chính là khoảnh khắc vi diệu in bước chân ta vừa đặt trên thềm cảnh giới Giác ngộ. Để ta đang ở chốn này- xứ người lạnh lẽo; vẫn như đang dạo bước trở về chốn xưa. Để ta tìm lại dấu chân đầu tiên đặt trên thềm chánh điện ngôi chùa Tổ Viên Giác Hội An đánh dấu bước ngoặt lớn trong cuộc đời ta trong hành trình xuất gia tu hành. Cũng bước chân ấy, qua bao năm rong ruổi, nơi đất khách quê người, ta đã mang hạt giống Bồ đề- nơi khởi đầu ta xuất gia tại chùa Tổ Viên Giác Hội An- gieo rải khắp nơi. Để rồi từ đó; bao công lao vun xới, những cây Bồ đề đã nảy mầm, đâm chồi vươn cao dưới ánh hào quang Phật pháp. Bốn mươi năm qua,

Chúc Thọ Bảy Mươi

*Viên Giác hôm nay thật rộn ràng
 Lễ mừng Khánh tuế thật là sang
 Vui vầy đông đảo chư Tôn Đức
 Cùng bao Phật tử Đông Tây sang
 Ngày vui Hòa Thượng tôn dung hiện
 Bên bàn Chúc Thọ rạng ngời tươi
 Đèn hoa rực rỡ người chúc thọ
 Lũ lượt dâng đầy phẩm vật vui
 Bao lời chúc tụng vang vang mãi
 Dạ yến tương bưng ăn uống vui
 Cổ tiệc với bao hình dáng đẹp
 Món chay bày biện thật đẹp tươi
 Chuối chát và tươi bắp chuối non
 Món quê dân dã cũng hội sang
 Ấm lòng Hòa Thượng đã nhiều năm
 Xa cách quê hương không về lại
 Hơn 40 năm một chặng đường
 Nhân tuổi bảy mươi Thầy tổ chúc
 Mời đón khách quê cùng hải ngoại
 Gặp gỡ hàn huyên vui vẻ nhau
 Bao tháng năm dài nơi hải ngoại
 Xa quê nhớ mãi chửa về thăm.*

● TN Như Viên

Kỷ niệm Lễ Chúc Thọ 70
 của Thầy 28.06.2019

hai cội trụ Bồ đề mang ý nghĩa giác ngộ, ta và sự góp sức của bao nhiêu người không kể xiết, đã viên thành với ngôi chùa Viên Giác và tờ báo Viên Giác tại Hannover.

*Bồ đề tỏa bóng rợp trời Tây
 Viên Giác song hành được sáng khai
 Ròng rã lợi sinh bầu nhiệt huyết
 Bao năm hoằng Pháp đức cao dày.
 Thu Bồn lờ lững in hình ảnh
 Chùa Tổ âm thầm khắc bóng ai.
 Khuất nẻo nghìn trùng đành cách biệt!
 Viên tròn đạo nguyện tạ Như Lai.*

Kính dâng Thầy, nhân Lễ Khánh tuế 70 tuổi và kỷ niệm 40 năm Viên Giác.

(Tháng 5.2019)

Đạo ai nấy theo

• Hoa Lan

Trong gia đình tôi từ thuở ông sơ ông tổ đến giờ đã xảy ra nhiều chuyện bi thương trong vấn đề tôn giáo giữa Phật và Chúa. Theo lời mẹ tôi kể lại, bà cụ Phán xinh đẹp, giỏi giang nức tiếng Hà Thành là người Công Giáo, rất giàu có nhưng lại không có con. Cụ đem hết mười người con của cô em nghèo túng theo Phật về nuôi, trong đó có bà ngoại tôi. Để công bằng không ai phải phàn nàn thì năm người theo Phật, năm người theo Chúa. Bà ngoại tôi theo Phật nên gia đình tôi thuần nhất một dòng không gặp rắc rối.

Thuở bé mỗi khi vào Sài Gòn thăm gia đình ông cậu họ ở xóm Đạo, tôi đã làm quen với không khí "*Nhân danh Thiên Chúa trên trời. Bình an dưới thế cho người thiện tâm*". Cả nhà cậu tôi đi tu gần hết, nên các cậu mặc áo dòng hay dẫn con bé đi nhà thờ cho ăn bánh thánh và mẹ tôi lại gửi con bé vào trường Thánh Tâm để các Ma Sơ dạy dỗ cho bớt nghịch ngợm. Xem như cán cân "Tử vì Đạo" của tôi sắp bị lệch, vì các trường đạo có quy củ dạy dỗ rất chặt chẽ đến chết cũng không quên.

Sau đó tôi đậu vào trường công lập nên giả từ các Ma Sơ và bánh thánh. Bà nội tôi bắt đầu gieo chủng tử Phật vào người cô cháu gái mồ côi cha mà cụ thương rất mực, bằng cách gửi tôi vào lớp Oanh Vũ của Gia Đình Phật Tử Khuông A Dục và tối nào cũng dẫn tôi đi tụng kinh. Các bạn cũng biết, làm sao tôi quỳ lạy được hết một thời kinh, vừa đến đoạn "Thiên thủ thiên nhãn..." chưa kịp đến "vô ngại", dừng nói chỉ đến "đại bi", tôi đã lăn quay ra ngủ dưới chân bà. Ấy thế mà chủng tử Phật đã ăn sâu trong tiềm thức của tôi lúc nào không hay biết, lớn lên khi bị vấp ngã trên đường đời tôi tìm đến cổng chùa xin "tỵ nạn tình duyên" ngay lập tức.

Vẫn theo lời mẹ tôi, các bác gái xinh đẹp của tôi cũng bị nhà chồng bắt ép phải rửa tội. Ai bảo họ lấy con trai của làng Bùi Chu Phát Diệm làm chi cho sinh chuyện! Bác tôi sinh được vài lứa thì bị ung thư mất sớm. Mẹ tôi kể chuyện bác tôi hiện về báo mộng, khóc lóc thảm thương, không biết đi theo Phật hay Chúa? Rồi quay sang tôi dặn dò chỉ nên chọn một.

Tôi sống giữa hai làn nước với các con bà cụ Phán, những năm người theo Đạo mà! Rồi đến đời con của họ, tôi được tiếp cận thường xuyên hơn. Bác Chế ở Vũng Tàu là "Ông Trùm Chế", ôi thôi bác là Ông Trùm của cả một xóm đạo gần ngã tư giếng nước. Cậu Di ở Mai Khôi gần Ngã

Ba Ông Tạ, tôi đã nhắc đến ở trên. Ông cụ Tham theo Tây học, nhờ thông minh được mẹ là cụ Phán gửi sang Tây cho học ngành kỹ sư cầu cống, tốt nghiệp về nước được làm Tham Tá, nên thiên hạ cứ gọi là cụ Tham cho đúng danh phận. Tuy theo đạo gốc, nhưng cụ lại đặt tên con gái là Từ Bi, thay vì Bác Ái như tôi vẫn thường đổi chiều.

Cái đời các cụ xa xưa, lúc chưa có Công Đồng Vatican II ban hành năm 1963, cho phép kết hôn với người khác tôn giáo. Đó là một bước ngoặt mang tính lịch sử và văn hóa đối với giáo hội Công giáo Roma. Các cụ hết bị bố mẹ chồng hay vợ ép uống phải cải Đạo mới được làm phép cưới ở nhà thờ và con cái khi sinh ra bắt buộc phải đem đi rửa tội.

Nhắc đến năm 1963, tôi liên tưởng đến nhiều biến cố quan trọng: Vào giữa năm 63, vị Hòa Thượng "Trái tim bất diệt" Thích Quảng Đức tự thiêu, cuối năm chấm dứt nền Đệ Nhất Cộng Hòa tại Việt Nam và vị Tổng Thống đẹp trai của xứ Mỹ J. F. Kennedy bị ám sát tại Dallas. Và cuối cùng tin chấn động là cũng năm đó, tôi cùng bà nội đã đi biểu tình và ngồi tuyệt thực tại Ty Thông Tin Thành phố Nha Trang.

Cái tên Công Đồng Vatican II tôi nghe được lần đầu qua bài Pháp thoại của Sư phụ tôi. Người chỉ dẫn căn kể các Phật tử lờ se tơ kết tóc với các con chiên ngoan của Chúa, phải nắm vững nội dung của Công Đồng Vatican II để trả lời với mẹ chồng trong những tình huống nguy ngập như sau:

* Nếu trước ngày cưới, mẹ bảo con dâu phải đi rửa tội, hãy nhẹ nhàng trả lời:

-Mẹ ơi! Trong Công Đồng Vatican II có ghi là "Đạo ai người ấy giữ", con không cần phải cải Đạo.

* Nếu sinh con xong, mẹ chồng bắt cháu nội đi rửa tội, hãy trả lời như văn bản đã ghi:

- Mẹ ơi! Trong Công Đồng Vatican II có ghi là "Đời đứa bé đúng 18 tuổi sẽ tự chọn tôn giáo cho mình".

Nếu ai cũng tuân theo nghị quyết của Vatican thì làm gì xảy ra những chuyện não lòng, làm tổn thương đến các mối tình của con trẻ và đau lòng các bậc cha mẹ. Tiêu biểu vài chuyện trong gia phả nhà tôi đưa ra làm ví dụ cho đúng người thật, việc thật.

Ông bác ruột của tôi bên Mỹ, tuy ở xứ văn minh chưa bao giờ chịu đặt chân đến Chùa, thế mà chống đối phe kia một cách kịch liệt. Có thể ông bị ám ảnh về Đảng Cần Lao thời Đệ Nhất Cộng Hòa, họ buộc ông phải cải Đạo mới cho lên chức, hay là hậu quả của mảnh đạn Việt cộng đã

rót vào đầu còn nằm yên trong não. Ông phản đối mãnh liệt mối tình của cô con gái lớn với chàng trai xứ Đạo sinh quán tại làng Bùi Chu. Cuối cùng bà bác của tôi phải làm đơn ly dị ông chồng, để một mình đứng tên trong thiệp cưới lo chuyện cưới xin. Dĩ nhiên bên trong còn nhiều lý do khác cho chuyện ly dị này, một hình thức “*tức nước vỡ bờ*” đấy thôi!

Cái hay của đạo Phật là dựa trên cơ sở của lòng từ bi, trong Bát Khổ nghĩa là 8 cái khổ Người đưa ra, cái khổ thứ nhất là “Ái biệt ly khổ”, yêu mà không được gần nhau: Khổ. Cái khổ thứ hai cũng không kém phần nhức nhối “Oán tăng hội khổ”, ghét mà phải gặp hằng ngày: Khổ. Do đó trong Đạo Phật cho phép ly dị nếu không muốn sống trong địa ngục mỗi ngày.

Trái lại bên Công Giáo tuyệt đối cấm chuyện ly dị, điều này cũng có cái hay là giữ cho gia đình con cái được tốt đẹp tránh đổ vỡ. Nhưng cái tai hại là có những cuộc tình bị nội kết sâu đậm không tài nào hàn gắn nối, mà cứ bắt hai phe đóng kịch diện đối vía đứng bên nhau chụp hình mà mắt mỗi người nhìn về một hướng khác nhau. Tôi thấy điều này hơi bất nhẫn!

Rồi hai chục năm sau sang Mỹ gặp lại gia đình “*đạo ai nấy theo*” này, một sự ngạc nhiên bất ngờ! Người con rể theo Đạo mà bác trai tôi ghét cay ghét đắng, lại là người chồng lý tưởng của bà chị họ tôi. Bà ấy năm đầu năm cổ chồng, xoay như chong chóng mà ông ấy vẫn vui vẻ “*vác cây thánh giá*” lo toan mọi việc trong nhà. Và một điểm son nữa là rất trung thành với vợ, chẳng bao giờ áp dụng câu: “*Vợ cả, vợ hai, hai vợ đều là vợ cả*”.

Nhưng ông anh họ thì ngược lại, bất hạnh vô cùng! Bà vợ ông được cả người lẫn nết, không chê vào đâu được, chỉ phải tội bà là người ngoan đạo một cách vô cùng tận. Bà không bắt ép được chồng đi rửa tội, nên bụng dạ vẫn chưa yên. Chuyện ông ấy ngồi thiền mỗi ngày hai tiếng, bà vẫn chưa biết vì bận đi làm. Nhưng thôi, bà đành “*Hy sinh đời bố, để cùng cố đời con*”, bốn đứa con đẻ ra bà đem đi rửa tội sạch bách, không cần phải đợi đến 18 tuổi lâu quá. Lớn lên bà đem chúng đến nhà thờ sinh hoạt mỗi tuần và từ đấy thể hệ thứ hai hoàn toàn là Công giáo. Ông anh họ tôi không thể làm gì được, ngoài chuyện chủ nhật chở vợ và con đi lễ và sinh hoạt tại nhà thờ. Thả họ ở đó xong, ông quay xe phóng lên chùa Nhật tìm chỗ thích hợp để ngồi Thiền, khi điện thoại ông đem xe đi rước họ về.

Cuộc sống cứ thế trôi đi, phe bên kia đã không tuân theo văn bản của Công Đồng Vatican II, mà còn cố tình lấn lướt đến thể hệ thứ ba.

Cậu con trai lớn lấy cô vợ theo Phật với niềm tin vững vàng, thích nghe Pháp của các giảng sư trên mạng như Thầy Pháp Hòa..., trước khi đi làm ít nhất cũng một thời công phu. Từ ngày có cô con dâu Phật tử thuần thành, ông bố chồng cảm thấy đỡ tủi thân, đỡ hổ thẹn với ông bà tổ tiên nhà mình.

Nhưng thể đứng của bà mẹ chồng lớn quá! Nàng dâu phải làm bàn thờ giữu trong tủ, mỗi lần công phu mặc áo tràng phải khóa cửa phòng cho bà mẹ chồng khỏi sốc. Những sức ép từ phía chồng cũng không nhỏ, nếu nàng không rửa tội thì chàng cũng không được dự những khóa lễ gì đặc biệt đó. Nghe xong đã muốn chóng mặt! Dĩ nhiên ba đứa con của nàng trai gái gì cũng được đem đi rửa tội tốt và theo bà nội đi sinh hoạt hằng tuần. Nàng vốn có tâm từ bi nên bảo, đạo nào cũng được miễn sao các con nàng ngoan ngoãn là được. Dĩ nhiên phía bên ngoại nhà nàng chẳng mấy hài lòng, nhưng biết làm gì đây?

Oan trái gia đình này vẫn chưa hết, cô con gái ngoan đạo cực kỳ lại lấy anh chàng gia đình Phật giáo thuần thành. Chỉ tội anh chàng đại gái chưa biết Công Đồng Vatican II là gì nên đã rửa tội để được làm đám cưới ở nhà thờ. Các cháu nội đích tôn của người ta bị đem đi rửa tội hết, nên ông bố tử con, lúc cận tử nghiệp ông cấm cậu con trai bất hiếu không được đến gặp. Sợ thấy mặt cơn sân của ông nổi lên, ông sẽ không vắng sanh nổi!

Lúc còn khỏe ông hay đến Làng Di Đà để tu tập, chuyện ngoài sân chùa săn sóc cây cỏ đã có ông, phần bà lo chuyện nấu nướng cho đại chúng trong các khóa tu. Đôi vợ chồng già chăm chỉ tu tập như thế, lại chỉ có một cậu con trai nổi dỗi tông đường, nay đi theo Chúa “*vác thánh giá*” cho vợ thì lấy ai hương khói. Ôi! Thật ai oán! Tôi trộm nghĩ, bát khổ còn quá ít, phải thêm một nỗi khổ nữa cho đôi vợ chồng già này!

Vì chuyện trong nhà nên động tới số phận tương lai của chồng tôi, chàng chỉ có con trai nên rất sợ con mình đại gái. Anh hùng không qua được ải mỹ nhân từ ngàn xưa, đến Trụ Vương còn bị mất nước vì Đắc Kỷ nữa là. Chàng chủ động tìm con dâu cho cậu cả, chàng chỉ hỏi đối tượng có một câu thôi, trả lời không xong là không hỏi tiếp câu thứ hai. Tôi thắc mắc không biết chàng hỏi câu gì? Thì được câu trả lời:

- Tôi chỉ hỏi con nhỏ theo đạo gì, nếu nó trả lời theo Phật, tôi sẽ hỏi tiếp về gia cảnh. Còn không a-lê-hấp cho de! Tôi không muốn khi chết thành ma đói, không người cúng giỗ.

À! Thì ra thế! Chàng chỉ thích ăn ngon, nên sợ thành ma đói!

Vậy mà chàng đã thành công, tìm trúng đối tượng cho con trai, đánh bật được người tình con gái ông Trùm xóm đạo ở Hóc Môn, đang tìm cách bắt con trai chàng cải đạo. Và đoạn cuối thật có hậu, một ngày đẹp trời nào đó cô con dâu trưởng của tôi đến thủ thi với mẹ chồng:

- Mẹ ơi! Con muốn Quy Y để khi chết khỏi bị đọa vào địa ngục. Mẹ tìm Sư phụ cho chữ Thiện giống như mẹ, con thích giống tên anh Thiện.

Tôi hân hoan như chưa từng có, nghĩ mình bấy lâu bất lực không bắt nổi thằng con nào đi Quy Y cả, tưởng mình Phật pháp thâm sâu sắp đi đến Trí tuệ Bát Nhã rồi mà thua cả một con bé chưa từng Quy Y, cứu cánh việc làm trọng đại này chỉ vì sợ bị đọa địa ngục mà thôi.

Tôi suy nghĩ mãi tìm Thầy nào cho chữ Thiện đây, Sư phụ mình đã ngừng nhận đệ tử rồi. Nhưng nhân duyên thầy trò cũng đến thôi, tôi còn thỉnh được một vị Hòa Thượng mang chữ Thiện, truyền chữ Giới cho hàng đệ tử, đến tận nhà để làm lễ Quy Y cho gia đình cậu con trai trưởng cùng cháu đích tôn với pháp danh: Giới Lâm, Giới Uyển và Giới Ngọc.

Câu chuyện thật cuối cùng của chị bạn Đạo tôi hay gặp ở những khóa tu. Cũng cậu con trai thứ lấy cô vợ Công giáo truyền thống gia đình, nghĩa là tối nào cũng đọc kinh cầu nguyện trước khi đi ngủ để được Chúa cứu rỗi. Cậu này được mẹ dạy dỗ tốt, nên không làm lễ cưới ở nhà thờ chỉ muốn hội trường nào đó để hai họ gặp gỡ đãi đằng mà thôi. Cái khổ là các cháu nội bị đưa đi rửa tội hết, đọc kinh trước khi đi ngủ là chuyện thường. Mỗi lần bà nội đến thăm đều đưa cháu lên Tu Viện Kim Sơn vắng cảnh. Cậu bé thích ăn cơm Chùa và hay ôm ông Phật Happy lúc nào cũng cười để chụp ảnh. Nghe bà nội kể, cậu rất khôn, đi chùa về không bao giờ kể cho mẹ nghe. Đến giờ cậu đã được 17 tuổi, chỉ còn một năm nữa cho đủ mười tám, cậu sẽ tự chọn lấy tôn

Bài thơ Tuyệt ... Đời

- Chệt ơi! Cho thiếp hỏi chàng:
Thiếp đâu có đẹp dịu dàng như Nga
Cũng không giàu giống Qatar...
Tại sao chàng vẫn cứ sà vào yêu?

- Việt ơi! Nàng chớ hỏi nhiều
Tuy em không đẹp yêu kiều, mộng mơ
Nhưng ta yêu nét ngây thơ
Ngây thơ đến mức ngu ngơ của nàng
Bao phen ta lỡ sổ sàng
Thế nhưng em vẫn nhẹ nhàng bỏ qua
Còn dang ta cả Song Sa
Mặc cho con cái lu loa khóc gào!
Thân em ta cũng sờ vào
Đầu, chân, ngực, rốn... chỗ nào cũng ngon
Vân Phong, Phú Quốc, Vân Đồn...
Nàng đều bịt miệng các con dang mình

- Chệt ơi! Chàng quả có tình
Để em chờ đợi tình hình bớt căng
Em cho chàng 99 năm
Chàng tha hồ đến ăn nằm với em!
Thích gì chàng cứ dựng lên
Các con khóc mãi cũng quen thôi mà!
Mai sau thống nhất một nhà
Con chàng – con thiếp đều là họ Trung!

- Cảm ơn nàng nhé Việt cưng
Anh thề suốt kiếp chẳng ngừng yêu em!
Mong trời xe chỉ, kết duyên
Vợ chồng Chệt-Việt đổi tên thành Tàu

● Thích Tuệ Minh

giáo của chính mình, không còn bị ai khống chế.
Bà nội cứ yên tâm!

Từ những câu chuyện thật kể trên, ta có thể đưa ra một kết luận. Nếu các bậc làm cha mẹ không chịu dụng công chăm sóc ngôi vườn tâm linh của con cái, cứ để tự do cho cỏ lạ chen vào khi hạt giống Bồ Đề chưa phát triển, thì hậu quả sẽ khó lường. Đâu phải ai cũng may mắn gặp người nói câu "*Đạo ai nấy theo, hồn ai nấy giữ*". Ta phải tự làm chủ đời ta và bảo vệ ngôi nhà tâm linh của chính mình, phòng khi rơi vào lưới tình khó gỡ ta vẫn không bị đối phương lấn áp.

Hoa Lan
Mùa xuân 2018

Dấu ấn khó quên

• **Nhật Nguyên**

*Hai ngày thăm quan thủ đô Berlin
27 và 28 tháng 03.2019.*

(Trước quảng trường Brandenburger Tor)

Là những công dân bình thường thật khó có cơ hội để được vào thăm viếng, nghe tường trình những sinh hoạt và tình hình chính trị hai cơ quan đầu não của chính quyền Đức. Thế mà, 30 Phật tử Việt Nam dưới sự hướng dẫn của Sư Cô Tuệ Đàm Nghiêm, trụ trì Chùa Bảo Quang, Hamburg và 20 thân hữu người Đức đã thực hiện được điều này. Đó là do sự dàn xếp và tổ chức của Thượng Nghị Sĩ Christoph de Vries (CDU). Sư Cô đã thông báo điểm hẹn và chương trình 2 ngày thăm viếng thủ đô Berlin. Đọc chương trình dày đặc những địa điểm thăm viếng, không thấy một khoảnh khắc thời gian hay không gian để thở cũng đủ lạnh người. Thế mà cũng có người hăng hái ghi tên tham dự, chuyển đi hoàn toàn miễn phí từ di chuyển, nhà hàng khách sạn...

Ông Benjamin Welling, đại diện văn phòng của ông de Vries ở Hamburg, đã đón chúng tôi nhà ga chính để đáp chuyến xe lửa tốc hành ICE 507, toa số 4, đi Berlin từ 8:45 giờ ngày 27.03.2019.

Tàu đến ga chính Berlin đúng 10 giờ, trời quang đãng, nhưng gió lạnh. Phái đoàn được ông Peter Wanrzyński, hướng dẫn viên, đón tiếp và thông báo chương trình 2 ngày sinh hoạt tại đây. Ông cũng nêu lên một số yêu cầu cần thiết phái đoàn cần tuân theo khi vào thăm các cơ quan chính quyền. Ngoài ra, vì những địa điểm thăm viếng không có chỗ dành cho xe Bus đậu, nên phái đoàn phải chịu khó lội bộ. Ông cười trấn an chúng tôi, "...nhưng không xa cách nhau bao nhiêu. Hôm nay mới vào Xuân nên thời tiết rất đẹp".

Từ 10:20 xe Bus chở phái đoàn thăm thành phố Berlin và thả chúng tôi ở công trường lịch sử Brandenburger Tor, hòa cùng du khách nhiều quốc gia khác ngắm cảnh, chụp hình lưu niệm.

*(Sau lưng ở bên kia sông Spree là
Dom Deutschen Volke)*

Đến 11:30 xe Bus đón phái đoàn đến nhà hàng Ý Ristorante Viale dei Tigli ở Wilhelmerstr.75 ở 10117 Berlin Mitte. Nơi đây có sự hiện diện của song thân Thượng Nghị Sĩ Christoph de Vries.

Rời nhà hàng và đến trụ sở Quốc Hội. Sư Cô trưởng đoàn yêu cầu các thành viên chỉ mang theo thẻ căn cước hoặc sổ thông hành, máy ảnh, handy, áo khoác nhẹ...; những vật linh kinh nên để lại trên xe, vì vào phủ Thủ Tướng và phủ Tổng Thống sẽ bị kiểm soát giống như ở phi trường trước khi lên máy bay.

Sau thủ tục kiểm soát kỹ lưỡng, 14:00 giờ phái đoàn được mời vào trụ sở Quốc Hội (Reichstagsgebäude, Platz der Republik 1, 11011 Berlin) hướng dẫn viên chính quyền giải thích từng khu vực, từng phòng đón tiếp phái đoàn các quốc gia tùy theo các cấp trong chính phủ.

Đến 16:00 giờ, một lần nữa kiểm soát thật kỹ trước khi vào tham quan Dom Deutschen Volke. Nơi tầng thứ nhất phái đoàn có thể xem hình ảnh với những ghi chú thật đầy đủ diễn tiến từ ban đầu xây dựng cho đến thời gian chiến tranh tàn phá. Nướng theo vòng xoắn ốc, chúng tôi lên đỉnh nhà kiếng trên cao để có quan sát cảnh quang tuyệt vời của thành phố Berlin.

Cũng kiểm soát giống như trường hợp nói trên, từ 19:00 giờ, đoàn được hướng dẫn thăm viếng phủ Thủ Tướng, Willy-Brand-Str.1, 10557 Berlin, sau khi đã cơm tối tại Habel am Reichstag, Luisenstr.19, 10117 Berlin.

Đến phòng họp của Hội đồng Quản trị về chính sách giáo dục của những Thượng Nghị Sĩ hời cơ. Phái đoàn chỉ được đứng bên ngoài quan sát mà thôi.

Sau đó, chúng tôi được chia làm 2 nhóm, cũng có nhân viên hướng dẫn và giới thiệu các phòng hội, sự tiếp đón những phái đoàn ngoại giao, nhân số và lễ lễ làm việc...

(Từ trên tầng quan khách nhìn xuống)

Sau cùng là phòng họp của Lưỡng Viện với 709 ghế dành cho Đại biểu Quốc hội thuộc các tiểu bang. Tầng trên dành cho quan sát viên và các cơ quan truyền thông nhìn xuống, theo giải thích của nhân viên hướng dẫn, ở ô chính giữa có 7 chỗ, trong đó có 3 chiếc ghế với thành dựa lưng cao hơn các ghế khác dành cho Thủ Tướng

Chính Phủ bên trái, Chủ tịch Quốc Hội bên phải, và vị Đại diện tối cao của Quân Đội và thư ký đoàn. Các dãy ghế chung quanh hình bầu dục là khu vực dành cho các đảng phái tùy theo số đại biểu.

Trước khi rời phủ Thủ Tướng, phái đoàn được trao tặng mỗi người một túi vải, đặc biệt trong đó có cái Logo con Ó nhỏ bằng kim loại màu trắng để gắn vào ve áo.

Sư Cô Tuệ Đàm Nghiêm trước phủ Thủ Tướng

Trước sân của phủ Thủ Tướng có dựng một tác phẩm điêu khắc đồ sộ cao 5,50 mét, nặng 7,5 tấn bằng kim loại có ý nghĩa „chia cắt” và „thống nhất”, mang tên „Berlin” của nghệ nhân Bildhauer Eduardo Chillida.

Đến 21:15 giờ về khách sạn Hotel Park Moabit, Alt-Moabit 86 A nhận phòng ngủ. Lúc này mới thấy sự làm việc của ông Thượng Nghị Sĩ de Vries CDU thật chu đáo. Những người lớn tuổi được nhận phòng ở tầng thấp và ngược lại, tuổi trẻ thì ở tầng cao hơn.

Sáng hôm sau, 28.03.2019, sau giờ điểm tâm, chúng tôi trả phòng từ 9:00 giờ và xe Bus lần nữa vòng quanh thành phố Berlin. Nơi còn lưu giữ những mảnh tường của Bức tường ô nhục chia hai Đông Tây nước Đức, khu biểu tượng „nghĩa trang Do Thái rộng lớn” với những khối chữ nhật bằng bê-tông màu xám có kích thước khác nhau, đặt trên một „vùng đất trũng cổ ý” mang ý nghĩa thâm sâu, là mai sau không còn tái diễn cảnh diệt chủng nữa. Đến đây ông Peter, hướng dẫn viên giải thích tường tận đến đó.

Đoàn cũng được dẫn đến thăm những bức tường Tưởng niệm những người bị sát hại dưới chế độ Xã Hội Chủ nghĩa Sinti và Roma Europas (Denkmal für die Nationalsozialismus Sinti und Roma Europas).

(Trên những vách tường ghi tên của người bị chủ nghĩa xã hội sát hại)

Đến 11:00 giờ, một lần nữa được kiểm tra cá nhân thật kỹ trước khi vào bên trong phủ và dinh Tổng Thống thường được gọi chung là „Schloss Bellevue“ (Lâu đài Bellevue – Point de vue) nằm trong cảnh quang tuyệt vời ở phần tây nam bên kia sông Spree. Lâu đài này được Hoàng tử Ferdinand thời đại Thổ Phồn (Preußen) xây dựng từ năm 1785 theo họa đồ của Michel Phillip Boumann. Sau khi thống nhất đất nước, Bellevue mới được chọn làm dinh Tổng Thống từ năm 1994.

Tại đây đoàn cũng lại được chia thành 2 nhóm để tuần tự từng nhóm vào dinh và phủ Tổng Thống và sau đó ngược lại sẽ được vào phủ Tổng Thống. Phủ Tổng Thống, cơ quan đầu não của chính phủ liên bang, nơi làm việc của 180 nhân viên. Phủ có hình bầu dục thật rộng lớn, theo họa đồ của hai Kiến Trúc Sư Martin Gruber và Helmut Kleine-Krneburg ở Frankfurt am Main. Lễ đặt viên đá xây dựng đầu tiên từ 14.11.1996, mặt tiền được lát bằng đá đen nguyên thủy. Công tác xây dựng đến 2 năm sau 23.11.1998 mới hoàn thành.

Trước khi rời dinh Tổng Thống, chúng tôi được gặp Thượng Nghị Sĩ de Vries để được nghe một số sinh hoạt, thời lượng làm việc, giải trình một số vấn đề hiện tại.

Đến 12:30 giờ đoàn được hướng dẫn vào thăm khu Tưởng Niệm Những Anh Hùng Người Đức Thâm Lặng trong Phong trào chống lại sự theo dõi thăm sát người Do Thái (Gedenkstätte – Stille Helden Widerstand gegen die Judenverfolgung 1933 – 1945 – Silent Heroes Resistance to Persecution of the Jews 1933 – 1945). Nhân viên hướng dẫn giải thích cho phái đoàn theo hình ảnh treo trên tường trong những phòng liên hệ về phong trào nổi dậy của đa số là thanh niên, sinh viên, học sinh, nhà báo... đã bị giết vì chống đối chính sách truy sát người Do

Thái. Khi kết thúc phần thuyết trình, mọi người đều vỗ tay tán thưởng..., thở phào nhẹ nhõm vì đã chống chọi được căn bệnh „ngủ gục“.

Đến 13:30 giờ đoàn được chở đến nhà hàng Pumpe Gastronomie „Eventlocation Alte Pumpe“ tại Lützowstrasse 42 – 10785 Berlin.

Tại đây chúng tôi được dùng một bữa trưa thật thoải mái, không hiểu vì món ăn ngon của nhà hàng nổi tiếng này, hay vì đầu óc chúng tôi không còn bị căng thẳng do những buổi ngồi nghe những bài thuyết trình nặng về chính trị, lịch sử. Nhưng thực sự những bài này lại rất hữu ích vì đã bổ sung thêm cho kiến thức và niềm tin về quốc gia cường thịnh mình đang sinh sống.

Ông de Vries cũng đến chung vui bữa ăn tiễn biệt. Cảm ơn ông đã tổ chức chu đáo hai ngày ở Berlin, tuy ngắn ngủi, nhưng được đến thăm quan những nơi quan trọng mà chưa chắc dân Berlin đã có cơ hội một lần được vào thăm viếng.

Cảm ơn ông de Vries, cảm ơn sự niềm nở tiếp đón với những nụ cười nhẹ nhàng của nhân viên hướng dẫn. Những hình ảnh này đã ghi đậm trong lòng mọi người một kỷ niệm đáng nhớ, một dấu ấn khó quên...

Vẫy tay chào Berlin, xe Bus lại đưa chúng tôi đến ga xe lửa vào lúc 17:40 giờ để đáp chuyến tàu ICE về Hamburg khi thành phố cảng đã đi vào giấc ngủ.

Chia tay và cảm ơn Benjamin Welling, thanh niên trẻ của văn phòng đại diện CDU Hamburg, đã nhiệt tình trong suốt hai ngày theo phái đoàn. Chúng tôi từ giã nhau, hẹn ngày gặp lại trong những buổi lễ tại chùa Bảo Quang Hamburg.

Nhất Nguyên
(tường thuật)

Tiếng khóc giữa mùa xuân Paris

• Nguyễn Thị Cỏ May

Văn hào Victor Hugo tưởng tượng một Paris tương lai sẽ không còn những lâu đài, dinh thự mà chỉ còn hai di sản lớn, đó là Khải Hoàn Môn và Nhà thờ Notre-Dame. Dưới mắt ông, đó là hai tác phẩm vĩ đại và bất tử.

Khải Hoàn Môn do Napoléon Đệ I cho xây dựng, khởi đầu vào năm 1806 và xong năm 1836, dưới triều đại vua Louis-Philippe, hiện tọa lạc giữa 3 Quận 8, 16 và 17 của Paris.

Còn Nhà thờ Notre-Dame đúng là một chứng nhân lịch sử Pháp vì nó trải qua thời Quân chủ, Đế chế và Cộng Hòa.

Thế mà chỉ trong vòng có vài tháng, hai biểu tượng vĩ đại của nước Pháp đã phải hứng chịu những thảm nạn kinh khủng. Khải Hoàn Môn hồi cuối năm 2018 bị đám Áo vàng đập phá một cách vô cùng thô bạo và cực kỳ dã man. Nhà thờ Notre-Dame, hôm chiều 15.04.2019, bị ngọn lửa tàn bạo thiêu mất một phần quan trọng với ngọn tháp mũi tên. Cho đến nay hơn 850 năm, nhà thờ Đức Bà chỉ bị hỏa hoạn năm 1644 ở sườn nhưng nhẹ, và một trái bom của quân đội Đức hồi tháng 10.1914 trong Đệ I Thế chiến, làm thiệt mạng bốn tín đồ nhưng không thiệt hại đến Đức Bà.

Hồi Paris Công xã, Đức Bà thoát nạn, không bị đốt mặc dầu đã bị ghi vào danh sách những nơi phải thanh toán. Bàn ghế đã được những người làm cách mạng đem tới chất đốt trước bàn thờ làm mồi lửa. Nhưng lửa vừa được châm thì người chấm lửa, một người trong nhóm Công xã, vì hồi hận do tín ngưỡng hay kính trọng vẻ nguy nga của một công trình cổ, bèn bỏ đi tìm linh mục báo động. Trong lúc đó, sinh viên y khoa của Bệnh viện Hotel-Dieu ở ngay phía

trước thấy khói bốc lên, bèn ào qua, tông cửa, vào dập tắt lửa kịp lúc.

Đến năm 1831, một cánh phía nam của Thánh đường bị cách mạng tàn phá và hủy bỏ luôn nên ngày nay không còn vết tích.

Sáng nay, thứ tư, buổi họp Hội Đồng Chính phủ Pháp hằng tuần, nay dành trọn cho thảo luận lập chương trình làm lại nhà thờ Notre Dame, cho đẹp, cho chắc chắn nhưng vẫn giữ nguyên dáng vẻ cũ. TT. Macron đưa ra quyết tâm công trình này phải làm xong trong 5 năm. Và Chính phủ đề cử ông Tướng Jean-Louis Georgelin, cựu Tham mưu trưởng Liên quân, Đại diện đặc biệt, để theo dõi việc thực hiện chương trình sửa chữa.

Ngày hôm tối thứ hai xảy ra hỏa hoạn, TT. Macron liền đưa ra lời kêu gọi toàn nước Pháp hãy bắt tay cùng nhau phục dựng lại di tích lịch sử dân tộc.

Những sáng kiến và những kế hoạch liền được đề xuất kêu gọi đóng góp tiền bạc cho chi phí làm lại nhà thờ. Cho tới chiều thứ tư 17.04.2019, những nhà hảo tâm và tín đồ, kể ít người nhiều, đã đóng góp được gần cả tỷ euros. Một hiện tượng đại đoàn kết dân tộc chưa từng thấy đối với dân Pháp. Phải chăng người ta chỉ đoàn kết thật tình trước một hoạn nạn lớn chung?

Từ Công ty Apple tới Ngân hàng Trung ương Âu châu, và hằng ngàn người vô danh khác nhiệt tình hưởng ứng đóng góp. Chắc chắn trong nay mai, số tiền đóng góp sẽ vượt qua một tỷ dễ dàng.

Ngay trong đêm thứ hai, sau lời kêu gọi của ông Macron, nhiều nhà giàu Pháp như gia đình Pinault báo tin sẽ đóng góp 100 triệu euros, tiếp theo là nhóm LVMH và gia đình Arnault sẽ gửi tới 200 triệu euros và gia đình Bettencourt-Meyers và Nhóm L'Oréal cũng cho 200 triệu euros. Gia đình Bouygues cho biết sẽ cho 200 triệu euros. Doanh nhân Marc Ladreit de Lacharrière (Fimalac) đồng ý cho 10 triệu để phụ làm lại ngọn tháp mũi tên bị lửa thiêu rụi. Gia đình nhà quảng cáo Decaux gửi 20 triệu euros đóng góp.

Tiền đóng góp sửa chữa nhà thờ sẽ được gửi thẳng tới quỹ của công trình dự án này.

Ngọn tháp mũi tên

Bộ phận quan trọng của Notre-Dame bị lửa xóa vết tích là ngọn tháp. Nhà hảo tâm Fimalac góp 10 triệu euros và nói rõ nguyện vọng là để

góp tạo dựng lại ngọn tháp. Vậy ngọn tháp có gì đặc biệt hơn những phần khác cũng bị hư hại và cũng cần phải làm lại?

Ngọn tháp đầu tiên được xây dựng vào thế kỷ XIII, đặt trên sườn của tòa kiến trúc rất kiên cố. Ngọn tháp là phần trang trí nhà thờ và còn là lầu chuông. Vào thế kỷ XVII, nơi đây có 6 cái chuông nhỏ. Nhưng dưới áp lực của gió, nó đã sập vào giữa thế kỷ XVIII, kể đó, được tháo gỡ từ năm 1786 tới năm 1792. Ngọn tháp tồn tại suốt 5 thế kỷ.

Notre-Dame từ đó không có tháp cho tới khi được sửa chữa và kiến trúc sư Eugène Viollet-le-Duc làm lại ngọn tháp mới vào giữa thế kỷ XIX, dựa theo ngọn tháp của nhà thờ Sainte-Croix d'Orléans, với 500 tấn gỗ sồi, bao phủ bên ngoài bằng 250 tấn chì, cao 96 thước, khánh thành ngày 15 tháng 8 năm 1859.

Vài điều cần biết về Notre-Dame

Notre-Dame đầu tiên được Giám mục Maurice de Sully kêu gọi và vận động xây cất vào năm 1163. Ông là con trai của một người lao động chân tay và một bà tiểu phụ. Ông được các thầy tu dòng Sully nuôi dạy và được gửi lên Paris tiếp tục học, rồi gia nhập vào nhà Notre-Dame, trước khi trở thành Giám mục. Một hôm, mẹ của ông tới thăm ông, bà ăn diện đẹp như một nhà tư sản. Ông khuyên mẹ nên ăn mặc như phụ nữ nông dân mà ông từng quen biết.

Notre-Dame ngày nay được xây dựng trên nền của 4 nhà thờ cổ đã có trước đó theo những khai quật khảo cổ cho biết. Những nhà thờ cổ này đã có ở đó từ thế kỷ thứ IV và lần lượt bị phá bỏ, gạch đá được dùng lại làm nền cho nhà thờ mới.

Chính diện nhà thờ đặt theo trục mặt trời mọc, không ngay theo gian giữa nên hơi nghiêng về phía trái. Không phải là lỗi kỹ thuật mà chính là truyền thống tượng trưng đầu của đấng Ky-tô ngã trên Thập tự giá.

Từ thế kỷ XIII, Notre-Dame là nhà thờ lớn nhất của Tây phương cho tới khi có những nhà thờ khác như nhà thờ ở Chartres và nhà thờ ở Reims. Notre-Dame tiêu biểu cho sự giàu sang và sức mạnh của Paris thời vua Philippe Auguste.

Làm sườn nhà thờ Notre-Dame, người ta phải cần tới một mẫu rừng cây sồi nên người ta mới gọi đó là "cánh rừng". Mỗi cây cừ là một cây sồi và đã hạ 1.300 cây sồi, có những cây ra đời từ thế kỷ thứ IX. Ngày nay làm lại phần nhà thờ bị

cháy, không biết người ta có thể tìm được những cây sồi lớn và cao như vậy hay không ?

Tới khi cách mạng bùng nổ, Notre-Dame bị những nhà cách mạng cướp giết tất cả bảo vật, tượng thờ bị phá hủy, ngọn tháp bị bẻ cong. Cách mạng dự tính san bằng Notre-Dame, lấy đá đem bán. Phải đợi tới khi tác phẩm "Notre-Dame de Paris" của Victor Hugo ra đời năm 1831, người ta mới chợt tỉnh và khám phá vẻ đẹp của di sản dân tộc, bắt đầu đưa ra dự án xây dựng lại ngôi Thánh đường cổ.

Ngọn tháp chính, vừa bị cháy sập đó, giữ 3 bảo vật vô giá: một phần của vương miện của đấng Ky-tô, một miếng xương của Thánh Denis, giám mục đầu tiên của Paris, và một miếng xương của nữ Thánh Geneviève, chủ thủ đô. Tất cả ba bảo vật này đều được đựng trong bụng của con gà trống trên ngọn tháp. Và sau hỏa hoạn hôm 15/4 rồi, người ta tìm lại được con gà trống còn nguyên vẹn.

Thằng Gù nhà thờ Đức Bà

Tựa thật là "Nhà thờ Đức Bà Paris" của Victor Hugo, sau được dựng thành phim. Những người chưa từng tới Paris vẫn có thể biết Notre-Dame qua quyển tiểu thuyết này hoặc nhờ coi phim do hai tài tử nổi tiếng Anthony Quinn đóng vai thằng gù Quasimodo và Gina Lollobrigida, vai nữ vũ công dân du mục Esméralda.

Văn hào Victor Hugo muốn ngôi nhà thờ cổ kính tráng lệ phải vượt thời gian và tất cả những biến cố. Tác phẩm đã thể hiện được sự vươn đến một tầm cao triết lý, qua cách mô tả một định mệnh đã dẫn các nhân vật gắn liền với ngôi nhà thờ này đến chỗ chết, chỗ hủy diệt. Chính cảm hứng bi quan này đã thể hiện tư tưởng trong văn học lãng mạn Pháp.

Esméralda múa hát trước nhà thờ kiêu hãnh, điều này bị Phó Giám mục Claude Frollo cấm. Nhưng khi nhìn thấy nữ vũ công thì Ngài lại si tình mê mẩn, bèn ra lệnh cho Quasimodo bắt cóc. Sự việc không thành, Esméralda bắt đầu yêu Đại úy Phoebus, người đã cứu cô.

Anh Gù trông thấy Esméralda cũng yêu ngay cô gái, yêu say mê chết bỏ, không cần biết có được yêu lại hay không.

Phó Giám mục biết Esméralda chỉ yêu Phoebus nên căm thù Phoebus, kết tội treo cổ Esméralda. Quasimodo giải cứu người yêu, đem giấu trong nhà thờ.

Phó Giám mục phát hiện Esméralda đang trốn trong nhà thờ, buộc cô phải ứng Ngài nếu không, Ngài cho lính tới bắt và đem xử tội.

Sau cùng Esméralda cũng bị bắt và bị treo cổ lần thứ hai. Quasimodo biết được đầu đuôi câu chuyện nên xô Frollo té từ trên tháp chuông nhà thờ xuống đất và ôm Esméralda chết chung trong hầm mộ. Khi khai quật hầm mộ người ta thấy 2 bộ xương, một bộ không bình thường ôm lấy bộ xương kia, họ định tách ra thì bộ xương không bình thường tan thành tro bụi

Nghĩ lại xứ Việt Nam ngày nay

Đó là chuyện Notre-Dame của Paris bị cháy và cả nước Pháp khóc. Họ đồng lòng chung góp kè ít, người nhiều để xây dựng lại ngôi Thánh đường. Chỉ từ tối hôm hỏa hoạn tới nay chưa quá 3 ngày mà đã có tới cả tỷ euros cho ngân sách thực hiện dự án. Và dân Pháp cả quyết việc tái tạo phải kết thúc trong vòng 5 năm tuy thời hạn này, theo vài nhà chuyên môn, thì khó làm xong được. Thời gian phải dài hơn.

Khi biết dân Pháp khóc cho nhà thờ Notre-Dame, có người Việt Nam cũng muốn khóc cho hoàn cảnh đất nước Việt Nam. Di tích lịch sử của Việt Nam tuy không lâu đời, không nguy nga tráng lệ nhưng vẫn là những di sản của đất nước đã có. Nó là dấu ấn lịch sử của đất nước, của thành phố, với giá trị văn hóa xã hội của nó. Tại sao không được gìn giữ?

Di sản nào chưa bị suy sụp thì người ta ra tay đập phá với những lý do chính thức là "chủ trương", là "qui hoạch",... để lấy đất bán cho ngoại quốc xây cất cơ sở thương mại.

Chủ trương phá hủy cho sạch thật ra không phải của đảng và nhà nước cộng sản ngày nay có sáng kiến đưa ra mà do học tập và làm theo tư tưởng thần sầu của Hồ Chí Minh.

Đúng vậy, tháng 6 năm 1946, Tướng Salan của Pháp và Hồ Chí Minh trên đường đi qua Paris dừng lại ở Ấn Độ. Hai người cùng thăm viếng ngôi đền cổ Taj Mahal nổi tiếng của Ấn Độ, Tướng Salan trầm trồ ngợi khen vẻ đẹp lộng lẫy của ngôi đền, hỏi Hồ Chí Minh có thấy như vậy không? Hồ Chí Minh trả lời "Tôi bị hấp dẫn đó nhưng tôi muốn đừng đem chuyện như vậy hỏi tôi nữa. Chúng tôi phải bắt đầu làm lại từ mảnh đất trống. Phải từ mảnh đất trống trơn như vậy, chúng tôi sẽ rút ra cái tinh hoa cách mạng để đem vào thực tế sau khi đã hoàn toàn xóa sạch quá khứ" (Salan, Hồi ký, Tập I, Paris, 1968).

• **Nguyễn Thị Cỏ May** - danlambao

Thành Kính Chúc Mừng

*Bảy mươi năm, những thăng trầm dâu bể,
Thầy vẫn đi, mang đuốc tuệ sáng soi,
Giáo Pháp truyền trao, mệt mỏi chẳng nản,
Để gần gũi chúng con hàng Phật tử.*

*Bảy mươi năm bước chân dài lữ thứ,
Từ Âu Châu, đến Bắc Mỹ, Canada,
Đi đến đâu gặp Phật tử là nhà,
Những lời giảng, chuyện đạo Thầy tâm sự.*

*Dù chỉ mới được duyên lành gặp gỡ,
Chẳng bao năm, kỷ niệm những khóa tu,
Chất chứa trong con Tình Đạo, giữ thiên thu,
Không phai nhạt, ngày đêm lòng tôn kính.*

*Mỗi Khóa Học được duyên lành dự thính,
Từ Sư Ông con học hỏi nhiều điều,
Giáo luật nghiêm minh, giáo lý vui sao,
Và thơ, nhạc góp phần thêm phong phú.*

*Nay đã muộn, lời Chúc Mừng chẳng đủ,
Tâm nguyện cầu, Thầy Pháp Thể Khinh An,
Phật Đạo hanh thông, viên mãn đạo tràng,
Cùng Phật tử thành thang đường Hoằng Pháp.*

• **Tâm Tú Nguyễn Khoa Tuấn**

20.07.2018

Kính Chúc Hòa Thượng Khánh Thọ 70

*Mây trắng, mây đen che chẳng khuất
Bầu trời xanh ngắt, phủ ngàn cây
Lá tươi, lá rụng, vô thường quán
Đại thụ im lìm, khó chuyển lay
Bảy chục trên đời chưa trọn đủ
Thời gian hoằng pháp rạng nơi đây
Chúc Thầy TẮNG THỌ luôn an lạc
Thuyền lái vô bờ độ chúng say.*

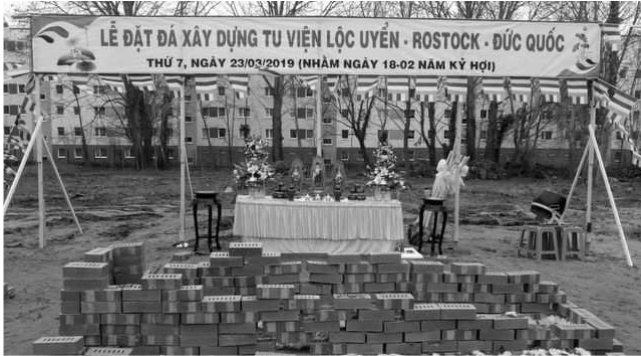
• **Ngọc Như, pd Tịnh Trí**

In Phật Sự

• Phù Vân phụ trách

* Lễ đặt đá xây dựng Tu Viện Lộc Uyển Rostock, Đức Quốc:

Vào ngày thứ bảy 23 tháng 3 năm 2019, tức ngày 18 tháng 2 năm Kỷ Hợi, một sự kiện lịch sử quan trọng cho thành phố biển và Đại học Rostock từ tám trăm năm nay: Lần đầu tiên một Tu Viện Phật giáo tên gọi Lộc Uyển sắp hình thành, với Lễ Đặt Đá xúc từng sừng đất của các đại diện chính quyền địa phương cùng các Chư Tăng Ni trong ban tổ chức và khách mời.

Các vị Chư Tăng Ni được mời tham dự buổi lễ gồm có:

- . HT Thích Nguyên Siêu, Trụ Trì chùa Phật Đà - San Diego, Tổng Thư Ký của GHPGVNTN tại Hoa Kỳ.

- . HT Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác, Đệ Nhị Chủ Tịch GHPGVNTN tại Âu Châu.

- . Ni Sư Thích Nữ Minh Liên, Trụ Trì chùa Viên Thông - Houston.

- . ĐĐ Thích Chúc Từ và ĐĐ Thích Hạnh Giới, MC cho buổi lễ Việt ngữ và Đức ngữ.

Bên phía chính quyền địa phương gồm có:

- . Ông Dr Müller von Wrycz Rekowski, Đại Diện Thị Trưởng thành phố Rostock.

- . Ông Holger Matthäus, Thượng nghị sĩ Xây dựng và Môi trường.

- . Ông Ralf Mucha, Chủ tịch Hội đồng địa phương Lichtenhagen.

- . Bà Martina Koch, Trưởng văn phòng thành phố Lichtenhagen.

- . Ông Eckhardt Engler, Quản lý xây dựng dự án tu viện.

(Chư tôn đức và đại diện chính quyền từng sừng đất xây dựng. Photo: Hansestadt Rostock)

Với sự tham dự của trên hai trăm Phật tử đến từ các nơi trong Âu Châu, nhân khóa Huân Tu Tịnh Độ tại chùa Linh Thấu. Vào ngày cuối của khóa tu, họ kéo nhau ngồi chật cả 3 xe buýt lớn do Chùa Linh Thấu tổ chức từ Berlin hướng thẳng lên Rostock cho kịp giờ buổi Lễ Đặt Đá vào lúc 10 giờ sáng.

(Photo: Hansestadt- Rostock)

Công trình xây dựng Tu Viện Lộc Uyển do Sư Bà Thích Nữ Diệu Phước chùa Linh Thấu đảm trách và sẽ là vị Trụ Trì tương lai.

Sư Bà Linh Thấu trình bày ngắn gọn về những diễn biến của quá trình xây dựng, phải mất đến ba năm làm việc tận lực với chính quyền thành phố Rostock, cũng như khu vực

Lichtenhagen và Bộ Xây dựng, mới được cấp Giấy phép xây cất. Ngôi Tam Bảo được dự trù trên mảnh đất rộng 10.000 mét vuông với diện tích đất sử dụng 950 mét vuông, sẽ là một Trung tâm Phật Giáo và Văn hóa cho các Phật tử, không chỉ là Phật tử, Người Việt, Người Đức và tất cả mọi dân tộc trên thế giới muốn tìm hiểu về Đạo Phật.

Các vị chính quyền địa phương lần lượt lên phát biểu với nội dung như sau:

. Họ rất vui mừng khi được mời tham dự buổi Lễ Đặt Đá cho một Tu viện Phật giáo, nằm trên mảnh đất đã 800 năm nay chưa có một ngôi Chùa nào.

. Đạo Phật là đạo hòa đồng, lấy tình thương xóa bỏ hận thù. Cách đây khoảng mười năm, cũng tại khu vực này những phần tử cực đoan của Rostock đã đốt cháy tòa nhà chứa người Việt tỵ nạn. Giờ đây cũng tại nơi này sẽ mọc lên một Ngôi Chùa Việt Nam cho mọi người cùng lợi lạc.

Sau phần nghi lễ, các phóng viên, nhà báo của thành phố như tờ *Ostsee-Zeitung*, *Hansestadt Rostock* đã bao quanh HT Phương Trượng Thích Như Điển để phỏng vấn, sẵn tin về viết bài. Đọc báo mới biết thêm một tin khá giật gân là thành phố Rostock vừa bác một đơn xin xây cất ngôi đền Moschee của người Hồi giáo.

Tu viện Lộc Uyển được dự định xây với kinh phí một triệu sáu Euro và đến cuối năm 2020 sẽ hoàn thành, đây là nguồn tin của ông Quản lý dự án Eckhardt Engler tiết lộ cho nhà báo *Hansestadt Rostock*.

Sau buổi lễ có mục đi dạo thành phố biển để xem gió biển của Rostock mát và mạnh cỡ chừng nào? Có tẩy sạch được bụi trần bám trong ta trong bấy lâu không? Nhưng ít ra cũng mang đến một niềm vui nhẹ nhàng thanh thoát, vì trong tương lai chúng ta sẽ có một chỗ vừa tu tập, vừa nghỉ mát thành thơi.

(Hoa Lan Thiện Giới 2019)

* Lễ Phóng Sanh và An vị tôn tượng Địa Tạng Vương Bồ Tát:

Năm nay, cũng gần như thông lệ hằng năm, chùa Bảo Quang Hamburg tổ chức lễ Phóng sanh vào 2 ngày 27 và 28.4.2019.

Vào lúc 15 giờ ngày 27 Thượng Tọa Thích Thiện Niệm đến từ chùa Khuông Việt, Paris và Thượng Tọa Thích Nguyên Lộc, đến từ Chùa Vạn Hạnh ở Nantes, Pháp Quốc đã khởi đầu bằng thời kinh trì tụng Kinh Địa Tạng với sự hiện diện của Sư Cô Tuệ Đàm Nghiêm, trụ trì chùa Bảo Quang; Sư Cô Tuệ Đàm Châu, trụ trì chùa Bảo Đức; Sư Cô Tuệ Đàm Vân trụ trì chùa Bảo liên Đan Mạch; nữ tu người Đức Astrid-Köshin Weis cùng với Chư Ni và hơn 200 Phật tử tại Đức và Đan Mạch đến tham dự.

Buổi tối từ 20 giờ là Phật Pháp vấn đáp. Trước hết, Thượng Tọa Thích Thiện Niệm thuyết giảng về Địa Tạng, Địa Tạng là Mẹ của đất nhưng lại có sự liên hệ mật thiết đến sự an lạc hạnh phúc của cuộc sống. Người còn sống phải biết sống như thế nào để có cuộc sống thật an lạc, khi chết mới được thanh thản giải thoát.

Sáng hôm sau, 28.4.2019, sau thời kinh sáng như thường lệ, là Phật Pháp vấn đáp tiếp theo. Những câu hỏi thông minh, sát thực tế của bà con Phật tử đều được Thượng Tọa giải đáp một cách thỏa đáng.

Trong thời gian đó, bà con Phật tử vân tập về chùa càng đông, nâng tổng số lên hơn 500 người để tham dự lễ Phóng sanh. Một trong ngũ giới mà Phật tử khi quy y đã thệ nguyện là "cấm sát sanh" và ngược là tâm Từ Bi-Bình Đẳng. Người Phật tử chơn chánh phải biết vun bồi trường dưỡng tâm Từ thêm tăng trưởng. Phóng sanh là một trong những hành động thể hiện tâm Từ, nhưng việc phóng sanh phải được phát xuất từ tâm Trong Sạch và Thanh Tịnh. Phóng sanh không để cầu phước đức, mà phải phải do lòng thương yêu về sự sống của muôn loài vì tất cả chúng sanh đều có "Phật tánh", chứ không phải

vì thương thân mình mà phóng sanh trao đổi thân mạng...

Buổi lễ diễn ra thật trang nghiêm do hai vị Thượng Tọa, Chư Ni và Phật tử trì tụng trước Quan Âm Các bên bờ sông trước mặt chùa. Hòa trong lời chú nguyện vãng sanh của chư tôn đức, gió vi vu lạnh trong cơn mưa nhẹ. Hồn sinh linh đang được chư tôn đức và Phật tử tuần tự chú cầu nguyện thả xuống dòng sông cũng tự hứa tu thân để sớm được thoát ra khỏi cảnh giới súc sinh.

Sau khi dùng cơm trưa xong, các anh chị em công quả vội vàng đến dựng lều ngay ở nghĩa trang Öjendorf để chuẩn bị cho buổi lễ An vị Tôn Tượng Địa Tạng, vì trời mưa gió bất thường.

(Chư Ni Tuệ Đàm Giác, Tuệ Trung, Tuệ Đàm Châu và Tuệ Đàm Nghiêm và 2 Thượng Tọa Thiện Niệm và Nguyên Lộc).

Sau khi đã ổn định, buổi lễ an vị tôn tượng Địa Tạng được cử hành vào lúc 14 giờ. Sư Cô Tuệ Đàm Nghiêm ngỏ lời cảm ơn hai vị khách mời đặc biệt có liên hệ và trách nhiệm của nghĩa trang là Bà Anja Wiebke, quản lý các phần mộ thuộc Bestattungsforum Ohlsdorf (nghĩa trang Öjendorf thuộc nghĩa trang Ohlsdorf) và Ông Stefan Stödter, chủ cơ sở an táng J.Schüler

(Bestattungswesen) đã cho phép và giúp đỡ nhiệt tình để tôn tượng Địa Tạng được xây dựng và an vị tại nghĩa trang. Sư Cô cũng cảm ơn khoảng 200 Phật tử đã không quản rét mướt đến tham dự buổi lễ.

Sư Cô cho biết, Sư Cô tiếp nối tâm nguyện của Sư Bà Viện chủ chùa Bảo Quang là có một tôn tượng Địa Tạng dựng tại nghĩa trang này làm chỗ dựa tâm linh cho những người đã mất, không phân biệt quốc gia hay tôn giáo nào cả.

Trong phần phát biểu, bà Anje Wiekke thật vui khi được nhìn thấy tôn tượng Địa Tạng nghiêm trang dựng trong nghĩa trang này. Đây là điểm đặc biệt vừa mang ý nghĩa tôn giáo, vừa mang sự bình an đến cho mọi người mà cho đến bây giờ không có nghĩa trang nào có được như vậy. Có lẽ ý của bà muốn diễn tả về đạo Phật là đạo từ bi "sống trong hòa bình, khi chết được thanh thản an lạc".

Ông Stefan Stödter, tâm sự rằng ông được biết tình cảm và hoàn cảnh của người Việt khi Ba Mẹ ông bảo lãnh một gia đình người Việt từ Việt Nam sang. Từ đó ông có dịp liên lạc tiếp xúc với chùa và giúp lo mọi thủ tục an táng cho bà con Phật tử, ông mới thật sự hiểu rõ về Phật giáo và những tình cảm, lễ nghi của người Việt không chỉ dành cho người sống mà còn cho cả những người đã mất. Ông cũng hết sức ca tụng sự cần mẫn chăm sóc cẩn thận sạch sẽ từ tượng đài tưởng niệm thuyền nhân tử nạn cho đến các phần mộ chung quanh.

Tiếp theo là phần cắt băng khánh thành tôn tượng Địa Tạng và những bài kinh lễ chú nguyện của chư tôn đức thật trang nghiêm và đầy đủ.

Tôn tượng Địa Tạng, ngoài ý nghĩa tâm linh như trình bày trên, tôn tượng còn được dựng đúng vị trí để Địa Tạng Vương Bồ Tát nhìn bao quát phần nghĩa trang Phật giáo, cùng với đài tưởng niệm thuyền nhân, gây nhiều ấn tượng an bình riêng gì cho thân nhân mỗi lần đến thăm mộ người thân cũng như khách quan có dịp ngang qua.

Đặc biệt trong 2 ngày lễ Phóng sanh và An vị tôn tượng Địa Tạng vẫn luôn có sự tham dự của nhà báo- cô Mechtild Kein, Giáo sư Thần học làm việc tại văn phòng báo chí Deutschlandfund. Từ tối thứ sáu 26.4.2019 cô đã phỏng vấn Bác sĩ Văn Công Trâm và dự tính tiếp xúc với Tiến sĩ Olaf Beuchling, cả hai đều là đệ tử của Hòa Thượng Thích Như Điển, để thực hiện một loạt bài phóng sự về sinh hoạt Phật giáo của chùa Bảo Quang cho đài phát thanh Đức.

(Nhất Nguyên)

In sinh hoạt cộng đồng

• Phù Vân

*** Bản Tin ngắn tường thuật những ngày điều trần về nhân quyền và tự do Tôn Giáo (ICCPR-International Covenant on Civil and Political Rights) của cộng sản Việt Nam tại Geneve Thụy Sĩ ngày 11 và 12.3.2019:**

Họp báo tường thuật cuộc kiểm điểm ICCPR đối với Việt Nam, Geneve, ngày 12/03/2019

Nhận được tin từ anh Dr. Nguyễn Đình Thắng, là CEO & Chủ Tịch của Boat People SOS từ Virginia Hoa Kỳ, chúng tôi đã cùng với Thầy Viên Giác từ Na Uy đã đến Geneve, Thụy Sĩ ngày 10.3.2019 cùng với hơn 30 người Việt Nam đến từ Thái Lan, Việt Nam, Hoa Kỳ, Pháp, Hàn Lan, Na Uy và Đức Quốc để tham gia hai ngày điều trần của những người đại diện luật pháp của chính phủ Việt Nam trước Ủy ban Nhân quyền và Tự do Tôn Giáo ở Việt Nam tại lầu đài Wilson 3 vào ngày 11 và 12 tháng 3 năm 2019 vừa qua.

Bên phía Việt Nam, họ cử đi tất cả 23 quan chức đương quyền cả nam lẫn nữ liên quan về Tư Pháp và những bộ liên hệ để trả lời những chất vấn của Liên Hiệp Quốc về vấn đề những luật dân sự mà chính phủ Việt Nam đã ứng dụng với dân chúng theo sau việc đã đồng ý ký kết vào Công ước Quốc tế về quyền dân sự và chính trị.

Ngoài ba buổi điều trần chính này ra Phái Đoàn của chúng tôi đã được anh Trưởng Đoàn phân chia ra nhiều toán khác nhau như: đặc trách về Tự Do Tôn Giáo, nhóm lo về vấn đề bị tra tấn tại Việt Nam, nhóm bên vực cho tù nhân lương tâm; nhóm nêu vấn đề vô tổ quốc của người Hmong đại diện các dân tộc thiểu số của Việt Nam v.v... Bên Tôn Giáo thì có cả đại diện của Phật Giáo, Thiên Chúa Giáo và Tin Lành.

Chúng tôi chia nhau ra tham dự tất cả các diễn đàn này, nhằm thu phục nhân tâm của những người đại diện về nhân quyền của Liên Hiệp Quốc, trình bày những vấn đề về nhân quyền và tự do Tôn Giáo tại Việt Nam để họ nắm bắt dễ dàng hơn. Trước đó cả năm, những người thuộc phạm vi chuyên môn của mình đã liên lạc với những người có trách nhiệm tại Geneve và khi chúng tôi đến, chỉ nhằm nhắc nhở họ lại những gì chúng tôi cần sự hỗ trợ của họ mà thôi.

Đúng 11:30 ngày 11 tháng 3 năm 2019 tại hội trường trong lầu đài Wilson đã có mặt đầy đủ những người đại diện cho nhân quyền của Liên Hiệp Quốc tham gia, ngồi đó lắng nghe về mỗi phân ban của chúng tôi báo cáo trong vòng 3 phút. Phía Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất bị đàn áp tại quê nhà do Cô Diệu Thủy đến từ Hoa Kỳ trình bày ngắn gọn về những gì mà Giáo Hội đã phải gánh chịu suốt từ sau năm 1975 đến nay dưới chế độ cộng sản, mà Hòa Thượng Thích Quảng Độ và một số chư Tăng, Ni ở một số chùa rải rác khắp nơi tại Việt Nam bị húng chịu các việc bị bắt bớ, tra tấn, tù đầy, chùa viện, đất đai bị tịch thu v.v... Phía bên Thiên Chúa Giáo có Linh Mục Lê Quốc Thắng đến từ Việt Nam cũng đã trình bày về những thảm trạng của Giáo Hội Thiên Chúa đã gặp phải như vụ Formosa, Vườn Rau Lộc Hưng và Giáo Xứ Cồn Dầu. Bên Tin Lành thuộc nhóm người Hmong Thiểu Số tại Việt Nam cũng đã trình bày về vấn đề vô tổ quốc khi con cái của họ sinh ra không được khai sinh, không có quốc tịch và không được đi học. Rồi những nhóm khác nói về việc tra tấn, tù đầy, nữ quyền... một cách rất mạch lạc. Ngoài ra một số Quý Sư người Việt gốc Cao Miên cũng hiện diện, họ cáo buộc cộng sản Việt Nam đã đàn áp và xâm phạm quyền tự do tín ngưỡng.

Đây chính là cái nhân tố để buổi chiều cùng ngày vào lúc 3 đến 6 giờ, những người đại diện Việt Nam có cả Thứ Trưởng Tư Pháp Nguyễn Khánh Ngọc, Đại Sứ tại Liên Hiệp Quốc ông Dương Chí Dũng, Giám Đốc liên hệ luật quốc tế thuộc Bộ Tư Pháp, Ông Bạch Quốc An, Ông Trần Văn Dũng thuộc về hình sự. Bà Hoàng Thị Thanh Nga, liên hệ Quốc Tế thuộc Bộ Ngoại Giao; Ông Nguyễn Văn Bình thuộc Bộ Lao Động, Ông Chu Trung Dũng thuộc Tòa án nhân dân tối cao, Bà Ngô Thị Xuân Lan thuộc Bộ Tôn Giáo; Ông Phạm Văn Công thuộc Bộ Công An; ngoài ra còn 12 nhân vật nữa có tham dự; nhưng không phát biểu.

Từ 3 đến 4 giờ 15 phút chiều ngày 11.3.2019 là những chất vấn của những người thuộc Ủy

Ban Nhân Quyền của Liên Hiệp Quốc đặt ra những câu hỏi liên quan về việc đàn áp, bắt bớ, giam cầm trái phép, án tử hình, đàn áp các dân tộc thiểu số, không cho quyền được lập Hội và các đảng phái, ngăn cản thân nhân thăm viếng tù nhân lương tâm, luật đất đai, luật an ninh mạng, tử hình, phá thai, quyền phụ nữ, v.v... Những người đại diện cho Việt Nam ngồi đó hứng chịu những cơn bão dữ mà họ chẳng ngờ đến. Có lẽ họ nghĩ rằng ít ai biết sâu về nội bộ của họ; nhưng họ đã lầm, vì tất cả những dữ kiện này Ủy Ban Nhân Quyền của Liên Hiệp Quốc đã có đầy đủ chứng cứ cũng như hình ảnh trong những bản thuyết trình của họ; nên sau khi giải lao 15 phút, số thời gian còn lại hơn 1 tiếng rưỡi đồng hồ là giờ trả lời những vấn nạn đã được Ủy Ban Nhân Quyền của Liên Hiệp Quốc nêu ra; nhưng hầu như họ chỉ đọc lại những gì đã soạn sẵn; chứ ít có quan chức nào trả lời trực tiếp vào những câu hỏi đã được nêu ra. Nếu có, cũng chỉ là những sự gượng ép mà thôi, như Ông Thứ Trưởng đã trả lời vậy.

Sang ngày hôm sau 12.3.2019 cũng tại lầu đài Wilson này Ủy Ban Quốc Tế Nhân Quyền và những người đại diện cho chính phủ Việt Nam lại đối diện với nhau trong 3 tiếng đồng hồ nữa từ lúc 10 giờ sáng đến 13 giờ chiều. Thể thức cũng giống như hôm trước, là Ông Chủ Tọa nhắc lại cho Phái Đoàn Việt Nam là những gì hôm qua Phái Đoàn chưa trả lời hết thì hôm nay tiếp tục trả lời, sau khi những câu hỏi tiếp theo của Ủy Ban Quốc Tế Nhân Quyền gồm 18 chuyên gia cứ tiếp tục lật ngửa ván cờ của cộng sản Việt Nam cho thế giới thấy bản chất thực sự của họ và cuối cùng thì Ông Thứ Trưởng Tư Pháp Nguyễn Khánh Ngọc cáo buộc những người đại diện cho Ủy Ban Nhân Quyền của Liên Hiệp Quốc là do nghe theo nhiều nguồn tin ít được kiểm chứng nên mới có những câu hỏi làm khó họ như vậy. Trên thực tế thì chính những người đại diện cho Việt Nam không nghe, không hiểu những gì đã xảy ra chung quanh mình, trên quê hương đất Việt; hay chính họ là những người cố tình để không quan tâm về những sự kiện như vậy; chứ thế giới biết về người cộng sản Việt Nam quá nhiều rồi.

Tôi chỉ ghi nhận phần Tự Do Tôn Giáo qua các câu hỏi của Ủy Ban Quốc Tế về nhân quyền đặt thẳng với phái đoàn của cộng sản Việt Nam như sau:

- Đoạn 69 trong Hiến Pháp, quý vị nói yêu cầu các Tôn Giáo bắt buộc phải ghi tên khai báo vì vấn đề an ninh quốc gia và sự đoàn kết của

dân tộc; nhưng những khái niệm như vậy có giảm lên quyền của con người không?

- Theo điều 18 của Công Ước thì địa vị pháp lý của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, Cao Đài, Thiên Chúa Giáo, v.v... như thế nào, mà hầu hết những tổ chức này đều bị những cơ quan thẩm quyền của nhà nước kiểm soát rất chặt chẽ?

- Việt Nam có quan tâm xem xét, đánh giá luật tín ngưỡng Tôn Giáo rộng rãi hơn cho cộng đồng hay không?

- Nhà nước Việt Nam có tránh việc can dự vào tự do Tôn Giáo không?

- Nhà nước Việt Nam có thực hiện những biện pháp rõ ràng cho các dân tộc thiểu số về những khuyến nghị về tự do Tôn Giáo không?

- Luật lập hội tại Việt Nam chưa được ban hành thì dựa trên cơ sở nào để trừng phạt họ, trong đó có các Tôn Giáo?

- Trong 195 quốc gia có mặt trong Liên Hiệp Quốc thì Việt Nam bị xếp vào nước thứ 125 của Quốc Gia không tôn trọng về vấn đề nhân quyền và tự do Tôn Giáo, thì Quý Vị nghĩ sao về vấn đề này?

Đó là những câu hỏi về vấn đề tự do Tôn Giáo tại Việt Nam và Bà Ngô Thị Xuân Lan đại diện cho Ban Tôn Giáo của chính phủ đọc lại nguyên văn đã được soạn trước như sau:

Năm 2016 chính phủ đã ban hành luật về tự do Tôn Giáo và tự do không tin theo một tín ngưỡng nào.

- Năm 2017 Việt Nam đã thực hiện luật về tự do tín ngưỡng này.

- Cho đến hôm nay có 25,3 triệu người có ghi danh thuộc Tôn Giáo của họ và nhà nước Việt Nam đã cấp phép hoạt động Tôn Giáo.

- Có 4.000 Chức sắc Tôn Giáo, 695 cơ sở Tôn Giáo được cấp phép xây dựng.

- Có 43 tổ chức thuộc 16 Tôn Giáo hiện có mặt trên đất nước Việt Nam đã được cấp phép hoạt động.

- Gần 50% sinh hoạt của Tôn Giáo phải khai báo mọi việc.

- Những tổ chức chưa được công nhận vẫn được đảm bảo sinh hoạt tại gia đình.

- Hai tổ chức Tôn Giáo mới, được công nhận; trong đó có một tổ chức Tôn Giáo của người ngoại quốc.

- Những người tin theo một Tôn Giáo nào, không đặc miễn về nghĩa vụ quân sự.

Rõ ràng là những câu trả lời về tự do Tôn Giáo ở Việt Nam hầu như nó không liên quan gì đến những câu hỏi ở trên hết. Do vậy những phần khác cũng giống như thế thôi.

Vào lúc 14:00 cùng ngày 12.3.2019 vừa qua chúng tôi đã có cuộc họp báo tại Swiss Press Conference gần lầu đài Wilson. Đại diện trên bàn chủ tọa có đại diện của Thiên Chúa, Tin Lành, Phật Giáo. Dr. Nguyễn Đình Thắng đại diện BPSOS. Cô Michelle Nguyễn đại diện Liên Minh Chống Tra Tấn – Việt Nam. Cô Lữ Thị Tường Uyên đại diện tổ chức Stitching Vietnam Human Rights Foundation. Cô Đinh Thị Ngọc Tuyết đại diện Hội Phụ Nữ Nhân Quyền Việt Nam. Lần lượt theo thứ tự của bảy vị có mặt trên bàn chủ tọa đã trình bày về những thảm trạng của Formosa, vườn rau Lộc Hưng; tình trạng của GHPGVNTN bị đàn áp trong thời gian qua; người Hmong không có quốc tịch, không có khai sinh, không được đi học... giống như những người vô tổ quốc mặc dầu được sinh ra và lớn lên tại Việt Nam. Anh Thắng đóng vai trò là một người điều hành chương trình và những vị liên quan đã trình bày những thảm trạng đang xảy ra cho Việt Nam, cho tù nhân, cho phụ nữ, cho những người bị tra tấn, bắt bớ vô tội, v.v... Sau cùng là những câu hỏi và trả lời cho những nhà báo địa phương và buổi họp báo đã chấm dứt sau hai tiếng đồng hồ với sự cảm thông cũng như ngưỡng mộ những người đang sống xa quê hương; nhưng không bao giờ quên được nơi mà đồng bào mình vẫn còn bị áp bức giam cầm dưới sự cai trị của người cộng sản Việt Nam.

(Thích Như Điển)

*** Thi hài “Ó Đen” Lý Tổng được đưa về an táng tại Little Saigon:**

Cựu sĩ quan phi công có biệt hiệu “Ó Đen” Lý Tổng của không lực Việt Nam Cộng Hòa đã chính thức ra đi vào 9 giờ 16 phút tối 5.04.2019, giờ Cali, vì xơ phổi, hưởng thọ 73 tuổi, và thi hài “Ó Đen” Lý Tổng được đưa về an táng ở Little Saigon ngày 20.4.2019.

Ông cũng cho biết, “anh em Không Quân đang họp thảo luận chi tiết, có thể sẽ đưa anh Tổng về Little Saigon vào ngày Thứ Sáu, 19.04.2019, và tang lễ này sẽ do Hội Ái Hữu Không Quân San Diego tổ chức”.

Tỷ phú Hoàng Kiều cho biết ông “sẵn sàng đài thọ tài chính để mua miếng đất cho anh

Tổng”. Ông nói thêm: “Chúng ta phải kiếm một miếng đất đẹp và rộng cho anh Tổng vì anh xứng đáng được như vậy”.

Ông Lý Tổng qua đời lúc 9 giờ 16 phút tối Thứ Sáu, 5 Tháng Tư, tại bệnh viện Sharp Memorial Hospital, San Diego, vì xơ phổi, hưởng thọ 73 tuổi.

Theo Wikipedia.org, ông Lý Tổng là một phi công VNCH, có nhiều hoạt động chính trị tại Mỹ và có tư tưởng chống Cộng khét tiếng, nhiều lần tổ chức đánh cướp máy bay tại Việt Nam, Thái Lan, Cuba và Nam Hàn, để rải truyền đơn kêu gọi người dân đứng lên lật đổ các chế độ độc tài.

Ông Lý Tổng sinh ngày 1.9.1946 tại Thừa Thiên, Việt Nam, và bắt đầu phục vụ trong Không Lực Việt Nam Cộng Hòa năm 1965.

Tháng Tư, 1975, chiếc A-37 thuộc Phi Đội Ó Đen do ông lái bị bắn rơi, ông bị “tù cải tạo” trong vòng 5 năm.

Thế rồi ông vượt ngục, và vượt biên bằng đường bộ đến Thái Lan, qua ngã Cambodia, rồi xin tỵ nạn chính trị tại Singapore.

Ông đến Hoa Kỳ năm 1984. Sau đó theo học cao học khoa học chính trị tại đại học University of New Orleans.

Năm 1992, ông uy hiếp phi công chiếc A 310 của Vietnam Airlines, bay qua Sài Gòn, rồi thả truyền đơn xuống kêu gọi người dân Việt Nam nổi dậy chống lại bạo quyền CSVN. Rồi ông nhảy dù xuống một ao rau muống, bị bắt, và bị kết án 20 năm tù vì tội cướp máy bay.

Tháng Chín, 1998, ông được tha trong một đợt đặc xá, và bị trục xuất khỏi Việt Nam.

Ngày 1 Tháng Giêng, 2000, ông dùng một chiếc máy bay nhỏ, bay từ Florida sang Havana, Cuba, thả truyền đơn kêu gọi người dân Cuba nổi dậy. Trở về Mỹ, ông bị biên phòng bắt giữ và thẩm vấn, nhưng sau đó được tha bổng, và được người Mỹ gốc Cuba coi như là anh hùng.

Sau vụ này, ông Tổng bị Cơ Quan Quản Trị Hàng Không Hoa Kỳ (FAA) rút bằng lái máy bay.

Ngày 7 Tháng Mười Một, 2000, ông Tổng lại cướp một chiếc máy bay nhỏ tại Thái Lan, bay sang Sài Gòn, thả hơn 50.000 tờ truyền đơn. Lúc trở về Thái Lan, ông bị bắt giữ và bị kết án 7 năm tù.

Ngày 24 Tháng Tám, 2008, ông thuê một chiếc máy bay huấn luyện của Nam Hàn, nhưng bị bắt tại sân bay Seoul khi đang định bay đi rải truyền đơn ở Bắc Hàn.

Ngày 19 Tháng Bảy, 2010, ông Lý Tổng hóa trang tô son mặc váy đóng giả phụ nữ, lọt vào một buổi biểu diễn ca nhạc của các ca sĩ Việt Nam tại San Jose, trong đó có ca sĩ Đàm Vĩnh

Hưng. Khi Đàm Vĩnh Hưng đang hát, Lý Tổng giả vờ tặng hoa rồi sau đó liên tiếp xịt hơi cay vào mặt ca sĩ, thế là ông bị bắt.

Trong phiên tòa ngày 21 Tháng Bảy, 2012, Chánh Án Andrea Y. Bryan tuyên phạt ông Lý Tổng sáu tháng tù và ba năm quản chế vì tội hành hung.

(Đỗ Dzũng/Người Việt)

*** Thượng Viện California thông qua Nghị Quyết SCR 7 'Black April-Tưởng Niệm Tháng Tư Đen':**

(Hình: Dân Huỳnh/Người Việt)

SACRAMENTO, California (NV) – Nghị Quyết SCR 7 "Black April - Tưởng Niệm Tháng Tư Đen" do Thượng Nghị Sĩ Tom Umberg là đồng tác giả với Dân Biểu Tom Daly và Dân Biểu Tyler Diệp vừa được Thượng Viện California đồng thuận tuyệt đối 36/36 của các Thượng nghị sĩ.

Thông cáo báo chí của văn phòng Thượng Nghị Sĩ Tom Umberg cho biết, bản Nghị Quyết SCR 7 mang nội dung tưởng niệm 44 năm ngày Sài Gòn thất thủ và quy định Tháng Tư, 2019, là "Black April-Tưởng Niệm Tháng Tư Đen," một thời gian đặc biệt để người dân California nhớ về vô số sinh mạng đã nằm xuống trong thời kỳ chiến tranh Việt Nam, hướng đến công lý và tự do hơn cho người dân tại Việt Nam.

Cũng theo bản thông cáo này, ngày 30 Tháng Tư, 2019, đánh dấu 44 năm Sài Gòn, thủ đô của nước Việt Nam Cộng Hòa, thất thủ vào tay Cộng Sản. Trong nhiều năm ngay sau ngày 30 Tháng Tư, 1975, hơn 135.000 người Việt Nam và gia đình họ đã phải vượt thoát đến Hoa Kỳ, bao gồm cứu quân nhân Việt Nam Cộng Hòa, nhân viên chính phủ, và những người làm việc cho chính phủ Hoa Kỳ trong thời kỳ chiến tranh.

"Chiến tranh Việt Nam đã là một thảm họa không chỉ cho đất nước Việt Nam, cho những người lính trực tiếp tham gia cuộc chiến, mà nó

còn là cả một sự mất mát đau thương của biết bao người dân thường đã phải bỏ mình trên biển cả khi trên đường vượt thoát địa ngục Cộng Sản tìm đến bến bờ tự do", Thượng Nghị Sĩ Tom Umberg: "Tôi rất vinh dự được đại diện cho Địa Hạt 34, nơi cư ngụ của một cộng đồng Việt Nam đông đảo và mạnh mẽ. Cùng với các cộng đồng người Việt tỵ nạn ở khắp các tiểu bang, họ đã nhanh chóng trở thành phần tử quan trọng tiếp tục đóng góp cho đời sống thịnh vượng và sự phát triển phong phú về mọi mặt trên đất nước Hoa Kỳ".

"Điều quan trọng là chúng ta không bao giờ quên thảm kịch 'Black April - Tháng Tư Đen' này và nhận thức được mối quan tâm hàng đầu hiện nay của những người Mỹ gốc Việt – nhân quyền, tự do tôn giáo, dân chủ và đấu tranh chống lại nguy cơ đất nước Việt Nam bị xâm lược"...

Thượng Nghị Sĩ Tom Umberg đại diện Địa Hạt 34 bao gồm các thành phố Anaheim, Fountain Valley, Huntington Beach, Garden Grove, Long Beach, Los Alamitos, Midway City, Orange, Santa Ana, Seal Beach, và Westminster. Ông là một Đại tá đã về hưu thuộc Lục Quân Hoa Kỳ, cựu công tố viên liên bang, và chủ doanh nghiệp nhỏ. Ông và phu nhân, Chuẩn tướng (ret.) Robin Umberg cư ngụ tại thành phố Santa Ana.

(TS/Người Việt)

Tìm thân nhân hài cốt của 5 tử sĩ VNCH tại Huyện Mường Noòng - Tỉnh Savanakheth - Lào

Trong quá trình san lấp đất, Tập đoàn Thịnh Vượng (Tập đoàn VN đầu tư trên đất Lào) tìm thấy một cụm mộ tử sĩ VNCH, số mộ này có thẻ bài ghi số quân.

Hiện, tập đoàn này đã lập một nghĩa địa nhỏ ngay khu vực đang xây dựng nông trường trồng cây ăn quả của mình để an táng số hài cốt những tử sĩ VNCH này (bản Xa Rỷ, huyện Mường Noòng, tỉnh Savanakheth, Lào) chứ không thể đưa số hài cốt này về VN được.

Khu mộ phần chỉ cách cửa khẩu Lao Bảo 17km theo đường chim bay về phía Tây Nam, nhưng để đến được đó, phải đi vòng khoảng 40Km.

Các anh chị quan tâm có thể gọi cho anh Bùi Quang Tú, điện thoại gọi từ VN sang Lào là: 008562099857860 để liên hệ.

Thông tin trên các thẻ bài:

1/ Nguyễn Lô, SQ xx 202.790 LM

2/ Trương Lượng, SQ 57/208 815 LM A

3/ Ng Van Thanh, SQ 55/207790 LM
 4/ Ngo Tan, SQ 58/217455, LM O
 5/ Trương Văn Lễ (Khó đọc – xin phán đoán trên hình)

(Nguồn: Trương Duệ)

Chương trình Đêm Văn Hóa Viên Giác – Giới Thiệu Sách (27.6.2019)

- 19:55 – 20:00: Giới thiệu chương trình (MC Hoa Lan)
- 20:00 – 20:10: Lời chào mừng Chư Tôn Đức và quan khách - Tường trình 40 năm báo VG (chủ bút Phù Vân)
- 20:10: - 20:20: Giới thiệu sách (Part.1) "Còn Đó Những Tình Anh" của Phù Vân do nhà thơ Trần Đan Hà giới thiệu.
- 20:25 – 20:30: Đơn ca Nước non ngàn dặm ra đi (nhạc Phạm Duy, ca sĩ Ngọc Huệ)
- 20:30 - 20:50: Giới thiệu sách (Part.2) Đặc San VHPG, Mỗi tờ vương của Huyền Trân Công Chúa (của HT Thích Như Điển) và cuốn Văng vặc một tấm lòng của Nguyễn Tánh Nguyễn Hiền Đức do Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn giới thiệu.
- 20:50 – 20:55: Hợp ca của Nhóm Bút Nữ
- 20:55 – 21:15: Giới thiệu Ban Biên Tập & Cộng sự viên báo Viên Giác (Phù Vân)
- 21:15 – 21:25: Đơn ca Tình Ca (Phạm Duy, ca sĩ Ngọc Huệ)
- 21:25 – 22:00: Tặng sách - Tiếp xúc với tác giả
- 22:00 Hoàn mãn.
- **09:00 – 10:00- ngày 28.6.2019- Hợp mặt và Giới thiệu Anh Chị Em Ban BT và CSV**

* Bia tri ân Cap Anamur đã được dựng lại tại cảng Hamburg:

Sau 9 năm tái thiết (2010-2019) với nhiều trở ngại và tổn phí, đoạn đường đi bộ cảng Hamburg ngay trung tâm thành phố, vừa được khánh thành vào ngày 03.5.2019 với sự chủ tọa của ông Jens Kerstan (Bộ trưởng Môi trường và Năng lượng tại Hamburg) cùng nhiều cơ quan truyền hình báo chí. Đây là địa điểm du lịch tiếp đón hơn 8 triệu du khách hàng năm và cũng là nơi được đặt bia tri ân Cap Anamur của người Việt tỵ nạn CS tại CHLB Đức từ năm 2009. Khởi đầu, tất cả các kiến trúc và vật thể trên đoạn đường này đều được gỡ bỏ dần dần, vì thế tượng đài Cap Anamur cũng đã được tháo gỡ từ cuối năm 2015.

Đoạn đường đi bộ do bà Kiến trúc sư nổi tiếng Zaha Hadid (†2016) thiết kế là một bờ dài 1.285 mét, được nâng cao từ 7,20 mét lên 8,90 mét. Tổn phí 136 triệu EUR với 32.400 mét khối bê tông cốt sắt, 3.840 tấn cột sắt thép, 17.700 mét vuông đá Bazan cho 5,437 bậc lên xuống từ mặt đường đi bộ xuống hai bên gần mực nước và đường xe chạy.

Một tuần trước ngày khánh thành, bia tri ân Cap Anamur (hình cuốn sách bằng đồng) đã được đưa trở lại địa điểm cũ và được gắn cao trên bờ rào cảng ngay trung tâm của đoạn đường đi bộ.

Một điều đáng chú ý là trên toàn bộ đoạn đường đi bộ mới được tái thiết này không còn bất cứ một di tích lịch sử hay tượng đài nào (như chiếc mỏ neo dài hơn 6 thước được đặt từ năm 1976....) ngoại trừ tấm bia tri ân chính quyền, nhân dân Đức và Ủy Ban Cap Anamur của người Việt tỵ nạn tại CHLB Đức.

(Nguyễn Hữu Huân)

● Lê Ngọc Châu phụ trách

*** Thăm dò ý kiến: Liên đảng rơi xuống mức thấp nhất trong năm - Lực lượng mạnh nhất AfD ở phía Đông:**

Liên đảng đã mất thêm hai điểm phần trăm so với tuần trước. Đối tác liên minh SPD chiến thắng, nhưng vẫn đứng sau đảng Xanh.

Liên đảng đã giảm xuống mức thấp nhất trong năm nay. Trong cuộc thăm dò được thực hiện bởi viện nghiên cứu tư tưởng Emnid, CDU / CSU đã mất hai điểm so với tuần trước xuống còn 28%. Mặt khác, Xanh đã tăng thêm 2% và hiện mạnh thứ hai với 19%. SPD và AfD mỗi đảng được thêm một điểm, họ đạt 18 và 13%. Tả Khuynh (die Linke) vẫn ở mức 9 phần trăm, FDP mất một điểm và đứng ở mức 8 phần trăm. Trong các khảo sát khác, Liên đảng gần đây đã đạt tới 30,5%.

AfD là lực lượng mạnh nhất ở bên Đông với 23%. Theo sau là CDU 22 phần trăm, die Linke (18%), SPD (14%) và Xanh (12%). FDP đạt 5%, các đảng khác đạt 6%. Ở bên Tây, kết quả khảo sát có vẻ khác nhau: CDU (29%) phải đối mặt với Xanh (20%), SPD (19%), AfD (11%), FDP (9%) và Tả khuynh (7%). Các đảng khác chiếm 5%.

*** Bachelor hay Master? Bằng cấp cao hơn có lợi trong những nghề này:**

(15.04.2019): Khi sinh viên cuối cùng có bằng Bachelor trong túi, nhiều người tự hỏi mình: bắt đầu với cuộc sống nghề nghiệp hay học thêm để lấy bằng Master? Một nghiên cứu cho thấy nghề nghiệp với bằng cấp cao hơn là đáng giá.

Xu hướng đối với chương trình bậc cao học (nay thường được gọi là "Thạc sĩ") tại các trường đại học của Đức lên cao. Bởi vì nhiều sinh viên có quan điểm: Bằng tốt nghiệp càng cao, bạn càng có thể kiếm được nhiều tiền hơn trong công việc. Nhưng dự tính này không phải lúc nào cũng được đáp ứng.

Cử nhân hay "Thạc sĩ"? Nó phụ thuộc vào công việc!

Trang "Lương.de (Gehalt.de)" đã phân tích cho mục đích này mức lương khởi điểm của

13.300 sinh viên tốt nghiệp Cử nhân và Thạc sĩ. Việc đánh giá có tính đến các người có học vấn cao với tối đa ba năm kinh nghiệm chuyên môn. Nghiên cứu cho thấy: những người kiếm được bao nhiêu, cuối cùng không phải là bằng cấp, mà là nghề được chọn. Do đó, có những công việc sinh lợi, trong đó thậm chí một cử nhân cũng kiếm được rất nhiều tiền- và những công việc khác mà ngay cả một sinh viên tốt nghiệp "thạc sĩ" cũng kiếm được ít tiền.

Một mức lương khởi điểm tốt, theo "Lương.de", đặc biệt là Cử nhân trong các ngành kỹ thuật, chẳng hạn như tư vấn IT, kỹ sư bán hàng hoặc nhà nghiên cứu và phát triển kỹ thuật. Mức lương trung bình ở đây là từ 48.800 euro đến 50.000 euro/năm.

Những người sáng tạo nhận được ít nhất. Ngược lại, nghề sáng tạo, ngay cả khi là bậc thầy, khá nghèo nàn. Ví dụ, kiến trúc sư, biên tập viên và nhà thiết kế đồ họa chỉ nhận được mức lương từ 32.000 đến 33.000 €/năm mặc dù họ có bằng cấp cao. Theo nghiên cứu, bằng cấp bậc Master kiếm được nhiều tiền nhất trong ngành quản lý rủi ro, trong ngành tài chính và bảo hiểm. Là chuyên gia chuyên môn cao, sinh viên tốt nghiệp kiếm được nhiều tiền hơn mức trung bình, hơn 57.000 € chưa trừ thuế một năm.

*** Chỉ 23% nhìn thấy Leyen ở đúng nơi:**

dpa, ngày 14.04.2019: Mặc dù thiếu thiết bị khổng lồ ở lực lượng vũ trang, vẫn có sự kết toán tốt của nhiệm kỳ trước. Chỉ còn một thiếu số người Đức tin rằng Bộ trưởng Quốc phòng Đức, Ursula von der Leyen có thể hiện đại hóa lực lượng vũ trang.

Theo một cuộc thăm dò có tính cách đại diện của Emnid cho "Bild am Sonntag", chỉ 23% số người được hỏi tin rằng chính trị gia CDU là người phù hợp để đưa quân đội phù hợp với tương lai. Nhưng 59% không tin điều đó. Đồng thời, hầu hết đều nhìn thấy cần phải hành động: 61% cho rằng cần tăng ngân sách quốc phòng, chỉ có 28 % chống lại điều đó.

Von der Leyen cho hay: "Chúng tôi đang hiện đại hóa một lực lượng vũ trang có quy mô nhỏ từng bước một trong hơn 25 năm...".

*** Số người nghỉ hưu đóng thuế đang tăng:**

Thuế lương hưu được đánh thuế kể từ năm 2005 đánh vào một nhóm người về hưu đang tăng hàng năm. Những người nghỉ hưu đã đóng thuế thu nhập ngày càng nhiều trong những năm

gần đây. Theo thống kê chính thức mới nhất năm 2014, đã tạo ra 32 tỷ euro thuế thu nhập tốt từ những người nộp thuế có thu nhập lương hưu cho nhà nước, so với chỉ dưới 26 tỷ ba năm trước đó. Gần 4,4 triệu người và các cặp vợ chồng có thu nhập cố định đã phải nộp thuế trong thời gian qua.

Theo kết quả của việc tăng lương hưu vào ngày 1 tháng 7 năm 2019, theo phản hồi của Bộ Tài chính Liên bang, khoảng 48.000 người nộp thuế có trợ cấp hưu trí có thể sẽ bị tính thêm thuế thu nhập. Mức lương của hơn 20 triệu người về hưu ở Đức tăng 3,18% ở Tây Đức và 3,91% ở miền Đông. Chuyên gia tài chính của FDP, Frank Schäffler chỉ trích: "Trách nhiệm thuế ngày càng nhiều đang trở thành vấn đề đối với người nghỉ hưu".

*** Số người thất nghiệp giảm 72.000 vào mùa xuân:**

AFP 29.03.2019: Số người thất nghiệp ở Đức đã giảm 72.000 từ tháng 2 đến tháng 3. Như vậy còn có 2,3 triệu người tìm kiếm việc làm, như Cơ quan Việc làm Liên bang Nuernberg đã công bố. So với tháng 3 năm trước, số người thất nghiệp giảm 157.000. Tỷ lệ thất nghiệp giảm xuống 5,1%.

Detlef Scheele, Bộ Lao Động (BA) cho biết, các dự báo khủng hoảng kinh tế đã giảm, nên thị trường lao động vẫn tiếp tục phát triển thuận lợi. Do đó, số lượng nhân viên làm việc tiếp tục tăng; ngoài ra còn có khoảng 800.000 vị trí tuyển dụng đã đăng bộ tại BA vào tháng 3 và như vậy, 19.000 việc làm nhiều hơn một năm trước.

Tỷ lệ thất nghiệp tháng 3 hiện tại vẫn là thấp nhất kể từ khi Đức thống nhất. Theo số liệu gần đây nhất của Văn phòng Thống kê Liên bang cho tháng 2, cũng có sự gia tăng đáng kể về việc làm với 44,82 triệu người có việc làm. So với năm trước, đã có 482.000 việc làm thêm. Theo dự đoán của BA, 33,16 triệu người đã được sử dụng bảo hiểm xã hội vào tháng 1, hơn 660.000 so với một năm trước đó.

Bộ trưởng Lao động Liên bang, Hubertus Heil (SPD) cho biết, cả sự gia tăng việc phải đóng góp an sinh xã hội này cũng như sự tiến bộ hơn trong việc giảm thất nghiệp dài hạn phản ánh cho sức mạnh của thị trường lao động.

*** Thay đổi vào ngày 1 tháng 5 năm 2019:**

- Các cuộc gọi điện thoại ở EU rẻ hơn: Từ ngày 15 tháng 5, các cuộc gọi từ nước nhà đến các nước EU khác sẽ rẻ hơn. Một cuộc gọi trong

EU có chi phí tối đa là 19 xu mỗi phút, chi phí gửi tin nhắn SMS tối đa là sáu xu.

- Mức lương tối thiểu cho họa sĩ hay thợ quét vôi và thợ sơn tăng lên. Nhân viên trong ngành công nghiệp sơn và thợ quét vôi có thể mong đợi nhiều tiền lương hơn từ tháng Năm. Người lao động không sành nghề nhận 10,85€/giờ trên toàn quốc, với thợ phụ mức lương tối thiểu tăng lên 13,30 euro ở miền Tây Đức và 12,95€ ở miền đông nước Đức.

- 100 và 200 Euro mới: Từ ngày 28.5.2019, 100 và 200 Euro mới sẽ được phát hành. Đây là hai mệnh giá cuối cùng của "loạt phim" được gọi là Châu Âu. Các tiền giấy cũ vẫn còn hiệu lực, nhưng dần dần được rút ra khỏi lưu hành.

- Khai thuế: hủy bỏ hạn chót trong tháng 5: Từ giờ trở đi, công nhân có nhiều thời gian hơn để khai thuế. Cho đến nay các mẫu đơn phải được nộp trước ngày 31 tháng 5. Ai có nghĩa vụ nộp tờ khai thuế của mình, kể từ năm 2019 bây giờ được có thời gian đến ngày 31 tháng 7.

- Nghị viện mới của EU được bầu: Công dân của các quốc gia thành viên EU có thể quyết định vào tháng 5 ai sẽ tham gia Nghị viện Châu Âu. Từ ngày 23 đến 26 tháng 5, cuộc bầu cử châu Âu sẽ diễn ra.

*** Nội các liên bang quyết định tăng lương hưu vào giữa năm:**

AFP, ngày 01.5.2019: 20 triệu người hưu trí ở Đức nhận được từ tháng 7 lương hưu cao hơn đáng kể. Nội các Liên bang đã phê duyệt vào ngày 01.05.19 tăng lương hưu là 3,18% ở phương Tây và 3,91% ở Đông Đức. Do đó, mức lương hưu tăng nhẹ lên 48,16% thu nhập trung bình. Liên minh lớn hài lòng với sự gia tăng lương hưu, trong khi hiệp hội xã hội VdK chỉ ra sự nghèo đói tiếp tục của người già.

Mức độ ở phía đông đang tăng từ 95,8 đến 96,5% của giá trị hiện tại ở phía tây. Điểm cộng rõ ràng là do tình hình tốt trên thị trường việc làm và mức tăng lương gần đây. Những người hưu trí sẽ "tham gia vào tình hình tốt trên thị trường lao động và tăng lương trong quá khứ", Bộ trưởng Lao động Liên bang Hubertus Heil (SPD) cho biết như thế.

Khối lượng điều chỉnh lương hưu mười một tỷ Euro hàng năm cũng cho thấy rằng "Đức là một quốc gia mạnh về kinh tế có thể bảo đảm tuổi già đáng tin cậy", Heil nói thêm. Phát ngôn viên chính phủ Steffen Seibert đã nói về "tin tốt" cho những người về hưu. Sự gia tăng hưu được thực hiện bởi sự phát triển tốt của tiền lương và tình hình trên thị trường lao động.

*** Nhận tiền thất nghiệp ứng trước trong siêu thị hiện nay cũng trên toàn quốc:**

Nuernberg(dpa) - 28.4.2019: Tiền mặt nhanh chóng cho trường hợp khẩn cấp? Người nhận thất nghiệp bây giờ cũng nhận được tiền tạm ứng từ máy tính tiền ở siêu thị.

Sau giai đoạn thử nghiệm vào năm 2018, quy trình mới được áp dụng trên toàn quốc.

Cho đến nay, Cơ quan giới thiệu việc làm Liên bang (BA) đã trả khoảng 20 triệu Euro tiền mặt cho người nhận trợ cấp thất nghiệp từ máy thu ngân siêu thị.

Phương pháp mới được giới thiệu trên toàn quốc sau giai đoạn thử nghiệm vào cuối tháng 01.2019, khi BA công bố theo yêu cầu của Cơ quan báo chí Đức (dpa). Tổng cộng, khoảng 78.000 thanh toán đã được thực hiện. Thủ tục này chủ yếu dành cho những người nhận trợ cấp thất nghiệp II, những người đang rất cần tiền mặt khi gặp khó khăn tài chính.

Cho đến nay, máy rút tiền đã có sẵn trong các trung tâm việc làm và các cơ quan tuyển dụng trong những trường hợp khẩn cấp như vậy, được giảm vì lý do chi phí và do tính nhạy cảm. Các siêu thị và siêu thị bán thuốc tham gia bao gồm Rewe, Penny, Real, dm và Rossmann. Điều này làm tăng số lượng các khoản thanh toán từ 300 đến 10.000 hiện tại, một phát ngôn viên của Cơ quan Liên bang Nuernberg cho biết.

Các địa điểm thí điểm năm ngoái bao gồm Munich, Schwandorf và Dortmund. Phản ứng trong các khu vực mô hình là tốt. Do đó, phương thức được giới thiệu trên toàn quốc.

Để những người thất nghiệp nhận được tiền từ các thương nhân, họ phải xuất trình một tờ giấy "trung lập" với mã vạch (Barcode), họ có thể nhận tại trung tâm việc làm hoặc cơ quan việc làm. "Barcode" này được chụp tại quầy thu ngân và số tiền hiển thị được thanh toán ngay lập tức. Tính trung bình, theo BA mỗi khoản thanh toán khoảng 245€ được trao từ quầy. Nhìn theo quan điểm, người ta có thể tưởng tượng việc phát triển quy trình hơn nữa - ví dụ, sử dụng kỹ thuật số mã vạch với một ứng dụng (App).

BA cung cấp một khoản thanh toán tiền mặt không phân biệt đối xử bằng cách sử dụng thủ tục phiếu thanh toán. "Phiếu thanh toán được cấp là ẩn danh, không chứa bất kỳ dữ liệu cá nhân nào và không cho phép bất kỳ kết luận nào về cơ quan việc làm hoặc trung tâm việc làm". Đảng Linke đã chỉ trích thủ tục trước là sự kỳ thị không cần thiết của người thất nghiệp.

Nói chung, "trợ cấp thất nghiệp sẽ tiếp tục được chuyển vào trương mục (Konto)", người phát ngôn viên nói. Thanh toán bằng tiền mặt sẽ chỉ ảnh hưởng đến một vài người trong trường hợp khẩn cấp và do đó chiếm một phần nhỏ trong tổng số các thanh toán.

*** Số người nước ngoài ở Đức tăng lên 10,9 triệu:**

Wiesbaden / Berlin (dpa) - Khoảng một trong tám cư dân ở Đức là người nước ngoài. Phần của họ năm ngoái đã tăng lên khoảng 10,9 triệu, theo báo cáo của Văn phòng Thống kê Liên bang. Đây là mức tăng 2,7% (292.000 người). 1,303 triệu người mới đến phải đối mặt với 1,012 triệu người di cư trong số ghi danh trung ương của người nước ngoài. Tổng cộng, 82.979 người sống ở Đức tính đến ngày 30 tháng 9 năm 2018.

Trong năm 2017, sự tăng trưởng của người nước ngoài thậm chí đã đạt 5,7%. Tuy nhiên, các nhà thống kê chỉ ra rằng có rất nhiều mục nhập muộn vào thời điểm đó là kết quả của cuộc khủng hoảng tị nạn. Trong năm qua, lần lượt sự về nước ngày càng được ghi nhận trong sổ đăng bộ. Do đó, những con số rất khó để so sánh với nhau.

Việc nhập cư của những người có giấy phép lao động từ các quốc gia ngoài EU một lần nữa đã tăng đáng kể. Cho đến cuối năm 2018, tổng cộng 266.000 người đã đến với cái gọi là người di cư tìm kiếm việc (năm trước: 217.000). Đây là mức tăng hơn 20% trong ba năm liên tiếp.

Trong số các quốc gia có nguyên quán quan trọng nhất là Ấn Độ (12%), China (9%), Bosnia-Herzegovina (8%) và Hoa Kỳ (7%). Những người này bao gồm công nhân lành nghề trung bình 35 tuổi, đa số là nam giới (68%).

Tăng trưởng trong nhóm từ Westbalkan đặc biệt mạnh mẽ. Vào cuối năm 2018 Albania, Bosnia-Herzegovina, Serbia, Montenegro, Kosovo và Macedonia cùng nhau chiếm gần một phần tư lực lượng lao động di cư. Trong năm 2015, thành phần này vẫn còn khoảng 9%. Văn phòng Liên bang cũng quy các số liệu này là các quốc gia này đã được coi là quốc gia xuất xứ an toàn kể từ 2014/2015. Đồng thời, kể từ năm 2016, người dân từ các quốc gia này đã được tiếp cận dễ dàng hơn với thị trường lao động tại Đức.

• LNC (Munich Tháng 3+4+5)

Sưu tầm và phiên dịch từ các báo der Spiegel, SZ, FAZ, die Welt, Handelsblatt, Focus, N-TV, AFP....

*** Công an Hà Nội đàn áp khốc liệt nhóm hoạt động chống BOT bẩn:**

Sáng ngày 11/5/2019, lực lượng công an Hà Nội đã đàn áp một cách khốc liệt nhóm người hoạt động phản đối trạm thu phí Bắc Thăng Long-Nội Bài, một trong những trạm được đặt không đúng vị trí, hay còn gọi BOT bẩn. Công an đã đánh đập nhiều anh chị em và bắt đi khoảng 20 người. Nhiều người bị bầm dập trên cơ thể và chảy máu ở mặt. Ít nhất 11 xe hơi của nhóm anh chị em này đã bị lực lượng an ninh cẩu ra khỏi khu vực trạm thu phí. Sáng sớm các anh chị em hoạt động xã hội đã đến trạm thu phí này để chất vấn tại sao đến giờ chưa dẹp trạm này sau khi Tp Hà Nội và dư luận chỉ ra sai phạm thu phí trái phép trong hơn 10 năm qua. Một lúc sau công an được điều động đến và bắt đầu nhào vào tấn công họ. Trạm thu phí Bắc Thăng Long-Nội Bài là một trong gần 90 trạm thu phí nằm rải rác trên toàn quốc, hàng chục trong số đó được nhà đầu tư đặt sai vị trí nhằm thu được nhiều phí hơn, thu cả những người không sử dụng dịch vụ mà nhà đầu tư cung cấp. Tất cả các trạm thu phí này đều được sự bảo kê của quan chức cao cấp của chế độ CS. UBND Tp Hà Nội đã yêu cầu nhà đầu tư di dời trạm thu phí về đúng chỗ, và trước Tết Nguyên Đán vừa qua hàng trăm người dân khu vực gần đó đã dựng lán trại để phản đối, buộc nhà đầu tư phải xả trạm trong 3 tháng. Tuy nhiên, nhà đầu tư lại bắt đầu thu phí từ 15/3. Anh Hà Văn Nam và một số nhà hoạt động chống BOT bẩn đã bị bắt cóc và đánh đập bởi mật vụ hay côn đồ. Những người bị bắt thường bị cáo buộc "gây rối trật tự công cộng" với mức án cao nhất là 7 năm tù giam.

*** Chất thải nguy hại của Formosa được bán như hàng hóa tại Việt Nam:**

Phó Giám đốc sở Tài nguyên và Môi trường (TN&MT) tỉnh Thái Nguyên, Nguyễn Thế Giang cho biết, cơ quan chức năng tỉnh này vừa ngăn cản vụ tái chế, tái sử dụng hàng ngàn tấn gang xỉ có nguồn gốc từ công ty trách nhiệm gang thép Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh. Những tấn gang xỉ này được xác định có nồng độ pH vượt ngưỡng nguy hại, theo quy chuẩn của Bộ TN&MT CSVN. Theo phía Formosa Hà Tĩnh, công

ty này đã "chuyển giao" gang xỉ cho công ty trách nhiệm hữu hạn Đầu tư & Phát triển MHD Việt Nam, rồi công ty này lại bán cho 6 cơ sở khác trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên để sử dụng làm nguyên liệu sản xuất. Qua kiểm tra, Sở TN&MT phát hiện có 2 trong 6 cơ sở đã mua gang xỉ của công ty MHD với khối lượng 20.000 tấn. Kết quả phân tích mẫu gang xỉ, bùn thải tại hai cơ sở này đều có nồng độ pH vượt ngưỡng nguy hại theo quy định của Bộ TN&MT. Trước đó, ông Võ Tấn Nhân thuộc Bộ TN&MT khẳng định, phế liệu gang xỉ được phân loại, lựa chọn làm nguyên liệu sản xuất gang thép được xem là sản phẩm hàng hóa, và cai quản theo pháp luật về sản phẩm hàng hóa. Tuy nhiên, một số chuyên gia thì cho rằng, nồng độ pH như trên là chất thải nguy hại, việc chất thải này lọt ra ngoài theo dạng hàng hóa, mua bán như trên là rất nguy hiểm. Sự việc trên càng khiến dư luận hoài nghi, phần nộ hơn khi lãnh đạo Bộ TN&MT đang có hành động né tránh các cơ quan báo chí. Trước đó, vào tháng 4/2016, Formosa Hà Tĩnh đã xả thải trực tiếp ra biển Miền Trung, khiến môi trường biển ở các tỉnh phía bắc Miền Trung bị hủy diệt. Các ngư dân lâm vào cảnh thất nghiệp, nhiều người đã phải bỏ biển tìm kế mưu sinh bằng con đường xuất cảng lao động. Ngày 1/5/2019, Thủ Tướng CSVN Nguyễn Xuân Phúc đã có quyết định số 476 về việc thực hiện đầu tư các dự án "Xây dựng, nâng cấp cơ sở dịch vụ hậu cần nghề cá", và dự án "Phục hồi, tái tạo hệ sinh thái thủy sinh và nguồn lợi thủy sản" tại bốn tỉnh Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, và Thừa Thiên-Huế. Nhưng nguồn tiền để thực hiện các dự án trên được lấy từ tiền bồi thường của công ty Formosa Hà Tĩnh cho người dân 4 tỉnh Miền Trung.

*** Nguy cơ trở thành sân sau của ngành kỹ nghệ bẩn Trung Cộng:**

Theo trang báo Hoa Nam Buổi Sáng, Việt Nam tràn ngập nguồn vốn đầu tư của Trung Cộng trong thập niên qua, tính chung khu vực Trung Cộng, Hong Kong và Macau lên tới 700 triệu Mỹ kim trong năm 2011. Nguồn vốn đầu tư lên tới 2.4 tỷ Mỹ kim vào năm 2018. Nhiều người nói rằng số tiền đầu tư này có giá trị ở chỗ đã mang lại công ăn việc làm, thúc đẩy sự tăng trưởng nền kỹ nghệ, lực lượng lao động và chính sách luật pháp. Trong khi đó, giới chỉ trích lập luận rằng các nhà máy Trung Cộng bóc lột người lao động bằng thù lao rẻ mạt, khai thác nguồn nguyên liệu dồi dào trong khi gây ô nhiễm môi

sinh và đẩy người dân địa phương vào tình cảnh nợ nần. Hiện nay, Trung Cộng là quốc gia đầu tư đứng hàng thứ tư tại Việt Nam sau Nhật Bản, Nam Hàn và Tân Gia Ba, thu về số tiền mặt ngày càng tăng. Thế nhưng lợi ích về phía Việt Nam ngày càng trở nên mờ nhạt. Các nhà phân tích cho rằng dựa vào nguồn tiền mặt của ngoại quốc để tăng trưởng kinh tế là con dao hai lưỡi. Và việc theo đuổi chính sách xuất cảng đặt đất nước trước nguy cơ không cần thiết. Bộ trưởng Bộ Công Thương Trần Tuấn Anh nói rằng việc lệ thuộc quá mức là yếu tố dẫn tới bất ổn, vì hàng hóa xuất cảng dựa quá nhiều vào nguồn cung cấp của thế giới. Bất lợi tiếp theo là sự ô nhiễm môi sinh. Việt Nam đã nhập cảng hàng loạt nhà máy kỹ nghệ bẩn như dệt may, giày dép, nhiệt điện, khai thác mỏ, điển hình là vụ Formosa Hà Tĩnh xả chất thải gây thảm họa môi sinh 4 tỉnh miền trung năm 2016. Thực tế trên cho thấy Việt Nam có nguy cơ trở thành bãi rác công nghiệp của Trung Cộng nếu không biết khôn ngoan lựa chọn dự án.

*** EU từ chối nhập cảng 17 lô hàng của VN do không an toàn vệ sinh thực phẩm:**

Ngày 7/5/19 Bộ Công thương cho biết, từ đầu năm 2019 đến nay, Hệ thống cảnh báo nhanh của EU đối với mặt hàng thức ăn nhanh, và thực phẩm có nguy cơ gây rủi ro cho sức khỏe cộng đồng đã thông báo, từ ngày 1/1 đến ngày 1/5/2019, đã có 9 lô hàng thủy sản, và 8 lô hàng nông sản Việt Nam bị từ chối nhập cảng, hoặc bị giám sát khi nhập vào thị trường này. Nguyên nhân của sự việc là do những lô hàng này chứa các chất vượt mức cho phép, hoặc chứa chất bị cấm sử dụng trong thực phẩm của EU. Trong đó, có một lô hàng cá da trơn đông lạnh bị Bỉ từ chối nhập cảng. Các mặt hàng cá tra phi-lê, cá rô phi, và tôm đông lạnh của Việt Nam đã bị các nước Áo, Thụy Sĩ, và Na Uy đưa vào diện giám sát. Ngoài ra, một lô hàng cá ngừ của Việt Nam đã bị Pháp cảnh báo có nhiễm chất cấm nghiêm trọng. Đối với mặt hàng nông sản, Tây Ban Nha đã từ chối nhập cảng 8 lô hạt hạnh nhân có xuất xứ từ Úc, nhưng được chế biến tại Việt Nam, những lô hàng này chứa chất aflatoxin vượt mức cho phép. Bộ Công Thương cũng cho biết thêm, trong năm 2018, EU và các thị trường nhập cảng khác đã trả về và cảnh báo không bảo đảm chất lượng đối với 80 lô hàng thủy sản Việt Nam. Hiện tại, thủy sản Việt Nam vẫn chưa được gở "thẻ vàng" vào EU. Còn đối với người dân Việt Nam luôn nghi ngờ khi không biết

những lô hàng thực phẩm bị trả về này đã được giải quyết như thế nào? Hay chúng lại được bán ra thị trường cho người dân trong nước sử dụng làm bữa ăn!

*** Lao động VN tại Đài Loan biểu tình đòi giải tán các tổ chức môi giới trung gian bóc lột:**

Trưa 5/5, hơn 20 người lao động Việt Nam tụ họp trước Văn Phòng Liên Lạc Ngoại Giao của Việt Nam tại Đài Loan (VECO) để tham dự cuộc biểu tình kêu gọi nhà cầm quyền CSVN và chính phủ Đài Loan thiết lập kế hoạch tuyển dụng trực tiếp giữa hai nhà nước để thay thế hệ thống tuyển dụng thông qua môi giới trung gian hiện nay bóc lột thậm tệ người lao động muốn sang Đài Loan làm việc. Theo Bộ Lao Động Đài Loan, tính đến tháng 3/2019, số công nhân ngoại quốc làm việc tại Đài Loan lên đến 704.800 người, trong đó có hơn 220.000 người Việt Nam. Dẫn lời của một người lao động (*xin được giấu tên vì sợ bị trả thù*) cho biết đã phải chi lệ phí tuyển dụng cho người môi giới trung gian Đài Loan gốc Việt Nam cao gấp 2 – 3 lần so với người lao động của các quốc gia khác. Bà Thanh Hải, người tham dự cuộc biểu tình nói bà đã phải nộp 6.000 Mỹ kim cho một công ty môi giới mới được đưa sang Đài Loan làm việc. Một người biểu tình khác nói rằng người nào không chịu chi những số tiền gọi là "chi phí bồi trơn" như thế sẽ không có cơ hội đến Đài Loan làm việc. Người biểu tình cho rằng nhà cầm quyền CSVN cần cắt giảm lệ phí môi giới và soạn thảo luật pháp để kiểm soát hoạt động của các tổ chức này. Họ cũng cho rằng cán bộ cộng sản Việt Nam biết rõ hành động bất hợp pháp trên, nhưng người lao động bị buộc phải chi các loại lệ phí khi nộp đơn khiếu nại tại VECO.

*** Nam Hàn ngưng nhận lao động ở 40 quận, huyện VN vì hết hạn hợp đồng không chịu về nước:**

Bộ Lao động Thương binh và Xã hội CSVN đã ra thông báo về việc Nam Hàn đã tạm dừng tuyển dụng lao động thuộc 40 quận, huyện ở Việt Nam theo chương trình EPS năm 2019. Nguyên nhân theo phía Nam Hàn đưa ra là tỷ lệ lao động cư trú bất hợp pháp của 40 địa phương này khá cao với số lượng từ 60 người trở lên ở mỗi địa phương. Tức là sau khi hết hạn hợp đồng lao động, nhưng những người này không chịu về nước, mà đã bỏ trốn để được ở lại Nam

Hàn mười sinh. Trong danh sách trên, thì tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh, Hải Dương, Nam Định là những tỉnh có nhiều huyện nằm bị cấm không được xuất cảng lao động sang Nam Hàn. Chưa dừng lại ở con số trên, theo bộ Lao động Thương binh và Xã hội, trong năm 2019, cơ quan này đã lên danh sách 100 quận, huyện nằm trong trường hợp phải xem xét để tạm dừng tuyển chọn lao động. Đây là những địa phương có trên 30% lao động hết hạn hợp đồng nhưng không về nước. Phía Nam Hàn còn cho biết thêm việc dừng tuyển dụng lao động trên sẽ còn được thực hiện vào năm 2020. Các địa phương này muốn được gỡ bỏ lệnh cấm thì phải giảm được tỷ lệ, số lượng lao động cư trú bất hợp pháp tại Nam Hàn.

*** Việt Nam mua than của Trung Cộng mắc gấp ba lần so với các nước khác:**

Bộ Công thương tiếp tục có văn bản gửi Thủ tướng CSVN đề nghị cho Tập đoàn Công nghiệp Than-Khoáng sản và tổng công ty Đông Bắc được xuất cảng 2.05 triệu tấn than trong năm 2019. Trong đó, Tập đoàn Công nghiệp Than-Khoáng sản được xuất cảng 700 ngàn tấn than cục, và 1.3 triệu tấn than cám; số còn lại là thuộc tổng công ty Đông Bắc khai thác. Theo bộ Công thương, kết quả cân đối cung cầu than hiện nay cho thấy, giai đoạn đến năm 2030, Việt Nam sẽ dư thừa than cục, than cám loại 1, 2, 3. Đây là loại than chỉ có ở Việt Nam, sử dụng phù hợp trong công nghệ luyện thép chất lượng cao của Nhật Bản và Nam Hàn. Về vấn đề nhập cảng than, theo báo cáo của Tập đoàn Công nghiệp Than-Khoáng sản, và tổng công ty Đông Bắc, theo dự trù, năm 2019, hai đơn vị này sẽ nhập cảng khoảng 8 triệu tấn than. Thông tin này được Bộ Công thương CSVN giải thích rằng, chủng loại than xuất cảng của hai đơn vị trên không phải là loại than mà Việt Nam đang nhập cảng. Trong một bối cảnh khác, vào ngày 15/4/2019, trên báo Dân Trí loan tin, hiện Việt Nam đang nhập cảng than của Trung Cộng với giá cao gấp ba lần từ than nhập của nước khác. Trong khi đó, lượng than xuất cảng của Việt Nam sang Trung Cộng có giá chưa bằng 50% so với giá mà Việt Nam nhập của Trung Cộng!

*** Giáo dục Việt Nam thuộc hàng tệ nhất thế giới:**

Tại tòa đàm Giáo dục diễn ra ở Sài Gòn, Phó giáo sư, tiến sĩ Phan Thanh Bình, chủ nhiệm Ủy

ban Văn hóa, giáo dục, thanh niên, thiếu niên và nhi đồng Quốc Hội cho biết, nếu nền giáo dục Việt Nam cứ giữ như hiện tại, thì Việt Nam đang đi ngang, còn các nước khác thì đi lên, nên khoảng cách giữa Việt Nam và các nước sẽ càng xa. Ông Bình nói thêm, so với các nước xung quanh, giáo dục Việt Nam còn chênh lệch. Nhưng Bộ Kế hoạch-Đầu tư lại báo cáo, kết quả đổi mới giáo dục của Việt Nam được các nước, các tổ chức đánh giá là một trong 10 nền giáo dục hàng đầu thế giới nằm ở khu vực Đông Á-Thái Bình Dương! Phản bác lại thông tin này, hiệu trưởng một trường đại học tại Sài Gòn đã nói, giáo dục Việt Nam thuộc dạng kém nhất thế giới chứ không phải tiên tiến nhất thế giới, và cho rằng cách đối sách giáo khoa và chương trình của Việt Nam rất lạ lùng. Vị này còn cảnh báo, nếu không thay đổi, trong 5 năm nữa Việt Nam sẽ ngày càng tụt hậu hơn. Tương tự nhận xét trên, Giáo sư, tiến sĩ khoa học Trần Ngọc Thêm cho rằng, nếu nói giáo dục Việt Nam là một trong 10 nền giáo dục tệ nhất thế giới thì còn hiểu được, chứ top 10 tốt nhất thì khó hiểu. Bởi vì đây là nền giáo dục mang nặng tính đối phó, thành tích. Ông Nguyễn Văn Hiếu, phó giám đốc sở Giáo dục Tp HCM nhận định, các giáo viên không dở, nhưng lương bổng cho giáo viên rất thấp. Mức thù lao mà các giáo viên nhận được chỉ bằng 10% so với mức thuê một giáo viên ngoại quốc. Điều này đã khiến nhiều giáo viên giỏi nghỉ việc ở trường để ra ngoài dạy.

*** Năng suất lao động công nghiệp VN bằng 7% của Nam Hàn và Nhật Bản:**

Tại hội thảo công bố "Báo cáo năng suất và cạnh tranh của công ty Việt Nam" do Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Viện hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, và Chương trình Phát triển Liên Hiệp Quốc tổ chức cho biết: Năng suất lao động ngành chế biến, chế tạo của Việt Nam chỉ bằng khoảng 7% của Nhật và Nam Hàn, bằng 1/4 của Trung Cộng và Mã Lai bằng 1/3 của Nam Dương và Phi Luật Tân, bằng 1/2 của Ấn Độ và Thái Lan vào năm 2015. Một số chỉ tiêu như tỷ lệ giá trị gia tăng trên giá trị đầu ra, hoặc doanh thu, và chỉ số lợi thế so sánh hiện hữu thì Việt Nam đã vượt trội so với Ấn Độ, và Bangladesh. Tuy nhiên, hiệu suất công nghiệp chế biến, chế tạo, đặc biệt là năng suất lao động của Việt Nam lại tụt lại so với các nước. Bà Caitlin Wiesen, đại diện thường trú Chương trình Phát triển Liên Hiệp Quốc tại Việt Nam cho biết, Việt Nam cần phải nâng cao năng suất của công ty ngành công

nghiệp chế biến chế tạo, và đổi mới sáng tạo để có thể tránh được bẫy thu nhập trung bình.

*** Chỉ có các nhà đầu tư Trung Cộng tham gia vào dự án xa lộ Bắc-Nam:**

Thứ trưởng Nguyễn Nhật, Bộ Giao thông vận tải CSVN cho biết toàn tuyến xa lộ Bắc-Nam có chiều dài 2.109km, dự kiến sẽ hoàn thành 2.000km vào năm 2020. Về mức độ đầu tư xa lộ Bắc-Nam phía đông đã được quốc hội CSVN chủ trương từ nay đến năm 2021 sẽ đầu tư 654km, chia thành 11 dự án, trong đó có 3 dự án đầu tư công, và 8 dự án BOT. Tuy nhiên, ông Nhật cho rằng, 8 dự án BOT đang gặp khó vì các nhà đầu tư trong nước không đủ năng lực tham gia theo quy định. Còn các nước phát triển như Anh, Pháp, Mỹ, Nhật không mặn mà và cũng chưa từng quan tâm đến các dự án BOT của Việt Nam, chỉ còn lại Trung Cộng có nhiều nhà đầu tư của nước này quan tâm đến dự án xa lộ Bắc-Nam phía Đông. Ông Nhật cho biết thêm, nguyên nhân làm các nhà đầu tư lớn ở các nước phát triển trên không quan tâm đến các dự án BOT ở Việt Nam là vì Việt Nam không đáp ứng được 3 yêu cầu mà họ đưa ra bao gồm bảo lãnh doanh thu, bảo lãnh chuyển đổi tỷ giá, và bảo lãnh rủi ro chính phủ. Vì không đáp ứng được các điều kiện này nên các nhà đầu tư lớn của các nước phát triển không vào, duy chỉ có Trung Cộng vào nhiều. Ông Lê Công Nhường, đại biểu quốc hội cảnh báo với nhà cầm quyền nên thận trọng. Ông Nhường phân tích, tuyến xa lộ này là quốc lộ huyết mạch quốc gia xuyên suốt từ Bắc đến Nam, là cột sống của đất nước, đóng vai trò chiến lược đặc biệt quan trọng trong phát triển kinh tế, xã hội, an ninh quốc phòng. Vì vậy, nếu để duy nhất một nhà đầu tư ngoại quốc thực hiện toàn bộ 8 dự án BOT thì nguy cơ độc quyền rất cao. Theo ông Nhường, vấn đề độc quyền ở đây là tổ chức thu phí, và kiểm soát tuyến xa lộ. Và nếu nhà đầu tư kéo dài thời gian thực hiện, đẩy vốn lên cao để kéo dài thời gian thu phí qua trạm BOT thì nhà cầm quyền sẽ tính như thế nào? Và có thể kiểm soát được không? Trường hợp thứ hai, nếu có biến cố hoặc có tranh chấp với nhà đầu tư ngoại quốc, họ đóng trạm BOT thì người dân sẽ đi bằng đường nào? Vì các nguyên nhân trên, ông Nhường khuyên nhà cầm quyền không nên giao cả 8 dự án BOT cho nhà đầu tư của một nước. Ông Nhường nhắc nhở thêm, thời gian qua, có nhiều dự án do nhà thầu Trung Cộng thực hiện đều chậm tiến độ, đội vốn, và chất lượng kém. Trong một bối cảnh khác, trước thông tin nhà đầu tư Trung Cộng sẽ thực hiện dự án xa lộ Bắc-Nam phía Đông, nhiều

người dân đã tuyên bố sẽ biểu tình nếu nhà cầm quyền CSVN giao dự án trên cho Trung Cộng.

*** Trung Cộng dẫn đầu vốn đầu tư vào Việt Nam:**

Ngày 26/4/2019 cơ quan đầu tư ngoại quốc CSVN cho biết, hiện có 80 quốc gia có dự án đầu tư tại Việt Nam. Dẫn đầu là Hồng Kông với tổng vốn đầu tư 4.7 tỷ Mỹ kim, tiếp đến lần lượt là Nam Hàn với tổng vốn đầu tư 1.98 tỷ Mỹ kim, Singapore với tổng vốn đầu tư là 1.87 tỷ Mỹ kim; Trung Cộng với 1.6 tỷ Mỹ kim. Tuy nhiên, lượng vốn mà Trung Cộng đầu tư vào Việt Nam trong bốn tháng năm 2019 bằng 70% mức thu hút từ các công ty nước này trong cả năm 2018. Trong cơ cấu vốn ghi danh, ở bốn tháng đầu năm 2019, Trung Cộng đang dẫn đầu về số vốn ghi danh vào Việt Nam với 1.315 tỷ Mỹ kim để thực hiện 187 dự án; đứng thứ 2 là Singapore với số vốn đăng ký mới là 700 triệu Mỹ kim. Viện nghiên cứu kinh tế và chính sách CSVN nhận định, mục đích của sự dịch chuyển dòng vốn đầu tư của Trung Cộng vào Việt Nam là nhằm né tránh căng thẳng thương mại Mỹ-Trung, và đón đầu hiệp định CPTPP. Theo đó, vốn của Trung Cộng vào Việt Nam được đầu tư cho các dự án về hạ tầng, giao thông, năng lượng qua hình thức cho vay, cấp vốn đầu tư và được ưu tiên chỉ định thầu. Chỉ một phần nhỏ trong số này được đầu tư vào các lĩnh vực sản xuất, chế biến, chế tạo.

*** Dân Đồng Tâm nói sẵn sàng đổ máu để bảo vệ đất:**

Ông Lê Đình Kinh, một người từng đại diện cho người dân Đồng Tâm, nói dân ở đây sẽ tuyên chiến với những ai rắp tâm lấy đất canh tác nông nghiệp của họ không theo quy định pháp luật. Ông Kinh nói người dân Đồng Tâm sẵn sàng đổ máu để bảo vệ đất cha ông để lại và cũng sẵn sàng hủy diệt kẻ nào dám vào cướp đất. Ông Kinh phát biểu như trên sau khi Thanh tra Chính phủ khẳng định toàn bộ đất sân bay Miếu Môn là thuộc đất quốc phòng, như kết luận trước đó của Thanh tra Hà Nội. Ông cho biết trước khi đưa ra kết luận trên, Thanh tra Chính phủ không về thực địa, không cùng nguyên đơn để kiểm tra và đối thoại về tất cả các văn bản giấy tờ. Ông nói dân Đồng Tâm sẽ kiện tới cùng, đến Tòa án tối cao hoặc thậm chí ra Tòa án quốc tế. Việc tranh chấp đất đai giữa dân xã Đồng Tâm (huyện Mỹ Đức, Hà Nội) và bên quân đội về mảnh đất 59 hecta ở đồng Sênh. Phía dân thì bảo đây là đất cha ông cho phía quân đội mượn

làm phi trường và thao trường trong khi bên quân đội khẳng định đây là một phần của mảnh đất 239 hecta do bên quân đội cai quản. Việc tranh chấp lên đến cao điểm vào giữa tháng 4 năm 2017 khi công an huyện Mỹ Đức bắt giữ 4 công dân Đồng Tâm, trong đó có ông Kinh, người bị trọng thương trong vụ bắt giữ do bị công an đánh đập. Sau đó công an Hà Nội điều động gần 40 cảnh sát cơ động về bao vây làng nhưng bị dân làng bắt giữ làm con tin cùng một số quan chức của huyện. Con tin chỉ được thả vào ngày 22/4 khi chủ tịch thành phố Nguyễn Đức Chung về điều đình và hứa điều tra vụ bắt giữ trái phép và đánh đập 4 công dân. Ông Kinh nói rằng dân Đồng Tâm sẵn sàng bàn giao ngay 59 ha đất đồng Sinh cho phía quân đội nếu chính quyền chứng ra bằng chứng cơ sở pháp lý để chứng minh mảnh đất trên là đất quốc phòng. Theo luật sư Lê Công Định và Đặng Đình Mạnh để giải quyết tranh chấp đất đai ở Đồng Tâm cần có một cơ quan tài phán độc lập để phân định, một điều quá khó ở Việt Nam hiện nay.

*** Để đánh cá bất hợp pháp, tàu Việt Nam giả biển số tàu nước sở tại:**

Tại hội nghị đưa ra các giải pháp cấp bách giải quyết cảnh cáo Thẻ vàng của Ủy ban châu Âu về khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo, và không theo quy định, Thiếu tướng Bùi Trung Dũng – phó tư lệnh Cảnh sát Biển CSVN cho biết, tình trạng vi phạm, xâm phạm của tàu cá Việt Nam vẫn có diễn biến phức tạp. Điển hình, năm 2017, phía Nam Dương hai lần trao trả ngư dân Việt Nam cho Cảnh sát Tuần duyên CSVN sau khi vi phạm ở vùng biển nước này. Có nhiều người khi vừa trao trả lần một, thì sau đó lại tiếp tục vi phạm như cũ. Còn tại vùng biển của Mã Lai, ngư dân Việt Nam còn làm giả cả biển số tàu của nước này để đánh bắt bất hợp pháp. Ông Trần Quang Hùng, phó Tổng trưởng Cơ quan Thủy sản, thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cho biết, tình trạng chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định của Việt Nam trên thực tế chưa được cải thiện đáng kể. Trong năm 2018, đã xảy ra 85 vụ với 137 tàu cá, cùng 1.162 ngư dân vi phạm vùng biển ngoại quốc. Tính riêng từ đầu năm 2019 đến nay, đã có 16 vụ với 26 tàu cá, cùng 96 ngư dân vi phạm khai thác hải sản trái phép của vùng biển ngoại quốc. Trong đó nhiều nhất là các tỉnh ở phía Nam như Kiên Giang, Bà Rịa-Vũng Tàu, Bến Tre... Cơ quan

Cảnh báo Thẻ vàng của Ủy ban châu Âu cho biết, còn 4 nội dung mà Việt Nam vẫn chưa đáp ứng, trong đó nổi bật nhất là tình hình tàu cá, và ngư dân vi phạm khai thác hải sản trái phép ở các nước trong khu vực Biển Đông vẫn còn tiếp diễn. Tin thêm, hôm 4/5 ít nhất 13 chiếc tàu đánh cá của người Việt Nam đã bị giới chức thẩm quyền Nam Dương nhận chìm để đối phó với hành động đánh cá bất hợp pháp của ngư dân ngoại quốc tại lãnh hải Nam Dương.

*** Ân Xá Quốc Tế báo động số tù nhân chính kiến tại Việt Nam tăng mạnh:**

Trong bản báo cáo "Tù nhân lương tâm tại Việt Nam" được công bố hôm 13/05/2019, tổ chức Ân Xá Quốc Tế cho biết, hiện tại có 128 tù nhân chính kiến đang bị bắt giữ tại Việt Nam, thay vì 97 người như trong bản nghiên cứu một năm trước đây. Theo Amnesty International, luật an ninh mạng là nguyên nhân khiến số tù nhân bị bắt vì bày tỏ chính kiến trên các mạng xã hội tại Việt Nam tăng nhanh trong một năm qua. Cụ thể là trong số 128 nhà bất đồng chính kiến đang bị giam trong các nhà tù tại Việt Nam, 10% bị cáo buộc vi phạm pháp luật chỉ vì có "những lời bình luận trên các mạng xã hội, như Facebook". Các tù nhân chính kiến tại Việt Nam bị "giam giữ trong những điều kiện tồi tệ và có nhiều yếu tố chứng minh rằng họ bị tra tấn, bị ngược đãi, bị giam giữ tại những nơi bí mật (...) không được cung cấp thuốc men, nước sạch (...)". Giám đốc Ân Xá Quốc Tế đặc trách khu vực Đông Á và Đông Nam Á, Nicholas Bequelin, báo động: Việt Nam không chỉ đàn áp những tiếng nói đối lập về mặt chính trị, mà còn mở rộng các chiến dịch đàn áp này đến những ai lên án các hành vi tham nhũng, hay mọi hành vi đấu tranh vì cộng đồng. "Trong danh sách 128 tù nhân lương tâm tại Việt Nam, có nhiều luật gia, người viết blog, hay những nhà đấu tranh vì môi trường, vì dân chủ (...)". Ông Becquelin kết luận: "Quyền bày tỏ lập trường tại Việt Nam đang bị đe dọa". Báo cáo của Amnesty International được công bố đúng vào lúc một phái đoàn Mỹ chuẩn bị đến Hà Nội tham dự "đối thoại nhân quyền" vào cuối tháng 5/2019. Ân Xá Quốc Tế kêu gọi Hoa Thịnh Đốn gây sức ép với phía Hà Nội, đòi Việt Nam trả "tự do vô điều kiện cho tất cả các tù nhân chính kiến".

• Quảng Trực (tháng 5.2019)

Trích từ các nguồn: www.sbtn.tv/muc/tin-tuc/viet-nam/; <https://laodong.vn>; www.https://tuoitre.vn; <https://trithucvn.net/>

*** Nguyên thủ Mỹ - Trung có thể gặp nhau vào cuối tháng 6 tại Nhật:**

Ngày 12/05/2019, Larry Kudlow, cố vấn kinh tế của Tổng thống Mỹ, cho biết, bên lề thượng đỉnh G20 được tổ chức vào cuối tháng Sáu tại Nhật Bản, nguyên thủ Mỹ và Trung Cộng có thể gặp nhau để thảo luận về quan hệ thương mại song phương. Theo cố vấn kinh tế Mỹ, hai tuần lễ vừa qua, phía Trung Cộng đã hủy bỏ một số cam kết đạt được trong các vòng thương lượng trước đó. Điều khó nhất hiện nay trong đàm phán là thuyết phục được Trung Cộng chấp nhận «luật hóa» các cam kết của họ. Trên Twitter, Tổng thống Mỹ Donald Trump không nói đến khả năng gặp đồng nhiệm Trung Cộng, đồng thời ông tiếp tục tố cáo Bắc Kinh hủy bỏ các cam kết và muốn đàm phán lại. Nguyên thủ Mỹ tái khẳng định sẽ «*thu về hàng tỷ đô la thuế*» đánh vào hàng nhập khẩu của Trung Cộng. Các cuộc đàm phán giữa Mỹ và Trung Cộng trong hai ngày 09 và 10/05 tại Washington không đạt được kết quả. Tổng thống Donald Trump đã yêu cầu các cơ quan chức năng Hoa Kỳ khởi động thủ tục áp dụng mức thuế cao đối với toàn bộ hàng hóa nhập khẩu từ Trung Cộng. Trong khi đó, Phó Thủ tướng Lưu Hạc dẫn đầu đoàn đàm phán Trung Cộng, hôm thứ Bảy 11/05 tuyên bố là hai bên đã đồng ý sẽ tiếp tục các cuộc đàm phán thương mại tại Bắc Kinh. Tuy nhiên, hôm nay, chính quyền Trung Cộng, thông qua lời phát ngôn viên bộ Ngoại Giao Cảnh Sảng tuyên bố «*Bắc Kinh sẽ không bao giờ nhượng bộ trước các áp lực từ bên ngoài. Trung Cộng tự tin và có đủ khả năng cần thiết để bảo vệ các quyền lợi chính đáng của mình*». Các thông tin nóng – lạnh liên quan đến vòng đàm phán thương mại Mỹ-Trung đã làm cho thị trường chứng khoán Trung Cộng chao đảo. Trong tuần qua, chỉ số trên các thị trường Trung Cộng giảm 4,5%.

*** Xả súng vào thánh đường Hồi giáo ở Christchurch – Tân Tây Lan, 50 người thiệt mạng:**

Một vụ thảm sát đã xảy ra tại Christchurch, Tân Tây Lan vào khoảng 1 giờ 45 phút hôm 15/3

sau khi một tay súng đã xả súng vào hai thánh đường Hồi giáo. Vụ thảm sát đã xảy ra ở hai địa điểm – một nhà thờ Hồi giáo ở Deans Avenue, và một nhà thờ khác ở Linwood Avenue, Christchurch. Thủ tướng Tân Tây Lan Jacinda Ardern đã lên tiếng trên truyền thông, xác nhận con số thương vong tính đến thời điểm hiện tại là 50 người chết và 20 người bị thương. “Tôi có thể nói đây là một hành động bạo lực không thể lường trước, một hành động hoàn toàn không thể chấp nhận được ở Tân Tây Lan”. Cảnh sát Tân Tây Lan cho hay họ đã nhận được đoạn ghi hình rất đáng ghê tởm, ghi lại hình ảnh trực tiếp của kẻ được cho là tay súng tự nhận mình là người Úc, ‘Brenton Tarrant’, 28 tuổi. Đoạn video ngay sau đó đã được lưu truyền rộng rãi trên mạng xã hội. “Chúng tôi kêu gọi mọi người không nên chia sẻ đoạn phim đó, chúng tôi đang làm việc để gỡ hình ảnh đó ra khỏi mạng xã hội,” cảnh sát thông báo trên Twitter. Trong đoạn video, tay súng tự cho mình là ‘một người da trắng bình thường, 28 tuổi, sinh ra ở Úc trong một gia đình tầng lớp lao động, thu nhập thấp. Các nhân chứng báo cáo lại, họ trông thấy một người đàn ông mặc đồ kiểu lính, mang theo khẩu súng trường tự động bước vào thánh đường Masjid Al Noor ở Hagley Park. Tại thời điểm xảy ra vụ xả súng, có khoảng vài trăm người đang cầu nguyện bên trong thánh đường. Các nhân chứng báo cáo đã thấy ít nhất 4 người nằm trên mặt đất và ‘máu ở khắp nơi’, theo Radio Tân Tây Lan.

Hình ảnh Thủ Tướng Jacinda Ardern ôm chầm lấy một phụ nữ Hồi giáo là thân nhân của một nạn nhân, an ủi một cách chân thành... đã gây xúc động. Bên cạnh đó, bà cương quyết sửa đổi luật về vũ khí, chỉ trích các đại gia internet đã để cho bọn khủng bố tuyên truyền, từ chối nhắc đến những kẻ sát nhân: «*Tân Tây Lan không cho bọn chúng một cái gì cả, kể cả cái tên!*».

*** Tin tình báo Mỹ: Trung Cộng đang xây dựng khả năng xâm lược Đài Loan:**

Một báo cáo tình báo của Bộ Quốc phòng Mỹ trước Quốc hội Hoa Kỳ hồi đầu tháng 5/2019 cho biết Trung Cộng đang xây dựng củng cố khả năng để có thể xâm lược Đài Loan trong khi khả năng quốc phòng của Đài Loan không đủ mạnh để đối đầu với Trung Cộng. Báo cáo dài 136 trang của Ngũ Giác Đài cho biết “Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Hoa (PLA) đang chuẩn bị các điều kiện để đánh chặn ở eo biển Đài Loan và nếu cần, có thể khiến Đài Loan từ bỏ độc lập của mình”. Báo cáo cũng cảnh báo “PLA rất có

thể đang chuẩn bị điều kiện để thống nhất đại lục với Đài Loan bằng vũ lực, trong khi ngăn chặn, làm chậm lại hoặc từ chối sự can thiệp của bên thứ ba cho Đài Loan". Bộ Quốc phòng Mỹ đánh giá quân đội Trung Cộng đã được tái tổ chức để mạnh hơn và cũng linh hoạt hơn trong khi không quân của Trung Cộng đã được luyện tập tấn công tầm xa. Hải quân của Trung Cộng được Mỹ đánh giá là đã được mở rộng từ 2 lữ đoàn lên thành 6 lữ đoàn trong khi hạm đội tàu của Trung Cộng cũng được gia tăng khả năng để có thể ngăn chặn hoặc tấn công Đài Loan, chiến đấu với bất cứ sự can thiệp nào từ phía Mỹ. Theo đánh giá của Bộ Quốc phòng Mỹ, Trung Cộng có nhiều lựa chọn bao gồm chặn đường vào Đài Loan, cho đến việc sử dụng không quân và tên lửa tấn công trên biển để cuối cùng là xâm lược toàn bộ Đài Loan. Việc xâm lược toàn bộ Đài Loan được coi là tốn kém và khó khăn hơn cả. Vì vậy Hoa Kỳ chưa cho rằng việc xâm lược toàn bộ là một lựa chọn đã sẵn sàng đối với Trung Cộng. Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ đánh giá Trung Cộng vẫn muốn thống nhất với Đài Loan mà không phải dùng vũ lực. Trung Cộng từ trước đến nay vẫn coi Đài Loan là một phần lãnh thổ không thể tách rời chỉ chờ ngày được thống nhất. Bắc Kinh chưa bao giờ loại bỏ khả năng sử dụng vũ lực để đạt được mục đích này.

*** 9% dân số thế giới được thụ hưởng tự do báo chí:**

Chỉ có 9% nhân loại trên thế giới được sống tại một đất nước mà tự do báo chí được nhận định là tốt. Đó là nơi mà các nhà báo có được môi trường làm việc thuận lợi và có thể tác nghiệp một cách tự do và độc lập. Thống kê này được tổ chức Phóng Viên Không Biên Giới (RSF) đưa ra trong thông cáo báo chí nhân Ngày Tự Do Báo Chí Thế Giới hằng năm, 3 tháng 5. Theo Bản đồ Tự do Báo chí Thế giới dựa theo Báo cáo Chỉ số Tự do Báo chí Thế giới năm 2019 được phổ biến vào ngày 18/4, RSF cho biết có 9% nhân loại được thụ hưởng tự do báo chí ở mức độ hài lòng hoặc tốt, là những nước có màu trắng hoặc vàng trên bản đồ. Trong khi đó có đến 74% dân số thế giới sống ở những quốc gia mà tự do báo chí được xem như khó khăn hoặc rất nghiêm trọng do thông tin bị kiểm duyệt gắt gao, là những nước có màu đen hoặc đỏ trên bản đồ. Nếu tính luôn các quốc gia mà tự do báo chí được cho là có vấn đề, là những nước màu cam trên bản đồ thì đồng nghĩa với 91% dân số trên toàn cầu không được tiếp cận với tự do báo chí. Số liệu vừa nêu còn dựa theo thống kê dân số

của Ngân hàng Thế giới-World Bank, cho thấy hàng năm tình hình tự do báo chí toàn cầu ngày càng tồi tệ hơn, giảm xuống 11% so với 5 năm trước đây. Tổng thư ký của RSF, ông Christophe Deloire nhấn mạnh rằng tất cả những vấn đề lớn của nhân loại như tình trạng ấm lên toàn cầu, tham nhũng, bình đẳng giới không thể giải quyết được mà không có thông tin trung thực và độc lập bởi báo chí chuyên nghiệp và đáng tin cậy. Ông Christophe Deloire nói thêm rằng điều này rất đáng lo ngại cho giới báo chí và hơn hết là nhân loại bị tước đi quyền về thông tin của họ. Trong Báo cáo Chỉ số Tự do Báo chí Thế giới năm 2019 của RSF, Việt Nam bị xếp hạng thứ 176/180 quốc gia, thuộc những nước không có tự do báo chí và bị tụt một bậc so với 4 năm liền ở mức 175/180.

*** Đánh bom tại Tích Lan vào ngày Lễ Phục Sinh 21/4/2019:**

Tám vụ đánh bom nổ ra vào ngày chủ nhật 21/4 tại Tích Lan (Sri Lanka). Những kẻ thủ ác nhắm vào các thánh đường Công giáo đang cử hành Lễ Phục Sinh và một số khách sạn khiến hơn 200 người thiệt mạng và 450 người bị thương tính đến tối cùng ngày. Truyền thông quốc tế loan tin dẫn lời phát ngôn nhân Cảnh sát Tích Lan, ông Ruwan Gunasekera, thông báo với các phóng viên ở thủ đô Colombo của Tích Lan như vừa nêu. Giới chức Tích Lan cho biết một số trong 8 vụ đánh bom là do những tên liều chết gây ra. Sau khi xảy ra những vụ đánh bom như vừa nêu, chính phủ Colombo tuyên bố lệnh giới nghiêm và quyết định chặn tất cả những công cụ mạng xã hội gồm cả Facebook và WhatsApp, nhằm ngăn không để thông tin bị cho là không đúng, sai lạc được loan truyền. Thủ Tướng Ranil Wickremesinghe của Tích Lan lên tiếng tố cáo những vụ đánh bom, cho rằng đó là hành động bạo lực tệ hại nhất xảy ra ở đất nước ông kể từ khi cuộc nội chiến chấm dứt cách đây một thập niên. Hãng tin AFP, cho biết có đọc được những văn bản cho thấy Cảnh sát trưởng Pujuth Jayasundaea, đã đưa ra cảnh báo với những quan chức hàng đầu cách đây 10 ngày về việc những kẻ đánh bom liều chết lên kế hoạch tấn công những thánh đường nổi tiếng. Cụ thể một cơ quan tình báo nước ngoài cho biết nhóm có tên National Thowweeth Jama'ath lên kế hoạch tiến hành những cuộc tấn công liều chết nhằm vào những thánh đường nổi tiếng cũng như Cao Ủy Ấn Độ tại thủ đô Colombo của Tích Lan. Nhóm National Thowweeth Jama'ath là một nhóm Hồi giáo cực đoan tại Tích Lan. Nhóm này dính

liú vào vụ phá hoại những tượng Phật vào năm ngoái. Đức Giáo hoàng Phan Xi cô và nguyên thủ của nhiều quốc gia trên thế giới lên án những vụ đánh bom khủng bố tại Tích Lan.

*** Tổng Thống Phi dọa đưa quân cảm tử đến Trường Sa chống Trung Cộng:**

Tổng Thống Phi Luật Tân Rodrigo Duterte hôm 4/4 lên tiếng kêu gọi Trung Cộng phải rời khỏi đảo Thị Tứ thuộc quần đảo Trường Sa đang tranh chấp, nếu không ông sẽ gửi quân cảm tử đến để bảo vệ chủ quyền của Phi Luật Tân. Phát biểu của Tổng Thống Duterte được đưa ra chỉ vài giờ sau khi Bộ Ngoại giao nước này cáo buộc Trung Cộng tổ chức Trung Cộng cho 275 thuyền đến gần đảo Thị Tứ do Phi Luật Tân kiểm soát, và gọi đây là hành động vi phạm chủ quyền của Phi Luật Tân. Phát biểu tại thành phố Puerto Princesa ở Palawan, Tổng Thống Duterte cảnh báo Trung Cộng không được chạm vào Thị Tứ mà Phi Luật Tân gọi là Pagasa. Ông cảnh báo nếu Trung Cộng có bất cứ hành động nào thì câu chuyện sẽ khác hẳn và Phi Luật Tân sẽ gửi quân đội đến. *"Hãy chuẩn bị cho một nhiệm vụ cảm tử"*, ông Duterte nói. Ông cũng nói thêm rằng những lời nói của ông không phải là cảnh báo mà chỉ là một lời khuyên dành cho một người bạn. Đây là một trường hợp hiếm hoi khi Tổng Thống Duterte lên tiếng mạnh mẽ với Trung Cộng về tranh chấp chủ quyền ở Trường Sa vì từ khi lên nắm quyền vào năm 2016 ông luôn có chủ trương thân thiện với Trung Cộng. Tổng Thống Duterte còn thậm chí gạt sang bên phán quyết của tòa Trọng tài quốc tế đối với vụ kiện giữa Phi Luật Tân và Trung Cộng liên quan đến vấn đề Biển Đông, vốn được đánh giá là có lợi cho Phi Luật Tân và bất lợi cho Trung Cộng. Theo CNN, Phi Luật Tân hiện đang đóng quân tại Thị Tứ và có khoảng 100 dân tại đây. Các hình ảnh và phân tích từ Sáng kiến Minh bạch Hàng hải của Mỹ cho thấy hàng trăm tàu của Trung Cộng đã tập trung gần đảo Thị Tứ từ hồi tháng 1 vừa qua. Trong số này có cả tàu cá, tàu hải cảnh và tàu chiến của quân đội Trung Cộng. Bộ Ngoại giao Trung Cộng hôm 3/4 cho biết Phi Luật Tân và Trung Cộng đã thảo luận về cơ chế tham vấn để tránh những xung đột trên Biển Đông.

*** Hơn 113 triệu người trên thế giới chịu cảnh đói kém cùng cực:**

Hơn 113 triệu người tại 53 quốc gia trên thế giới vào năm qua phải sống trong cảnh đói trầm trọng do chiến tranh và thiên tai. Vùng có số người phải gánh chịu cảnh này nhiều nhất là Phi

Châu. Cơ Quan Lương Nông Liên Hiệp Quốc – FAO tổng kết như vừa nêu vào ngày 2 tháng tư. Tổng kết được nêu ra trong phúc trình toàn cầu 2019 về khủng hoảng lương thực. Theo phúc trình của FAO thì xung đột vũ trang và mất an ninh là hai yếu tố chính gây nên nạn đói kém cho hàng triệu con người trên thế giới như vừa nêu. Ngoài ra còn có một số tác động khác như bất ổn về kinh tế, hạn hán, lụt lội. Tại những quốc gia đang đứng bên bờ vực nạn đói thì có đến 80% dân số sống lệ thuộc vào nông nghiệp. Dân số tại những nơi này cần hỗ trợ nhân đạo khẩn cấp và những biện pháp giúp tăng trưởng ngành nông nghiệp địa phương. So với năm 2017, thì số người phải chịu cảnh đói kém cùng cực là 124 triệu trên thế giới. Như thế số thống kê năm 2018 có giảm bớt. Lý do được cho biết phần nào nhờ vào một số quốc gia ở Châu Mỹ La Tinh và Châu Á Thái Bình Dương ít chịu tác động bởi thiên tai mà những quốc gia tại hai khu vực này phải chịu trong những năm trước đó. Tuy nhiên FAO cảnh báo xu thế có hơn 100 triệu người trên thế giới phải đối diện với nạn đói không chắc sẽ được cải thiện trong tình hình khủng hoảng lương thực vẫn tiếp diễn như hiện nay.

*** Bắc Kinh có ý định mở rộng đòi hỏi chủ quyền bên ngoài đường lưỡi bò ở Biển Đông:**

Trang Sáng kiến Minh bạch Hàng hải (AMTI) thuộc Trung Tâm Chiến lược và Nghiên cứu quốc tế ở Mỹ hôm 21/3 có bài viết nhận định Trung Cộng có khả năng sớm tuyên bố đường cơ sở thẳng qua toàn bộ các thực thể ở Biển Đông bất chấp luật quốc tế. Trang AMTI viết rằng *"Trung Cộng không hề che giấu ý định cuối cùng sẽ tuyên bố đường cơ sở thẳng quanh phần còn lại của những thực thể tại Biển Đông, bao gồm cả quần đảo Trường Sa"*. Đường cơ sở được các quốc gia ven biển áp dụng để xác định vị trí và chiều rộng của các vùng biển để từ đó xác định chủ quyền trên biển căn cứ theo Công ước về Luật biển của Liên Hiệp Quốc. Hiện khu vực Biển Đông cùng các thực thể tại đây là vùng tranh chấp chủ quyền giữa Trung Cộng và một số nước trong khu vực bao gồm Việt Nam, Phi Luật Tân, Malaysia, Brunei và Đài Loan. Theo AMTI, từ năm 1996, Trung Cộng đã tuyên bố một loạt đường cơ sở thẳng qua quần đảo Hoàng Sa mà nước này chiếm được từ Việt Nam vào năm 1974. Đường cơ sở thẳng mà Trung Cộng tuyên bố ở khu vực quần đảo này khiến Trung Cộng mở rộng phần lãnh hải qua việc áp dụng đường cơ sở thẳng đối với toàn bộ các thực thể thuộc

quần đảo, thay vì vẽ riêng với từng thực thể như quy định của luật quốc tế. Vào tháng 7/2016, Trung Cộng đã lên tiếng bác bỏ phán quyết của tòa trọng tài quốc tế và một lần nữa khẳng định chính sách của nước này từ năm 1958 là áp dụng đường cơ sở thẳng đối với tất cả các khu vực Pratas, Hoàng Sa, Bãi cạn Scarborough và bãi Macclesfield, Trường Sa, cùng tất cả các đảo khác thuộc Trung Cộng. AMTI dự đoán có thể có 4 khả năng Trung Cộng sẽ đưa ra đường cơ sở thẳng đối với phần còn lại của Biển Đông như sau:

- Khả năng 1: Trung Cộng sẽ phớt lờ tất cả các quy định trong UNCLOS và bao gồm tất cả các thực thể ở Quần đảo Trường Sa vào đường cơ sở của mình, tức là bao gồm cả Trường Sa, bãi Luconia và James Shoal của Malaysia và Vanguard Bank, cùng những thực thể nửa chìm nửa nổi thuộc thềm lục địa Việt Nam.

- Khả năng 2: Trung Cộng sẽ bao gồm tất cả quần đảo Trường Sa vào các phân khúc của đường cơ sở với chiều dài lớn hơn 100 miles.

- Khả năng 3: Trung Cộng sẽ vẽ các đường cơ sở quanh các thực thể nổi và bãi cạn lúc chìm lúc nổi.

- Khả năng 4: Trung Cộng sẽ bao gồm chỉ những nhóm thực thể nổi trong các đường cơ sở.

Theo AMTI, động cơ để Trung Cộng tuyên bố đường cơ sở thẳng ở quần đảo Trường Sa là để gia tăng đòi hỏi chủ quyền đối với vùng đặc quyền kinh tế, và thềm lục địa đối với các thực thể, dù phán quyết của Tòa Trọng tài quốc tế trước đó xác định các thực thể này không phải là các đảo để có thể có vùng đặc quyền kinh tế hay thềm lục địa. Nói tóm lại, dù với khả năng nào thì với đường cơ sở thẳng, đòi hỏi về chủ quyền của Trung Cộng ở Biển Đông cũng sẽ vượt ra ngoài khuôn khổ đường đứt khúc 9 đoạn mà nước này đã vẽ ra trên biển trước đó.

*** Ngân sách quốc phòng mới của Mỹ tập trung đối phó Trung Cộng:**

Ngân sách quốc phòng mới được Bộ Quốc phòng Mỹ đề xuất tập trung vào việc đối phó với nguy cơ từ Trung Cộng khi nước này đang gia tăng hiện đại hóa quân đội với những vũ khí hiện đại. Quyền Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Patrick Shanahan nói Hoa Kỳ đã bỏ qua vấn đề này quá lâu. Quyền Bộ trưởng Shanahan viết trong báo cáo gửi Thượng viện Mỹ rằng: "Trung Cộng đang tích cực hiện đại hóa quân đội, ăn cắp một cách có hệ thống khoa học và công nghệ và tìm kiếm lợi thế quân sự qua chiến lược kết hợp quốc phòng và dân sự". Trong ngân sách đề nghị 718

tỷ đô la, Bộ Quốc phòng Mỹ đề nghị chi 25 tỷ đô la cho năm 2020 vào vũ khí hạt nhân để vượt hẳn hơn Trung Cộng về kho vũ khí hạt nhân. Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ nói Trung Cộng hiện đang phát triển máy bay ném bom tầm xa có thể mang vũ khí hạt nhân và nếu Trung Cộng thành công thì điều này sẽ giúp Trung Cộng trở thành một trong ba nước bao gồm Mỹ, Nga, Trung Cộng có vũ khí hạt nhân cả trên biển, bờ và trên không. Bộ trưởng Shanahan không phải là Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ đầu tiên bày tỏ những lo ngại về sự đe dọa từ Trung Cộng. Trước đó, Bộ trưởng Quốc phòng Jim Mattis cũng đã đặt Trung Cộng vào hàng đầu danh sách những vấn đề mà Mỹ phải đối phó trong chiến lược quốc phòng quốc gia của Mỹ. Chiến lược quốc phòng quốc gia Mỹ chỉ rõ cùng với việc phát triển kinh tế và quốc phòng, Trung Cộng sẽ tiếp tục theo đuổi hiện đại hóa quân sự để tìm cách bành trướng ra khu vực Ấn Độ Thái Bình Dương trong thời gian gần và tìm cách thay thế Mỹ trong tương lai.

(tháng 4 & 5.2019)

THÔNG BÁO NHẬN KINH ĐẠI BẢO TÍCH

Sau ba năm kêu gọi quý Phật Tử khắp nơi trên thế giới phát tâm in ấn kinh Đại Bảo Tích 9 tập; mỗi tập trên dưới 1.000 trang; đóng bìa cứng mạ vàng, chữ lớn, in đậm dễ tụng đọc. Nay từ Đài Loan đã được chuyên chở về đến Chùa Viên Giác tại Hannover.

Quý vị nào đã phát tâm và muốn nhận lại một hay nhiều bộ thì nhân Lễ của tháng 6 năm 2019 này hay Lễ Vu Lan thì xin quý vị ghé ngang qua Văn phòng của Chùa để nhận về nhà trì tụng. Vì bộ kinh quá lớn và quá nặng, nếu gửi qua Bưu Điện cước phí sẽ tốn quá nhiều. Tuy nhiên, nếu quý vị muốn gửi qua Bưu Điện thì Chùa vẫn gửi được qua hãng chuyên chở HERMES; nhưng phải có người ở nhà thường trực để nhận; nếu không có ai nhận thì kinh sách sẽ bị trả lại chùa, lại còn tốn kém nhiều hơn nữa.

Ngoài ra nếu quý vị nào chưa phát tâm, mà muốn thỉnh về nhà trì tụng thì cũng xin ghé qua Văn Phòng của chùa để gặp thư ký, phát tâm ủng hộ và nhận lãnh.

Xin cảm ơn quý vị trước.

VĂN PHÒNG CHÙA VIÊN GIÁC

Điện Thư Phân Ưu
Của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam
Thông Nhất Âu Châu

Kính gửi đến Hội Phật Giáo Thảo Đường
tại Moscow, Nga và Tang Môn Hiếu quyến

Hannover ngày 30 tháng 5 năm 2019

Nhận được tin từ Hội Phật Giáo Thảo Đường
cho hay rằng:

Đạo Hữu

Inna Anatolievna Malkhanova

Pháp Danh Thiện Xuân

Sinh ngày 6 tháng 7 năm 1939 (Kỷ Mão),

vãng sanh ngày 18.5.2019

nhằm ngày 14 tháng 4 năm Kỷ Hợi.

Thượng thọ 81 tuổi.

Sinh thời Đạo Hữu là một nhà ngôn ngữ học; một nhà Đông Phương Học rất quan tâm về Phật Giáo; nên kể từ đầu thập niên 1990, sau khi Liên Xô tan rã, đây cũng là nhân duyên để Đạo Hữu Thiện Xuân nghiên tầm sâu xa hơn giáo lý Đạo Phật qua những văn hào nổi tiếng của Nga như Tolstoi hay những học giả Tây Phương khác. Nhờ đó mà năm 1991 Đạo Hữu Thiện Xuân cũng như Đạo Hữu Thiện Mẫn Nguyễn Minh Căn đã gặp được chư Tôn Đức từ Hoa Kỳ sang như Hòa Thượng Thích Trí Chơn và từ Pháp sang tham dự Hội Nghị Tôn Giáo Hòa Bình Thế Giới tại Moscow lại có thêm Hòa Thượng Thích Minh Tâm nữa. Kể từ giai đoạn đó Hội Phật Giáo Thảo Đường đã được thành lập và từ căn hộ thuê đơn giản cho đến ngôi chùa Thảo Đường được hình thành như ngày hôm nay là do tâm lực, nguyện lực của hai Đạo Hữu không ít. Từ đó đến nay Đạo Hữu Thiện Xuân vẫn là Hội Trưởng và cố vấn cho Hội khi không còn mạnh khỏe nữa.

Chùa đã được xây xong thì cả hai Đạo Hữu đã ra đi; nhưng bây giờ thì chùa đã có Sư Cô Tuệ Đàm Hương Trụ Trì, tiếp tục đảm trách nhiều Phật sự quan trọng tại đây qua sự trợ duyên của các Phật Tử Việt Nam tại Nga. Hy vọng Đạo Hữu Thiện Xuân cũng đã mãn nguyện cho phần đời sau cùng của mình là phải làm sao kiến tạo cho được một ngôi chùa để thờ Phật trên xứ Nga này. Nay thì Đạo Hữu đã ra đi, không còn hiện hữu bằng hình hài trên thế gian này nữa; nhưng những gì mà hai Đạo Hữu đã cống hiến cho Đạo và cho Đời, ân nghĩa nghìn trùng ấy, những thế hệ nối tiếp sau sẽ không bao giờ quên.

Xin đại diện cho GHPGVNTN Âu Châu và cá nhân tôi với cương vị lãnh đạo tinh thần của Hội Phật Giáo Thảo Đường xin nguyện cầu Đạo Hữu luôn ở bên Đức Phật nơi thế giới Tây Phương Cực Lạc của Đức Từ Phụ A Di Đà.

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật.

Hòa Thượng Thích Như Điển,
Đệ Nhị Chủ Tịch Hội Đồng Điều Hành
GHPGVNTN Âu Châu
Phương Trưởng Tổ Đình Viên Giác
Hannover, Đức Quốc.

CHÙA THẢO ĐƯỜNG MOSKVA

Московская область, Люберецкий район,
коттеджный поселок «МАРУСИН ЛУГ», уч. 28

Chùa Thảo Đường Matxcơva cùng toàn thể tang
quyến vô cùng thương tiếc báo tin:

Đạo hữu

Malkhanova Inna Anatolyevna

Pháp danh Thiện Xuân

Sinh ngày 6 tháng 7 năm 1939

Tạ thế lúc 5h15 sáng 18 tháng 5 năm 2019

(tức ngày 14 tháng Tư năm Kỷ Hợi)

Thượng thọ 81 tuổi

Đạo hữu Thiện Xuân là cựu Hội Trưởng, đồng là người sáng lập Hội Phật Giáo Thảo Đường Matxcơva có từ 25 năm nay, nhưng vì niên cao, duyên bệnh nên đã thuận thể vô thường vãng sanh tại bệnh viện số 51, Thủ đô Matxcơva, Liên Bang Nga.

Chùa Thảo Đường Matxcơva xin cáo phó đến Chư Tôn Thiền Đức và bà con Phật Tử xa gần. Lễ Nhập Quan đã được cử hành tại Nhà Quàn của bệnh viện 51 tại Matxcơva, vào ngày thứ Ba 21.05.2019 bắt đầu vào đúng 13h30 đến 14h30. Lễ Tiễn Biệt lần cuối được cử hành vào ngày 07.6.2019 tại Matxcơva, Liên Bang Nga.

Hội Phật Giáo Thảo Đường Matxcơva
Ái Nữ Diệu Nghiêm Nguyễn Thị Thu Hằng
Nghĩa Tế Thiện Đồng Tâm Nguyễn Việt Tịnh

Tang gia đồng kính bái

ĐT liên hệ Ban Tổ Chức: 089636956688
(anh Long Tâm Nước Tĩnh).

**Gia đình chúng tôi vô cùng đau buồn
báo tin cùng thân bằng quyến thuộc và bạn
hữu**

Chồng, Cha, Ông Nội, Ông Ngoại, Cụ và Bác của
chúng tôi là:

Ông VŨ TRỌNG CẢNH
Pháp danh Minh Giác

Đốc sự Thượng hạng Ngoại hạng
Cựu Viện Trưởng Viện Tu nghiệp Quốc Gia, Cựu
Phụ tá Bộ Trưởng Phủ Thủ Tướng VNCH
Cựu Sĩ quan Giáo sư Trường Thiếu sinh quân Hà
Nội và Mỹ Tho,
Cựu Giảng viên Học viện Quốc gia Hành chánh,
các Đại học Đà Lạt, Vạn Hạnh, Minh Đức, Trường
Chính trị Kinh doanh và Trung tâm Huấn luyện
Cán bộ Xây dựng Nông thôn,

Chi Hội Trưởng Chi Hội Phật Tử VNTN Bremen
GHPGVNTN

**Đã mãn phần ngày 28.03.2019 (tức ngày 22
tháng Hai Âm lịch năm Kỷ Hợi) trong giấc
ngủ bình an tại tư gia ở Lilienthal, Đức Quốc
Thượng thọ 90 tuổi**

**Tang lễ được cử hành theo nghi thức Phật
Giáo vào ngày thứ bảy 06/04/2019 lúc
10g30 tại Lilienthal, Đức Quốc.**

**Gia đình chúng con/chúng tôi
thành kính tri ân và cảm tạ**

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng
chùa Viên Giác;
- Tỳ Kheo Thích Hạnh Bốn,
Trụ trì chùa Viên Giác;
- Tỳ Kheo Thích Hạnh Tuệ;
- Tỳ Kheo Thích Hạnh Lý;
- Hội Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản Bremen;
- Chi Hội Phật Tử VNTN Bremen;
- Cùng tất cả quý thân bằng, quyến thuộc, bạn
hữu, cựu sinh viên, cựu học sinh cùng đồng
nghiệp ở Việt Nam, Đức, Canada, Mỹ, Pháp và
Úc

đã đến nhà hộ niệm; thăm viếng, gửi thư, gọi
điện thoại, gửi điện thư an ủi, cầu nguyện; đăng
phân ưu, chuyển cáo phó; chỉ bảo, hướng dẫn, cổ
vấn, giúp đỡ tổ chức; và đến tham dự tang lễ cầu
siêu hương linh Vũ Trọng Cảnh - Pháp danh Minh
Giác sớm vắng sanh về Miền Cực Lạc cảnh
Phương Tây của Đức Phật A Di Đà.

Trong lúc tang gia bối rối, không sao tránh
khỏi những điều sơ suất nên kính mong quý Chư
Liệt Vị niệm tình tha thứ.

Tang Gia Đồng Bái Tạ

- Quà phụ: Phạm Thị Bích Vân (Đức)
- Dưởng nữ: Marlies Winkelheide (Đức)
- Dưởng nữ: Đỗ Tú Quỳnh cùng con (Úc)
- Trưởng nam: Vũ Quốc Định cùng vợ
Vũ Kiều Nga và con (Đức)
- Thứ nam: Vũ Quốc Dụng cùng vợ
Vũ-Lê Thị Thảo (Đức)
- Trưởng nữ: Ngô Yến Châu cùng
con cháu (Hoa Kỳ)
- Thứ nam: Vũ Quốc Sùng (Đức)
- Thứ nữ: Vũ Thị Phượng Nghi cùng
chồng Bruno Bernier và con
(Canada)
- Cháu: Vũ Thanh Thủy cùng chồng
Phạm Quốc Chính và
con (Đức)

XIN MIỄN PHÚNG ĐIỀU VÒNG HOA

Thay vào đó có thể ủng hộ
VETO! Human Rights Defenders' Network e.V.:
IBAN: DE18 5185 0079 0027 1192 98
và/hay
Janusz-Korczak-Geschwisterbücherei, Stimme
e.V.: IBAN: DE34 2805 0100 0001 8067 44

Tang quyến chúng con/chúng tôi thành tâm cảm tạ và tri ân:

- Hòa Thượng Phương Trượng Tổ đình Viên Giác Hannover, Đức Quốc,
- Đại Đức Thích Hạnh Bốn, Trụ trì Tổ đình Viên Giác Hannover, Đức Quốc,
- Đại Đức Thích Hạnh Tuệ, Tổ Đình Viên Giác,
- Đại Đức Thích Minh Thông, Trụ trì chùa Phương Quảng Münster,
- Ni Sư Thích Nữ Minh Hiếu, Trụ trì chùa Bảo Thành Koblenz,
- Sư Cô Tuệ Đàm Châu, Trụ trì chùa Bảo Đức Oberhausen,
- Cùng toàn thể quý thân bằng quyến thuộc, quý Ông Bà, quý Bác, Cô, Chú, Anh Chị Em và Bạn hữu gần xa đã chia buồn, gọi điện thoại, gửi vòng hoa, tụng kinh hộ niệm hồi hướng, ủng hộ, giúp đỡ mọi mặt và tiễn đưa Hương linh Mẹ, Bà của chúng con/chúng tôi:

Đạo Hữu ĐỖ THỊ ĐẸP

Pháp danh: Giác Hạnh

(Bồ Tát Giới tại gia)

Sinh ngày 16.03.1940 tại Việt Nam

Tạ thế ngày 22.04.2019 tại Münster

nhằm ngày 18 tháng 3 năm Kỷ Hợi

Thượng thọ 80 tuổi

Trong lúc tang gia bối rối, có nhiều sơ sót. Kính mong quý Chư Tôn Đức Tăng Ni và Quý Vị niệm tình hỷ xả cho.

Tang gia thành kính tri ân và kính bái:

- Trưởng Nam: Nguyễn-Đỗ Bá Cường và gia đình.
- Thứ Nam: Nguyễn-Đỗ Bá Huân và gia đình.
- Thứ Nam: Nguyễn-Đỗ Trúc Phương.
- Trưởng Nữ: Nguyễn-Đỗ Tố Nga.
- Thứ Nữ: Đỗ Thị Trúc Vân và gia đình.

Được tin:

Bà ĐỖ THỊ ĐẸP

Pháp danh: Giác Hạnh

Sinh ngày 16.03.1940 tại Việt Nam

Từ trần ngày 22.04.2019

nhằm ngày 18 tháng 3 năm Kỷ Hợi

tại Münster Đức Quốc

Thượng thọ 80 tuổi

Chúng tôi xin Phân Ưu cùng tang quyến và xin nguyện cầu cho Hương linh bà Đỗ Thị Đẹp sớm vắng sanh miền Cực Lạc.

Nhóm thân hữu Münster, Oberhausen, Rheine, Meppen:

- Công Ngọc, Thiện Lý, Duyên Ngọc, Trần Bảo, Thi, Hạnh, Huệ Phương, Hà và Gia đình Cương & Vinh.

Nguyện đem công đức này hồi hướng cho tất cả pháp giới chúng sanh đồng hồi hướng cho Hương Linh Phật Tử Đỗ Thị Đẹp Pd Giác Hạnh.

Thành Kính Phân Ưu

Được tin

Thân phụ của anh Vũ Quốc Dụng tại Đức là

Cụ Ông Vũ Trọng Cảnh
Pháp danh Minh Giác

Đốc sự Hành Chánh
thượng hạng ngoại hạng

Đã thuận thể vô thường trả thân tứ đại
cho trần thế ngày 28.03.2019 (nhằm
ngày 22 tháng Hai năm Kỷ Hợi),
tại Lilienthal, Đức Quốc
Thượng thọ 90 tuổi.

Chúng tôi chân thành Phân Ưu cùng anh Vũ Quốc Dụng và đại gia đình tang quyến; đồng thời xin nguyện cầu hương linh cụ Ông Minh Giác Vũ Trọng Cảnh sớm được vãng sanh về cõi Phật A Di Đà.

*Kiếp đã đến, mời Người về Cực Lạc
Đường đầy hoa thơm ngát nước Cam Lồ
Tiễn Người đi, bằng chân tâm tỉnh giác
A Di Đà, tứ chúng niệm Nam Mô.*

- Hòa Thượng Phương Trượng Chùa Viên Giác, Hannover, Đức Quốc
- Đại Đức Thích Hạnh Bốn, trụ trì và Chư Tăng, Ni Chùa Viên Giác, Hannover, Đức Quốc
- Hội Phật Tử Việt Nam Tỵ Nạn Đức Quốc
- Chi Hội Phật Tử VNTN tại Bremen, Đức Quốc
- Phù Vân, Chủ Bút Báo Viên Giác
- Gđ. Thị Tâm Ngô Văn Phát, Hannover, Đức

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Thành Kính Phân Ưu

Được tin

Thân phụ của Nguyễn Huy Quang và Nguyễn Mạnh Ngọc tại Đức, là

Cụ Ông Antôn Nguyễn Mạnh Đan
Nhiếp ảnh gia

Sinh ngày 15.06.1925
tại huyện Vụ Bản, tỉnh Nam Định
đã được Chúa gọi về ngày 15.03.2019
(nhằm ngày 10 tháng 2 năm Kỷ Hợi)
tại Sài Gòn, Việt Nam.

*Sẽ có lần tin vui ngày sáng thế
Do quyền năng vi tế của thánh linh
Là ân tứ cho người mang thánh thể
Và những ai luôn giữ vẹn đức tin.*

Chúng tôi chân thành Phân Ưu cùng hai anh Nguyễn Huy Quang và Nguyễn Mạnh Ngọc tại Đức, cùng đại gia đình tang quyến ở Việt Nam; đồng thời xin thành kính nguyện cầu cho linh hồn Antôn Nguyễn Mạnh Đan sớm về hưởng nhan Thánh Chúa.

Gđ.: Nguyễn Hòa, Nguyễn Hữu Huân, Huỳnh Thoảng, Phạm Văn Thế, Huỳnh Thị Thúy Lan

Thành Kính Phân Ưu

Được tin buồn,

phu quân của chị Nguyễn Thị Thu là:

Vũ Minh-Châu
Pháp Danh Tâm-Hiện

Sinh ngày 08.06.1940
tại Huế, Việt Nam.
Tạ thế ngày 27.03.2019
tại thành phố Köln, Đức.
Thượng thọ 80 tuổi.

Chúng tôi chân thành Phân Ưu cùng chị Nguyễn Thị Thu và đại gia đình tang quyến; đồng thời thành kính cầu nguyện hương linh anh Tâm-Hiện Vũ Minh Châu sớm được vãng sanh về cõi Phật A Di Đà.

Gia đình: Phù Vân Nguyễn Hòa, Nguyễn Hữu Mừng Chi, Trần Văn Minh, Huỳnh Thoảng, Nguyễn Hữu Huân, Tôn-Thất Hứa, Huỳnh Thị Thúy Lan.

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

HỘP THƯ VIÊN GIÁC

Trong thời gian qua VIÊN GIÁC đã nhận được những thư từ, tin tức, tài liệu, bài vở, kinh sách, báo chí của các Tổ Chức, Hội Đoàn, Tôn Giáo và các Văn Thi Hữu khắp các nơi gửi đến.

• THƯ TÍN

- **Đức:** HT Thích Như Điển, Sư Bà Thích Nữ Như Viên, Phù Vân, Trần Phong Lưu, Phương Quỳnh Diệu Thiện, Lê Ngọc Châu, Phan Ngọc, Trần Đan Hà, Quảng Lộc Nguyễn Gia Phước, Trần Thị Hương Cau, Ngọc Như, Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn, Thị Thiện Phạm Công Hoàng, Trần Thế Thi, Nhất Nguyên, Đỗ Trường, Hoa Lan, Minh Hoài, BS. Trương Ngọc Thanh & DS. Trương Thị Mỹ Hà, Tuy Anh.

- **Pháp:** Nguyễn Thị Cỏ May, Hoài Thi.

- **Hòa Lan:** Nguyễn Trí Hồ Thanh Trước.

- **Đan Mạch:** Tâm Tú Nguyễn Khoa Tuấn.

- **Hoa Kỳ:** Như Nhiên Thích Tánh Tuệ, Thích Tuệ Minh, Tuệ Nga, Mạc Nhiên Thích Nữ Liên Nguyệt, Lâm Minh Anh, Trúc Lang OKC.

- **Canada:** BS Thú Y Nguyễn Thượng Chánh, TS Thái Công Tụng, GS Trần Gia Phụng.

- **Úc Đại Lợi:** TS Lâm Như Tạng, Quảng Trực Trần Viết Dung, Nguyệt Quỳnh.

- **Việt Nam:** HT Thích Phước An, Thích Huệ Pháp, Elene & Trương Văn Dân, Châu Yến Loan.

• THƯ & SÁCH BÁO

- **Đức:** Buddhismus Aktuell Nr.2/19. Development and Cooperation 3-4/2019. Entwicklung und Zusammenarbeit Nr 3-4/2019. Tibet und Buddhismus Nr. 120.

- **Pháp:** Bản Tin Khánh Anh số 119.

- **Thụy Sĩ:** Mục Vụ số 374.

- **Việt Nam:** GDPT Quảng Nam 72 năm thành lập (1946-2018). Sách Những thăng giã nhớ mẹ - Tùy bút của Vũ Thế Thành. Sách Sài Gòn một góc ký ức và bây giờ của Vũ Thế Thành. Từ sông Po đến sông Côn – sách của Quán Văn. Sách Milano Sài Gòn đang về hay sang đâu của Trương Văn Dân. Xuân Kỷ Hợi 2019 sách của Quán Văn.

PHƯƠNG DANH CÚNG DƯỜNG

(Tính đến ngày 30.04.2019)

Trong thời gian gần đây, Chùa Viên Giác có nhận được tiền của quý Đạo Hữu gửi bằng cách chuyển qua Ngân Hàng hay bằng Bưu Phiếu, nhưng không ghi rõ mục đích. Thí dụ như Cúng Dường, Tu Bồ Chùa, Ân Tống Kinh, Pháp Bảo hoặc trả tiền bánh trái v.v...

Ngoài ra có Đạo Hữu nhờ người khác đứng tên chuyển tiền nhưng không rõ chuyển tiền giùm cho ai để Cúng Dường hoặc thanh toán vấn đề gì. Do đó khi nhận được tiền, Chùa không thể nào ghi vào sổ sách được.

Để tránh những trở ngại nêu trên, kính xin quý Đạo Hữu khi chuyển tiền hoặc gửi tiền về Chùa nhớ ghi rõ Họ & Tên, địa chỉ đầy đủ và mục đích để Chùa tiện ghi vào sổ sách.

Ngoài ra khi quý vị xem Phương Danh Cúng Dường xin đọc phần trên cùng là tính đến ngày?... tháng?... để biết rằng tiền đã chuyển đi ngày nào và tại sao chưa có tên trong danh sách.

Chùa có sổ Konto mới và Tu Viện Viên Đức cũng đã có sổ Konto (xin xem phía sau). Kính xin quý vị thông cảm cho.

Thành thật cảm ơn quý Đạo Hữu.

Danh sách PDCD của quý Đạo Hữu & Phật Tử, chúng tôi xin phép chỉ đánh máy một lần chữ **ĐH** (Đạo Hữu) ở bên trên.

• Tam Bảo:

Âi Lanh Đào Diễm 100€. Ân danh 120€ cầu an cha Huỳnh Văn Thương Pd Minh Đức và cầu siêu mẹ Hồng Thị Hóa Pd Diệu Liên. Anton & Helene 2€. Berg Pramji 10€. Bùi Thị Tuyết Nga 50€. Chi Thành Leuchtwies 100€. Dang Thang Doi 30€. Đặng Thị Tuyết & Đặng Kim Thu 30€. Đh. Quảng Niệm 50€. Diệp Hoài Xương 20€ cầu an mẹ Lục Huệ Linh Pd Minh Quang. Diệp Hương Thu Pd Đồng Ngân 10€. Diệu Hải 20€. Diệu Liên, Diệu Đăng & Thiện Căn 20€. Diệu Phương 50€. Diệu Tịnh & Khanh 20€. Diệu Trí Huỳnh Thị Ngọc Hà 20€ HHHH mẹ Hồng Thị Hóa Pd Diệu Liên. Đỗ Thị Lan Liên 20€. Đỗ Thị Phi 500€. Đỗ Thị Trà Mi 10€. Đỗ Thu Thủy & Nguyễn Thị Phương Lan 10€. Đoàn Thị Tuyết 20€. Dominik Vu 5€. Đồng Cách Lee Luc Nhan Khanh 20€. Đồng Diệu Định Nguyễn Thị Trà My 10€. Đồng Hà 10€. Đồng Hạnh Nguyễn Thị Luân 10€. Đồng Liên Nguyễn Thanh Thủy 50€. Đồng Ngân Diệp Hương Thu 20€ HHHH Bà ngoại Hồng Thị Hóa Pd Diệu Liên. Đồng Nhan 400€ (cúng dường điện nước 100€ x 4 năm). Đồng Sa & Quảng Hạnh 50€. Đồng Tâm Huỳnh Chung Hiệp 40€. Đồng Vinh 10€. Dr. Thoai-Dao Trang 108€. Đức Viên 30€. Dương Thanh Sang Pd Tuệ Tâm Trang 50€. Fam. Cao Thanh Toại 20€. Fam. Kretschmann 5€. Fam. Trương 20€. Gđ. Anh Nam 100€. Gđ. Diệu Hòa Trần Thị Hiền, Diệu Nghiễm Trần Thị Thúy Hạnh & Thiện Đức Trần Thị Kim Phúc 60€ HHHH Ông Bà, Cha Mẹ cùng tôn thân. Gđ. Đồng Ngọc Đàm Thị Bích Phương 50€. Gđ. Dương 50€. Gđ. Dương Minh Tân & Dương Nang Nadine 50€. Gđ. Huỳnh Văn Thương Pd Minh Đức 60€ HHHH Hồng Thị Hóa Pd Diệu Liên và Tổ Tiên nội ngoại. Gđ. Lương Xuân Quỳnh & Hoàng Minh Đức Pd Đồng Liên và các con 110€. Gđ. Mai Bá Phước 20€. Gđ. Tô Thương & Nguyễn Thực Anh 50€. Gđ. Trần Thế Ba & Viên Tú Nguyễn Thị Anh, Viên Nghiễm Trần Thế Bảo và Viên Hoa Trần Thị Trà My 50€. Georg Andrasch 10€. Gia Đình Phật Tử Đức Quốc 703,48€. H.T. 5€ (tiền của Bà Gilke người Thái ở Viện Dưỡng Lão cho, con cúng lại chùa). Hà Ngọc Kim 25€ HHHH Đình Thị Hội Pd Diệu Hạnh. Hàng Chiếu Quang 50€ HHHH cho Bà cô Hằng Nguyệt Huy. HL. Vũ Trọng Cảnh Pd Minh Giác 100€. Hồ Đức Hạnh 100€. Hoàng Minh Tuấn 20€. Huệ An 10€. Kim Loan Blumenthal 50€. Krongsap & Manfred 20€ (điện & nước). Lê Bá Khôi 30€. Lê Minh Hào 50€. Lê Thị Thu Hương 20€. Lilly & Lana Bartels 10€. Lương Văn Định 10€. Lưu-Hồ Thị Lan & Vũ Thu Thủy 5€. Lý Thị Quỳnh Như 50€. Lý Tùng Phương 10€ HHHH Lý Huỳnh Đăng & Mai Thị Kiểm. Mã Lê Tuyết 20€. Mạch Gia Lạc 20€. Mieleen & Nan Ton Lim 5€. Mo-Trần Thực Văn 200€. Ngô Long Du 20€. Ngụ Anh Vinh 30€. Nguyễn Đình Anh & Nguyễn Hoài Nam 10€. Nguyễn Hoàng Yến Phương 20€. Nguyễn Mạnh Cường 50€. Nguyễn Quốc Thăng & Nguyễn Quốc Việt 20€. Nguyễn Thị Ánh Hồng 30€. Nguyễn Thị Bích Lan 20€. Nguyễn Thị Hiền 30€. Nguyễn Thị Huyền Trang 20€. Nguyễn Thị Kim Thanh 5€. Nguyễn Thị Long Thanh & Phương Hà 50€. Nguyễn Thị Thanh Tâm 20€. Nguyễn Thị Thuận & Nguyễn Anh Tuấn 20€. Nguyễn Văn Chiến & Vũ Thị Diệp và các con 100€. Nhuận Bảo & Nhuận Mỹ 20€. Phạm Thị Liên 20€. Phạm Thị Thu Hương 60€. Phạm Trà My 20€. Phạm Viết Ba 40€. Phương Loan Brüggemann 20€. Phương Ly Pd Thiện Liên 20€. Pt. Diệu Đồng 50€. Quán Năng 30€. Quảng Thảo, Thiện Phước, Tuệ Bình & Từ An 50€. Sư Cô Giác Trí 125€. Tạ Đình Quý 40€. Tạ Thị Ngọc Dung 30€. Tài Tuấn Linh & Minh Nghiễm 20€. Tan Zuqui 50€. Tăng Mỹ Hạnh 50€. Thái Hà Hương Nhi & Bùi Đức Cường 5€. Le Thị Hoa Hưu (VILE-TOUR) 100€. Thiện Đăng Trần Tứ Bình 30€. Thiện Đức & Trí Hòa 100€. Thiện Giới Trần Thị Ba 500€. Thiện Mỹ & Diệu Văn 10€. Thiện Văn Phan Trương Trần Vũ & Sabine 4.000€. Tô Văn Dối 10€. Trần Đức Nghĩa 90€. Trần Khi 10€. Trần Minh Tâm 20€. Trần Nguyệt Minh 30€. Trần Thị Dương 30€. Trần Thị Hương 20€. Trang Kim Anh 387€. Trương Mạnh Mai Pd Huệ Thành 50€ (Đại Giới Đàn Quán Thông). Trương Thủy Vũ 30€. Van Quang Viên 50€. Viên Ngọc Nguyễn Thanh Nga 20€. Võ Văn Lộc 247,35€. Vũ Anh Thư 5€. Vũ Huyền Trang 20€. Vũ Thị Mai Chi 30€. Nguyễn Hoàng Lân & Thị Nụ (Alfeld) 20€. Chi Hội PTVNTN Aschaffenburg 700€. Gđ. Thiện Chánh & Thiện Châu 200€. Vũ Thu Thủy & Trần Minh Mẫn (Augsburg) 100€. Ân danh (Australia) 625€. Chùa Minh Giác 1.875€. Chúc Hưởng 62€. Chúc Quyền 31€. Chúc Thường 62€. Đh. Diệu Ảnh

Ngọc 20€. Bạch Nga (Goslar) 30€. Nguyễn Mỹ Hoa 30€. Chu Thị Giang (Göttingen) 50€. Đông An Trần Thị A 30€. Fam. Trịnh Minh 20€. Komm, Larry Ngọc Pd Thiên Hiếu 50€. Lê Việt Hải 20€. Mai Mộng Quyên 10€. Nguyễn Mỹ Châu 20€. Nguyễn Thị Hội 20€. Vũ Kim Đĩnh 10€. Trần Thị Ngọc Ánh (Hà Nam/VN) 20€. Nguyễn Thị Hà (Hage) 20€. Lại Thị Lệ (Halberstadt) 10€. Nguyễn Minh Tuấn 10€. Vũ Phong & Nguyễn Thị Thu Trinh 20€. Diệu Phước (Hamburg) 10€. Fam. David Tằng & Linda Lê 50€. Fam. Trương & Cheanh 20€. Gđ. Nguyễn Thanh Chương & Nhung và Jenny Nhi 20€. Gđ. Nhuận Trí 40€. Hoàng & Thanh 20€. Nguyễn Quốc Bài & Chu Thị Ngọc Minh 100€. Nguyễn Văn Tân 20€. Trần Thị Vàng 10€. Trần Thủy Diễm 10€. Giang Thị Ngọc (Hameln) 20€. Kha Bảo Như 50€. Nguyễn Thủy Tiên 20€. Vũ Hồng Thanh 20€. Bùi Thị Bích Nga (Hannover) 20€. Bùi Thị Thanh Hương 20€. Đặng Thị Tuyết 10€. Dasmay Funz 20€. Diệu Nguyễn Trần Bích Thuận 20€. Đinh Thanh Thủy 50€. Đinh Thị Vân 20€. Đỗ Thị Thanh Tâm 20€. Đồng Kim Ngụy Minh Thủy 50€. Đồng Thuận Vũ Như Hằng 20€. Đức Viên Trương Bích Hậu (cầu an Trương Hoài Nam) 500€. Dương Ngọc Minh 20€. Fam. Doan 100€. Gđ. Kim Anh 15€. Gđ. Lan, Phương & Minh Khôi 10€. Gđ. Pt. Thiên Dũng 100€. Gđ. Quỳnh & Nhung 20€. Gđ. Thu & Vũ 20€. Hồ Thị Hải 10€. Jolie Kỳ 20€. Lê Thị Lan 20€. Lê Thị Xinh 10€. Mạc Hồng Giang 20€. Nguyễn Thị Xuân Minh 20€. Nguyễn Thủy Hồng 10€. Phạm Thị Bích Ngọc 10€. Tăng Quốc Lương 20€. Thiên Chiêu Võ Văn Hằng 10€. Thiên Hương 20€. Thiên Huy 20€. Trần Thắng 10€. Gđ. Quách Tuấn (Helmstedt) 50€. Lưu Anh 30€. Nguyễn Thủy Thanh Hằng 20€. Võ Lan Hương 10€. Trần Thị Hải (Herne) 35€. Trần Thị Huệ Trinh & Nguyễn Minh Quang 10€. Nguyễn Tuấn Đức & Trần Thị Thắng (Heusenstamm) 20€. Lâm Khánh Nhi (Hilden) 20€. Bùi Thị Toàn (Hildesheim) 20€. Hồng Minh Kiệt 20€. Nguyễn Hương Thủy 10€. Nguyễn Phước Ha Uyên 20€. Nguyễn Thị Kim Nhung 10€. Nguyễn Văn Hùng 5€. Trần Bích Chăm 10€. Bùi Mạnh Toàn (Holland) 20€. Đặng Văn Hùng (Höxter) 20€. Nguyễn Thị Kim Anh (Ibbenbüren) 20€. Diệu Huệ Nguyễn Thị Đức (Ingolstadt) 50€. Bùi Thị Thiệt (Jaderberg) 20€. An Dung, Huệ Kiệt, Huệ Tường & Thiên Bảo (HHHL TN Linh Ngọc, An Mẫn Phạm Đăng Lân, Huệ Đức Lê Ngọc Diệp, Huệ Lộc Huỳnh Thị Lợi, Huệ Quố Lê Ngọc Túy Sang & Phạm Tấn Chí) (Kassel) 100€. Choong Kim Woon 10€. Fam. Dương Khánh Phát 50€. Lê Thị Hoàng Nga 50€. Chi Ma (Krefeld) 20€. Gđ. Triệu Nha Phương - Đức Huy (HH Bà ngoại Trần Thị Kha) 50€. Liên Tu Nguyệt & Liên Chiêu Cường 20€. Liên Từ Văn 20€. Quách Thị Mùi 5€. Đh. Viên Tuyết (Laatzten) 250€. Diệp Hồng Chảy 50€. Nguyễn Thị Kim Chi 50€. Viên Tuyết Trần Thị Hiền 100€. Phan Thị Hồng Vinh (Lachendorf) 20€. Huỳnh Thị Thủy (Landhut) 20€. Đặng Hoàng Long & Đào Minh Thu (Lehrte) 20€. Gđ. Phạm Văn Sơn tức Hải 50€. Hoàng Thị Hiền 10€. Hoàng Thị Hương Pd Hiếu Diệu Từ 20€. Nguyễn Đình Thắng 20€. Nguyễn Thị Loan 10€. Thị Hằng & Nam 20€. Tuấn 10€. Đặng Trần Vũ & Nguyễn Thị Thanh Vân (Leipzig) 50€. Thiệu Quang Hồng 100€. Vũ & Văn 40€. Lisa Ngô (Lippstadt) 10€. Ngô Hoàng Phong 50€. Ngô Vanessa 5€. Trần Huệ Nữ 30€. Ai Khánh Lý Huỳnh (Lohne) 30€. Nguyễn Minh Tiến & Lê Thu Hà (Lohne/Ol.) 50€. Phạm Thị Kim Hương 20€. Gđ. Ngô Thoại Bình (London) 5€. Đỗ Thị Vân Anh (Löningen) 20€. Hùng & Linh Quách (Lübeck) 30€. Hà Thị Hồng (Lüchow) 30€. Gđ. Nguyễn Thị Hồng (Lüdenscheid) 50€. Lý Kiệt Hà 50€. Lý Quốc Thái 100€. Lý Thục Hà 50€. Pt. Triệu Thị Thu 20€. Royal Nails 50€. Trần Thị Ngân & Nguyễn Duy Nam 20€. Quảng Hậu Trần Quang Phú (Ludwigshafen) 50€. Đồng Như Trần Hải Yến (Lüneburg) 20€. Dương Siêu Pd Ngọc Huệ 20€. Phan-Dương Thị Phụng 20€. Tôn Trịnh Huỳnh Kiệt Ngọc 50€. Tuệ Thịnh Phan Gia Long 30€. Kerstin Steffenhogen (Magdeburg) 15€. Ngô Thị Nguyễn 20€. Vũ Thị Quý 50€. Gđ. Nguyễn Ngọc Nguyễn Thị Thu (Mannheim) 100€. Nguyễn Thị Hương 100€. Tâm Hoàn Trịnh Thị Anh Đào 30€. Tâm Hy Trịnh Thị Đào 50€. Trương Thị Hồng Anh (Marl) 20€. Thái Thị Thanh Thảo (Meppen) 20€. Fam. Quách (Minden) 100€. Nguyễn Thị Bảo Khuynh 30€. Trần Thị Thu 50€. Gđ. Nguyễn Xuân Hùng & Ngô Thị Thanh Huyền (München) 50€. Diệu Minh (Münster) 20€. Nguyễn Thị Thanh (Nam Định/VN) 20€. Thông Giác Trần Từ Anh (Neuss) 50€. Chi Majewski (Neustadt) 10€. Anh Nguyệt (Nienburg) 5€. Anh Nguyệt 5€. Hoàng Hằng 20€. Khuu Nhan 50€. Vũ Trọng Thủy & Lê Thị Thuơc 30€. Lục Tô Hà và gia đình (Nienburg/Weser) 10€. Tạ Thu Kiều & Tạ Minh Hùng 60€. Vũ Duy Cường (Norden) 10€. Nguyễn Hiếu Nghĩa (Norderney) 20€. Hoàng Văn Sang (Norderstedt) 20€. La Quốc Hưng (Nordhorn) 20€. Phạm Ngọc Anh & Lê Bạch Yến (Northeim) 20€. Hồ Minh Đa (Norwold) 20€. Bùi Thanh Hùng (Nürnberg) 20€. Gđ. Trí Châu 50€. Nguyễn Tăng Lộc 60€. Nguyễn Thị Ngọc Lan 30€. Nguyễn Thiện Nguyễn Thị Vân 20€. Thái Thị Khánh Hồng (Oberkirchen) 20€. Gđ. Nguyễn Đình Thọ (Obersulm) 10€. Nguyễn Ngọc Trung, Ngô Thị Hạnh Hương & Nguyễn Ngọc Duy Hùng 20€. Hồ Diana (Oldenburg) 30€. Huân Trang 20€. Nguyễn Thị Liễu 30€. Nguyễn Thị Thanh Hằng 20€. Fam. Huỳnh (Osnabrück) 20€. Fam. My Sandmann 20€. Liều Ngọc Trần 100€. Mai Thị Long 30€. Tô Ninh Hồng 30€. Võ Việt Khuông 50€. Lê Văn Dũng (Osterode) 20€. Phu Phung (Oyten) 10€. Nguyễn Văn Lợi (Padeborg) 50€. Bình & Thanh (Paderborn) 20€. Fam. Nguyễn (Paderborn) 30€. Thiên Đông Đặng Trí Bình 50€. Đặng Thị Hà (Peine) 10€. Nguyễn Thị Vân 40€. Nguyễn Văn Thuận 20€. Nguyễn Viễn Sơn (Pforzheim) 50€. Lam (Pingham) 30€. Hồ Thu Trang (Potsdam) 50€. Fam. Vũ Minh Thông (Quakenbrück) 100€. Đồng Hoa Phạm Thị Nhung (Quedlinburg) 50€. Fam. Trần (Rastede) 20€. Đồng Thịnh Võ Thị Ngân (Remscheid) 50€. Kiều Thanh Long 20€. Gđ. Duyên Ngọc (Rheine) 40€. Võ Thị Thảo 20€. Nguyễn-Trần Thị Lương (Rodgau) 20€. Trần Khi (Rotenburg) 10€. Trần Thị Chiêu (Saigon/VN) 10€. Gđ. Hoàng Kim Tuấn (Salgitter) 20€. Đồng Nhã Bùi Thị Trang (Salzgitter) 10€. Griepniski Thanh Hiền 20€. Mai Khanh Muggle 20€. Nguyễn Thủy Ngân 10€. Nguyễn Thị Hồng Hạnh (Salzwedel) 20€. Nguyễn Thị Xuân Hạnh 20€. Nguyễn Minh Khang, Khoa, Kiệt & Kim (Schlüchtem-Wallroth) 20€. Đồng Huệ Võ Thị Thanh Lan (Schneverdingen) 30€. Phan Thị Thủy (Schönebeck) 20€. Hà Thị Liên (Schönebeck) 20€. Hà Thị Niên 40€. Đào Văn Lợi (Schweden) 10€. Nail-World (Seelze) 30€. Phạm Thị Thu Hiền (Seesen) 50€. Nguyễn Thị Thủy (Sicke-Höxtzum) 70€. Thiên Phước Nguyễn Phú Đức (HHHL Trần Thị Núi Pd Diệu Nữ) (Springe) 100€. Matthias Rengstorf (Stahr) 2€. Nguyễn Quang Nam & Đỗ Thị Lan (Staßfurt) 20€. Nguyễn Minh Nguyệt (Steinhude) 10€. Nguyễn Minh Nguyệt 20€. Hoàng Thị Nhung (Tostedt) 10€. Ngô Minh Sáng (Unna) 100€. Cổ Quyền Khanh (Vechelde) 20€. Alan Lý Âu (Vechta) 20€. Anton Ly 50€. Âu Nhung 20€. Bùi Thị Hải 10€. Bùi Thị Tâm 20€. Gđ. Nguyễn David 20€. Lý Tùng Phun 20€. Nguyễn & Franz 50€. Nguyễn Quang Vinh 5€. Nguyễn Quang Vinh 10€. Tony An & Bửu Quế 10€. Trần Nguyệt Nga 10€. Trần Nguyệt Nga 5€. Trần Thị Minh 10€. Trần Văn Sơn 10€. Trịnh Văn Tuấn 30€. Gđ. Họ Đỗ Pd Phúc Cửu & Nanayanhã (Việt Nam) 20€. Ngô Thị Sanh Xuân (Wernau) 50€. Lê Công Viên (Wernigerode) 50€. Nguyễn Ngọc Anh 20€. Nguyễn Xuân Bái 30€. Tăng Thị Huy & Khổng Minh Tuyền (Wetzlar) 30€. Gđ. Múa Hát (Wilhelmshaven) 10€. Hoàng Thị Tài (HHHL Trần Văn Dũng Pd Không Lãng) 50€. Justin Lu 5€. Nguyễn Minh Huy 10€. Nguyễn Thị Thu 10€. Trương Thị Ngọc Lan 50€. Võ Minh Nguyệt 20€. Đặng Thị Lý (Wolfsburg) 40€. Đỗ Thị Thủy & Nguyễn Thị Phương Lan 10€. Đồng Tâm Lê Văn Việt 40€. Fam. Võ & Ngô 20€. Fam. Wolfgang & Lan Phương Delarber 20€. Hoàng Thị Kim Thu 40€. Hoàng Thị Kim Xuân 80€. Nguyễn Thị Phương Lan 20€. Thiên Đăng Nguyễn Thị Bình 30€. Trần Thị Hoài 20€. Ngô-Hoàng Lý Lệ (Wuppertal) 20€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 30€. Trần Thành 50€. Quý Đạo hữu và Phật Tử Ấn danh 4.362€.

Quý Đạo Hữu & Phật Tử cúng dường thực phẩm và bánh phát hành

Chị Hạnh: Chà giò và 100 bánh chưng lớn. Chị Phương (Oberhausen) 515 bánh bao. Trúc Toàn (Bremen) 200 bánh bao. Lan Anh 100 bánh trung thu. Gđ. Hà Phước Nhuận (Hannover) 5 bao gạo. Tuấn-Lan Anh: 50 bánh Trung thu. Chị Trúc (Bremen) 300 bánh bao. Chị Diệu Vân (Karlsruhe) và Chị Hoa Lý (Pforzheim): cúng dường Trai Tàng: 40 bánh

in nhỏ, bánh chuối, 50 bánh trung thu nhỏ và cúng dường phát hành: 30 bánh in to và 34 bánh trung thu to.

• Báo Viếng Giác:

Diep Gray 113,88€. Han Tai Van 30€. Lâm Thuận Hi 20€. Lê Văn Lộc 30€. Mạch Gia Lạc 30€. Nguyễn Đức Mạnh 20€. Nguyễn Hữu Hậu 50€. Nguyễn Thị Thu Thủy 20€. Nhóm thảo hữu HL. Đỗ Thị Đẹp ở Münster, Rheine, Meppen... 300€ (Phân Ưu). Phạm Minh Đức 39€. Trần Thị Bảy 40€. Trần Thị Thanh Thủy 20€. Trương Ngọc Huệ 50€. Lý Thị Mỹ (Aschaffenburg) 20€. Nguyễn Mạnh Nhật (Bad Hönningen) 30€. Nguyễn Thị Tân (Lê Vũ) (Berlin) 75€. Phí Thị Lan Hương 25€. Thị Lộc Võ Văn Mai 30€. Tô Thanh Quang (Bindlach) 20€. Trần Thị Yến Trang (Bonn) 20€. Nguyễn Văn Thanh (Braunschweig) 30€. Lý Thị Ngọc Phương (Bremen) 100€. Herm Thị Lan Chi (Brühl) 20€. Đồng Tĩnh (Danmark) 89€. Võ Thị My (Denkenheim) 30€. Đào Sari (Duisburg) 40€. Lương Hiền Sơn 20€. Huỳnh Cam Thảo (Düsseldorf) 20€. Hoàng Otto (Erfstadt) 50€. Hà Từ Quỳnh (Erkrath) 30€. Phạm Văn Đức (Feucht) 20€. Dương Phan (Filderstadt) 20€. Dr. Nguyễn Thanh Giang (France) 30€. Mme Delaprune Thị Mạnh 30€. Mme Phan Marie France 100€. Nguyễn Kim Phụng 40€. Somas Thị Hạnh 30€. Võ Hữu Đóm 60€. Phan Ngọc Đức (Frankfurt) 20€. Trần Ngọc Tuyết (Frankfurt/M) 30€. Trần Nương Bảo 30€. Nguyễn Nam Hòa (Freising) 50€. Vạn Ngọc Dũng (Gaisbach) 50€. Nguyễn Văn Tân (Gießen) 30€. Nguyễn Ngọc Khâm (Haar) 20€. Biện Thị Mai (Hamburg) 20€. Fam. Nguyễn & Diệp (Diệp Chi Lan) 35€. Huỳnh Thị Thủy Lan 20€. Jennifer Ngọc Phương-Staron 25€. Nguyễn Phước Hi 20€. Nguyễn Thị Sầu 20€. Trần Văn Hùng (Hanau) 25€. Trần Trọng Khang (Hof/S) 20€. Nguyễn Tấn Sĩ Thủy (Holland) 50€. Nguyễn Văn Anh 100€. Phạm Thị Liên 30€. Đồng Giới Nguyễn Thị (Ihlow) 40€. Vũ Thị Hà (Ingolstadt) 20€. Nguyễn Văn Hùng (Italia) 30€. Huỳnh-Kiefer Chi (Karlsruhe) 60€. Thiên Thọ Trần Thị Xê 20€. Nguyễn Duy An (Kehl) 30€. Hồng Ngọc Phương (Kleinstosheim) 20€. D.C Winkler (Lauffen) 25€. Trần Ngọc Sơn (Lemgo) 20€. Trương Thị Đàm (Nordhorn) 25€. Vũ Ngọc Dung (Ludwigshafen) 30€. Nguyễn Phương (Mönchengladbach) 20€. Dr. Med. Bạch Tuyết Stoeckicht-Nguyen (München) 50€. Hà Văn Hôn 20€. Huỳnh Bá Thiên 20€. Trần Đăng Thanh 50€. Gđ. Đỗ Thị Đẹp (Münster) 100€ HHHL Giác Hạnh Đỗ Thị Đẹp (Cáo Phó). Nguyễn Văn Hoa 30€. Nguyễn, Mai Lâm (Neu-Ulm) 20€. Phan Văn Hách Pd Nguyễn Huệ (Niederkassel) 50€. Trần Ngọc Em (Niederrad) 20€. Dương Thị Đàm (Nordhorn) 25€. Tạ Thị Kim Lan 20€. Lê Thành Tín (Oberhausen) 25€. Trịnh Thị Hoài Thu 20€. Hoàng Xuân (Obertshausen) 40€. Nguyễn Văn Tư (Oldenburg) 20€. Peter Hà (Prien am Chiemsee) 35€. Khúc Chi Uyên (Ratstatt) 30€. Nguyễn Đình Chương (Remscheid) 20€. Phan Ngọc Minh (Reutlingen) 20€. Trương Khánh Tuyết (Rheinberg) 20€. Thanasak Quý (Riegelsberg) 20€. Tôn Mỹ Lệ (Saarbrücken) 60€. Huỳnh Minh (Schwäbisch-Gmünd) 50€. Đỗ Trọng Thanh (Schweiz) 50€. Dương Nhật Quang 30€. Lan Morat Ngọc 50€. Lương Hiền Nhơn 44€. Nguyễn Sanh Sư 30€. Nguyễn-Trương Mạnh Mai 30€. Phạm Hoàng An Hào 44€. Phan Thị Nga Jacqueline 100€. Trần Thị Bích Nhung 50€. Võ Thị Gianh (Solingen) 20€. Nguyễn Văn Thuận (Speyer) 25€. Dương Thị Thu Thảo (Stuttgart) 30€. Huỳnh Văn Thập 100€. Trần Xuân Hiền (Stuttgart/Hausen) 30€. Diệu Đài Huỳnh Thị Kiều Liên (Taufkirchen/Mün.). Nguyễn Thanh Tâm (Trier) 20€. Raible Ngọc Xuân (Tübingen) 20€. Nguyễn Nhân Lộc (USA) 50€. Trần Hữu Trát 41,36€. Hồ Văn Lộc (Vilshofen) 20€. Tạ Tú Văn (Wallenhorst) 20€. Vương Tài Hùng (Weil am Rhein) 20€. Huỳnh Thanh Long (Wiesbaden) 50€.

• Ấn Tống:

Ấn danh 10€. Gđ. Diệu Thu & Quảng Trí 20€. Tăng Mỹ Viên 40€. TL Trần-Phạm 50€. Chi Hội PTVNTN Aschaffenburg 50€. Nguyễn Hùng & Quảng Hòa (Danmark) 500€. Gđ. Đỗ Thị Đẹp (Münster) 200€ HHHL Giác Hạnh Đỗ Thị Đẹp. Phan Văn Hách Pd Nguyễn Huệ (Niederkassel) 50€. Diệp Văn Sơn (Wuppertal) 50€.

-Ba Kinh Tịnh Độ: Nguyễn Nhân Lộc (USA) 35€.

-Kinh Ngũ Bách Danh: Đặng Thị Nga & Đặng Đức Thái 60€.

-Kinh Dược Sư & Kinh Địa Tạng: Đông Lạc Nguyễn Hùng Anh (Ibbenbüren) 100€ HHHL La Ngọc Thạnh Pd Đức Thọ mất 18.02.2019, thọ 67 tuổi.

- Kinh Đại Bảo Tích: Pt Lệ Thủy Pd Đồng Hải (Pusselbüren) 100€ cầu an cho cha là Cô Văn Thanh sinh 1947.

-Thiền Môn Nhật Tụng:Bùi Thị Tuyết Nga 30€. Đặng Văn Chăm Pd Tâm Từ Bi 20€. Felix-Banh Kien An 40€. Huỳnh Chung Hiệp 20€. Lê Minh Chư 30€. Lý Tùng Phương 20€ HHHL Lý Huỳnh Đăng & Mai Thị Kiêm. Nguyễn Thanh Trung 10€. Trương Mạnh Phương 50€. Viên Liễu Nguyễn Thị Liên Anh (Ahrensburg) 10€. Nguyễn Văn Kim Sơn (Bergheim) 20€. Đồng Diệu Trần Thị Thanh Thủy & Đồng Nghĩa Lâm Châu Nam (Berlin) 10€. Nhuận Lành Phạm Thị Hiền 50€. Sư Cô Thích Nữ Hạnh An (Chùa Viên Giác) 30€. Quảng Đức Bửi Dương Phương (Darmstadt) 50€. Giác Trang Nguyễn Thị Ngọc Hương (Emmendingen) 50€. Nhứt Hòa Võ Văn Thắng (France) 50€ HH cho tiện nội Diệu Hạnh. Trần Từ Anh (Frankfurt/M) 60€. Trần Bá Kiệt (Geretsried) 30€. Lê Bondek Pd Diệu Quý (Gotha) 20€. Trịnh Văn Hy (Idar-Oberstein) 40€. Huỳnh-Kiefer Chi (Karlsruhe) 20€. Thiện Thọ Trần Thị Xê 50€. Tịnh Trí Vũ Thị Minh Hằng 10€. Nguyễn Thị Hồng Linh (Kassel) 10€. Diệu Châu Nguyễn Thị Hoàng Liên (Köln) 10€. Diệu Khai Trần Thị Hồng Thu (Krefeld) 10€ HH cho Trần Gia Hưng. Dr. Trương Ngọc Thanh Pd Thiên Tánh & Nguyễn Thị Huyền Linh (Minden) 100€. Lâm Kim Khánh (Mönchengladbach) 200€. Huệ Thanh Nguyễn Thị Hồng Quyên (München) 40€. Trần Văn Danh & Trần Thị Phúc (Nürnberg) 20€. Đặng Giang Toàn (Ostfildern) 40€. Nguyễn Frank Pd Thiên Trí (Paderborn) 50€. Li, Trần Thủy Phương (Pforzheim) 70€. Peter Hà (Prien am Chiemsee) 100€. Trương Thủy Vũ (Schorndorf) 10€. Minh Nhơn Tô Khải Đức (Schweinfurt) 20€. Nguyễn Thị Mỹ Lệ (Villingen Schwenigen) 50€.

-Nghị Thức Tụng Niệm: Bùi Thị Tuyết Nga 10€. Felix-Banh Kien An 25€. Lý Tùng Phương 20€ HHHL Lý Huỳnh Đăng & Mai Thị Kiêm. Trần Diễm Hà (Fam. Thanh Long) 50€. Viên Liễu Nguyễn Thị Liên Anh (Ahrensburg) 5€. Nguyễn Văn Kim Sơn (Bergheim) 40€. Đồng Diệu Trần Thị Thanh Thủy & Đồng Nghĩa Lâm Châu Nam (Berlin) 10€. Nhứt Hòa Võ Văn Thắng (France) 25€ HH cho tiện nội Diệu Hạnh. Trần Từ Anh (Frankfurt/M) 20€. Trần Bá Kiệt (Geretsried) 20€. Huỳnh Thị Thủy Lan (Hamburg) 30€. Trịnh Văn Hy (Idar-Oberstein) 10€. Huỳnh-Kiefer Chi (Karlsruhe) 10€. Thiện Thọ Trần Thị Xê 50€. Tịnh Trí Vũ Thị Minh Hằng 10€. Nguyễn Thị Hồng Linh (Kassel) 10€. Diệu Khai Trần Thị Hồng Thu (Krefeld) 10€ HH cho Trần Gia Hưng. Dr. Trương Ngọc Thanh Pd Thiên Tánh & Nguyễn Thị Huyền Linh (Minden) 50€. Lâm Kim Khánh (Mönchengladbach) 100€. Huệ Thanh Nguyễn Thị Hồng Quyên (München) 10€. Trần Văn Danh & Trần Thị Phúc (Nürnberg) 10€. Nguyễn Văn Cửu (Offenbach) 20€. Đặng Giang Toàn (Ostfildern) 10€. Nguyễn Frank Pd Thiên Trí (Paderborn) 25€. Li, Trần Thủy Phương (Pforzheim) 50€. Trương Thủy Vũ (Schorndorf) 5€. Minh Nhơn Tô Khải Đức (Schweinfurt) 10€. Nguyễn Thị Mỹ Lệ (Villingen Schwenigen) 30€.

-Sách Phật Giáo Việt Nam tại Âu Châu: Bùi Thị Tuyết Nga 10€. Đặng Văn Chăm Pd Tâm Từ Bi 10€. Felix-Banh Kien An 25€. Lý Tùng Phương 40€ HHHL Lý Huỳnh Đăng & Mai Thị Kiêm. Viên Liễu Nguyễn Thị Liên Anh (Ahrensburg) 5€. Nguyễn Văn Kim Sơn (Bergheim) 40€. Đồng Diệu Trần Thị Thanh Thủy & Đồng Nghĩa Lâm Châu Nam (Berlin) 10€. Nguyễn Thị Liễu (Duisburg) 50€. Nguyễn Đức Đào Công Căn (Düsseldorf) 100€. Nhứt Hòa Võ Văn Thắng (France) 25€ HH cho tiện nội Diệu Hạnh. Trần Từ Anh (Frankfurt/M) 20€. Trịnh Văn Hy (Idar-Oberstein) 10€. Huỳnh-Kiefer Chi (Karlsruhe) 10€.

Tịnh Trí Vũ Thị Minh Hằng 10€. Nguyễn Thị Hồng Linh (Kassel) 10€. Diệu Khai Trần Thị Hồng Thu (Krefeld) 10€ HH công đức cho Trần Gia Hưng. Dr. Trưởng Ngọc Thanh Pd Thiện Tánh & Nguyễn Thị Huyền Linh (Minden) 50€. Lâm Kim Khánh (Mönchengladbach) 100€. Đặng Giang Toàn (Ostfildern) 10€. Nguyễn Frank Pd Thiện Trí (Paderborn) 25€. Li, Trần Thúy Phương (Pforzheim) 30€. Trương Thúy Vũ (Schorndorf) 5€.

•Tượng Phật

-Tượng Quan Âm: Lâm Kim Khánh (Mönchengladbach) 360€.

-Tôn tượng hóa thân Quan Âm: Đào Thị Nghi & Nguyễn Hồng Sương 200€. Hứa Kinh Minh (sinh 02.01.1928 - mất 06.03.2019) 200€. Nguyễn Thị Lan, Sadini Bồ Tát Giới, Tâm Hương tự Bảo Vân (sinh 1930 - mất 3.7.2018) (Celle) 200€. Trang Thiêm, Vương Thị Quách, Hứa Kinh Thành & Trang Thị Lành (Hamburg) 200€. Đồng Giới Nguyễn Thị Thu (Ithlow) 200€ HL Nguyễn Công Cường Pd Thông Trí. Kiefer-Reinhold Pd Đồng Tùng, Huỳnh-Kiefer Phương Chi Pd Diệu Tiết & Kiefer-Melanie Pd Diệu Dược (Karlsruhe) 200€. Thiện Hùng, Nguyễn Oanh & Tâm Như 200€. Trịnh Thị Thanh Pd Nguyễn Tịnh 200€. Vũ Thị Minh Hằng Pd Tịnh Trí 200€.

• Phật Đản:

Ấn danh 10€. Dr. Bích Ngọc (England) 36€. Nhựt Hòa Võ Văn Thắng (France) 50€ HH cho tiền nội Diệu Hạnh. Fam. Richvien (Halle/S) 20€. Nguyễn Thị Hồng Linh (Kassel) 50€. Phạm Thị Kiều Oanh Klar (Trier) 20€.

• Tết & RTG (Tiếp theo VG số 230):

Chung Thái An 50€. Đào Văn Dương 20€. Lê Nhan Lê 20€. Lê Văn Đức 10€. Nguyễn Danh Thắng 10€. Phạm Ngọc Sơn 20€. Thiện Thanh Trần Thị Thu Thảo 20€. Trần Văn Cường 50€. Trang Văn Hy 30€. Vũ Thị Sảo 20€. Võ Huy Cường & Vũ Thị Tuyết Thanh (Salzvedel) 50€. Trần Kim Tiêm (Achersleben) 30€. Đỗ Thị Thu Hương (Apolda) 30€. Bùi Thị Thành (Aurich) 40€. Lý Hương Pd Diệu Thiện (Bad Iburg) 30€. Phạm Muội 30€. Thiện Anh Ngô Kiêm Hoàng (Bad Kreuznach) 50€. Trần Giang (Bad Lauterberg) 30€. Hứa Thị Tâm (Bad Thang (Barchfeld) 200€. Nguyễn Drebellow Thị Bình Pd Diệu Yên (Bendestorf) 20€ HHHL Nguyễn Đán Odesloe) 30€. Tô Kim Phương (Bad Oeynhausen) 20€. Hà Quốc Pd Tâm Kinh. Đoàn Thị Minh Hằng (Berlin) 30€. Đồng Diệu Trần Thị Thanh Thủy & Đồng Nghĩa Lâm Châu Nam 20€. Thiện Huệ Huỳnh Quang Đăng 20€. Trần Thị Lương (Bernkastel-Kues) 10€. Phương Lan Becker (Bielefeld) 20€. Thiện Sắc Lương Thị Hương 20€. Phạm Thị Ngừng (Bittburg) 40€. Chu Hải Thanh (Bochum) 50€. Trần Thị Hoa 20€. Thiện Tân Nguyễn Văn Thuận (Bonn) 20€. Vương Khắc Vũ Pd Chiêu Hoa Phước (Borkum) 50€. Nguyễn Thị Kim Anh (BS) 10€. Cao Ngọc Lang (BS) 10€. Thiện Đăng Oan (Lý) Cẩm Hương 100€. Nguyễn Văn Đức (Bremen) 50€. Thiện Châu Lý Cẩm Trúc 46€. Trịnh Xuân Đình (Bremervorde) 30€. Thiện Hiền Cáp Trọng Dũng (Bremervörde) 20€. Lê Thị Tuyết (Bruchsal) 20€. Triệu Tố Anh (Canada) 10€. Gđ. Đồng Duyên Trần-Cư Ngọc Huệ (Coesfeld) 15€. Gđ. Law Kim Hồng & Law Yên Huệ 15€. Trần Thanh Huệ 20€. Trần Vĩnh Cam Pd Thiện Duyên 30€. Vũ Thị Sim (Dahme) 20€. Đào Dương Quang (Dessau-Roßlau) 10€. Nguyễn Thị Thuần (Dissen) 30€. Trịnh Hoa An (Donauschingen) 30€. Quang Hội Bùi Mạnh Hùng (Dorsten) 20€. Trần Thị Hiền Lương (Dortmund) 10€. Nguyễn Thị Liễu (Duisburg) 10€. Helene Antony Do (Düsseldorf) 50€. Nguyễn Thị Lệ Hằng 20€. Hồng Hạnh Nguyễn Thị Ngọc Thủy (Ebersbach) 20€. Đồng Kiên Nguyễn Thị Thu Thủy (Ebersberg) 50€. Nguyễn Văn Hiệp & Nguyễn Thị Viễn (Eilsleben) 30€. Lisa Nguyen (Einbeck) 20€. Đỗ Thị Thu Hà (Eisenach) 30€. Nguyễn Khắc Quỳnh (Elbingerode) 20€. Dương Chí Quay (Emden) 20€. Nguyễn Lương Nguyễn Thị Thanh Thủy 20€. Viên Đức Nguyễn Thị Thu Hương 20€. Adamy Hồng Nhung Pd Diệu Gấm (Ensdorf) 20€. Phạm Chí Huy (Erftstadt Liblar) 20€. Diệu Hòa Cao Thị M (Erfurt) 20€. Lê Thị Hoa (Filderstadt) 20€. Đặng Thị Liên (France) 20€. HL Trung Ngọc Trưởng Thị Mạnh 100€. Lý Thị Kim Huệ 20€. Nguyễn Gia Vinh (Frankenthal) 10€. Trần Tú Anh (Frankfurt) 100€. Trịnh Nhựt Lưu Thị Thu Thảo (Frankfurt/M) 10€. Nguyễn Thị Ngọc Diệp (Freiberg) 200€. Nguyễn Thị Cẩm (Freiberg/ Sachsen) 20€. Nguyễn Thị Đức Thái (Freising) 10€. Nguyễn Thị Mai (Freudenstadt) 50€. Trưởng Thị Thanh Thị (Freundenstadt) 5€. Vương Hồ Cường (Friedberg) 30€. Nguyễn Đức Thu Thủy (Friedrichsdorf) 20€. Đức Hương Hồ Thanh & Diệu Hương Hoàng Thị Thủy (Fürth) 20€. Phạm Thị Thủy Vân (Gardelegen) 20€. Thiện Pháp Kiều Công Thái (Gärtringen) 10€. Lê Thu Giang (Georgmarienhütte) 30€. Hứa Thị Kiều (Gerolstein) 20€. Đỗ Thị Nhàn (Gifhorn) 10€. Hoàng Xuân Hạnh (Gladbeck) 50€. Thanh Ngọc Nguyễn Thị Thanh (Göppingen) 10€. Diệu Quý Nguyễn Thị Lộc (Gotha) 10€. Nguyễn Ngọc Trí (Göttingen) 100€. Phan Thị Hồng Loan 30€. Trần Thị A Pd Quốc An 10€. Nhuận Châu Trưởng Kim Nam (Hachenburg) 20€. Phan Quang (Hagen) 25€. Diệu An Nguyễn Thị Nhân (Hamburg) 50€. Diệu Chân Huỳnh Thị Chang 50€. Diệu Thọ Diệu Mỹ Lộc 20€. Lý Thanh Phụng 200€. Nguyễn Minh Thiện 30€. Huỳnh Chiêu Vũ Thị Huệ (Hameln) 30€. Thiện Hải Lê Thị Thanh Thanh (Hannover) 50€. Thiện Khang Võ Thị Hoa 30€. Trần Thị Hoa 100€. Lôi Thị Thu Cúc (Haren) 30€. Cao Hữu Đức Pd Thiện Đức (Haren/Ems) 20€. Triệu Cẩm Nguyễn (Haßloch) 20€. Diệu Lưu Huỳnh Thị Bé (Helmstedt) 20€. Trưởng Thị Lê 20€ HHHL Trưởng Thị Mạnh Pd Trung Ngọc. Đình Hùng Minh (Hildesheim) 30€. Đồng Diệp Khuất Thị Lan & Đồng Nghĩa Nguyễn Tiến Trọng (Hof) 110€. Tsang (Holland) 30€. Dương Thị Mộng Mai (Horb am Neckar) 20€. Nguyễn Hùng Anh (Ibbenbüren) 20€. Trịnh Văn Hy (Idar-Oberstein) 50€. Nguyễn Thị Thanh (Ingolfingen) 50€. Viết Nga Nguyễn Grünewald (Kaiserautern) 20€. Diệu Ngọc & Quảng Tâm (Karlsbad) 50€. Huỳnh Quốc Cường (Karlsruhe) 30€. Tăng Thị Nghi 50€. Nguyễn Linh (Kassel) 30€. Li, Trần Thúy Phương (Koblenz) 50€. Trương Văn Tĩnh 10€. Diệu Huệ Nguyễn Thị Hoàng Lan (Köln) 10€. Đồng Như Nguyễn Thị Đào Nguyễn 20€. Thiện Thành Nguyễn Thị Tâm 20€. Trần Văn Khoa 20€ HHHL Diệu Ngọc Nguyễn Thị Bạch Khuê. Fam. Trưởng Phạm (Köln-Kalk) 10€. Đồng Vũ Đình Thị Hải (Königsutter) 20€. Diệu Nhân Nguyễn Thị Thu Hương (Krefeld) 10€. Fam. Ma (Quách Tân & Chi Ma) 40€. Hứa Tích Chương Pd Từ Bích 20€. Phạm Thị Quyên 20€. Phạm Xuân Thiếp 20€. Quách Thị Mùi 31€. Tịnh Hạnh Đình Thị Xuân Thảo 20€. Bắc Viên Tuyết (Laatzten) 50€. Thiện Giác Hồ Vinh Giang 20€. Thiện Huệ Nguyễn Cẩm Lan 24€. Trưởng Tân Lộc Pd Thị Chánh 50€. Huỳnh Thị Mỹ Hạnh (Lambrecht) 50€. Nguyễn Thị Hồng Hoa (Landstuhl) 50€. Thiện Levering Nguyễn Thị Tâm (Lehrte) 20€. Nguyễn Hồng Hải (Leipzig) 50€. Nguyễn Văn Minh (Leverkusen) 30€. Châu Chi Huệ (Lichtenstein) 30€. Trần Thị Nguyễn (Limburgerhof) 10€. Diệu Lý Lý Mỹ Linh (Lingen/Ems) 25€. Đồng Liên Phạm Hoàng Tô Hoa (Linkenheim/Ho.) 10€. Nguyễn Thị Văn (Lippstadt) 20€. Du Tân Tùng & Du Mỹ Huyền (Lörrach) 30€. Bành Vinh Ái (Ludwigshafen) 50€. Bành Vinh Hoa & Bành Tuyết Lê 25€. Diệp Mỹ Cần 40€. Đồng Châu Phùng Kim Oanh (Lüneburg) 20€. Đồng Như Nguyễn Thị Hà 20€. Trần Thị Tuyết Mai 40€. Vũ Thị Kiên 20€. Trần Thị Nhuận (Mainz) 50€. Lê Kim Phương (Meppen) 20€. Lý Hoa Pd Diệu Liên 30€. Ngọc Bình Ở Thị Hai 50€. Nguyễn Ngọc Nghĩa & Nguyễn Thu Thủy 30€. Trưởng Thị Thảo 20€. Dr. Trưởng Ngọc Thanh & Nguyễn Thị Huyền Linh (Minden) 100€. Lê Thị Ngọc Tuyền (M'Gladbach) 20€. Nguyễn Thị Lan Hương (München) 20€. Frau Lam San Staab (Neunkirchen) 30€. Diệu Trang Hồ Thị Phái (Neuss) 15€. Lôi Ngọc Thanh 20€. Võ Ngọc Khải Pd Long Giới 10€. Nguyễn Thị Phương (Neustadt) 20€. Vũ Trọng Thủy (Nienburg) 30€. Đào Minh Thắng (Norden) 30€. Huỳnh Tuyết Nga 10€. Huỳnh Văn Châu 20€. Đồng Kim Nguyễn Thị Thu Hà (Nörten/Hardenberg) 10€. Ngô Văn Ghết Nguyễn (Norway) 30€. Nguyễn Thị Tường Nhân (Nürnberg) 20€. Gđ. Lu Vương (Oberhausen) 10€. Ngô Thị Thanh Hương (Obersulm) 20€. Nguyễn Đình Thọ 10€. Nguyễn Văn Cưu (Offenbach) 20€. Hoàng Văn Trưởng (Ottobrunn) 10€. Ngô Đức Đại (Peine) 50€. Trần Thị Ba (Pforzheim) 50€. Vũ Việt Anh (Plauen) 50€. Lê Trung Thái &

Nguyễn Thị Hương (Ransbach-Baumbach) 20€. Quách Văn Thiện (Rastatt) 30€. Đặng Ban Mai (Rastede) 10€. Diệu Lợi Trần Thị Mỹ Hạnh (Rattelsdorf) 100€. Liên Hương Vũ Thị Hiền (Renningen) 30€. Đồng Thủy Ngô Thị Thanh Hương (Reutlingen) 200€. Đồng Huệ Võ Thị Thảo (Rheine) 20€. Nguyễn Thị Lương (Rodgau) 20€. Tôn Quốc Vinh (Saarbrücken) 30€. Đào Văn Lợi (Salzbergen) 20€. Tạ Thị Thanh Huyền (Sande) 50€. Nguyễn Minh Tường (Schlüchtern) 20€. Dương Vinh (Schramburg Sulzen) 20€. Minh Nhôn Tô Khải Đức (Schweinfurt) 30€. Đàm Nhuận & Vũ Văn Phu (Schwetzingen) 10€. Trí Thông Trưởng Kim Học (Schwiebegerden) 20€. Vũ Quang Tú (Seelze) 50€. Đỗ Thị Dung (Staßfurt) 10€. Đỗ Thị Lan 30€. Ngọc Linh Nguyễn Thị Thái Lan 20€. Nguyễn Thị Nguyệt (China Imbiss) 20€. Nguyễn Khắc Hiếu (Stimmendorfer Strand) 70€. Minh Giác Nguyễn Đức Lương (Stuttgart) 50€. Thiện Vũ Phan Kim Oanh (Sugenheim) 20€. Trần Kim Vui Pd Chơn Huệ Hiền (Taufkirchen) 20€. Đỗ Thị Hồng (Twistringen) 50€. Đặng Thị Hải Vân (Ulm) 30€. Lê Tuấn Nghĩa 50€. Thiện Hào Danh Thị Thảo (Uthwerdum) 20€. Nguyễn Quang Huy (Vallendar) 40€. Nguyễn Đình Lập (Vechta) 20€. Trần Vĩnh Phước 20€. Bùi Xuân Giang (Waghäusel Kirrlach) 50€. Thiện Thu Hứa Xuân Mai (Waiblingen) 10€. Nguyễn Thị Phương (Waldkirch Kollnau) 10€. Nguyễn Văn Hải (Weil am Rhein) 30€. Đức Dũng Nguyễn Lukas Pd Thiện Tiên (Weilburg) 20€. Phạm Mạnh Hùng (Wernigerode) 50€. Chiêu Hoàng Nguyễn Thị Thủy (Wiesbaden) 20€. Thiện Trúc Ngô Trọng Sơn 30€. Nguyễn Thị Thành (Wilhelmshaven) 10€. Trịnh Thị Hòa 30€. Đồng Thiện Trần Công Tâm (Willich) 100€. Chu Văn Quýết & Nguyễn Thị Phương (Wittmund) 20€. Bích Liên Kadagich (Wolfsburg) 10€. Huệ Âu Nguyễn Thị Bích Hằng (Worms) 20€. Lê Vĩnh Sơn (Wuppertal) 20€. Khổng Thị Thanh (Zwickau) 50€. Đào Thị Hiền 20€. Trần Thị Ba (Pforzheim) 20€.

•Sửa chữa:

Đặng Lâm Quang, Trần Thị Lan, Đặng Hải Lâm & Trần Đặng Nhật Minh 200€. Đồng Ngọc, Đồng Lục & Vu Chloé 1.000€. Anh chị Thu & Từ 100€ cúng đèn. Chánh Hòa Nguyễn Văn Anh Tấn, Mỹ Hiền Nguyễn-Lư Yến Phương, Chơn Minh Nguyễn Mỹ Kim & Mỹ Hy Nguyễn Mandy 1.000€ quét vôi Chánh điện. Gđ. Đồng Nhã & Đồng Độ 200€ cúng đèn. Gđ. Phạm Văn Sơn tức Hải & Nguyễn Thị Thu Hương (Lehrte) 100€ cúng đèn. Chị Dung 50€ cúng đèn. Gđ. Diệu Liên Hoàng Thị Hóa, Huỳnh Văn Thường, Huỳnh Tường Vi & Huỳnh Thiên Bảo 1.500€ quét vôi Chánh điện. Giang Lạnh Sơn, Giang Lê Huyền, Giang Thanh Lương & Giang Thanh Michael 1.000€ quét vôi Chánh điện. Phan Văn Hòa 200€ làm kệ để kinh sách. Gđ. Chấn An Vũ Thị Cát Tường 30€. Gđ. Diệu Hòa Trần Thị Hiền & Dennis Strohmann 50€. Gđ. Diệu Ngọc Tâm Mỹ Trần Thị Vũ Châu 50€. Gđ. Diệu Phương Huỳnh Thị Ngọc Châu 100€. Gđ. Diệu Thanh Nguyễn Thanh Minh 50€. Gđ. Diệu Thiện Phan Thị Nghiệp 100€. Gđ. Đồng Độ Nguyễn Thị Minh Sáu 50€. Gđ. Đồng Phước Phạm Thị Lanh 50€. Gđ. Huỳnh Văn Thuận Pd Minh Đức 550€ HHHL Hồng Thị Hóa Pd Diệu Liên & Tổ Tiên nội họai. Nguyễn Văn Quang 50€. Gđ. Thiện Đức, Thiện Xuân & Thiện Mỹ 50€. Gđ. Thiện Hạnh Giang Lăng Hĩa 20€. Gđ. Thiện Hỷ Lê Thị Ngọc Hân 100€. Gđ. Viên Hồng Nguyễn Thái Bạch Hồng 50€. Đồng Thuận Nguyễn Thị Kim Giang (Bad Honnef) 50€. Tô Thanh Quang (Bindlach) 20€. Sư Cô Thích Nữ Hạnh Bình (Chùa Viên Giác) 200€. Gđ. Hạnh Bảo Trần (Đan Mạch) 50€. Nhựt Hòa Võ Văn Thắng (France) 120€ cầu an cho tiền nội Diệu Hạnh. Gđ. Diệu Hoa Vũ Thị Hợp (Frankfurt/M) 40€. Gđ. Diệu Tường Trịnh Thị Mai 50€. Gđ. Mỹ Hoa Trần Thị Thanh Thảo 30€. Đồng Chiêu Nguyễn Thị Minh (Hannover) 50€. Gđ. Diệu Căn Nguyễn Thị Tiên 50€. Gđ. Lê Thị Thanh Hiền 50€. Liên Hạnh 20€. Thị Chơn, Tiêm Liên, Tâm Thảo, Thiện Tuệ & Tâm Hữu 500€. Cô Lê Thủy (Ibbenbüren) 100€ HHHL cho Ông là Cô Văn Bông. Đồng Giới Nguyễn Thị Thu (Ithlow) 100€ HL Nguyễn Công Cường Pd Thông Trí. An Hồng (Koblenz) 50€. Diệu Phúc Lữ Thị Mỹ Hạnh (Laatzten) 50€. Phạm-Lâm Tô Như (Lier) 20€. Phan Văn Hách Pd Nguyễn Huệ (Niederkassel) 50€. Thiện Chánh (Wiesbaden) 20€. Thiện Kim 30€.

• Trại Thiện: -Cố Nhị, Cùi, Mù & Dưỡng lão:

Dr. Nguyễn Thị Minh Ngọc 40€. Phan Thị Lan 10€. Đào Thị Hồng Nguyên (Edewecht) 100€. Phạm Thị Liên (Holland) 70€. Nguyễn Văn Hùng (Italia) 10€. Phi Nam (Karlsruhe) 30€. Trần Văn Danh & Trần Thị Phúc (Nürnberg) 50€. Đh Châu Ngọc (USA) 892€.

-Giúp người nghèo: Nguyễn Thị Mận (Danmark) 428€. Trần Văn Danh & Trần Thị Phúc (Nürnberg) 50€. Gđ. Phạm Văn Hai (Ibbenbüren) 50€ HHHL La Ngọc Thạnh Pd Đức Thọ.

-Bảo lụt: Tô Thanh Quang (Bindlach) 10€.

-Nỗi chảo tình thương: Phạm-Nguyễn Thị Thu Thủy (Belgique) 100€. Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên 40€.

-Mổ mắt: Phi Quang (Karlsruhe) 30€. Trần Văn Danh & Trần Thị Phúc (Nürnberg) 100€.

-Phóng sanh: Nguyễn Thị Mận (Danmark) 200€. Đào Thị Hồng Nguyên (Edewecht) 50€. Phạm Hồng Phong (Leer) 20€.

• Đền Dược Sư:

Helene Antony-Do Pd Thiện Tánh (Düsseldorf) 50€. Thiện Thọ Trần Thị Xê (Karlsruhe) 50€.

•Trai Tăng:

Tạ Thị Ngọc Dung 30€. Đồng Thuận Nguyễn Thị Kim Giang (Bad Honnef) 50€. Thiện Thế (Schweiz) 1.000€.

• Ký Tự Hương Linh:

HL Lưu Ngọc Lan Pd Hằng Ưng 70€.

• Trung tâm N.C & T.H Viên Giác:

Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€.

• Học bổng Tăng Ni Việt Nam:

Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€.

• Quảng cáo:

Hà Thị Nhan (Reisebüro Nanson) 280€. Hoa Lê Finanztransfers GmbH 530€. Nguyễn Danh Hội (Lê Nguyễn) 180€.

• Định kỳ tháng 3 & 4/2019:

Châu Thanh Sơn 200€. Chöling 600€. Đặng Quốc Minh 20€. Đỗ Thái Bằng 60€. Đỗ Thị Hồng Hạnh 100€. Hà Ngọc Kim 25€. Hồ Thị Nguyệt 50€. Hoàng Thị Tân 120€. Hồng Nghiệp Phan Quỳnh Trâm 10€. Hue Wollenberg 20€. Kiều Công Lý 15€. Kim Loan Lâm Thị Maier 20€. Lâm Thị San 200€. Lê Minh Hiếu 5€. Lê Minh Sang 40€. Lê Thị Ngọc Hân 100€. Lê Văn Đức 20€. Lý Kiên Cường 15€. Lý Lăng Mai 30€. Manuela Horn 20€. Ngô Thị Thắng 20,46€. Nguyễn Liên Hương 20€. Nguyễn Hòa 30€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 20€. Nguyễn Ngọc Đường 10€. Nguyễn Quốc Định 30€. Nguyễn Thị Anh 20€. Nguyễn Thị Bích Lan 200€. Nguyễn Thị Hiền 20€. Nguyễn Thị Hồng Quyên 20€. Nguyễn Thị Kim Lê 20€. Nguyễn Thị Minh Sáu 40€. Nguyễn Thị Thu Nguyệt 20€. Nguyễn Thị Tường Nhân 20,46€. Nguyễn Văn Lực 15,34€. Nguyễn Việt Châu 20€. Phạm Công Hoàng 50€. Phạm Thị Mai & Minh Trương 40€. Phạm Văn Dũng & Đỗ Thị Cúc 12€. Phạm Đình Du 100€. Phan Thị Dương 25,56€. Phan Thị Lan 14€. Phùng Văn Chăm 40€. Phùng Văn Thanh 10€. Quách-Lê Thị Kim Thu 50€. Sabine & Phan Trương Trần Vũ 40€. Thái Kim Sơn 80€. Thái Quang Minh 200€. Thị Thúy Phương Weber (Frechen) 20€. Thiên Dat Mac 100€. Thiện Sanh Trần Văn Yên 20€. Thiện Thọ Trần Thị Xê (Karlsruhe) 60€. Thiện Thủy Vũ Thị Xuyên 30€. Trần Trần (Diệu Khai, Diệu Ngọc & Quảng Tâm) 100€. Tôn Thủy 40€. Trần Lăng Hĩa 20€. Trần Mạnh Thắng 100€. Trần Tân Tiếng 22€. Trần Thị Kim Lê 10€. Trần Thị Thu Thủy 10,22€. Trần Văn Dân 15€. Trần Văn Lực 15,34€. Trương Ngọc Liên 200€. Trương Tân Lộc 40€. Tú Bình Spyra 10€. Ung Minh Trung 20€. Vũ Thị My 20,46€. Vũ Thị Mỹ 40€. Vũ Văn Hùng 30€. Vũ Đình Đức 30€. Vũ Quang Tú 100€. Young Thành 30€.

• **Chúc thọ 70 tuổi HT. Phương Trượng:** Đồng Hải và Gia đình (Danmark) 1.000€. Thiện Thế (Schweiz) 877€.

• **Trái Tăng:**

An Thoát Dương Thu M. Hằng 30€. Chánh Đức Quang Huỳnh Văn Hồng 20€. Châu Thị Cúc 30€. Chi Đào Pd Đồng Thuận 10€. Chi Mai Pd Như Lộc 20€. Chúc Phước 10€. Đặng Kim Thu 5€. Đặng Thị Tuyết 5€. Diệp & Huỳnh 100€. Diệu Căn Nguyễn Thị Tiên 30€. Diệu Hạnh Nguyễn Thị Đức 20€. Diệu Hậu 20€. Diệu Hiền 10€. Diệu Hoa Thu Cúc 20€. Diệu Hồng 10€. Diệu Hương Tạ Kim Lan 10€. Diệu Nhã 10€. Diệu Pháp Vũ Thị Luân 20€. Diệu Thỉnh 10€. Diệu Thới 10€. Đồng Bảo Nguyễn Huỳnh Anh 20€. Đồng Cảnh Lee Lục Nhan Khanh 10€. Đồng Châu Đặng Bảo Minh 10€. Đồng Châu Liễu Ngọc Trân 10€. Đồng Duyên 10€. Đồng Giác Lê Văn Hai & Nguyễn Ánh Trần Thị My 50€. Đồng Giới 10€. Đồng Hạnh Lê Thị Kim Dung 10€. Đồng Hiếu Lê Huy Đức Trí 20€. Đồng Hoa Huỳnh Thị Lan 10€. Đồng Hòa Topcic Marko 20€. Đồng Huệ Nguyễn Thị Lài 10€. Đồng Huệ Phạm Thị Thủy 20€. Đồng Kim Nguyễn Thị Tuyết 30€. Đồng Liên 30€. Đồng Liên Nguyễn Thanh Thủy 20€. Đồng Liên Phạm Hồng Hương 20€. Đồng Lục Lê Văn Dũng 10€. Đồng Mai Đặng Hoài Phương 20€. Đồng Nghiêm Vũ Hồng Trang 10€. Đồng Nguyệt Đặng Thị Minh 10€. Đồng Pháp Cao Văn Thắng 50€. Đồng Phước 20€. Đồng Thiện 10€. Đồng Thứ Trần Kim Dung 10€. Đồng Thuận Phạm Thị Kim Hương 5€. Đồng Thuận Trinh Thị Xoan 10€. Đồng Xuyên 10€. Dương Thị Hối 20€. Duyên & Quốc 20€. Duyên Ngọc Hàng Ngọc Hoa 20€. Gđ. Đồng Thiện & Liên 20€. Gđ. Minh Phát Lý Tấn Vạng 30€. Gđ. Tâm Mỹ Trần Thị Mỹ Châu 10€. Gđ. Trần 20€. Gđ. Trần Đoàn Duy Hải 10€. Gđ. Trí Châu Pd Diệu Ngọc 30€. HHHL Giáp Văn Lai 20€. Hiếu Ngọc Bích Giao 20€. HL Vũ Đình Vương 50€. Hoàng Anh 20€. Hoàng Thu Hằng 20€. Hoàng Vũ Phúc Nguyễn 20€. Huệ Hiếu 10€. Huệ Thành Lương Thị Kim Khánh 20€. Huỳnh Văn Thương 50€. Kim Hà Thủy Văn 50€. Kim Thêm 10€. Lê Minh Sang 20€. Lê Thị Thanh Hiền 20€. Liên Hạnh Hồ Thị Lam 20€. Lisa Nguyễn 5€. Lư Hương Pd Đồng Tịnh 10€. Lục Huệ Linh 50€. Mạc Hồng Giang 50€. Minh Greiff 10€. Mỹ Hạnh 20€. Mỹ Hòa Phạm Thị Thanh Thảo 20€. Ngô Thị Sanh Xuân 20€. Ngô Tú Hoa 10€. Ngọc Bích Quảng Nghĩa 10€. Ngọc Cẩm Trần Thị Lan 50€. Nguyễn Anh Tùng 10€. Nguyễn Đức Minh 10€. Nguyễn Minh Tuấn 10€. Nguyễn Phước Hạ Uyên 20€. Nguyễn Thị Bích Ngọc 10€. Nguyễn Thị Cẩm Anh 20€. Nguyễn Thị Chi 15€. Nguyễn Thị Hằng 20€. Nguyễn Thị Nội 10€. Nguyễn Thị Trâm 15€. Nhung Pd Đồng Ngọc 10€. Phạm Bạch 20€. Phạm Thị Đức 10€. Phạm Thị Phương 20€. Phan Đình Tuấn & Nguyễn Thanh Thu Huyền 20€. Phan Hữu Thiện 10€. Philip Thy An Stangreiber 20€. Quảng Phước 10€. Rosa Nguyễn 5€. Sư Cô Hạnh Ân 50€. Sư Cô Thông Chơn 50€. Tâm Bích 10€. Tâm Hỷ Trịnh Thị Đào 10€. Tâm Trương 10€. Tâm Vũ 20€. Thanh Trâm Lê 10€. Thanh

Tùng & Viên Trang 20€. Thích Hạnh Bảo 50€. Thích Hạnh Trang 40€. Thiện Căn 10€. Thiện Đạt & Thiện Huệ 50€. Thiện Diệu Vũ Thị Sáu 20€. Thiện Giáo 10€. Thiện Hà 10€. Thiện Hối, Diệu Liên & Nguyễn An 15€. Thiện Hữu 10€. Thiện Hữu 30€. Thiện Hỷ 10€. Thiện Kim Nguyễn Thị Thanh Văn 50€. Thiện Lý Tăng Bích Phần 10€. Thiện Mỹ & Diệu Văn 20€. Thiện Ngọc 20€. Thiện Ngọc Ngô Thị Hiền 50€. Thiện Nhật 10€. Thiện Nhật Nguyễn Thị Tuyết Anh 20€. Thiện Quang 20€. Thiện Thảo, Thiện Đầu & Thiện Phở 20€. Thiện Tiên 10€. Thu Hiền Wittkowsky Pd Huệ Lương 40€. Thương Dân Việt 30€. Thủy & Cường 20€. Tổ Bún 10€. Toàn Phương 20€. Trần Thị Hải 10€. Trần Thị Xuân Thủy 50€. Trần Văn Cường 10€. Trần Văn Độ 10€. Trần Văn Út 10€. Trương Thị Ngọc Lan 50€. Ưông Minh Trung 10€. Viên Tuyết Trần Thị Hiền 50€. Gđ. Võ Văn Tùng (Barntrop) 20€. Gđ. Tâm Tịnh (Berlin) 50€. Nguyễn Đức Khánh 50€. Nguyễn Trí Nguyễn Thị Diệu Hạnh 100€. Nhuận Lành Phạm Thị Thu Hiền 20€. Thị Lộc 30€. Gđ. Pháp Thanh Diệu Hòa (Bielefeld) 20€. Đồng Thiện & Đồng Liên (Bremen) 10€. Tâm Huệ Ngọc Cúc, Diệu Sơn Trần Ngọc Thủy & Andreas Larws 30€. Đoàn Khánh Toàn (Cloppenburg) 20€. Diệu Nhơn (Danmark) 27€. Hoàng Ngọc Phương (Dormagen) 10€. Diệu Thiện (Hamburg) 30€. Đồng Tâm Huỳnh Chung Hiệp 20€. Nguyễn Thị Anh 20€. Trần Thế Ba 10€. Trần Thị Thủy Hà 10€. Trần Thị Trà My 10€. Diệu Ngọc Thu & Tứ (Hannover) 20€. Đồng Kim Ngụy Minh Thúy 20€. Đồng Thuận Vũ Như Hằng 10€. Gđ. Thiện Dũng 100€. Huỳnh Hà Hân 20€. Ngụy Nhật Thứ 20€. Thiện Hương 30€. Thiện Huy 30€. Thiện Tuệ Kevin Minh 20€. Trần Duệ Triết 20€. Trương Thành Tín 20€. Trần Thị Huệ Trinh & Nguyễn Minh Quang (Herne) 10€. Nguyễn Ngọc Vũ (Hildesheim) 10€. Trần Thế Bảo 10€. Nguyễn Thị Kim Anh (Ibbenbüren) 10€. Nguyễn Nhân Tiên (Kassel) 10€. Bé Phạm Như Phúc & Minh Khang (Köln) 20€. Điền Văn An (Leverkusen) 10€. Dương Siêu Pd Ngọc Huệ (Lüneburg) 20€. Tôn Trinh Huỳnh Khiết Ngọc 50€. Tuệ Thịnh Phan Gia Long 50€. Ha Schzol-Nguyễn (Osnabrück) 50€. My Sandmann 30€. Thanh Lan Vũ Thị Thanh Huyền (solingen) 10€. Nguyễn Thị Oanh (Việt Nam) 10€. Huỳnh Thị Ngọc Châu (HHHL Hồng Thị Hóa) (Winnenden) 50€. Nguyễn Hữu Mừng Chi (Wuppertal) 20€. Quý Đạo hữu và Phật Tử ăn danh 100€.

VIÊN ĐỨC

• **Tam Bảo:** Bành Hên 40€. Diệu Ngọc & Quảng Tâm 40€. Đỗ Văn Vinh 20€. Huỳnh Quốc Phong 100€. Kim Loan Lâm Thị Mai 20€. Lai Trung Việt & Lo Thị Phương 40€. Lê Nguyễn Trương 90€. Nguyễn Anh Giang 20€. Nguyễn Thị Minh Phương 90€. Nguyễn Tuyết Xinh 60€. Phạm Thái Hùng 10€. Thanh Hương Bauer 20€. Trần Hoàng Minh 60€. Trần Thị Nga 20€. Trần Thị Nở 40€. Vũ Đình Đức 30€.

Khi chuyển tịnh tài cúng Chùa, xin quý vị vui lòng ghi vào nơi (Verwendungszweck = mục đích cho việc gì) để văn phòng dễ làm việc. Quý vị ở xa ngoài nước Đức cũng có thể gửi tiền mặt hoặc Check trong thư, có thể gửi thường hoặc bảo đảm về chùa. Xin thành thật cảm ơn quý vị.

Tất cả mọi sự Cúng Dường định kỳ hoặc những lễ lạc khác cho Chùa, quý vị đều có thể lấy Giấy Khai Thuế lại (bằng tiếng Đức) để cuối năm quý vị có thể khai khấu trừ thuế với Chính Phủ. Quý vị nào cần, xin liên lạc về Chùa qua **Email: buero@viengiac.de**, bằng thư hoặc bằng điện thoại, cho đến cuối tháng 4 mỗi năm; chúng tôi sẽ gửi giấy đến quý vị.

Quý vị chuyển tịnh tài về Chùa, xin chuyển vào Konto mới như sau:

Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche Abteilung i.d Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066
BIC: SPKHDE2HXXX.
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Ngoài ra Tu Viện Viên Đức ở Ravensburg có số Konto như sau:

Kloster Vien Duc
BIC: SOLADES1RVB
IBAN: DE53 6505 0110 0111 3020 68
Kreissparkasse Ravensburg

Ngôi Chùa thành tựu và phát triển được là nhờ vào sự hỗ trợ từ vật lực cũng như tinh thần của quý Đạo Hữu và Phật Tử xa gần. Vì thế chúng tôi xin kêu gọi quý vị hoan hỷ đóng góp phần mình vào việc chung trên để ước nguyện của chúng ta thành tựu viên mãn.

Nam Mô Công Đức Lâm Bồ Tát Ma Ha Tát

Ngày..... tháng năm 20

Phiếu ủng hộ báo Viên Giác

Số hiệu độc giả (SH)

Họ và tên :

Địa chỉ :

Tel./Email :

Số tiền :

Giấy chứng nhận khai thuế : Có ☐ Không ☐

Độc giả mới ☐ Độc giả cũ ☐

Nếu thay đổi địa chỉ nhận báo, xin ghi rõ địa chỉ cũ dưới đây :

.....

.....

.....

Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche Abteilung i.d Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066
BIC: SPKHDE2HXXX
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

VIÊN GIÁC

TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO
VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỶ NẠN
TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC

*Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnam-
Flüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland*

CHỦ TRƯỞNG (HERAUSGEBER)

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche e. V.
Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover - Deutschland

SÁNG LẬP CHỦ NHIỆM

Hòa Thượng Thích Như Điển

CHỦ BÚT

Phù Vân Nguyễn Hòa

QUẢN LÝ TÒA SOẠN

Thị Tâm Ngô Văn Phát

BAN BIÊN TẬP & CỘNG SỰ VIÊN

HT.Thích Như Điển - Trần Đan Hà - Quỳnh Hoa - Từ Hùng
Trần Phong Lưu - Phan Ngọc - Hồng Nhiên - Thiện Căn
Phạm Hồng Sáu - Thị Tâm - Phù Vân - Dr. Trương Ngọc
Thanh - Lê Ngọc Châu - Quảng Trục Trần Viết Dung.
Nguyễn Đạo - Hoàng Phong.

Tùy Anh (Đức) - Người Giám Biên (Đức) - Đồng Phương Mai
Ly Cang (Pháp) - Trần Thị Hương Cau (Đức) - Trần Thị Nhật
Hưng (Thụy Sĩ) - Vi Vi Võ Hùng Kiệt (Mỹ) - CAT Đơn Sa
(Mỹ) - Tuệ Nga (Hoa Kỳ) - Lương Nguyên Hiền (Đức) -
Nguyễn Hạnh HTD (Đức) - Hoa Lan (Đức) - TS. Lâm Như
Tạng (Úc) - Nguyễn Thùy (Pháp) - Trần Thế Thi (Đức) -
Nguyễn Quý Đại (Đức) - Huỳnh Ngọc Nga (Ý) - Thị Thi
Hồng Ngọc (Đức) - Phương Quỳnh (Đức) - Song Thư (Thụy
Sĩ) - Cư sĩ Liễu Pháp (Hoa Kỳ) - Dr. Tôn Thất Hứa (Đức),
DVM. Nguyễn Thượng Chánh (Canada), Dr. Thái Công Tụng
(Canada).

KỸ THUẬT ẨM LOÁT (Layout)

Trung Tâm VHXPVNTN tại CHLB Đức

CỘNG SỰ CỘNG TÁC CỦA (Mitwirkung von)

Hội Phật Tử VNTN tại Cộng Hòa Liên Bang Đức
Vereinigung der Buddhistischen-Vietnamflüchtlinge i. d. BRD

TÒA SOẠN

Trung Tâm VHXPVNTN tại CHLB Đức
Vietnamesisch-Buddhistisches Sozio-Kulturzentrum i. d. BRD
c/o Chùa Viên Giác

Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover
Tel. 0511 - 87 96 30 . Fax : 0511 - 87 90 963

Homepage: <https://www.viengiac.de>

E-mail : info@viengiac.de

E-mail : baoviengiac@viengiac.de

E-mail : vongatuong@yahoo.de

VIEN GIAC erscheint 6 mal jährlich

- Viên Giác phát hành mỗi 2 tháng vào những tháng chẵn. Nhằm mục đích phục vụ lợi ích cộng đồng người Việt tỵ nạn tại Đức Quốc trên mọi mặt.
- Viên Giác bảo tồn và phát huy truyền thống Văn Hóa Phật Giáo và Dân Tộc Việt bên cạnh những sinh hoạt Tôn Giáo, Xã Hội hoàn toàn không có tính cách thương mại, tuy nhiên mọi ủng hộ qua hình thức cúng dường. Viên Giác xin chân thành cảm tạ.
- Ủng hộ hiện kim cho Viên Giác. Quý vị sẽ nhận được biên nhận theo sự yêu cầu để làm đơn xin quân bình thuế lương bổng hoặc lợi tức hằng năm.
- Những Bài viết được đăng hay trích đăng, cũng như Quảng Cáo thuê đăng trên báo Viên Giác không nhất thiết là tư tưởng, lập trường hay chủ trương của Ban Biên Tập. Tác giả những bài viết hay những người thuê đăng quảng cáo chịu trách nhiệm về việc này.

Ứng hộ tịnh tài xin gửi qua trương mục:

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche

Abteilung i.d.

Sparkasse Hannover

Konto Nr. 910 4030 66

BIC: SPKHDE2HXXX.

IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Mục Lục

Trang

• Kính Mừng Khánh Thọ	1
• Thư Tòa soạn	2
• Tôn Giáo	
- Người xuất gia đứng trước Vương quyền (Thích Như Điển)	4
- Kinh Pháp Hoa-Kinh Hoa Sen Diệu Pháp (TS Lâm Như Tạng)	10
- Phật Giáo và Tâm lý học Tây Phương (Nguyễn Thượng Chánh)	15
- Bậc Thầy mô phạm (Thích Huệ Pháp)	18
• Văn Học - Nghệ Thuật	
- Hai khúc bánh mì (Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn)	21
- Chuyện rất ngắn về Thầy (Phù Vân)	30
- Nét đặc thù của thế kỷ 21 (Thị Thiện Phạm Công Hoàng)	33
- Chùa Viên Giác (Trần Phong-Lưu)	39
- Công hạnh xây chùa (Phương Quỳnh)	49
- Bước chân pháp lữ (Song Thư TTH)	53
- Đạo ai nấy theo (Hoa Lan)	57
- Dấu ấn khó quên (Nhất Nguyên)	60
- Tiếng khóc giữa mùa xuân Paris (Nguyễn Thị Cỏ May)	63
• Tin Phật Sự (Phù Vân phụ trách)	66
• Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng (Phù Vân phụ trách)	69
- Chương trình Đêm Văn Hóa 40 năm Viên Giác và Giới thiệu sách	75
• Tin Nước Đức (Lê Ngọc Châu phụ trách)	74
• Tin Việt Nam (Quảng Trục phụ trách)	77
• Tin Thế Giới (Quảng Trục phụ trách)	82
• Phân Ưu - Cáo Phó - Cảm Tạ	86, 87, 88, 89
• Hộp Thư Viên Giác – Phương Danh Cúng Dường	90-94
• Thơ:	
20. Chúc Mừng Lễ Khánh Thọ (Helene Antony Đỗ). 29. Trầm dâng hương ... Ngát cung trời (Tuệ Nga Diệu Minh). 38. Mừng Sinh Nhật Thầy Như Điển (Trần Thị Hương Cau). 56. Chúc Thọ Bảy Mươi (T.N. Như Viên). 59. Bài Thơ Tuyệt... Đời (Thích Tuệ Minh). 65. Thành Kính Chúc Mừng (Tâm Tú Nguyễn Khoa Tuấn). 65. Chúc Mừng Khánh Thọ (Ngọc Như)	
• Hình bìa: Kính Mừng Khánh Thọ Hòa Thượng Thích Như Điển 70 tuổi	

• **Cáo lỗi:** Vì số trang báo có giới hạn nên bài viết của Quý Văn Thi Hữu gửi đến, cũng như Phương Danh Cúng Dường không thể đăng hết trong kỳ này. Chúng tôi sẽ lần lượt đăng trong các số báo tới. Xin thành thật cáo lỗi cùng Quý Phật Tử và Độc Giả.

• **Báo Viên Giác**